

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**701 NOLU TAPU TAHRİR DEFTERİNE GÖRE
AKKIRMAN SANCAĞI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa IŞIK

**Enstitü Ana Bilim Dalı: Tarih
Enstitü Bilim Dalı : Yeniçağ Tarihi**

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Yücel ÖZTÜRK

MAYIS - 2008

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

701 NOLU TAPU TAHRİR DEFTERİNE GÖRE
AKKIRMAN SANCAĞI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mustafa IŞIK

Enstitü Ana Bilim Dalı: Tarih
Enstitü Bilim Dalı : Yeniçağ Tarihi

Bu tez 15/05/2008 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından oybirliği ile kabul edilmiştir.

Prof.Dr.Mehmet ALPARGU

Doç.Dr.Yücel ÖZTÜRK

Yrd.Doç.Dr.Cercis İKİEL

Jüri Başkanı

- Kabul
 Red
 Düzeltme

Jüri Üyesi

- Kabul
 Red
 Düzeltme

Jüri Üyesi

- Kabul
 Red
 Düzeltme

BEYAN

Bu tezin yazılmasında bilimsel ahlak kurallarına uyulduğunu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Mustafa IŞIK

15/05/ 2008

ÖNSÖZ

Devletlerin ve milletlerin hafızası , şüphesiz arşiv kayıtlarıdır. Osmanlı Devleti de cihanşümul bir devlet olması hasebiyle , çok geniş bir arşive sahiptir. Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren kısa sürede kendi coğrafyasında gelişip , Avrasya'da önemli bir güç haline gelmiştir. 1453 yılında Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethetmesiyle birlikte , Osmanlı devleti artık İslam dünyasının lideri konumuna da gelmiştir. Ayrıca Fatih , İstanbul'u fethederek hem Bizans İmparatorluğuna hem de Ortaçağa son vermiştir. Fatih'ten sonra oğlu II.Bayezid'in 1484 yılında Kili ve Akkirman'ı fethetmesiyle Karadeniz artık tamamıyla , bir Türk denizi haline gelmiş ve bundan sonra Karadeniz ticareti de Osmanlı Devleti'nin kontrolüne girmiştir.

Araştırmamıza konu olan Akkirman Sancağı Karadeniz'in Kuzey sahillerinde , Dinyester (Turla) nehrinin Karadeniz'e döküldüğü kıyı gölünün sağ kısmında yer almakta olup coğrafi konum itibariyle Karadeniz'in Lehistan'a ve Kuzey ülkelerine açılan bir kapısı durumundadır. Osmanlı Devleti için bu kadar öneme sahip olan bu sancak hakkında araştırma yapmak için , Başbakanlık Osmanlı Arşivinden 701 numaralı tapu tahrir defterini temin edip tez danışmanım olan Sayın.Doç.Dr Yücel Öztürk'ün gözetiminde transkripsiyon ve değerlendirmeye başlayarak , Akkirman Sancağının siyasi , idari , iktisadi ve demografik yapısını tespit etmeye çalıştım. Araştırmamızda tahrir defterimizin yazısının siyakat türünde olmasından ve bazı yerlerde de silik ve anlaşılmaz olmasından dolayı hatalarım olmuş ise hoş görülmesini temenni ederim. Ayrıca beni bu tez çalışmasına yönlendiren ve araştırmamız esnasında katkılarını hiçbir zaman esirgemeyen Sayın Hocam Doç.Dr. Yücel Öztürk'e ve bu zorlu süreçte en önemli destekçim olan sevgili eşime teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim.

Mustafa IŞIK

15/05/ 2008

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR LİSTESİ.....	vii
TABLO LİSTESİ.....	viii
ŞEKİL LİSTESİ.....	x
ÖZET.....	xi
SUMMARY.....	xii
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM 1 : SİYASİ TARİH	4
1.1 .Akkirman İsminin Menşei ve Etimolojisi.....	4
1.2 .Akkirman'ın Coğrafi Konumu.....	4
1.3 .Osmanlı Hakimiyetine Kadar Akkirman ve Boğdan.....	5
1.4 .Osmanlı-Boğdan İlişkileri ve Boğdan'a İlk Osmanlı Akınları.....	6
1.4.1.Fatih Sultan Mehmet Dönemi Boğdan Seferleri	6
1.4.2. II.Bayezid Dönemi Boğdan Seferleri.....	8
1.4.2.1.Kili ve Akkirman'ın Fethini Gerektiren Sebepler.....	8
1.4.2.2. Kili ve Akkirman'ın Fethi ve Boğdan'da Osmanlı Hakimiyeti.....	9
1.4.2.3. Kili ve Akkirman'ın Önemi ve Fethin Doğurduğu Sonuçlar.....	11
1.4.2.4. Boğdanlılar'ın Akkirman'ı Geri Alma Teşebbüsleri.....	12
1.4.3. Kanuni Sultan Süleyman'ın Boğdan Seferi.....	14
1.5. Akkirman'ın Osmanlı Hakimiyetinden Çıkışı ve Sonraki Durumu.....	16

BÖLÜM 2 : İDARİ TAKSİMAT.....	17
2.1. Genel Olarak Osmanlı Taşra İdari Teşkilatı.....	17
2.2. Osmanlı Taşra İdari Teşkilatındaki İdari Birimler.....	18
2.2.1. Eyalet (Beylerbeyliği).....	18
2.2.2. Liva (Sancak).....	19
2.2.3. Nahiye.....	19
2.3. 701 Nolu Tapu Tahrir Defterine Göre İdari Taksimat.....	20
2.3.1. Nefs-i Akkirman.....	20
2.3.2. Akkirman'a Tabi Karyeler.....	23
2.3.3. Akkirman'ın İdari Yapısı Hakkında Değerlendirme.....	26
BÖLÜM 3 : NÜFUS YAPISI	27
3.1. Akkirman Sancağına Ait Nüfus Verileri	29
3.1.1. Akkirman Sancağının Müslüman Şehir Nüfusu.....	29
3.1.2. Akkirman Sancağının Gayrimüslim Şehir Nüfusu.....	31
3.1.2.1. Cemaat-i Yahudiyan.....	32
3.1.2.2. Cemaat-i Kıptiyan.....	32
3.1.2.3. Ermeni Nüfus.....	32
3.1.2.4. Rum Nüfus.....	33
3.1.2.5. Sancak Merkezindeki Gayrimüslim Nüfusun Dağılımı.....	33
3.1.3. Akkirman Sancağının Şehir Nüfusuna Toplu Bakış.....	35
3.1.4. Akkirman'ın Mahallelerinin Nüfus Yoğunluğu.....	36
3.2. Akkirman Sancağının Kır Nüfusu.....	37

3.2.1. Akkirman Sancağına Tabi Köyler.....	37
3.2.1.1. Akkirman Sancağına Tabi Köylerin Müslüman Nüfusu.....	37
3.2.1.2. Akkirman Sancağına Tabi Köylerin Gayrimüslim Nüfusu.....	39
3.2.1.3. Akkirman Sancağına Tabi Köylerin Nüfusuna Toplu Bakış.....	40
3.2.1.4. Akkirman Sancağının Köylerinin Nüfus Yoğunluğu.....	42
3.2.2. Akkirman Sancağına Tabi Çiftlikler.....	43
3.2.2.1. Akkirman'ın Çiftliklerindeki Müslüman Nüfus.....	47
3.2.2.2. Akkirman'ın Çiftliklerindeki Gayrimüslim Nüfus.....	47
3.2.2.3. Akkirman'ın Çiftliklerinin Nüfusuna Toplu Bakış.....	47
3.2.2.4. Akkirman'ın Çiftliklerinin Nüfus Yoğunluğu.....	48
3.3. Akkirman Sancağının Kır Nüfusuna Toplu Bakış.....	49
3.4. Akkirman Sancağının Genel Nüfusu.....	49
3.4.1. Akkirman Sancağının Şehir ve Kır Nüfusunun Karşılaştırılması.....	50
BÖLÜM 4 : İKTİSADİ YAPI.....	53
4.1. Akkirman Sancağındaki Vergi Düzeni ve Alınan Vergiler.....	53
4.1.1. Raiyyet (Kulluk) Rüsümü	53
4.1.1.1. Resm-i Çift	53
4.1.1.2. İspenç	54
4.1.1.3. Raiyyet Rüsümünden Muafiyet	55
4.1.2. Tarım ve Tarımsal Ürünlerden Alınan Vergiler.....	56
4.1.2.1. Öşür.....	56
4.1.2.2. Dönüm (Zemin) Resmi.....	57

4.1.2.3. Bağ ve Bahçe Resmi.....	57
4.1.2.4. Âsiyab (Değirmen) Resmi.....	58
4.1.3. Hayvancılık ve Hayvansal Ürünlerden Alınan Vergiler.....	58
4.1.3.1. Ağıl ve Ağnâm Resmi.....	58
4.1.3.2. Mahi (Balık) Resmi.....	59
4.1.3.3. Kovan Resmi.....	59
4.1.3.4. Resm-i Hanâzır ve Bojik.....	59
4.1.4. Ârızi Vergiler(Bad-ı Heva ve Niyabet Vergileri).....	59
4.1.4.1. Cürm-ü Cinayet.....	60
4.1.4.2. Duhan (Tütün) Resmi.....	60
4.1.4.3. Değtbâni Resmi.....	60
4.1.4.4. Resm-i Arus.....	60
4.1.4.5. Yava ve Kaçgun.....	61
4.1.4.6. Beyt-ül Mal-ı Gaib ve Mal-ı Mefkud.....	61
4.2. Akkirman Sancağında Kullanılan Ölçü Birimleri.....	61
4.2.1. Kile (Keyl).....	61
4.2.2. Varil.....	62
4.2.3. Fıçı.....	62
4.2.4. Araba.....	63
4.3. Akkirman Sancağının Şehir Gelirleri.....	63
4.3.1. Mukataa , Gümrük ve Pazar Gelirleri.....	63
4.3.2. Ziraat ve Değirmencilik Gelirleri.....	65
4.3.2.1. Hububat ve Bakliyat.....	65

4.3.2.2. Meyve,Sebze ve Endüstriyel Ürün Gelirleri.....	66
4.3.2.3. Değirmencilik Gelirleri ve Diğer Gelirler.....	67
4.3.2.4. Sancak Merkezindeki Ziraat Gelirlerine Toplu Bakış.....	68
4.3.3. Hayvancılık Gelirleri.....	68
4.3.4. Raiyyet Rüsümü ve Ârızı Vergi Gelirleri.....	69
4.3.5. Akkirman Sancağının Şehir Gelirlerine Toplu Bakış.....	70
4.4. Akkirman Sancağının Kır Gelirleri.....	71
4.4.1. Akkirman Sancağının Köylerinin Gelirleri.....	72
4.4.1.1. Köylerdeki Hububat ve Bakliyat Gelirleri.....	72
4.4.1.2. Köylerdeki Meyve,Sebze , Endüstriyel Ürünler ve Bağcılık	75
4.4.1.3. Köylerdeki Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri.....	76
4.4.1.4. Köylerdeki Raiyyet Rüsümü,Ârızı Vergi ve Diğer Gelirler.....	77
4.4.2 Akkirman Sancağının Çiftliklerinin Gelirleri.....	77
4.4.2.1. Çiftliklerdeki Hububat ve Bakliyat Gelirleri.....	77
4.4.2.2. Çiftliklerdeki Meyve,Sebze,Endüstriyel Ürünler ve Bağcılık.....	78
4.4.2.3. Çiftliklerdeki Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri.....	79
4.4.2.4. Çiftliklerdeki Raiyyet Rüsümü , Ârızı Vergi Diğer Gelirler.....	79
4.4.3. Kır Gelirlerine Toplu Bakış.....	80
4.4.4 Köy ve Çiftliklerin Gelirlerine Göre Sınıflandırılması.....	82
4.5. Sancağın Genel Ekonomik Yapısı , Şehir ve Kır Gelirlerinin Karşılaştırılması...	84
SONUÇ ve ÖNERİLER.....	86
KAYNAKÇA.....	88

EKLER.....	93
ÖZGEÇMİŞ.....	259

KISALTMALAR LİSTESİ

bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
c.	: Caba
çev.	: Çeviren
DİA	: İslam Ansiklopedisi (Diyanet Vakfı Yayınları)
DTCFD	: Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dergisi
ed.	: Editör
G.Ü	: Gazi Üniversitesi
haz.	: Hazırlayan
İ.A	: İslam Ansiklopedisi (Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları)
m.	: Mücerred
n.d	: Nam-ı Diğer
P.Ü	: Pamukkale Üniversitesi
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfalar
sad.	: Sadeleştiren
Trhsz	: Tarihsiz
TTK	: Türk Tarih Kurumu

TABLO LİSTESİ

Tablo 1 : Akkirman'ın Mahalleleri.....	22
Tablo 2 : Akkirman'a Tabi Köyler ve Mahalleleri.....	23
Tablo 3 : Akkirman'ın Mahallelerinin Müslüman Nüfusu.....	29
Tablo 4 : Sancak Merkezindeki Yahudi Nüfusu.....	32
Tablo 5 : Sancak Merkezindeki Kıpti Nüfusu.....	32
Tablo 6 : Sancak Merkezindeki Ermeni Nüfusu.....	33
Tablo 7 : Sancak Merkezindeki Rum Nüfusu.....	33
Tablo 8 : Sancak Merkezindeki Toplam Gayrimüslim Nüfus.....	34
Tablo 9 : Akkirman'ın Şehir Nüfusuna Toplu Bakış.....	35
Tablo 10 : Akkirman'ın Mahallelerinin Nüfus Yoğunluğu.....	36
Tablo 11 : Akkirman'ın Köylerindeki Müslüman Nüfus.....	37
Tablo 12 : Akkirman'ın Köylerindeki Gayrimüslim Nüfus.....	39
Tablo 13 : Akkirman Sancağının Köy Nüfusuna Toplu Bakış.....	40
Tablo 14 : Akkirman Sancağına Tabi Köylerin Nüfus Yoğunluğu.....	42
Tablo 15 : Akkirman'ın Çiftliklerinin Nüfusu.....	43
Tablo 16 : Akkirman'ın Çiftliklerindeki Müslüman Nüfus.....	47
Tablo 17 : Akkirman'ın Çiftliklerindeki Gayrimüslim Nüfus.....	47
Tablo 18 : Akkirman Sancağının Çiftlik Nüfusuna Toplu Bakış.....	48
Tablo 19 : Akkirman Sancağına Tabi Çiftliklerin Nüfus Yoğunluğu.....	48
Tablo 20 : Akkirman Sancağının Kır Nüfusuna Toplu Bakış.....	49
Tablo 21 : Akkirman Sancağının Genel Nüfusu.....	50
Tablo 22 : Akkirman Sancağının Şehir ve Kır Nüfusu.....	51

Tablo 23 : Sancak Merkezindeki Mukataa , Pazar ve Gümrük Gelirleri.....	65
Tablo 24 : Sancak Merkezindeki Hububat ve Bakliyat Gelirleri.....	66
Tablo 25 : Sancak Merkezindeki Meyvecilik,Endüstriyel Ürün ve Bağcılık Gelirleri.	66
Tablo 26 : Sancak Merkezindeki Değirmencilik Gelirleri ve Diğer Gelirler.....	67
Tablo 27 : Sancak Merkezindeki Ziraat Gelirlerinin Toplamı.....	68
Tablo 28 : Sancak Merkezindeki Hayvancılık Gelirleri.....	69
Tablo 29 : Sancak Merkezindeki Raiyyet Rüsümü ve Arızı Vergi Gelirleri.....	69
Tablo 30 : Akkırman Sancağının Şehir Gelirlerine Toplu Bakış.....	70
Tablo 31 : Köylerdeki Hububat ve Bakliyat Gelirleri	72
Tablo 32 : Köylerdeki Hububat Gelirlerinin Kendi İçindeki Oranı.....	74
Tablo 33 : Köylerdeki Meyvecilik,Endüstriyel Ürün ve Bağcılık Gelirleri.....	75
Tablo 34 : Köylerdeki Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri.....	76
Tablo 35 : Köylerdeki Raiyyet Rüsümü ,Arızı Vergi ve Değirmencilik Gelirleri.....	77
Tablo 36 : Çiftliklerdeki Hububat ve Bakliyat Gelirleri.....	78
Tablo 37 : Çiftliklerdeki Meyvecilik,Endüstriyel Ürün ve Bağcılık Gelirleri.....	78
Tablo 38 : Çiftliklerdeki Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri.....	79
Tablo 39 : Çiftliklerdeki Raiyyet Rüsümü, Arızı Vergi Gelirleri ve Diğer Gelirler...	79
Tablo 40 : Akkırman Sancağının Kır Gelirlerine Toplu Bakış.....	80
Tablo 41 : Köylerin Gelir Aralıkları.....	82
Tablo 42 : Çiftliklerin Gelir Aralıkları.....	83
Tablo 43 : Akkırman Sancağının Genel Ekonomik Yapısı.....	84

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1 : Sancak Merkezindeki Gayrimüslim Nüfusun Dağılımı.....	34
Şekil 2 : Akkirman Sancağının Şehir Nüfusuna Toplu Bakış.....	35
Şekil 3 : Köylerdeki Müslüman ve Gayrimüslim Nüfus.....	41
Şekil 4 : Çiftliklerin Genel Nüfusu.....	48
Şekil 5 : Akkiman Sancağının Genel Nüfusu.....	50
Şekil 6 : Akkirman Sancağının Şehir ve Kır Nüfusunun Karşılaştırılması.....	51
Şekil 7 : Akkirman Sancağının Şehir Gelirleri.....	71
Şekil 8 : Kır Gelirlerinin Kendi İçerisindeki Dağılımı.....	81

ÖZET

SAÜ, Sosyal Bilimler Enstitüsü

Yüksek Lisans Tez Özeti

Tezin Başlığı : 701 Nolu Tapu Tahrir Defterine Göre Akkirman Sancağı

Tezin Yazarı : Mustafa IŞIK

Danışman : Doç.Dr. Yücel Öztürk

Kabul Tarihi : 15.05.2008

Sayfa Sayısı : 12 (Ön Kısım)+92 (Tez)+167(Ekler)

Anabilimdalı : Tarih

Bilimdalı : Yeniçağ Tarihi

Osmanlı Devleti 1299 yılında kurulduktan sonra özellikle 1453 yılında Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'u fethetmesiyle kuruluş sürecini tamamlamış ve imparatorluk sürecine girmiştir. Bundan sonra devletin sınırları doğu-batı ve kuzey-güney ekseninde sürekli genişlemiştir. Fatih Sultan Mehmet tarafından 1475 yılında Kefe ve Kırım'ın fethiyle, Karadeniz'in kuzey sahillerinin büyük bir bölümü Osmanlı hakimiyetine girmiş ve bu sayede Karadeniz ticaretindeki Ceneviz etkisi yavaş yavaş azalmaya başlamıştır. Bundan sonra 1484 yılında Karadeniz'in kuzey sahillerinde yer alan iki önemli şehir Kili ve Akkirman II.Bayezid tarafından fethedilmiş bunun neticesinde Karadeniz artık tamamen Türk gölü haline gelmiştir.

Araştırmamıza konu olan Akkirman şehri bugünkü adıyla Belgorod-Dnesterovski , günümüzde Ukrayna'nın Odesa eyaletine bağlı bir şehir olarak varlığını sürdürmektedir.

Osmanlı Devletinin idari birimlerinin idari , iktisadi ve demografik kayıtlarının bulunduğu tahrir defterleri yerel araştırmalar için en önemli kaynaklardır. Araştırmamıza konu olan Akkirman sancağına ait 701 numaralı ve 1574 tarihli tapu tahrir defterimizin verilerine dayanarak sancağın idari , iktisadi ve demografik yapısını incelemiş bulunmaktayız.

701 Numaralı ve 1574 tarihli tapu tahrir defterimize göre Akkirman sancağının merkezini teşkil eden Nefs-i Akkirman , 24 mahalleden oluşmaktadır. Ayrıca Akkirman sancağına tabi 35 adet köy bulunmaktadır. Akkirman sancağında hem Müslüman hem de gayrimüslim unsurların yaşadığını tahrir defterimizden anlamaktayız. Gayrimüslim unsurlar içerisinde en kalabalık unsurlar sırasıyla Rumlar , Yahudiler , Ermeniler ve Çingenelerdir. Müslüman unsurlar içerisinde ise en dikkat çeken unsur Tatarlardır. Sancağın şehir ve kır nüfusunu karşılaştırdığımızda ise kır nüfusunun , şehir nüfusundan çok az bir farkla fazla olduğunu görmekteyiz.

Yine 701 numaralı tahrir defterimize göre Akkirman'ın iktisadi yapısı hakkında önemli bilgiler elde etmiş bulunmaktayız. Buna göre sancağın merkezindeki şehir gelirleri içerisinde en büyük payı mukataa , pazar ve gümrük gelirleri oluşturmaktadır. Şehir merkezinde tarım ve hayvancılık yok denilecek kadar azdır. Buna karşılık kır gelirlerini oluşturan köy ve çiftliklere baktığımızda ise ; buralarda şehir gelirleri olan mukataa ,pazar ve gümrük gelirleri bulunmamaktadır. Aksine buralarda önemli miktarda tarım ve hayvancılık gelirleri bulunmaktadır. Şehir ve kır gelirlerini karşılaştırdığımızda , şehir gelirlerinin kır gelirlerine oranla daha fazla olduğu göze çarpmaktadır. Ayrıca sancak genelinde şehir ve kırsal kesimden alınan raiyyet yani kulluk vergi gelirlerinin toplamının eşit sayılabilecek kadar yakın olduğu da görülmektedir.

Anahtar Kelimeler : Tahrir , Akkirman ,Kili , Boğdan , Osmanlı Devleti

SUMMARY

Sakarya University Institute of Social Sciences Abstract of Master's Thesis

Title of the Thesis: Akkirman Sanjak According to 701 Numbered Tahrir Daftar	
Author : Mustafa IŞIK	Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Yücel Öztürk
Date : 15.05.2008	Nu. Of Pages : 12 (Pre Text)+92 (Main body)+167(Appendices)
Department: History	Subfield : New Age History
<p>After having been founded in 1299 , especially with the Sultan Mehmet II's İstanbul conquest in 1453 , Ottoman State completed it's foundation process and began to empire process. Afterwards , the boundaries of the empire extended continuously as east-west and north-south. With the conquest of Kefe and Crimea in 1475 by Sultan Mehmet II , the large part of the Blacksea shores were dominated by Ottoman Empire and thanks to this , the impact of Geneose Republic on the Blacksea indistry began to decrease gradually. After that in 1484 the two important cities on the southern shores of Blacksea , Kili and Akkirman were conquered by Bayezid II and as a result of this Blacksea became a Turkish lake as whole.</p> <p>City Akkirman , today Belgorod Dnesterovski , which is the subject of our research presents as city belonging to Odessa , one of the province of Ukraine.</p> <p>Tahrir Daftars , in which the administrative ,economic and demographic records of administrative parts of Ottoman Empire , are the most important sources for local researches. With the help of the data of our Tahrir Daftar as numbered 701 and dated 1574 which belongs to the county Akkirman , the subject of our research , we have examined the structure of the county.</p> <p>According to the Tahrir Daftar as Numbered and dated 1574 i Nefs-i Akkirman which is the center of county Akkirman , consists of 24 districts. Besides there are 35 villages belonging to county Akkirman. We can understand from our Tahrir Daftar that both Muslims , and Non-Muslims live in county Akkirman. Among the non-Muslims the most crowded ones are as in turn : Byzantine Greeks , Jews , Armenians and Gypsies. Among the Muslim , the most important ones are Tatars. When the county's city and country population of the country is a bit larger than of city's.</p> <p>On the other hand , when we examine the income of villages , there are no incomes of mukataa,bazaar and custom which are in cities. On the country , there are farming and cattle-breeding incomes here. When we compare the city incomes with country incomes , it is noticed that city incomes are more country incomes. In addition , it is seen that in most parts of the county , the "raiyyet"'s which means slavery tax income, are nearly equal.</p>	
Keywords : Tahrir , Akkirman ,Kili , Boğdan , Ottoman State	

GİRİŞ

Eserin Amacı ve Önemi

Osmanlı şehir ve bölge tarihi araştırmaları için , tahrir defterleri en önemli kaynaklardan birisidir. Osmanlı devleti herhangi bir yeri fethettiği zaman ilk önce , o yerin arazi ve nüfus tahririni yapar ve böylece devletin o bölgeden toplayacağı vergi ve asker miktarı belirlenmiş olurdu. Osmanlı devletinde tahrirler genellikle 30 – 40 – 50 yıl gibi aralıklarla ve özellikle de taht değişikliklerinden sonra yapılırdı. İşte biz de bu araştırmamızda 701 numaralı ve 1574 tarihli Akkirman sancağına ait tapu tahrir defteri ile sancağın siyasi , idari , iktisadi ve demografik yapısını aydınlatmayı amaçladık.

Bilindiği üzere , Akkirman sancağı Karadeniz'in kuzey sahillerinde Deşt-i Kıpçak'ta Dinyester (Turla) nehrinin Karadeniz'e döküldüğü yerde yer alan çok önemli bir ticaret merkezidir. Akkirman hem Karadeniz'den , hem de Orta Asya , Kafkaslar ve Deşt-i Kıpçak'tan Avrupa'ya uzanan ticaret yolu üzerinde transit geçiş noktası olmasından dolayı çok önemli bir stratejik öneme sahiptir. Eserimizde Akkirman sancağının bu jeopolitik konumunun da tahlili yapılmış ve elimizden geldiği kadar bu stratejik önem açıklanmaya çalışılmıştır. Akkirman sancağından bahsederken , Akkirman'dan ayrılmaz bir parça olan Kili şehri de siyasi tarih kısmı içerisinde ele alınmıştır. 1484 yılında II.Bayezid tarafından Kili ve Akkirman'ın fethi eserimizde detaylı bir şekilde ele alınarak yorumlanmıştır.

701 numaralı ve 1574 tarihli tapu tahrir defterimizin transkripsiyon ve değerlendirilmesi ile tarih yazıcılığını sadece siyasi tarih olarak yazma tekdüzeliğinden çıkarıp , olayların siyasi , iktisadi ve demografik nedenlerinin ve sonuçlarının mukayesesini yaparak , varılan sonucu kaleme almak hedeflenmiştir. Eserimizin önemi ise burada ortaya çıkmakta ve eserimiz yukarıda zikredilen şekilde tarih yazma amacıyla kaleme alınmıştır.

Eserin Metodolojisi

Tezimizi hazırlamak için ilk olarak Başbakanlık Osmanlı Arşivinden Akkirman sancağına ait 701 numaralı tapu tahrir defteri temin edilmiştir. Siyakat yazısı ile

yazılmış defterimizi ilk önce günümüz Latin alfabesine transkribe ederek , defterimizin ihtiva ettiği verileri analiz ederek çalışmaya devam edilmiştir. Daha sonra defterimizden çıkardığımız idari , iktisadi ve demografik verileri her birini ayrı ayrı bölümler halinde değerlendirerek eserimizin ana bölümü oluşturulmuştur. Defterimizdeki bu verileri ayrı ayrı bölümler halinde değerlendirdikten sonra , tezimizin tamamlayıcı unsuru olarak Akkirman sancağının siyasi tarihini yazmak için elimizden geldiği kadar Osmanlı kroniklerinden , yabancı kaynaklardan ve çağdaş Osmanlı tarihçilerinin kitap ve makalelerinden yararlanılmıştır. Ayrıca tezimizin sonunda 701 numaralı tahrir defterimizin orijinal metni ve bu metnin transkripsiyonu ve sancağın kanunnamesi de ek olarak verilmiştir.

Eserin İçeriği

701 numaralı tahrir defterimizin transkripsiyon ve değerlendirilmesinden oluşan tezimiz esas olarak ; siyasi tarih , idari yapı , nüfus yapısı ve iktisadi yapı olmak üzere 4 ana bölümden oluşmaktadır.

Tezimizin I. Bölümü olan siyasi tarih kısmında Akkirman sancağının coğrafi konumu , Akkirman kelimesinin menşei ve etimolojisi hakkında bilgiler verilmiştir. Yine bu bölümümüzde Akkirman sancağının , Osmanlı hakimiyetine girişine kadar olan tarihi özetlenmiş ve II.Bayezid zamanında 1484 yılında sancağın Osmanlı hakimiyetine geçtiği anlatılmıştır. Bundan sonra Akkirman sancağının Karadeniz ticaretindeki jeo-stratejik öneminden dolayı Boğdan ve Lehistan tarafından geri alınmak için Osmanlı devletine karşı yapılan girişimler ele alınmıştır.

Tezimizin II. Bölümü olan idari yapı kısmında , ilk olarak Osmanlı taşra idari yapısı hakkında genel bilgiler verilmiş ve Osmanlı taşra idari teşkilatındaki beylerbeyliği , sancak , kaza , nahiye , karye ...vs idari birimler kısaca açıklanmıştır. Bu bilgilerden sonra ise Akkirman sancağının merkezini oluşturan Nefs-i Akkirman'ın mahalleleri verilmiştir. Bunu müteakiben Akkirman sancağına tabi köy ve çiftlikler verilmiş ve Akkirman sancağının idari yapısı aydınlatılmaya çalışılmıştır. Böylece Akkirman sancağının şehir ve kırsal kesim olarak idari yapısı ortaya konulmuştur.

Tezimizin III. Bölümü olan nüfus yapısı kısmında , Akkirman sancağının şehir ve kır nüfusu ve en sonunda da sancağın genel nüfusu verilmiştir. İlk olarak şehir nüfusu

incelenmiş ve şehir nüfusu kendi içerisinde Müslüman ve Gayrimüslim nüfus olarak ayrılmıştır. Ayrıca Gayrimüslim nüfusun da kendi içerisinde dini ve etnik farklılıkları tablo ve grafiklerle ortaya konulmuştur. Şehir nüfusunun incelenmesinden sonra Akkirman sancağının kır nüfusunu oluşturan köy ve çiftliklerin nüfusları incelenmiştir. Nüfus yapısı kısmında son olarak ise şehir ve kırsal kesim nüfusunun toplanmasıyla sancağın genel nüfusu tespit edilmiş ve genel nüfus da kendi içerisinde şehirlî – köylü , Müslim – Gayrimüslim olarak sınıflandırılarak mukayese edilmiştir.

Tezimizin IV. Bölümü olan iktisadi yapı kısmında ise ilk olarak Osmanlı devletinin vergi sistemi , vergi türleri ve vergi toplanırken kullanılan ölçü birimleri açıklanmıştır. Bu bölümde de aynen nüfus yapısı bölümünde olduğu gibi sancağın şehir ve kır gelirleri ayrı ayrı tespit edilmiş ve bu geliri oluşturan ziraat , hayvancılık , ticaret , mukataa gelirleri ve kulluk vergisi gelirlerinin , toplam gelir içerisindeki payı hesaplanmıştır. Böylece sancağın şehir ve kır gelirleri detaylı olarak incelenerek , sancağın ekonomik yapısı mercek altına alınmıştır.

BÖLÜM 1 : SİYASİ TARİH

1.1 Akkirman İsmi'nin Menşei ve Etimolojisi

Akkirman sancağına ismini veren Akkirman kelimesinin menşei burada açıklamak , hem tezimizde daha iyi bir şekilde kavranabilmesine imkan verecek hem de Karadeniz'in kuzey sahilleri ve Deşt-i Kıpçak ile ilgilenelele açıklayıcı bir ön bilgi mahiyetinde olacaktır. Akkirman isminin menşei tarih öncesi devirlere dayanmaktadır. Ayrıca Akkirman'ın kuruluşu ve ismiyle ilgili çok çeşitli görüşler de mevcuttur. Şöyle ki ; Dimitri Kantemir Akkirman'ın adının “*Moncastro*” olduğunu ve Herodot'un tarihinde ise “*Oksia*” olarak geçtiğini belirtmektedir (Kantemir,1998:433). Evliya Çelebi ise Akkirman'ın ilk isminin “*Burgaz Konman*” olduğunu ve ilk kurucusunun da Salsal adında bir kişi olduğunu belirtmektedir (Evliya Çelebi,1970:283).

Akkirman ismi ilgili diğere görüşlere göre ise ; Akkirman milattan önce VI. yüzyılda kurulmuş ve şehrin ilk ismi Tyras'dır (Bilge,1989:269). Orta çağlarda ise şehre *Aspron* , *Castron* , *Castro* yani Beyaz Kale anlamına gelen isimler verilmiştir. Şehre Ruslar *Belgorod* , Romenler ise *Catea Alba* ismini vermişlerdir. Bu isimler de beyaz kale veya beyaz şehir anlamına gelmektedir (Darkot,1978:251). Moğollar da şehre Beyaz Kale anlamına gelen “*Ak Libo* “ ismini vermişlerdir (Bilge,1989:269). Moğollardan sonra ise Ceneviz ve Osmanlıların hakimiyetine giren şehre , Osmanlı Devleti de şehrin ismine sadık kalarak , beyaz kale veya beyaz şehir anlamına gelen ilk başları *Akçakirman* daha sonra ise Akkirman ismini vermişlerdir (Bilge,1989:269). Buradan çıkarılabilecek sonuç ise ; şehir hangi milletin hakimiyetine girmişse , şehrin adı o milletin diline tercüme edilmiş , böylece şehrin ismi aslına sadık kalarak varlığını sürdürmüştür. Günümüzde de halen şehir Ukrayna sınırları içerisinde yer almakta olup , şehrin ismi Ukrayna dilinde de aynı anlama gelen , *Bilgorod Dinyesterovski* olarak geçmektedir.

1.2 Akkirman'ın Coğrafi Konumu

Araştırma konumuz olan Akkirman sancağının coğrafi konumunu izah etmeden önce ilk olarak , Akkirman sancağının yer aldığı ve Osmanlı Devleti tarafından “Boğdan” olarak adlandırılan memleketin güneyini oluşturan “Besarabya veya Bucak” eyaletine değirmek yerinde olacaktır. Akkirman sancağının da yer aldığı Besarabya , günümüzde

Moldova ve Ukrayna sınırları içerisinde yer alan Prut ve Dinyester (Turla) nehirlerinin arasında kalan bölgedir.

Besarabya'nın güneyindeki İsmail , Kahul , Akkirman , Kili ve Bender sancaklarını kapsayan bölüme Osmanlı Devleti tarafından "Bucak" ismi verilmiştir. Bucak eyaletinin sınırları ise batıda Tuna , doğuda Dinyester , Kuzeyde Prut ve güneyde Karadeniz ile sınırlıdır (Decei,1979-b : 742).

Akkirman Sancağının coğrafi konumunu tam olacak verecek olursak ; Akkirman sancağı Dinyester (Turla) nehrinin Karadeniz'e döküldüğü yerdeki körfezin sağ kıyısında yer almaktadır (Bilge,1989:269).

Evliya Çelebi seyahatnamesinde Akkirman sancağının kalesinin , Turla nehri kenarında bir yalçın kaya üzerinde inşa edildiğini , kalenin etrafının kale içinden 3060 adım olduğunu ve kalenin etrafının dışarıdan çok geniş ve derin hendeklerle çevrildiğini belirtilmektedir. Ayrıca yine Evliya Çelebi , kalenin içinde cami , imaret , hamam ve gayet mamur evler bulunduğunu eserinde belirtmiştir (Evliya Çelebi,1970:284-285).

1.3 Osmanlı Hakimiyetine Kadar Akkirman ve Boğdan

Tezimize konu olan 701 numaralı tapu tahrir defterinin 1574 yılında kaleme alınmış olması hasebiyle , biz de Akkirman ve Boğdan'ın Osmanlı hakimiyetine kadar olan kısmını yüzeysel geçip , Osmanlı hakimiyetindeki döneme daha fazla ağırlık vereceğiz.

Akkirman şehri ilk olarak milattan önce VI. Yüzyılda bir Yunan kolonisi olarak kurulmuştur (Keleş,2001:179). Şehir daha sonraları Gotlar , Cermenler , Slavlar ve Türklerin egemenliği altına girmiştir. Akkirman'a gelen ilk Türkler IV. Asırda Hunlar , VI. Asırda Avarlar , VII. Asırda Bulgarlar , IX.Asırda Macarlar , IX-XII. Asırlarda Peçenekler , XI-XIII. Asırlarda Kumanlar ve XIII.Asırdan sonrada Tatarlardır. Buraya yerleşen Tatarlar ve Gagavuzlardan başka diğer Türk boyları varlıklarını sürdürmemişler ve zamanla yerli halkın arasında hem dinlerini hem de dillerini kaybetmişlerdir (Decei,1979-a:697).

Akkirman'da hakimiyet kuran bir başka Türk devleti olan Tuna Bulgarlarının sınırları Besarabya ve Dobruca'dan Tuna ötesine ve Doğu Kuzeydoğu Karadeniz'e kadar uzanmaktaydı (Aydın,2002:117-118). Bir diğer Türk boyu olan Peçenekler de buralarda

hakimiyet kurmuşlardır. Peçeneklerin Dinyester (Turla) ve Buğ (Aksu) nehirleri üzerinde düşmanlarına karşı korunmak veya kışlak olarak kullanmak için karakollar yaptığını , bu karakollardan birisinin de beyaz tuğlalardan yapıldığı için bu karakola beyaz kale yani Akkirman anlamına gelen “Aspron” denildiğini A.Nimet Kurat eserinde belirtmiştir (Kurat,1972:58).

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi Akkirman’a bir çok Türk kavmi hakim olmuştur. Cengizhan’ın ölümünden sonra ise torunu Batuhan’ın Doğu Avrupa’ya düzenlediği sefer ile Akkirman , 1241 yılında bir başka Türk soylu kavim olan Moğolların hakimiyetine girmiştir. Şehir daha sonraları XIV. Yüzyılda Cenevizlilerin eline geçmiş XV. Yüzyılda ise burada Boğdan Prensiği kurulmuştur (Keleş,2001:180).

1.4 Osmanlı – Boğdan İlişkileri ve Boğdan’a İlk Osmanlı Akınları

Boğdan prensliği ile Osmanlı Devleti arasındaki ilişkiler ancak XV.yüzyılın ortalarında başlamıştır. Bilindiği üzere Boğdan’dan daha önce Eflak Osmanlı hakimiyetine alınmış ve Osmanlı Devletinin etkisi Tuna Deltası , Erdel ve Boğdan’da hissedilmeye başlamıştı. Bu durumdan rahatsız olan Boğdan prensi Osmanlı Devletine karşı önlem almak için , Osmanlı Devletine karşı Avrupa’da kurulan haçlı ittifaklarına katılmış ve onlardan medet ummuştur. İstanbul’un fethinden sonra ise artık hem Anadolu’da hem de Balkanlarda Osmanlı etkisi kesinleşmiş ve bunun sonucunda ise Boğdan Voyvodası Petru Aron 1455 yılında , senelik 2000 altın vergi vermek suretiyle Osmanlı hakimiyetini kesin olarak kabul ederek barış imzalamıştır (Uzunçarşılı,1998:78-79). Bu barışın ardından , Fatih Sultan Mehmet 9 Haziran 1456 tarihinde , başta Akkirman’dan olmak üzere diğer Boğdan topraklarından Edirne , Bursa ve İstanbul’a alışveriş yapmak için gelen tüccarların emniyetlerinin sağlanması için taşradaki idareci ve memurlara , Boğdanlılarla barış yapıldığına dair ve onlara ticaret izni verildiğini belirten bir nişan-ı hümayun göndermiştir (Panaite,2002:211).

1.4.1 Fatih Sultan Mehmet Dönemi Boğdan Seferleri

Petru Aron’dan sonra 1457 yılında Boğdan Prensi olan Ştefan Çel Mare ilk zamanlarda Osmanlı Devletine daha önceki anlaşma gereği 2000 altın vergiyi ödemeye devam etmiş, daha sonra bu verginin miktarının 3000 altına çıkarılmasından dolayı vergisini vermeyi reddetmiştir. Ştefan Çel Mare bir yandan da Osmanlı Devleti’nin denizlerde

Venedik ve Cenevizlilerle , karada ise Macarlarla olan savaşlarını fırsat bilmiş ve bağımsızlık hareketlerine girişmiştir. Fatih Sultan Mehmet'in 1475 yılında Kefe'yi Cenevizlilerden alması sonucu Cenevizli esirler, İstanbul'a götürülürken bu esirlerden 150 kadarı buldukları gemiyi zapt etmişler ve kaçarak Kili sahillerine gelerek Boğdan Voyvodasına sığınmışlardı. Bu esirlerin iadesini talep eden Fatih Sultan Mehmet'e Boğdan voyvodası tarafından ret cevabı verilmesi ve de ödenen verginin artık ödenmemesi , Osmanlı Devletini Boğdan üzerine bir sefer yapmaya mecbur kılmıştır.

Mehmet Neşri'nin eserinde ise Fatih Karaboğdan'a¹ sefer yapmaya iten bir başka sebep ise , Fatih'in Boğdan prensine olan güvensizliğidir. Bundan dolayı Fatih , Boğdan prensinin kendisine olan itaatini bildirmesi için ona ; “ *Bu yıl haracını kapıma sen kendin getir , nitekim Eflak Oğlu kendisi getirir , böylece biz senin de dostluğuna itimat edelim*” ifadesiyle bir mektup yazarak elçi göndermiştir. Ancak Fatih'in bu isteği Boğdan prensi tarafından kabul edilmeyince , Fatih Karaboğdan'a Rumeli Beylerbeyi olan Hadım Süleyman Paşayı sefere yollamıştır (Neşri,1984:198).

Bundan önce Hadım Süleyman Paşa , Arnavutluk İskenderiyesini fetih ile görevlendirilmiş ancak fetih gerçekleşmemiştir. Arnavutluk seferi dönüşünde yorgun ve bitap haldeki ordusuyla birlikte, Hadım Süleyman Paşa , Boğdan üzerine sefere memur edilince , Hadım Süleyman Paşa ordusunu toplayıp , Boğdan üzerine hareket etmiştir. Ancak Hadım Süleyman Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu Boğdan'a vardığında , Ştefan Çel Mare Süleyman Paşanın karşısına çıkmayıp , askerlerin yağma için etrafa dağılmalarını beklemiştir. Osmanlı askerleri , karşılarında düşman askerlerini göremeyince ganimet toplamak için etrafa dağılmışlar ve zaten bunu bekleyen Ştefan Çel Mare ani bir baskın ile Osmanlı ordusunu , çok büyük bir yenilgiye uğratmıştır (Müneccimbaşı,Trhsz:355). Osmanlı ordusunu bozguna uğratan Ştefan Çel Mare'ye bu başarısından dolayı Papa tarafından “ İsa'nın Pehlivanı “ ünvanı verilmiştir. Ancak Fatih Sultan Mehmet'in , kendisinin üzerine geleceğini bilen Ştefan Çel Mare Avrupa'dan yardım istemeyi de ihmal etmemiştir (Uzunçarşılı,1998:79).

Hadım Süleyman Paşa'nın Boğdan seferi başarısız olunca , Fatih Sultan Mehmet bizzat kendisi Boğdan üzerine bir sefer yapmaya karar vermiştir. Fatih , Boğdan'ı denizden de

¹ *Boğdan Osmanlı kaynaklarında Kara Boğdan olarak geçmektedir. Burada Boğdan'a verilen “Kara” sıfatının anlamı ise boyun eğmiş , teslim olmuş demektir. Bunun hakkında daha geniş bilgi için bkz. Aurel Decei - Boğdan Maddesi İslam Ansiklopedisi, CII,ss.697-705*

kuşatmak için , donanmayı da Boğdan'ı denizden kuşatmak için , Boğdan üzerine yollamıştır. Fatih Sultan Mehmet komutasındaki Osmanlı ordusu , Boğdan sınırlarına girdiğinde , Ştefan Çel Mare Osmanlı ordusunun geçeceği yerlerdeki su kaynaklarını ve ekili dikili alanları tahrip etmiş ve bu durum Osmanlı ordusunda kıtlık ve erzak sorununu meydana getirmiş ve ordu bu durumdan olumsuz yönde etkilenmiştir (Uzunçarşılı,1998:79-80). Buna rağmen ilerleyen Osmanlı ordusu Akdere (Valea-Alba) denilen yerde Boğdanlılar ile karşılaşmış ve burada yapılan savaşta Boğdanlılar mağlup olmuş ve geri çekilmeye başlamışlardır. Fatih'in bu zaferini Boğdanlılar daha sonra “*Akdere*” veya “*Razboieni*” savaşı olarak adlandırmışlardır (Guboğlu,1984:144).

Geri çekilen Boğdanlıları Osmanlı ordusu Suceava'ya kadar takip etmiştir. Osmanlı ordusu Boğdan'ın merkezi sayılan Suceava'yı yağmalamış ama kaleyi ele geçirememiştir. Bundan sonra Osmanlı ordusunda askerler arasında baş gösteren veba hastalığı yüzünden , Fatih Sultan Mehmet seferden vazgeçip , geri dönmek zorunda kalmıştır (Uzunçarşılı,1998:79-80).

Böylece Boğdan üzerine yapılan Fatih'in seferi kısmen başarılı olsa da , genel anlamda Boğdan'a yapılan ilk Osmanlı seferleri başarısız olmuştur. Ştefan Çel Mare ise Hadım Süleyman Paşayı yenmesi , ve Fatih Sultan Mehmet'e ise karşı koyup teslim olmaması sonucunda Hıristiyan aleminde bir prestij kazanmıştır. Papa tarafından Ştefan'a İsa'nın pehlivanı unvanının verilmesi bunun açık bir göstergesidir

Fatih Sultan Mehmet'in bizzat kendisinin 1476 yılında Kara Boğdan'a yaptığı sefer ve orada kazanılan Razboieni veya Akdere zaferi , Fatih'in istediği sonucu tam olarak vermemiş olsa da , bu sefer daha sonra 1484'te II.Bayezid tarafından Kili ve Akkirman'ın fethine öncülük etmiştir (Guboğlu,1984:172).

1.4.2 II.Bayezid Dönemi Boğdan Seferleri

1.4.2.1 Kili ve Akkirman'ın Fethini Gerektiren Sebepler

Kili ve Akkirman , Karadeniz'in kuzeyinde Dinyester nehrinin Karadeniz'e döküldüğü yerde kurulmuş ve Boğdan'ın Karadeniz'e ve dünyaya açılan kapısı durumunda olan iki şehirdir. İstanbul Boğazına ve Karadeniz'e hakim olan devletler için bu iki şehir kuzeye yani Lehistan ve Rusya'ya açılan çok önemli bir kapı durumundadır. Osmanlı Devleti Karadeniz'deki Ceneviz etkisini yavaş yavaş ortadan kaldırırken , Karadeniz'in bir Türk

gölü haline gelmesine sadece Boğdan prensliği engel teşkil etmekteydi. Bundan önce bilindiği gibi Kırım sahillerindeki Cenevizlilerin elinde bulunan Kefe şehri 1475 yılında Gedik Ahmet Paşa komutasındaki Osmanlı ordusu tarafından , Mengli Giray Hanın da yardımı ile Osmanlı hakimiyetine girmişti. Karadeniz'in batısında yer alan Eflak ve Dobruca da Osmanlı hakimiyetinde idi.Osmanlı Devletinin Karadenizin kuzeyindeki fetih politikası önünde kalan tek engel Boğdan prensliği idi ve bu engelin aşılması gerekmektedir. Boğdan Prenslığının ortadan kaldırılması hem Karadeniz'de Türk hakimiyetini güçlendirecek hem de bundan sonraki Lehistan seferlerini önemli ölçüde kolaylaştıracaktı. Bütün bu sayılan sebeplerden dolayı II.Bayezid , Kili ve Akkirman üzerine sefere çıkmaya karar vermiştir.

II.Bayezid'in Kili ve Akkirman üzerine sefere çıkmasının bir başka sebebi de Boğdan voyvodası Ştefan Çel Mare'nin , Osmanlı hakimiyetindeki Bulgaristan'a saldırması ve Tuna nehrinin ağzında konuşlanan korsanların , Türk ticaret gemilerine zarar vermesidir (Turan,1992:235). Ayrıca Ştefan Çel Mare'nin Eflak'a da saldırması ve Tuna nehrini geçerek Osmanlı topraklarında yağmalama faaliyetlerinde bulunmuş olması da bu seferin en önemli sebeplerinden bir diğeridir (İnan,2002:385).

Bu sırada Osmanlı devleti , 1483 yılında Macarlarla bir barış anlaşması yapmış ve Balkanlarda Osmanlı devleti bir bakıma rahatlamış durumda idi. Macarlar ile barış yaparak batı sınırının emniyetini sağlayan II.Bayezid , artık Kili ve Akkirman seferine çıkabilirdi (Uzunçarşılı,1998:182).

1.4.2.2. Kili ve Akkirman'ın Fethi ve Boğdan'da Osmanlı Hakimiyeti

Kili ve Akkirman'ın fethini zorunlu hale getiren sebepleri yukarıda izah etmiştik. Şimdi Kili ve Akkirman'ın nasıl fethedildiğini ve Karadeniz'in kuzeyinde yer alan bu iki önemli liman şehrinin Osmanlı hakimiyetine nasıl girdiğini açıklayacağız.

Kili ve Akkirman'ın fethi ile ilgili bölümler Osmanlı kroniklerinin hemen hemen hepsinde yer almaktadır. Ancak bu kroniklerin yazarlarının hemen hepsi aralarında söz birliği etmişçesine veyahut birbirinin eserlerini kopyalamışçasına aynı ifadeleri kullandıkları açıkça göze çarpmaktadır. Bu tezi hazırlama esnasında yararlandığım Osmanlı kronikleri ; Mehmet Neşri'nin Neşri Tarihi , Hoca Sadettin Efendi'nin Tac-üt Tevarih , Mustafa Nuri Paşa'nın Netâyic-ül Vukuat , Müneccimbaşı Ahmet Dede'nin

Sahâif-ül Ahbâr fi Vekâyi-ül Âsâr adlı eserlerinde Kili ve Akkirman'ın fethi ile ilgili bilgiler hemen hemen birbirinin aynısı denilecek kadar benzer ifadelerden oluşmaktadır.

II.Bayezid Rebi-ül Evvel ayının 4. günü Cuma namazını kıldıktan sonra İstanbul'dan Edirne'ye doğru yola çıkmıştır. II.Bayezid Edirne'ye vardığında Tunca nehri kenarında cami , imaret , medrese ve hastane yapılmasını emretmiş ve bu yapıların temelini bizzat kendisi atmıştır. II.Bayezid Edirne'de hayır ve hasenât işlerini tamamladıktan sonra ordusuyla birlikte Dobruca üzerinden Tuna kıyısında İshaklı veya İshakçı adı verilen iskeleye gelmiştir. Burada II.Bayezidi daha önce yolladığı donanma bekliyordu. Zira II.Bayezid Kili ve Akkirman seferine çıkmadan önce daha İstanbul'da iken , asker , mühimmat ve erzak yüklü donanma-i hümayunu Tuna ağzına gitmesi ve orada kendisini beklemesi için yola çıkarmıştı. II.Bayezid işte bu gemiler ile İshakçı veya İshaklı adı verilen iskeleden Tuna nehrini geçmiştir. Burada , Osmanlıya tabi olan Eflak Beyi 20.000 askeriyle birlikte padişahı karşılamış ve orduya rehberlik etmiştir. Böylece Osmanlı ordusu Rebi-ül Evvelin 11.günü Kili önlerine gelmiş ve kaleyi kuşatma altına almıştır. 10 günlük bir kuşatmadan sonra Kili kalesi aman dileyerek teslim olmuştur (Hoca Sadettin Efendi,1992:236-238). Kili kalesi teslim alındığı zaman hisara İslam sancağı dikilerek nevbet vurulmuştur. Ayrıca kiliseler camiye çevrilmiş ve kaleyi terk etmek isteyen gayrimüslimlere izin verilmiştir (Neşri,1984:212).

Karadeniz'in kuzeyinde önemli bir merkez olan Kili alındıktan sonra II.Bayezid daha doğuda yer alan Akkirman üzerine hareket etmiştir. 4 günlük bir yürüyüşün ardından , Osmanlı ordusu Akkirman önlerine gelmiştir. Bu sırada Kırım Hanı Mengli Giray da 50.000 kişilik Tatar askeriyle Osmanlı Ordusuna katılmıştır (Hoca Sadettin Efendi,1992:238). Osmanlı kaynaklarının çoğunda Kırım Hanının 50.000 kişilik bir ordu ile yardıma geldiği yazmakta iken , Evliya Çelebi ise *“Allah'ın hikmeti o zaman Kırım Hanı Mengli Giray Han 200.000 rüzgar süratli Tatar ile Turla nehrini geçerek Sultanın ayağına gelince bütün Tatarlar'a çapul etmeğe izin isteyerek Sultan Bayezid izin verdi”* ifadeleriyle bu rakamı abartarak Kırım Hanının 200.000 Tatar askeri ile yardıma geldiğini belirtmiştir (Evliya Çelebi,1970:283).

Bu sırada II.Bayezid'in yolladığı donanma da Akkirmana varmış ve bu şekilde kale hem karadan hem de denizden kuşatma altına alınmıştır. Kuşatma altındaki Akkirman kalesinin rivayete göre 30 yıl yetecek kadar zahiresi vardı. Ayrıca kalenin etrafı çok

derin hendekler ile çevrili idi. Buna güvenen Boğdanlılar ilk başta teslim olmayıp , kaleyi savunmaya başladılar. Ancak padişahın emri ile kalenin etrafındaki hendekler bir hafta içerisinde Osmanlı askerleri tarafından toprakla doldurulmuş ve kale bundan sonra hem karadan hem de denizden top ve tüfek mermilerine maruz kalmıştır. Boğdanlılar bu şekilde şiddetli bir kuşatmaya daha fazla dayanamayıp , Recep ayının 16. günü kale kapılarını açarak aman dileyerek kaleyi teslim etmişlerdir (Hoca Sadettin Efendi,1992:238-239). Teslim olan kalede kalmak isteyen Boğdanlıların kalede kalmalarına izin verilmiştir. Kalede kalmak istemeyenler ise serbest bırakılmışlardır. Bunlardan bazıları ise Anadolu'daki Eski Biga'ya gönderilmiştir.Boğdanlıların bir çoğu da padişah tarafından affedilmiştir (Neşri,1984:212). Burada her iki şehirde de (Kili ve Akkirman) teslim olan halka kötü muamele yapılmamasının sebebi , kalelerin amanla teslim alınmış olmasıdır. Buna göre aman dileyen kimsenin canına kast edilemez ve malları yağmalanamazdı.

Akkirman'ın kiliseleri de aynen Kili de olduğu gibi camiye çevrilmiştir. Evlerini terk eden Boğdanlılar'ın evlerini , padişah gazilere dağıtmıştır. Ayrıca bu sefere katılan ve önemli gayret gösteren Kırım Hanı Mengli Giray'a da padişah sınırsız ihsanlarda bulunmuştur (Neşri,1984:213). Kili ve Akkirman'ı fetheden II.Bayezid Recep ayının 22. günü Akkirman'dan ayrılmış , Kili üzerinden Ova'ya , oradan Sarı Saltuk Baba yolundan Edirne'ye dönmüştür (Hoca Sadettin Efendi,1992:239). II.Bayezid , babası Fatih Sultan Mehmet'in hiçbir zaman boyun eğdiremediği Boğdan'ı artık tamamıyla ele geçirmiş ve Osmanlı hakimiyetine sokmuş bulunmaktaydı (İnalçık,2003:35). II.Bayezid bu seferden kendine düşen payı , seferden önce Edirne'de temellerini attığı hayır kurumlarının yapılmasına vakfetmiştir (Müneccimbaşı,Trhsz:382).

1.4.2.3. Kili ve Akkirman'ın Önemi ve Fethin Doğurduğu Sonuçlar

Kili ve Akkirman'ın fethiyle birlikte artık Osmanlı devleti için kuzeydeki Lehistan ve Rusya'ya karşı yapılacak olan seferlerin önü açılmış ve seferler kolaylaşmıştır. Yine bu iki şehrin alınmasıyla birlikte Karadeniz'de Cenevizlilerin müttefiki durumunda olan Boğdan Prensiğinin Karadeniz ile dolayısıyla da dünya ile bağlantısı büyük ölçüde kesilmiştir. Bunun sonucunda Boğdan prensliği ekonomik açıdan büyük sıkıntılar yaşamaya başlamıştır (Özcan,1992:269). Ayrıca bu sefer sonucunda Ştefan Çel Mare tekrar yıllık vergiye bağlanmıştır (Turan,1992:235).

II.Bayezid'in başarıyla sonuçlanan Boğdan seferi sonucunda Akkirman şehri ve kalesi, Osmanlı Devletinin Karadeniz'in kuzeyindeki hem askeri hem de siyasi bir üssü haline gelmiştir. Osmanlı devleti hem bundan sonraki kuzey seferleri için Akkirman ve Kili kalelerine asker ve mühimmat yerleştirmiş , hem de Dinyester (Turla) nehrinin girişini ve Dinyester nehri ile Karadeniz arasındaki deniz trafiğini denetimi altına almıştır. Ayrıca İstanbul'dan yine deniz yoluyla kuzey seferleri için , teçhizat ve mühimmat göndermek kolaylaşmış ve Besarabya'daki Osmanlı ordusuna lojistik destek sağlamak daha da kolay olmuştur.

Akkirman'ın fethiyle birlikte Kırım ile Osmanlı toprakları arasında karadan bağlantı kurulmuştur (Turan,1992:235). Bu sayede Karadeniz'in hemen hemen bütün sahilleri Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Daha önce Karadeniz ticaretini elinde tutan İtalyan şehir devletlerinden Cenevizlilerin,1475'te Kefe 1484'te Kili ve Akkirman'ın Osmanlılar tarafından fethedilmesiyle birlikte Karadenizdeki etkinlikleri azalmış ve Cenevizliler artık yönlerini batıya çevirmek zorunda kalmışlardır (Bosso,2002:359). Bunun sonucunda ise Karadeniz tamamıyla bir Türk gölü haline gelmiştir. Yine Akkirman'ın fethi ile birlikte Besarabya bölgesi de ele geçirildiğinden artık Lehistan ile doğrudan temas geçilmeye başlanmıştır. Karşılıklı akınlar sebebiyle ilk Osmanlı-Lehistan ilişkileri hasmane bir biçimde başlamıştır (Turan,1992:235).

Akkirman fethedildikten sonra ,Akkirman sancağı Karadeniz'in kuzeyinde Osmanlı devleti idari teşkilatı içerisinde önemli bir yere sahip olmuş ve ilk olarak Rumeli eyaletine bağlanmıştır.Daha sonraları ise Özü eyaletine bağlanmıştır. Ayrıca Akkirman'ın Kırıma giden yol üzerinde bulunması sebebiyle Yavuz Sultan Selim, babası II.Bayezid'e karşı yürüttüğü taht mücadelesini , kayınpederi Kırım Hanı Mengli Giray Han'ın da desteğiyle Akkirman'da devam ettirmiştir (Keleş,2001:180).

1.4.2.4. Boğdanlılar'ın Akkirman'ı Geri Alma Teşebbüsleri

Kili ve Akkirman'ın fethiyle Boğdan Prenslüğünün Karadeniz ile ticareti kesildiğinden iktisadi açıdan zor duruma düştüğünü söylemiştik. Bu zor durumdan kurtulmak isteyen Ştefan , Karadeniz'de önemli bir etkinliği olan Venedik'ten Osmanlıya karşı “ *Bu iki şehir (Kili ve Akkirman) bütün Moldovya'dır. Moldovya ise bu iki şehirle birlikte Macaristan ve Lehistan için bir duvardır* “ ifadesiyle yardım talebinde bulunmuştur. Ştefan bu ifalere Akkirman'ın stratejik açıdan ne kadar önemli olduğunu ve ülkesinin

Müslüman istilasına karşı Hıristiyanlığın önemli bir kalesi olduğunu belirtmiştir (Decei,1979-a:699). Ştefan hem ekonomik açıdan rahatlamak hem de kaybettiği toprakları ele geçirebilmek için ilk işin Kili ve Akkirman'ı geri almak olduğunu düşünüyordu. Akkirman kalesi fethedildiği zaman , II.Bayezid Boğdanlı'lardan isteyenlerin kalede kalmalarına müsaade etmişti. Kalede kalan Boğdanlı'lar daha sonra gizlice Ştefan'a bir haber yollayıp , kaleye bir baskın yapılmasını ve kendilerinin de bizzat bu baskında kale içinden yardım edeceklerini böylece kalenin Türkler'in elinden alınabileceğini bildirmişlerdir. Bunu haber alan Boğdan beyi duruma çok sevinmiş ve hemen kaleye baskın yapmak için hazırlıklara başlamıştır. Ancak kaledeki Osmanlı askerleri , kaledeki Boğdanlı'ların bu ihanetini haber almışlar ve onları etkisiz hale getirmişler ve Ştefan'ın baskınına tedbir alıp teyakkuza geçmişlerdir. Hakikaten de Boğdan beyi bir gece kaleye baskın düzenlemiştir. Boğdanlı'lar kale duvarlarına merdivenler dayamak suretiyle çıkmaya çalışırlar iken , Osmanlı askerleri bunların bir kısmını merdivenlerde , bir kısmını ise hisar surları üzerinde imha etmiştir. Bir kısmı ise esir edilerek İstanbul'a yollanmıştır (Hoca Sadettin Efendi,1992:240-241).

Boğdan beyinin bu hareketi İstanbul'da duyulur duyulmaz , Rumeli Beylerbeyi olan Hadım Ali Paşa derhal Boğdan üzerine gönderilmiştir. Ancak Boğdan beyi Osmanlı ordusuna karşı koyamayacağını anlamış ve Leh diyarına kaçıp , Leh kralı Kazimir'e sığınmıştır. Boğdan beyinin kaçtığını duyan Hadım Ali Paşa , geri dönmüş ve bunu fırsat bilen Ştefan Çel Mare Kili ve Akkirman üzerine tekrar taarruz etmiştir. Bunun üzerine ise Ştefan'ın üzerine Silistre Sancakbeyi olan Malkoçoğlu Bâli Bey sefere memur edilmiştir. Tek başına Osmanlı ordusuyla savaşmak istemeyen Ştefan , komşuları olan Leh ve Macar krallarından Osmanlı'ya karşı yardım istemiştir (Uzunçarşılı,1998:183). Malkoçoğlu Bâli Bey Boğdan üzerine yürümüş ve kuzeyde Purut nehrini geçip , Leh diyarına girmiştir. Burada Osmanlı ordusuna pusu kurulmasına rağmen , Malkoçoğlu Bâli Bey komutasındaki Osmanlı ordusu , Ştefan ile yapılan savaşta Boğdanlıları ve onların müttefiki olan Leh ve Macar kuvvetlerini yenilgiye uğratmıştır (Hoca Sadettin Efendi,1992:241). Bu savaş sonucunda bir çok ganimet alan Malkoçoğlu , ganimetin beşte birini sultana yollamış , geri kalan beşte dördlük kısmını ise savaşa katılan gazilere dağıtmıştır (Müneccimbaşı,Trhsz:384).

Ştefan Kili ve Akkirman'ı her yolu denemesine karşın geri alamamıştır. Böylece Ştefan Osmanlı devletiyle başa çıkamayacağını artık anlamış bunun sonucunda Osmanlılara boyun eğmek zorunda kalmış ve ömrünün sonlarına doğru ödediği vergi 4000 altına çıkarılmıştır (Decei,1979-a:699).

1.4.3 Kanuni Sultan Süleyman'ın Boğdan Seferi

II. Bayezid'in Kili ve Akkirmanı fethetmesinden sonra , Boğdan voyvodasının bu iki şehri (Kili ve Akkirman) geri alma çabaları herhangi bir olumlu sonuç vermemiştir. Bundan sonra Boğdan da sıkı bir şekilde Osmanlı nüfuzu görülmeye başlanmış ve 1538 yılına kadar Boğdan'da Osmanlı Devletini zor duruma düşürecek çok önemli bir isyan veya savaş vuku bulmamıştır. Kanuni Sultan Süleyman'ın Viyana seferinde dahi Boğdan voyvodası Petru Rareş , elçi yollayarak Osmanlı Devletine sadakatini bir kez daha bildirmişti (Uzunçarşılı,1998:342). Esasında Petru Rareş'in babası Ştefan Çel Mare uzun mücadeleler sonrasında Osmanlı hakimiyetini kabul etmek zorunda kalmış ve kendinden sonraki voyvodalara Osmanlı hakimiyetini tanımlarını -“ *öteki milletlerden daha hakim ve kavi oldukları için Türklere teslim edilerek , ülkelerini başkalarına vermemelerini* “ – gerekçe göstererek vasiyet etmişti (Decei,1979-a:699). Ayrıca Ştefan oğluna vasiyetinde Polonya ile Boğdan arasında en önemli anlaşmazlık sebebi olan Pocutia'yı Osmanlılara vermesini tembih etmiştir (Öztürk,2005:51).

Ştefan Çel Mare'nin bu vasiyetine rağmen , ilk zamanlarda Osmanlı Devletine sadakatini bildiren oğlu Petru Rareş , daha sonra dış güçlerin de etkisiyle Osmanlı Devletine karşı yavaş yavaş sadakatsiz davranmaya başlamış ve isyan eder duruma gelmiştir. Petru Rareş hem haracını ödemesinde itina göstermemesi hem Osmanlı Devletinin dostu olan Polonya kralı Sigismund ile savaşması hem de Osmanlı Devletinin Budin'de haberci olarak bıraktığı Alvazio Giritti'nin Macaristan kralı Ferdinand'ın yardımı ile öldürülmesi sebebiyle , Kanuni Sultan Süleyman , Boğdan'a voyvodaya karşı bir sefer düzenlemek zorunda kalmıştır (Hammer,1996:171).

Ayrıca Petru Rareş Osmanlı devletine tabi olan Erdel Prensiğini de işgal etmiş ve de Kanuni Sultan Süleyman'ın ondan istediği 1000 kişilik süvari birliğini de yollamamış olmasından dolayı padişahın gazabını üzerine çekmiştir (Özcan,1992:269).

Kanuni Sultan Süleyman 1538 yılında Boğdan üzerine sefere çıkmış ve bunu duyan Petru Rareş elçi yollayarak , itaatini belirtmiş ise de Rareş'in bu isteği kabul edilmemiş ve Osmanlı ordusu Boğdana girmiştir. Petru Rareş 80.000 kişilik ordusuyla Osmanlı ordusuna karşı koyamayacağını bildiği için Transilvanya'ya kaçmıştır. Zira sadece Kırım Hanı Sahip Giray Han'ın Osmanlı devletine verdiği asker sayısı 200.000 civarında idi (Uzunçarşılı,1998:343). J.Von Hammer ise Kırım Hanı Sahip Giray'ın Yaş şehrinde 8.000 süvari , bütün maiyeti ve oğullarıyla birlikte bu sefere iştirak ettiğini savunmuştur. Kırım Hanının 8.000 süvarisine diğer ordusu ve maiyetini eklediğimiz zaman ordunun sayısının 200.000'i bulması beklenemez (Hammer,2007:536). Rakamlar arasındaki bu tutarsızlık tarih yazıcılığının önemli sorunlarından birisidir. Sahip Giray Han , sayısı kesin olarak bilinmeyen askerleriyle Boğdan'ın Yaş şehrini yağmalamış ve büyük ganimet elde etmiştir. Boğdan'ın önemli bir şehri olan Suceava şehri ise Kanuni Sultan Süleyman tarafından bu sefer sonucunda ele geçirilmiştir (Uzunçarşılı,1998:343). Suceava'nın fethi ile birlikte içi para dolu fiçılar , kıymetli kürkler , altın ve gümüşten yapılmış kılıçlar ve değerli taşlardan oluşan ,voyvodanın tüm hazinesi de Osmanlıların eline geçmiştir (Hammer,2007:537).

Kanuni Sultan Süleyman Petru Rareş'in yerine kardeşi Lacusta Ştefan'ı² voyvoda olarak tayin etmiştir (Uzunçarşılı,1998:432). Bundan sonra Kanuni Sultan Süleyman 4 gün Suceava'da kaldıktan sonra , burada 500 kadar yeniçeri bırakarak Dinyester nehri kenarında zengin gümrük gelirleri olan Tighina (Bender) şehrini ele geçirmek üzere güneye doğru yola çıkmıştır. Tighina şehri kolayca ele geçirilmiş ve buraya bizzat Kanuni Sultan Süleyman'ın emriyle bir kale yapılmış ve bu kaleye Bender ismi verilmiştir. Bender kalesinin kitabesinde ise “ *Asi voyvodanın padişahın atının nalları altında ezildiği* “ anlatılmaktadır. Tighina şehrinin ele geçirilmesi ve kale yapılıp Bender adı verilmesinden sonra Kili , Akkirman , Bender , İsmail , Kahul ve tüm Bucak topraklarını kapsayan Bucak sancağı oluşturulmuştur (Jorga,2005:356).

² *Lacusta (Çekirge) Ştefan , Kanuni Sultan Süleyman tarafından Petru Rareş'in yerine voyvoda olarak atanmıştır.Lacusta kelimesi çekirge anlamına gelmekte ve voyvodaya halk tarafından bu lakabın verilmesinin sebebi ise Lacusta Ştefanın voyvoda olduğu senede Boğdan'da ortaya çıkan çekirge afetidir.Bu afetten sonra Boğdan halkı Lacusta Ştefandan yüz çevirmiş ve Türklere yakın olduğu dolayısıyla da halk tarafından öldürülmüştür.Aurel Decei , “Boğdan Maddesi “ , M.E.B İslam Ansiklopedisi Cilt II , Ss.697-705*

1.5. Akkirman'ın Osmanlı Hakimiyetinden Çıkışı ve Sonraki Durumu

Akkirman şehri daha önce de belirtildiği üzere 1484 yılında II.Bayezid tarafından Osmanlı topraklarına dahil edilmiştir. Bundan sonra şehir Osmanlı idari yapısı içerisinde mümtaz bir sancak haline gelmiştir. Osmanlı devleti Akkirman'ı ilk olarak Rumeli Beylerbeyliğine , daha sonra ise 1593 yılında yeni kurulan Özü Beylerbeyliğine bağlamıştır (Bilge:1989:269).

Ancak Osmanlı devleti XVI.yüzyıldan itibaren zayıflamaya başlamış buna karşın Osmanlı devletinin kuzeydeki en büyük rakibi olan Rusya güç kazanmaya başlamıştır. Bunun neticesinde Ruslar yavaş yavaş Kırım ve Kafkasları ve oradan da bütünüyle Kuzey Karadeniz kıyılarını tehdit eder duruma gelmişlerdir.

Rusların güneye doğru inmeleriyle birlikte , Rus Kazakları da 1638 yılında Akkirman'a akınlar düzenlemeye başlamışlardır. Daha sonra ise 1770 ve 1789 yıllarında Akkirman şehri iki defa Ruslar tarafından ele geçirilmiş olsa da 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ve 1791 Yaş Antlaşması ile şehir tekrar Osmanlı egemenliğine girmiştir (Bilge,1989:270).

1806 yılında Akkirman tekrar Rus işgaline uğramış ve şehir 1812 yılında Bükreş Antlaşması ile Rusya'ya bırakılmıştır. Bu tarihten sonra Osmanlı devleti Akkirman'da bir daha hakimiyet kuramamıştır. 1917 yılında Rusya'daki ihtilal ile Besarabya ve çevresi özerklik kazanmış ise de 1920 yılında bu defa da bölge Romanya'nın hâkimiyetine girmiştir (Darkot,1978:251).

1940 yılında Akkirman tekrar Ruslar tarafından ele geçirilmiş ve şehrin ismi Sovyetler Birliği tarafından Belgorod-Dnesterovski olarak değiştirilmiştir (Bilge,1989:270).

Sovyetler Birliğinin dağılmasından sonra ise Akkirman , Ukrayna sınırları içerisindeki yerini korumuş ve günümüzde de bu devletin Odesa eyaletine bağlı bir şehir olarak varlığını sürdürmektedir.

BÖLÜM : 2 İDARİ TAKSİMAT

701 Numaralı ve 1574 tarihli Akkirman sancağına ait mufassal tapu tahrir defterimizdeki bilgiler doğrultusunda Akkirman sancağının idari yapısını incelemeden önce , genel olarak Osmanlı taşra idari yapısı hakkında bilgi vermek konunun daha iyi işlenmesi ve anlaşılması açısından faydalı olacaktır.

2.1 Genel olarak Osmanlı Taşra İdari Teşkilatı

Osmanlı Devleti bir bölgeyi fethettikten sonra , o bölgeyi idare etmek için, oraya her zaman iki yetkili atamayı bir kural haline getirmiştir. Bu yetkililerden birincisi , bölgede padişahın yürütme yetkisini temsil eden *Bey*, *Sancakbeyi* veya *Beylerbeyi*'dir. Bunlar asker kökenli olup , eyaletin en büyük idari amirleridir. İkincisi ise ulema kökenli olan ve devletin yargı ve yasama yetkisini şer'i hukuka göre uygulayan ve temsil eden *Kadı*'dır. Bu yapılanmaya göre kadı , şer'i hukuk ile yargılama yapabiliyor ve askeri kanattan olan bey veya sancakbeyinden tamamen bağımsız kararlar alabiliyordu. Ancak aldığı kararı kendisinin uygulama yetkisi yoktu. Alınan kararı ve verilen cezayı uygulamak bey'in tasarrufunda iken , buna karşılık bey hiçbir kimseyi kadı'nın hükmü olmadan cezalandıramazdı (İnalçık,2003:108). Osmanlı devleti yönetimde bütün yetkileri tek kişiye vermeyerek , kuvvetler ayrılığı ilkesini benimsemiştir. Böyle bir uygulamaya gidilmesinin en önemli amacı ise yönetimde yetkilerin tek kişi elinde bulunmasının getirebileceği keyfi uygulamaları engellemek ve de adaleti daha iyi bir şekilde tecelli ettirebilme gayretidir.

Osmanlı devletinin taşra idari teşkilatının kuruluş amacını açıkladıktan sonra taşra idaresini oluşturan birimlerden bahsetmek yerinde olacaktır. Osmanlı taşra idari yapısı aşağıdan yukarıya doğru hiyerarşik bir sıra ile karye (köy) , nahiye , kaza , sancak (liva) ve eyalet (beylerbeylik) 'lerden oluşmaktaydı. Köylerin birleşmesiyle nahiyeler , nahiyelerin birleşmesiyle kazalar , kazaların birleşmesiyle sancaklar ve en sonunda sancakların birleşmesiyle de eyalet yani beylerbeylikleri oluşmaktaydı (Halaçoğlu,2002: 804). Osmanlı şehirlerinde sosyal bir birim olan "mahalle" de Osmanlı idari yapısında çok önemli bir yere sahiptir. Taşra idari yapısını oluşturan idari birimleri ayrı ayrı açıklar iken mahalleyi de nefsi-i Akkirman bölümünde açıklamak isabet olacaktır.

2.2 Osmanlı Taşra İdari Teşkilatındaki İdari Birimler

2.2.1 Eyalet (Beylerbeyliği)

Osmanlı Taşra idari yapısındaki en büyük birim eyalettir. Sancakların birleşmesiyle oluşmuştur. Eyalet kelimesi Arapça olup , idare etmek , icra etmek anlamına gelen “*iyâle* “ kelimesinden türemiştir. Osmanlı devletinde bu kelimenin kullanılmasına 16.yüzyılın sonlarından itibaren geçilmiştir. O zamana kadar ise aynı idari birimi teşkil eden beylerbeyliği kelimesi kullanılmıştır (İnalçık,1995:548). Eyaletlerin en büyük amirleri Beylerbeyi , Mir-i mirân , Vali veya Emir-ül ümerâdır. Bu rütbelerin hemen hepsi aynı derecede olmakla birlikte eyaletin durumuna ve yerine göre amire verilen isim değişmekteydi (Kılıç,2002:888). Örneğin Anadolu ve Rumeli deki eyaletlerdeki idari amire Beylerbeyi kelimesi kullanılırken , Mısır , Bağdat gibi Arap eyaletlerinde Beylerbeyi yerine , Emir-ül Ümerâ kelimesi kullanılmıştır.

Osmanlı beyliği , kuruluşundan sonra hızlı bir fetih sürecine girmiş ve beyliğin sınırları gittikçe daha geniş bir alana yayılmaya başlamış ve bu genişleme süreci , Osmanlı beyliğini , devlet olma yoluna getirmiştir. Tabi ki bunun sonucunda genişleyen sınırlarla birlikte devletin merkezden yönetilmesi zorlaşmaktaydı ve devletin daha kapsamlı ve daha uygun bir idari yapılanmaya gitmesi gerekmektedir. Özellikle de Rumeli’ye geçilerek Balkanlara doğru genişleme ile birlikte , artık beyliğin Anadolu ve Rumeli topraklarının tek merkezden yönetilmesi zorlaşmıştı. Tüm bu şartların gereği , Rumeli de ilk beylerbeyliği kurulmuş ve buradaki sancaklar Rumeli Beylerbeyliğine bağlanmıştır.Lala Şahin Paşa da ilk Beylerbeyi olmuştur (Kılıç,2008:887). Bunun sonucunda kuruluşunda 1 olan beylerbeyliği sayısı 2 ye yükselmiştir. Daha sonra ise I.Murat ve Yıldırım Beyazıt dönemlerinde merkezi Sivas olan Rum Beylerbeyliği , ve merkezi Karaman olan Karaman Beylerbeyliği kurulmuştur. Bu 4 beylerbeyliği Osmanlı devletinin idari yapısının bel kemiği olmuştur.

Osmanlı devletinde eyaletler salyâneli ve salyânesiz eyaletler olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Eyaletlerin çoğunlu salyânesiz eyaletler olup , bunların mahsulü has , zeamet ve tımara ayrılmıştır. Salyânesiz eyaletlere örnek olarak Rumeli , Anadolu , Budin , Karaman ...vs eyaletlerini verebiliriz. Salyâneli eyaletler ise genelde Arap eyaletleri olup , Mısır , Habeş , Bağdat , Basra gibi eyaletlerdir. Buraların mahsulü tımara ayrılmayarak, doğrudan devlet hazinesi tarafından mültezimlere verilirdi.

Eyaletin yıllık gelirinin bir kısmı beylerbeyi , sancakbeyleri ve askerlerin maaşlarını karşıladıktan sonra , kalan kısmı devlet hazinesine gönderilirdi (Uzunçarşılı ,1998 :580).

2.2.2 Liva (Sancak)

Liva kelime olarak sancak , bayrak anlamına gelmekle birlikte aynı zamanda Osmanlı idari yapısında eyaletten küçük , kazadan büyük bir idari birim olarak karşımıza çıkmaktadır. Osmanlı idari teşkilatında liva (sancak) tabiri 14. yüzyılın ikinci yarısından itibaren kullanılmaya başlanmıştır (Uzunçarşılı,1972:63). Ancak sancak tabirinin Osmanlı idari teşkilatında yaygın olarak kullanılmaya başlanması 15.yüzyılda gerçekleşmiştir. Özellikle de tahrir defterlerinin kanunnameler kısmında her sancağa ait bir kanunnamenin bulunması sancağın artık idari yapılanmada çok yaygın olarak kullanıldığını göstermektedir (Halaçoğlu,2002:804). Dolayısıyla temel bir idari birim olan sancak , kaza ile birlikte Osmanlı idari yapısında en fazla yer alan birimdir.

Sancaklar genel olarak kazaların birleşmesiyle oluşmakta ve başlarındaki idari amir olan en yetkili kişi olarak askeri sınıftan gelen Sancakbeyi bulunmaktaydı. Sancakbeyinin konumu itibariyle çok geniş yetki ve sorumlulukları vardı. Bu sorumluluklar askeri ve idari sorumluluklar olarak ikiye ayrılabilir. Örneğin sancakbeyi bulunduğu sancağın asayiş ve emniyetini sağlamakla görevli idi. Bundan başka sancakbeyinin sefer esnasında emrindeki tımarlı sipahilerle birlikte , bağlı bulunduğu eyaletin , beylerbeyi komutasında sefere iştirak etme zorunluluğu vardı.

17.Yüzyılın ortalarına kadar livalara bir tuğlu sancakbeyleri tayin edilirken , daha sonraları vezirlerin sayılarının artmasıyla birlikte artık vezirlerden de sancakbeyleri tayin edilmeye başlanmıştır. 18.Yüzyılın sonlarına doğru sancaklara tayin edilen paşalara sancakbeyi tabiri yerine mutasarrıf tabiri kullanılmaya başlanmıştır. 1858 yılında idari teşkilatta yapılan yenilik ile sancaklara mutasarrıflardan başka (kaim-i makam) yani kaymakam adı verilen yeni idari amirler de atanmaya başlanmıştır (Uzunçarşılı,1972:63).

2.2.3 Nahiye

Osmanlı taşra idari yapısındaki bir diğer birim de nahiyedir. Nahiyeler , karye (Köy) lerin birleşmesiyle oluşmaktadır. Nahiyelerin birleşmesiyle ise kazalar oluşmakta ve bu idari yapı zinciri aşağıdan yukarıya doğru uzanmaktaydı.

M. Tayyip Gökbilgin nahiye tabirini “ *Osmanlı imparatorluğunda coğrafi ve idari manada küçük veya büyük bir çevreyi ve bölgeyi bazen de çok geniş bir mntıkayı ifade eden idari birimdir* “ şeklinde açıklamıştır (Gökbilgin,1964:37). Burada bazen küçük bazen de çok büyük bir mntıkayı ifade etmesindeki gerekçe muhtemelen Yusuf Halaçoğlu'nunda belirttiği gibi Osmanlı devletinin ilk zamanlarında eyalet , vilayet , kaza , nahiye tabirlerinin birbirinin yerine kullanılmış olmasıdır (Halaçoğlu,2002: 804).

Nahiye kelimesinin çoğulu olan nevâhi kelimesi 15.ve 16. yüzyıllardan itibaren Osmanlı devletinde sık sık kullanılmaya başlanmış olmakla birlikte bu dönemlerde nahiye kelimesi bir sancağın muhtelif kısımlarını ifade etmek anlamında da kullanılmıştır. Ayrıca yine bu dönemde nahiye tabiri bir sancağın muhtelif kısımlarından başka merkezi bir bölgesini de ifade etmekteydi (Gökbilgin,1964:39).

2.3 701 Numaralı Tapu Tahrir Defterine Göre İdari Taksimat

Yukarıda genel olarak Osmanlı taşra idari yapısını ele alıp , açıkladıktan sonra , şimdi de 701 numaralı tapu tahrir defterimize göre Akkirman sancağının idari taksimatı hakkında bilgi vermeye çalışacağız.

2.3.1 Nefs-i Akkirman

Nefs-i Akkirman olarak 701 numaralı defterimize kaydedilen birim , Akkirman sancağının merkez kazasıdır. “*Nefs*” kelimesi sözlükte ruh , can , hayat , bir şeyin iç kısmı , iç tarafı anlamlarına gelmektedir. Buradan yola çıkarak , Nefs tabirinin Osmanlı devletinde ufak veya büyük herhangi bir idari ünitenin tam merkezi , yani içi anlamında kullanıldığını tespit etmiş bulunmaktayız. Buna göre ; Nefs-i Akkirman tabiri ile Akkirman sancağının merkezinde yaşayan şehirli halk ifade edilmiştir. Nefs-i Akkirman 24 mahalleden oluşmaktadır. Bu bölümümüzde biz mahallelerin hepsinin isimlerini tek tek vereceğiz. Tahrir defterimize göre genel anlamda Müslümanlar ile Gayrimüslimler aynı mahallelerde yaşamamaktadırlar. Mahalle-i Ermeni , Mahalle-i Bos Saven mahallelerinin olduğu gibi Gayrimüslimlerin kendi mahallelerini oluşturduklarını görüyoruz. Burada yeri gelmiş iken , Osmanlı taşra idari teşkilatının en küçük birimi olan ve aynı zamanda da şehirlerin en temel sosyal birimi olan mahalleyi açıklama zarurieti doğmuştur.

Mahalle kelimesi sözlükte bir yere inmek , ikamet etmek , yerleşmek anlamına gelen Arapça “ *hall* “ fiilinden türetilmiş bir kelimedir. Mahalle bundan başka daimi veya geçici olarak ikamet etmek amacıyla kurulan küçük yerleşim birimlerini ifade etmektedir (Yel ve Küçükkaşıkçı,2003:323).

Mahalle tabiri genel olarak Osmanlı idari yapısıyla ilgili kaynaklarda çok fazla yer almamasına rağmen , nahiye , kaza , sancak ve eyalet gibi bütün idari birimleri oluşturan en önemli unsurlardan birisidir.

Mahalle Osmanlı şehir hayatında çok önemli bir birim olmakla birlikte aynı zamanda şehrin temel “*sosyal*” birimi idi. Osmanlı mahalleleri kurulurken ilk önce bir mescit kurulur ve mescidin etrafında , burada yaşayacak insanların ihtiyaçlarına göre diğer yapılar inşa edilirdi. Bunun sonucunda da mahalleler oluşur , genişler ve de Osmanlı şehirleri meydana gelirdi. Osmanlı mahalleleri genelde ikili bir kuruluş düzenine dayanmaktaydı. Bunlardan birincisi ahalinin yaşadığı ve ikamet ettiği yerler , yani yaşam alanları , ikincisi ise ahalinin ihtiyaçlarını karşıladığı ticaret yapabildiği ve esnafın bulunduğu kısımdır. Reyanın yaşadığı kısmın merkezinde mescit bulunur ve genellikle mahalleler mescidin adı veya mescidin bânisinin adını alırlardı. İkinci kısımda ise yani ticaret mekanlarının merkezinde ise bedesten bulunurdu. Bu yapılanmaya göre Osmanlı mahalleleri iki parçadan oluşmuş olmasına rağmen , her iki kısım arasındaki muntazam yollarla ulaşım rahatlıkla sağlanabilmekteydi (Öztürk,2000: 202).

Osmanlı şehirlerinin mahallelerinde görülen ve günümüzde de şehirlerin en eski yerleşim yerlerinde varlığını koruyan “*çıkamaz sokaklar*” , aslında Osmanlı mahallelerindeki halkın mahremiyetini ve güvenliğini sağlama amacıyla oluşturulmuştur. Bu çıkamaz sokaklar sayesinde mahallenin sokakları geliş geçiş yeri olmaktan çıkıyor ve yabancı insanlar buralarda hemen fark edilebiliyordu. Bu da plansız şehirleşme sebebi gibi görünen çıkamaz sokak olgusunun , aslında güvenlik amacıyla oluşturulmuş bir tür set olduğunu göstermektedir (Yel ve Küçükkaşıkçı,2003:325).

Osmanlı idari yapısındaki mahallenin bir diğer önemli özelliği ise vergi yükümlüsü olan reyanın tespiti ve kontrolüne imkan vermesidir. Çünkü reyanın yükümlü olduğu vergi miktarı ve vergi türleri reyanın oturdukları mahallelere göre tahrir defterlerine ve diğer vergi kayıtlarına kaydedilmekteydi (Yel ve Küçükkaşıkçı,2003:325).

Tablo-1 Akkirman'ın Mahalleleri

1-	Mescid-i Cami-i Şerif Hazret-i Han
2-	Mahalle-i Mescid-i Hacı Yurveran
3-	Mahalle-i Mescid-i Ali Çelebi
4-	Mahalle-i Mescid-i Şir Mehmed Ağa
5-	Mahalle-i Mescid-i Surplu Hüsam
6-	Mahalle-i Mescid-i Uzun Ramazan
7-	Mahalle-i Mescid-i Bergamalu Şücağ
8-	Mahalle-i Mescid-i Hacı Abdullah
9-	Mahalle-i Mescid-i Kaleciklü Hüseyin (hâliyâ Piran dahi derler)
10-	Mahalle-i Mescid-i Hacı İskender
11-	Mahalle-i Mescid-i Nasuh Ağa
12-	Mahalle-i Mescid-i Orakçı Hüseyin
13-	Mahalle-i Cami-i Şerif
14-	Mahalle-i Cami-i Şerif Merhum Sultan Bayezid Han
15-	Mahalle-i Mescid-i Okçular
16-	Mahalle-i Mescid-i Burhan
17-	Mahalle-i Mescid-i Tekke Merd-i Kal'a
18-	Mahalle-i Mescid-i Berber Şücağ
19-	Mahalle-i Mescid-i Topçu Hüseyin
20-	Mahalle-i Mescid-i Hacı Sinan
21-	Mahalle-i Bos Saven
22-	Mahalle-i Ermeni

Tablo 1'in devamı

23-	Cemâat-i Yahudiyân
24-	Cemâat-i Kıptiyân

701 numaralı ve 1574 (981) tarihli Akkirman sancağına ait mufassal tapu tahrir defterine göre ; Akkirman sancağının merkezi durumunda olan nefs-i Akkirman'ın 24 mahalleden oluştuğunu görmekteyiz. Burada Cemaat-i Yahudiyân ve Cemaat-i Kıptiyân olarak kaydedilmiş olan iki gayrimüslim unsurun da kendi mahalleleri olduğu muhakkaktır. Ancak bu iki unsurun ikamet ettikleri mahalle isimleri deftere yazılmamış , bu unsurlar cemaat şeklinde defterimize kaydedilmişlerdir.

2.3.2 Akkirman'a Tabi Karyeler

Karye köken olarak Arapça bir kelimedir. Köy veya küçük kasaba anlamına gelmektedir. Karye kelimesi büyüklük ifade eden bir sıfatla kullanılmadıkça , büyük bir şehir manasına gelmez. Ancak Kuran-ı Kerimde karye tabiri herhangi bir büyüklük ifade eden sıfatla kullanılmamasına rağmen Mekke ve Kudüs şehri için kullanılmıştır (Haig,1964:372). Bu bakımdan kelime Arapça'da bazen şehir manasına gelmiş olsa da kelimenin Türkçedeki karşılığı her zaman köy veya kasaba büyüklüğündeki yerleşim yerleri olmuştur. Karye Osmanlı idari yapısının en alt basamağında yer almaktadır.

Osmanlı tahrir defterlerinde çok sık kullanılan ifadeler 701 numaralı tahrir defterimizde de kullanılmakta ve bu ifadeler Akkirman'a bağlı köylerin , coğrafi bakımdan nerede olduklarını tahmin edebilmemize olanak sağlamaktadır. Köy adlarının önündeki “ tâbi-i ifadesiyle köyün nereye bağlı olduğunu , der nezd-i ifadesiyle köyün neyin yanında olduğunu , der kurb-u ifadesiyle köyün neyin yakınında olduğunu rahatlıkla anlayabiliriz. Ayrıca yine 701 numaralı tapu tahrir defterimizde bazı köylerin nâm-ı diğer ifadesi ile birden fazla ismi olduğu anlaşılmaktadır

Tablo 2 Akkirman'a Tabi Köyler ve Mahalleleri

1-	Karye-i Küçükkatırcı	
1a		Mahalle-i Ali Bayezid

Tablo 2'nin devamı

1b		Mahalle-i Emrullah Halife
2	Karye-i Saruyâr	
3-	Karye-i Kurhay	
4-	Karye-i Bugay Ağa	
5-	Karye-i Bursalu nam-ı diğer Gölbaşı Kızılpınar	
6-	Karye-i Ada nam-ı diğer Kenan süvari	
7-	Karye-i Beylüdere İnebey nam-ı diğer Yerlü İnebey	
8-	Karye-i Kara İbrahim	
8a		Mahalle-i Tatarân
9-	Karye-i Halilceyurdu	
10-	Karye-i Kızılpınar	
11-	Karye-i Tur Ali nam-ı diğer Esenderesi	
12-	Karye-i Mihrace ağa	
13-	Karye-i Yanıkhisar	
13a		Mahalle-i Tatarân
14-	Karye-i Kara Kasım	
15-	Karye-i Kara Ali nam-ı diğer Divane Kara	
16-	Karye-i Davutça	
17-	Karye-i Artuk Şücağ	
18-	Karye-i Büyükdere nam-ı diğer Esenderesi Karagözköy	
19-	Karye-i Karaboray	

Tablo 2'nin devamı

20-	Karye-i Nasuh Ağa	
21-	Karye-i İslam	
22-	Karye-i Şakirönü nam-ı diğer Esenderesi	
22a		Mahalle-i Kara Ali
23-	Karye-i Mehmentsar nam-ı diğer Esenderesi	
24-	Karye-i Ak Seyyid	
25-	Karye-i Ali İmar nam-ı diğer Şeyh Hızır	
26-	Karye-i Aşağı Bağlar	
27-	Karye-i Ak Mehmed	
28-	Karye-i Ali Bey Hafız	
29-	Karye-i Halis Ağa-yı Tatarân	
30-	Karye-i Karye-i İsa Koca Ağa-yı Tatarân	
31-	Karye-i Esenkeldi an Tatarân	
32-	Karye-i Karaevli	
33-	Karye-i Bostan Ali	
34-	Karye-i Papas Ağa	
34a		Mahalle-i Papas Ağa
34b		Mahalle-i Bay Seyyid
34c		Mahalle-i Sevindik
34d		Mahalle-i Baybak
34e		Mahalle-i Murtaza
35-	Karye-i Yeniköy	

701 numaralı ve 1574 tarihli Akkirman sancağına ait tahrir defterimizde Akkirman'a bağlı 35 karye bulunmaktadır. Ayrıca yine 701 nolu tahrir defterimize göre Akkirman'a tabi 35 karyenin bazıları çok küçük karyeler iken bazıları ise diğerlerine nazaran daha büyük karyelerdir ve aslında karyelerde mahalle gibi bir birim olmamasına rağmen , bazı karyeler 1 veya daha fazla mahalleden oluşmuşlardır.

Yine 701 nolu defterimizde yukarıdaki tabloda ismi geçen bazı köylerin , diğer adlarının “ Esenderesi “ olarak geçtiği görülmektedir. Normalde bir isim birkaç köyün birden ismi olamaz ancak , burada Esenderesi ismi büyük bir ihtimalle bir dere ismi olmakla beraber,biz bu köylerin Esenderesi boyunda yer almış olabileceği kanısındayız. Bu sebepten birden fazla köye diğer bir isim olarak Esenderesi ismi verilmiş olabilir.

2.3.3 Akkirman'ın İdari Yapısı Hakkında Değerlendirme

701 Numaralı tapu tahrir defterimize göre Akkirman sancağının merkezini ifade eden nefsi Akkirman , 24 mahalleden müteşekkil sancak merkezidir. Burada Akkirman'a tabi 24 mahallenin 20'si Müslüman mahallesi olup , geri kalan 4 mahalle ise Rum , Ermeni , Yahudi ve Kıpti (Çingene) mahallesidir. Akkirman sancağına tabi 35 adet köy bulunmaktadır. Bu köylerden bazılarının mahalleleri mevcut iken çoğunluğunun mahallesi bulunmamaktadır. En fazla mahalleye sahip olan köyler , sırasıyla 5 mahalleye sahip olan Kârye-i Papaz Ağa , 2 mahalleye sahip olan Kârye-i Küçükkatırcı ve 1'er mahalleye sahip olan Kârye-i Kara İbrahim , Kârye-i Yanıkhisar ve Kârye-i Şakirönü'dür. Buradan da anlaşılacağı üzere Akkirman sancağı idari bakımdan genellikle küçük köylerden oluşmaktadır. Yukarıda saydığımız 5 köy ise köyün hane sayısına ilave olarak en az bir mahalleden oluşmuştur ki , bu da bu köylerin diğerlerine nazaran daha büyük köyler olduğunu belirtir. Akkirman sancağının genel idari yapısında belirtmemiz gereken bir başka husus ise , sancağına tabi olan çiftliklerdir. Esasen çiftlikler , genel anlamda idari bir birim olmayıp , sadece nüfus barındıran ve vergi yükümlülüğü olan yerleşim yerleridir. Bu sebepten dolayı , biz de çiftlikleri idari taksimat kısmında ele almadık. Ancak sancağına tabi çiftlikleri , gerek nüfus , gerekse iktisadi yapı bölümlerinde ayrıntılarıyla ele almış bulunmaktayız.

BÖLÜM 3 : NÜFUS YAPISI

Tarihi bir meseleyi demografik unsurlara değinmeden , sadece olayın sebep ve sonuçlarıyla incelemek , araştırmanın güvenilirliği hakkında bazı şüphelerin doğmasına neden olabilmektedir. Bu yüzden Osmanlı tarihini de sıhhatli bir şekilde inceleyip tahlil edebilmemiz için Osmanlı devleti için çok önemli kaynaklar olan tahrir defterlerinin sadece ekonomik verilerinden değil demografik verilerinden de yararlanmak gerekmektedir. Çünkü tarihte , her olayın demografik sahada bir yansıması ve sonucu vardır (Barkan, 1953:3).

Osmanlı devletinde genel anlamda bir nüfus sayımı bilindiği üzere yapılmamaktaydı. Bundan dolayı Osmanlı devletinin herhangi bir idari biriminde nüfus çalışması yapmak için , tahrir defterleri en önemli kaynaklardan birisidir. Zira Osmanlı devletinde Avrupa devletlerinde olduğu gibi kilise veya belediye kayıtları da yoktu (Barkan,1953:6). Ancak tabii ki tahrir defterleri bir yerin gerçek nüfusunu tamamıyla belirten kaynaklar da değildir. Çünkü tahrir defterlerine vergi verebilecek durumda olan kişiler genelde aile reisleri kaydediliyordu. Buradan yola çıkarak ancak tahmini bir nüfus belirlenebilir. Bu belirlenen nüfus ise idari birimin gerçek nüfusu değil , ancak vergiye bağlı nüfusun tahmini bir rakamıdır.

Osmanlı devletinde bir yer fethedildiği zaman , oranın vergiye bağlanacak nüfusu , yerin sosyal ve ekonomik durumuna göre gözden geçirilip , vergi mükellefleri belirlenir ve tahrir defterlerine kaydedilirdi (Öztürk,2000:204).

Osmanlı devletinde reaya genel olarak iki kısımdan oluşmaktaydı. Bunlar vergi verebilecek durumda olanlar , yani “avarız haneleri ” ve herhangi bir sebepten dolayı vergi veremeyecek durumda olanlar , yani “muaf ” hanelerdir (Öztürk,2000:205). Reayanın avarız ve muaf hane olarak iki kısma ayrılmasını daha iyi anlamak için avarız kelimesini ve vergisini açıklamak yerinde olacaktır.

Avarız , Osmanlı devletinde bugünkü devletlerdeki gibi devlet bütçesi olmadığından dolayı , devletin olağanüstü durumlarda özellikle de savaş durumlarında halktan topladığı zaruri vergilere verilen genel isimdir (Barkan,1993:13). Ancak sık sık yapılan ve uzun süren savaşlarla birlikte bu vergi türü de normal vergilere ilave edilmiştir (Sahillioğlu,1991-a:109). Olağanüstü durumlarda vergi toplama adeti sadece Osmanlı

devletinde değil , çağdaşı olan Macaristan'da da “ *sefer filorisi* “ adı altında bulunmaktaydı (Barkan,1979:14).

Avarız toplanırken , Osmanlı idari birimleri avarız hanelerine bölünmüştür. Avarız hanelerinin tespitinde bölgenin sosyo- ekonomik durumu , reayanın köylü – şehirli veya göçebe oluşu , mülk sahibi oluşu veya arazi tasarruf edişi gibi birçok kriterler bulunmaktaydı (Özdemir,1993:4). Bunun yanında avarız hane sayısı denildiğinde , gerçek hane sayısı anlaşılmalıdır. Enver Çakar Osmanlı devletinde 15. ve 16. yüzyıllarda 1 avarız hanesinin 1 gerçek haneye tekabül ettiğini , 17. yüzyılda ise birden fazla gerçek haneye tekabül ettiğini savunmuştur (Çakar,2004:3). Barkan ise bir avarız hanesinde 3 , 5 , 10 hatta 15 evli kişinin bulunabileceğini belirtmiştir (Barkan,1993:13). Osmanlı devleti bölgeyi avarız hanelerine böldükten sonra , ihtiyacı olan nakit parayı hanelerdeki halkın ekonomik gücüne göre “ *âlâ – evsat – ednâ* “ şeklinde 3 farklı miktarda topluyordu (Çakar,2004:3).

Osmanlı devletinde avarız hane ve muaf hane olarak ikiye ayrılan reayanın vergi verebilen kısmı olan avarız haneleri de kendi içerisinde *hane* ve *mücerred* şeklinde iki bölüme ayrılırdı. Hane vergi verebilecek düzeyde olup , evli olan kişileri ifade eden terimdir. Mücerred ise vergi verebilecek düzeyde olup , bekar olan kişileri ifade eden terimdir (Barkan,1953:12).

Tahrir defterlerine hane ve mücerred olarak kaydedilen bu kayıtlar ile bir bölgenin vergiye bağlı nüfusunu az çok tahmin etme imkanımız vardır. Tahrir defterlerinden nüfus ile ilgili tahminlerimizi yaparken , bir hane'nin kaç kişiden müteşekkil olduğunu belirlemek için hane sayısının çeşitli katsayılarla çarpılmasını esas almak gerekmektedir. Bir hanenin genel olarak 5 kişi yani anne , baba ve 3 çocuktan oluştuğu fikri oldukça yaygındır. Ancak bundan başka bir hanenin köylerde ve şehirlerde 5-7-10 gibi çeşitli sayılardan oluştuğu görüşü de vardır. Barkan , Göyünç , Lowry hane sayısını 5 olarak kabul eder iken M.A Cook 4 ,5 sayısını kullanmayı uygun bulmuştur (Koç,1989:55).

Hangi sayı kullanılır ise kullanılsın , ortaya çıkan nüfus verileri hiçbir zaman kesin sonuçları yansıtmaz ancak tahmini bir rakamı yansıtır. Barkan bu ortaya çıkan nüfus rakamlarının başka herhangi bir kaynaktan kontrol edilmesinin mümkün olmayacağından yakınmaktadır. Diğer taraftan Kemal Çiçek ise ortaya çıkan nüfus

rakamlarının cizye defterleri ve kadı sicillerinin incelenip , tahrir defterlerindeki eksikliklerin giderilmesiyle kontrol edilebileceğini belirtmektedir (Çiçek,1995:104).

3.1. Akkirman Sancağına Ait Nüfus Verileri

701 Numaralı tapu tahrir defterimizin bize sunmuş olduğu verilerin ışığında Akkirman sancağının nüfusunu belirlemeye çalışacağız. Metot olarak ilk baştan Akkirman'ın merkezini daha sonra ise Akkirman'a tabi köy ve çiftlikleri ele alacağız. Bu birimlerin nüfuslarını saptarken ise defter ilmi araştırmacıları tarafından özellikle de Barkan tarafından öne sürülen sayıyı yani , 1 haneyi 5 kişiden oluşmuş olarak kabul edeceğiz. Mücerredleri ise evli olmadıkları için 1 olarak kabul edeceğiz. Ancak tahrir defterimiz ile ilgili belirtmem gereken önemli bir detay ise hane ve mücerred sayılarının katibin dikkatsizliğinden veya dalgınlığından kaynaklanmış olacak ki ; bazı mahalle ve karyelerde hane ve mücerred sayıları hatalı sayıldığı için , bütün hane ve mücerredler yeniden tek tek sayılmış olmakla birlikte , değerlendirmeye bu şekilde alınmıştır. Ancak tezimizin ek kısmında vereceğimiz tahrir defterinin transkripsiyonunda tahrir defterindeki -hane mücerred sayılarının hatalı sayılmış olmasına rağmen - orijinal rakamları değiştirmeden esas alarak metnin transkripsiyonunu gerçekleştirmiş bulunmaktayız.

3.1.1. Akkirman Sancağının Müslüman Şehir Nüfusu

Akkirman sancağının merkezindeki 24 mahallenin 20'si Müslüman mahallesi olmakla birlikte sadece Mescid-i Hacı Yurveran mahallesinde 5 Gayrimüslim hane yaşamaktadır. Diğer mahallelerin nüfuslarının tamamı Müslümanlardan oluşmaktadır. Aşağıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere , Akkirman sancağının müslüman şehir nüfusu 3652 kişidir.

Tablo 3. Akkirman'ın Mahallelerinin Müslüman Nüfusu

	Mahalleler	Hane	Müc.	Muaf	5 X
1-	Mahalle-i Cami-i Şerif Hazret-i Han	56	26	-	306
2-	Mahalle-i Mescid-i Hacı Yurveran	44	32	-	252
3-	Mescid-i Ali Çelebi	32	19	-	179

Tablo 3'ün devamı

4-	Mahalle-i Mescid-i Şir Merd Ağa	35	13	-	188
5-	Mahalle-i Mescid-i Surplu Hüsam	40	18	-	218
6-	Mahalle-i Mescid-i Uzun Ramazan	19	3	-	98
7-	Mahalle-i Mescid-i Bergamalu Şücağ	46	10	-	240
8-	Mahalle-i Mescid-i Hacı Abdullah	39	-	-	195
9-	Mahalle-i Mescid-i Kaleciklü Hüseyin	39	2	-	197
10-	Mahalle-i Mescid-i Hacı İskender	32	-	-	160
11-	Mahalle-i Mescid-i Nasuh Ağa	32	2	-	162
12-	Mahalle-i Mescidi-i Orakçı Hüseyin	46	20	1	251
13-	Mahalle-i Cami-i Şerif	30	3	-	153
14-	Mahalle-i Cami-i Şerif Merhum Sultan Bayezid Han	21	12	7	124
15-	Mahalle-i Mescid-i Okçular	17	14	4	103
16-	Mahalle-i Mescid-i Burhan Merd-i Kal'a	25	27	4	156
17-	Mahalle-i Mescid-i Tekke Merd-i Kal'a	21	16	-	121
18-	Mahalle-i Mescid-i Berber Şücağ	43	19	1	235
19-	Mahalle-i Mescid-i Topçu Hüseyin	21	12	-	117
20-	Mahalle-i Mescid-i Hacı Sinan	38	6	1	197
21	Toplam	676	254	18	3652

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü gibi , Akkirman sancağının merkezindeki mahalleler , genellikle , bânisinin adını alan cami ve mescitlerin isimlerinden oluşmaktadır. Buna göre Müslüman mahalleleri, mescitlerin etrafında kurulup gelişmiştir diyebiliriz. Akkirman sancağının merkezindeki Müslüman mahallelerini değerlendirdiğimizde , en fazla nüfusa sahip olan –dolayısıyla merkez mahalle olarak tahmin ettiğimiz- mahalle ,

306 kişilik nüfusu ile Mescid-i Cami-i Şerif Han mahallesidir. Bu mahallenin , defterimize ilk sırada kaydedilmiş olması da sancağın merkez mahallesi olduğu tezimizi destekleyen bir başka delildir. Bu mahalleden sonra sancağın en kalabalık ikinci mahallesi , 252 kişilik nüfusu ile , Mescid-i Hacı Yurveran mahallesi olup, bu mahalleyi 251 kişilik nüfus ile Mescid-i Orakçı Hüseyin mahallesi izlemektedir. Sancağın en az nüfusa sahip üç mahallesi ise sırasıyla , 98 kişilik nüfus ile Mescid-i Uzun Ramazan Mahallesi , 103 kişilik nüfusu ile Mescid-i Okçular Mahallesi ve 117 kişilik nüfusu ile Mescid-i Topçu Hüseyin Mahallesidir.

3.1.2. Akkirman Sancağının Gayri Müslim Şehir Nüfusu

Osmanlı Devletinde genel olarak Müslümanlar ile Gayrimüslimler aynı mahallelerde ikamet etmezlerdi. Değişik dinlerde olan kişiler , kendi dinlerinin mabedi olan mescit , kilise ve sinagogların etraflarında mahalle kurarlardı. İş hayatı haricinde Müslümanlar ile Gayrimüslim cemaatler arasında çok fazla ilişki bulunmazdı. Bu sebepten dolayı Osmanlı devletinde şehirlerde her zaman ayrı bir Müslüman , Hristiyan ve Yahudi mahalleleri oluşmuştur. Bundan başka Osmanlı devleti sınırları içerisinde Kıpti şeklinde adlandırılan Çingener de yer almaktaydı. İşte bu Çingene cemaatinin de , dini ne olursa olsun , ayrı bir cemaat olarak mahalleleri bulunmaktaydı (İnalçık,2003:157).

701 numaralı tapu tahrir defterimizde ,Gayrimüslimlerin bazılarının milliyetleri ve dinleri, cemaat-i yahudiyen , kıptiyen , ermeni gibi açıkça belirtilirken , bazılarının ise milliyetleri ve dinleri belirtilmemiştir. Buna rağmen Akkirmada Gayrimüslimlerin tamamı gebran olarak kaydedilmiş olmakla beraber bunların hiçbiri ateşe tapan Zerdüşter değildir. Gebr kelimesi bilindiği üzere sözlükte ateşe tapan , zerdüş manasına gelmektedir. Ancak bu kelimenin burada kullanılış amacı bu değildir. Zira cemaat-i yahudiyen şeklinde kaydedilen Yahudi unsurlar , kıptiyen (çingener) , ve Ermenilerin Hristiyan olduklarını kesin bildiğimiz bu unsurlar da gebran olarak kaydedilmiştir. Ayrıca yaptığımız isim tetkiklerine göre açıkça milliyeti veya dini belirtilmeyen unsurların isimleri arasında Yorgi , Dimitri , Kostantin ...vs isimler geçmektedir. Buradan da bu unsurların Rum olduğu hakkındaki kanaatimiz daha da kesinleşmektedir. Yücel Öztürk de kendi eserinde gebran taifesinin Rum ahali olduğunu savunmaktadır (Öztürk,2000:282).

3.1.2.1. Cemaat-i Yahudiyân

701 numaralı tahrir defterimize nefs-i Akkirmada Yahudi cemaatine mensup kişiler de kaydedilmiştir. Ancak bu cemaatin nüfusu çok fazla olmasa da , yine de bir mahalle oluşturacak kadar nüfusa sahip olduklarını görmekteyiz.

Tablo 4. Sancak Merkezindeki Yahudi Nüfus

Cemaat	Hane	Mücerred	Toplam
Cemaat-i Yahudiyân	43	-	215

701 numaralı tahrir defterimizde , Yahudi cemaatinin hangi mahallede ikamet ettiği belirtilmemiştir. Sadece Cemaat-i Yahudiyân şeklinde kaydedilmiştir. Ancak Müslüman mahallelerinde ikamet etmedikleri kesin olduğundan dolayı onların da Yahudi mahallesi adında bir mahallelerinin olduğu muhakkaktır. Defterimize göre Yahudi nüfusu 43 hane ile tahminen 215 kişidir.

3.1.2.2. Cemaat-i Kıptiyân (Çingener)

701 numaralı tahrir defterimize Kıpti (Çingene) cemaatine mensup kişiler de kaydedilmiştir. Ancak bu cemaatin de Yahudi cemaati gibi hangi mahallede yaşadığı belirtilmemiş ise de bunların da kendi mahallelerinin varlığı kesindir.

Tablo 5. Sancak Merkezindeki Kıpti Nüfus

Cemaat	Hane	Mücerred	Toplam
Cemaat-i Kıptiyân (Çingener)	16	6	86

Defterimizdeki verilere göre , sancak merkezinde yaşayan , Çingene nüfus 16 hane ve 6 mücerreden oluşmakta ve yaklaşık olarak 86 kişi olarak hesaplanmaktadır.

3.1.2.3. Ermeni Nüfus

Osmanlı devletinin hemen hemen her bölgesinde yaşayan Ermeniler, Akkirman sancağında da az nüfusa sahip olmakla beraber , 701 numaralı defterimize kaydedilmişlerdir.

Tablo 6. Sancak Merkezindeki Ermeni Nüfus

Mahalle	Hane	Mücerred	Toplam
Mahalle-i Ermeni	23	21	136

Burada dikkat çeken husus ise , Kıpti ve Yahudi cemaatlerinin hangi mahallede yaşadığı kesin olarak belirtilmemiş iken , Ermenilerin yaşadıkları “ Mahalle-i Ermeni “ adında Akkirman’da bir Ermeni mahallesinin olduğu ve Ermenilerin bu mahallede yaşadıklarının belirtilmiş olmasıdır. Buna göre sancak merkezindeki Ermeni nüfus 23 hane ve 21 mücerretten ibaret olup tahminen 136 kişidir.

3.1.2.4. Rum Nüfus

Akkirman sancağına ait 701 numaralı tapu tahrir defterimize göre , sancak merkezinde yaşayan Rum nüfus aşağıdaki gibidir.

Tablo 7. Sancak Merkezindeki Rum Nüfus

Mahalle	Hane	Mücerred	Toplam
Mahalle-i Bos Saven	110	-	550
Mahalle-i Hacı Yurveran	5	-	25

701 numaralı tahrir defterimizde hem Akkirman’ın merkez kazasında hem de köylerinde gayrimüslim nüfusun çoğunluğunu Rum unsurlar oluşturmaktadır. Nefs-i Akkirman’daki 575 kişilik Rum nüfusun 550’si Bos Saven mahallesinde ve geri kalan 25’i Müslüman mahallesi olan Mescid-i Hacı Yurveran mahallesinde ikamet etmekte olduğu ve diğer Gayrimüslim unsurlara göre daha fazla nüfusa sahip oldukları görülmektedir. Rum nüfusunu ifade eden Rum kelimesi , 701 numaralı defterde açık olarak geçmemektedir. Ancak yukarıda da belirttiğimiz gibi , yaptığımız isim tetkiklerinden vardığımız sonuca göre Gayrimüslimlerden milliyeti ve dini belirtilmeyen unsurların Rum olduğunu belirlemiş bulunmaktayız.

3.1.2.5. Sancak Merkezindeki Gayrimüslim Nüfusun Dağılımı

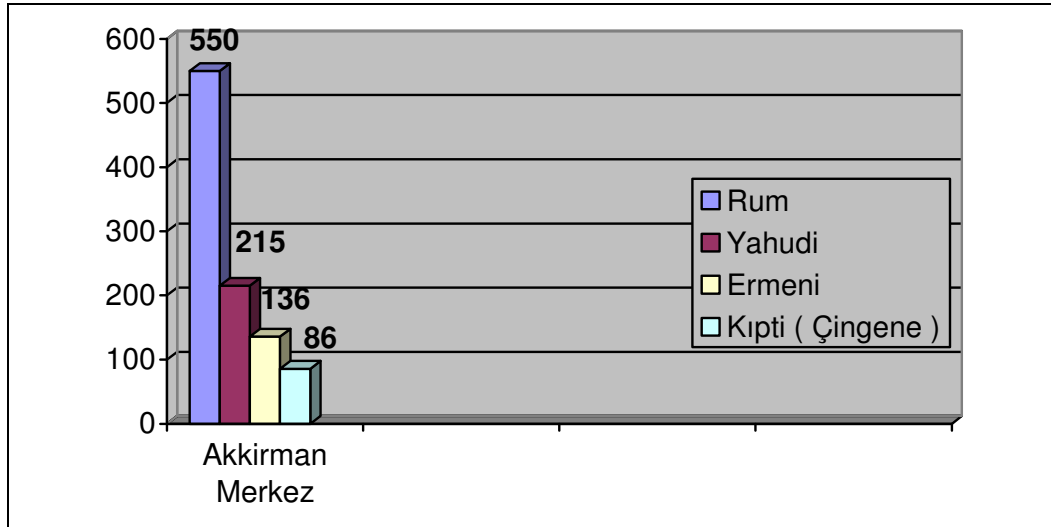
Yukarıda belirttiğimiz veriler doğrultusunda Nefs-i Akkirmandaki gayrimüslim nüfusun etnik açıdan dağılımını aşağıdaki tablo ve grafikte daha sağlıklı bir şekilde görülebilir.

Tablo 8. Sancak Merkezindeki Toplam Gayrimüslim Nüfus

Mahalleler	Hane	Mücerred	5 X	%
Mahalle-i Bos Saven (Rum)	110	-	550	56,8
Mahalle-i Yahudiyân	43	-	215	21,3
Mahalle-i Ermeni	23	21	136	13,4
Mahalle-i Kıptiyân	16	6	86	8,4
Mahalle-i Hacı Yurverân ³ (Rum)	5	-	25	-
Toplam	197	27	1012	100

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Akkirman sancağının merkezindeki toplam 1012 gayrimüslim nüfusun %56,8'i yani 575'i Rumlardan oluşmaktadır. Rumlardan sonra en fazla nüfusa sahip olan unsurlar ise sırasıyla 215 nüfus ve %21,3'lük oranla Yahudiler , 136 nüfus ve %13,4'lük oranla Ermeniler ve 86 nüfus ve %8,4'lük oranla Kıptiler yani Çingenerlerdir.

Şekil 1. Sancak Merkezindeki Gayrimüslim Nüfusun Dağılımı

³ Bu mahalle , Müslüman nüfus bölümünde gösterildiği gibi , Müslimler ile Gayrimüslimlerin birlikte yaşadıkları tek mahalledir.Mahallenin Müslim nüfusu, Müslim nüfus bölümünde gösterilmiştir.Bu bölümde ise mahallenin Gayrimüslim nüfusu gösterilmiştir.

3.1.3. Akkirman Sancağının Şehir Nüfusuna Toplu Bakış

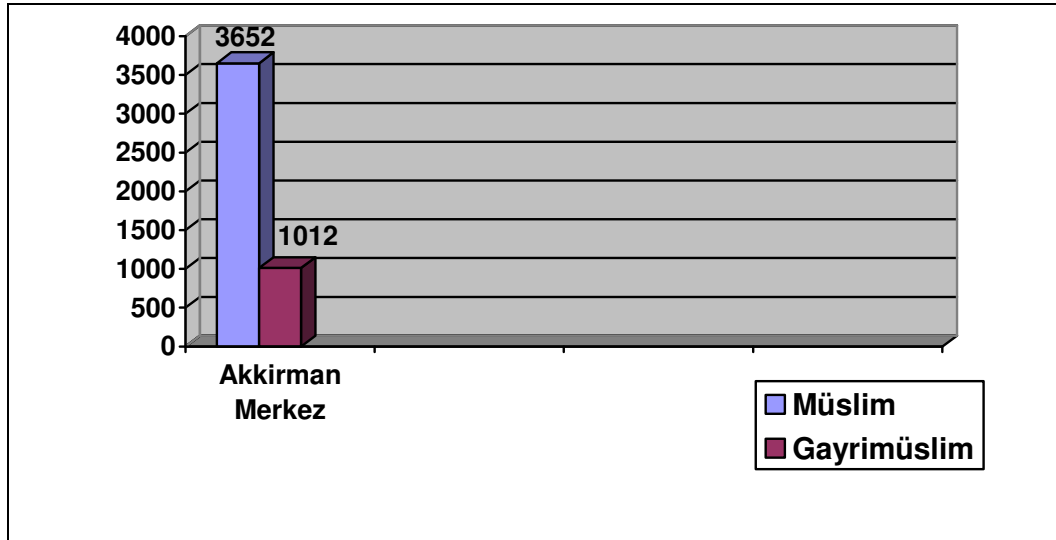
Akkirman Sancağının şehir nüfusunu yukarıda kendi içindeki Müslim ve Gayrimüslim unsurlara göre değerlendirip tespit ettikten sonra Akkirman sancağının şehir nüfusu toplamı 4664 kişidir.

Tablo 9. Akkirmanın Şehir Nüfusuna Toplu Bakış

Akkirman	Nüfus	%
Müslüman Şehir Nüfusu	3652	78,3
Gayrimüslim Şehir Nüfusu	1012	21,7
Toplam	4664	100

Bu tablodan da anlaşılacağı üzere , Akkirman sancağının şehir nüfusunun büyük çoğunluğu müslüman reayadan oluşmaktadır. Müslüman nüfus , Gayrimüslim nüfusa göre hemen hemen 3,5 kat daha fazladır. Yukarıdaki tablodaki verilere göre Akkirman sancağının toplam şehir nüfusu aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Şekil 2. Akkirman Sancağının Şehir Nüfusuna Toplu Bakış

Akkirman'ın şehir nüfusuna genel olarak baktığımızda ortaya çıkan rakam , 4664'tür. Bu rakamın 3652'si Müslüman nüfus olup , Müslüman nüfusun , sancak merkezinin genel nüfusu içerisindeki oranı %78,3'tür. Geriye kalan 1012 kişilik nüfus ise , sancak

merkezinin Gayrimüslim nüfusu olup , bu nüfusun sancak merkezinin genel nüfusu içerisindeki oranı %21,7’dir.

3.1.4 Akkirman’ın Mahallelerinin Nüfus Yoğunluğu

Bu kısımda Akkirman sancağının merkezini oluşturan , Nefs-i Akkirman’ın mahalleleri, nüfus yoğunluklarına göre kategorize edilmiştir.

Tablo 10. Akkirman’ın Mahallelerinin Nüfus Yoğunluğu

Kategori / Kişi	Mahalleler	Adet
0 – 100	Mescid-i Uzun Ramazan , Mahalle-i Kıptiyân	2
100-200	Mescid-i Ali Çelebi , Mescid-i Şir Merd Ağa , Mescid-i Hacı Abdullah , Mescid-i Kaleciklü Hüseyin , Mescid-i Hacı İskender , Mescid-i Nasuh Ağa , Mahalle-i Cami-i Şerif , Mahalle-i Cami-i Şerif Merhum Sultan Bayezid Han , Mescid-i Okçular , Mescid-i Burhan , Mescid-i Tekke , Mescid-i Topçu Hüseyin , Mescid-i Hacı Sinan , Mahalle-i Ermeni	14
200 – 300	Mescid-i Hacı Yurveran , Mescid-i Surplu Hüsam , Mescid-i Bergamalu Şücâğ , Mescid-i Orakçı Hüseyin , Mescid-i Berber Şücâğ , Mahalle-i Yahudiyân	6
300 – ve Üzeri	Mescid-i Şerif Hazreti Han , Maahlle-i Bos Saven	2
-----	Toplam	24

Yukarıda gösterildiği üzere , Akkirman sancağının merkez kazasının 24 adet mahallesi olup , bu mahallelerin nüfus yoğunluğu 100-200 kişi arasında değişmektedir. Bu kategoriye giren 14 mahalle var iken , diğer kategorilerin tamamına ise 10 mahalle girmektedir. Buradan çıkarabileceğimiz sonuç ise , mahallelerdeki nüfus yapısının birbirine yakın olduğu ve mahallelerin birbirinden çok fazla büyük olmadığıdır. Yani

Akkirman sancağının merkez kazasındaki mahallelerde nüfusun , hemen hemen orantılı bir şekilde dağıldığı görülmektedir.

3.2 Akkirman Sancağının Kır Nüfusu

Akkirman sancağının kır nüfusunu belirlerken , köy ve çiftlikleri ayrı ayrı değerlendirip , sonunda kır nüfusunu belirleyeceğiz.

3.2.1 Akkirman Sancağına Tabi Köyler

701 numaralı 1574 tarihli tapu tahrir defterine göre , Akkirman sancağına 35 adet köy kaydedilmiştir.Bu köylerin bazıları Müslüman köyü bazıları ise Gayrimüslim köyüdür. Müslüman olan köylerin içerisinde etnik grup olarak dikkat çeken Tatar'lardır. Tatarlar deftere kaydedilirken isimlerinin altına genellikle “ *Tatar* “ ibaresi yazılmıştır. Gayrimüslimler ise milliyeti ve dini belirtilmemiş muhtemelen Rum ahalidir. Akkirman Sancağının Köy nüfusunu incelerken de , aynen şehir nüfusunda olduğu gibi , Müslim ve Gayrimüslim unsurlar ayrı ayrı değerlendirilecektir. Müslimler ile Gayrimüslimlerin beraber yaşadıkları köyler ise her iki değerlendirmede de yer alacak ve sahip olduğu Müslim ve Gayrimüslim nüfus , ayrı ayrı belirtilecektir.

3.2.1.1 Akkirman Sancağına Tabi Köylerinin Müslüman Nüfusu

Akkirman sancağına tabi köylerdeki Müslüman nüfus aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 11. Akkirman'ın Köylerindeki Müslüman Nüfus

	Köyler	Hane	Müc	5 X
1-	Karye-i Küçükkatırcı	40	8	208
2-	Karye-i Saruyâr	24	1	121
3-	Karye-i Bugay Ağa	8	-	40
4-	Karye-i Bursalû n.d Gölbaşı Kızıl...	5	-	25
5-	Karye-i Ada n.d Kenan Süvari	15	4	79
6-	Karye-i Beylödere n.d Yerlü İnebey	25	13	138
7-	Karye-i Kara İbrahim	61	12	317

Tablo 11'in devamı

8-	Karye-i Halilceyurdu	5	-	25
9-	Karye-i Kızılpınar	18	3	93
10-	Karye-i Tur Ali n.d Esenderesi	6	8	38
11-	Karye-i Mihrace Ağa n.d Esenderesi	20	-	100
12-	Karye-i Yanıkhisar	17	5	90
13-	Karye-i Kara Kasım	8	-	40
14-	Karye-i Kara Ali n.d Divane Kara	9	3	48
15-	Karye-i Davutça	17	11	96
16-	Karye-i Artuk Şücağ	3	1	16
17-	Karye-i Büyükdere n.d Esenderesi	13	2	67
18-	Karye-i Karaboray	10	1	51
19-	Karye-i Nasuh Ağa	17	-	85
20-	Karye-i İslam	5	-	25
21-	Karye-i Şakirönü n.d Esenderesi	34	-	170
22-	Karye-i Mehmet sar	13	3	68
23-	Karye-i Ak Seyyid	6	-	30
24-	Karye-i Ali İmar n.d Şeyh Hızır	16	3	83
25-	Karye-i Aşağıbağlar	21	-	105
26-	Karye-i Ak Mehmed	28	1	141
27-	Karye-i Alibey Hafız	10	-	50
28-	Karye-i Halis Ağa-ı Tatarân	9	2	47
29-	Karye-i İsa Koca Ağa-ı Tatarân	17	2	87

Tablo 11'in devamı

30-	Karye-i Esenkeldi an Tatarân	14	9	79
31-	Karye-i Karaevli	11	1	56
32-	Karye-i Bostan Ali	18	1	91
33-	Karye-i Papaz Ağa	36	12	192
34-	Müslüman Köy Nüfusu Toplamı	559	106	2901

Tablomuza göre , Akkirman sancağının köylerindeki Müslüman nüfus , 559 hane ve 106 mücerret ile tahminen 2901 kişidir. Akkirman sancağının, nüfus yapısına göre en büyük ilk üç köyü ; 317 nüfus ile Karye-i Kara İbrahim , 208 nüfus ile Karye-i Küçükkatırcı ve 192 nüfus ile Karye-i Papaz Ağa'dır. Diğer taraftan en az nüfusa sahip üç köy ise ; 16 nüfus ile Karye-i Artuk Şücâğ , 25 nüfus ile Karye-i Halilceyurdu ve yine 25 kişilik nüfus ile Karye-i İslam'dır. Burada da görüldüğü üzere Akkirman'a tabi 35 köyün 33'ünde Müslüman nüfus yaşamaktadır.

3.2.1.2 Akkirman Sancağına Tabi Köylerin Gayrimüslim Nüfusu

Akkirman sancağına tabi köylerdeki Gayrimüslim nüfus aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 12. Akkirman'ın Köylerindeki Gayrimüslim Nüfus

	Köyler	Hane	Müc.	5 X
1-	Karye-i Kurhay	23	-	115
2-	Karye-i Bursalı nam-ı diğer Gölbaşı Kızılpınar	9	5	50
3-	Karye-i Kızılpınar	16	-	80
4-	Karye-i Yanıkhisar	52	6	266
5-	Karye-i Kara Kasım	2	-	10
6-	Karye-i Yeniköy	41	18	223
7-	Gayrimüslim Köy Nüfusu Toplamı	143	29	744

Akkirman sancağının köylerindeki Gayrimüslim nüfusa baktığımızda ; bu nüfusun hepsinin gebran olarak kaydedildiği , yani önceden de açıkladığımız gibi bu nüfusun Rum nüfus olduğu ortaya çıkmaktadır. Akkirman sancağına tabi 35 köyün yalnız 6’sında Gayrimüslimlerin yaşadığını tespit etmiş bulunmaktayız. Buna göre ; Akkirman sancağına tabi köylerdeki en fazla Gayrimüslim nüfusa sahip olan ilk üç köy ; 266 nüfus ile Karye-i Yanıkhisar , 223 nüfus ile Karye-i Yeniköy ve 115 nüfus ile Karye-i Kurhay’dır. En az Gayrimüslim nüfusa sahip olan üç köy ise ; 10 nüfus ile Karye-i Kara Kasım , 50 nüfus ile Karye-i Bursalu nam-ı diğer Gölbaşı ve 80 nüfus ile Karye-i Kızılpınar’dır.

3.2.1.3 Akkirman Sancağına Tabi Köylerin Nüfusuna Toplu Bakış

Akkirman sancağına tabi köylerdeki Müslim ve Gayrimüslim nüfusu ele aldıktan sonra şimdi de köylerdeki toplam nüfusa göz atmak yerinde olacaktır. 701 numaralı tapu tahrir defterimize göre Akkirman sancağına tabi 35 köyün toplam nüfusu 3645’tir. Bu rakamın 2901’i Müslüman , 744 ‘ü ise Gayrimüslimdir. Buna göre sancağın toplam köy nüfusunun % 79,6’sı Müslümanlardan , % 20,4’ü ise Gayrimüslimlerden oluşmaktadır.

Aşağıdaki tablo ve grafikte Akkirman sancağının köy nüfusunun Müslim ve Gayrimüslim unsurları ve toplam nüfusu gösterilmiştir.

Tablo 13. Akkirman Sancağının Köy Nüfusuna Toplu Bakış

Akkirman	Nüfus	%
Müslüman Köy Nüfusu	2901	79,6
Gayrimüslim Köy Nüfusu	744	20,4
Toplam Köy Nüfusu	3645	100

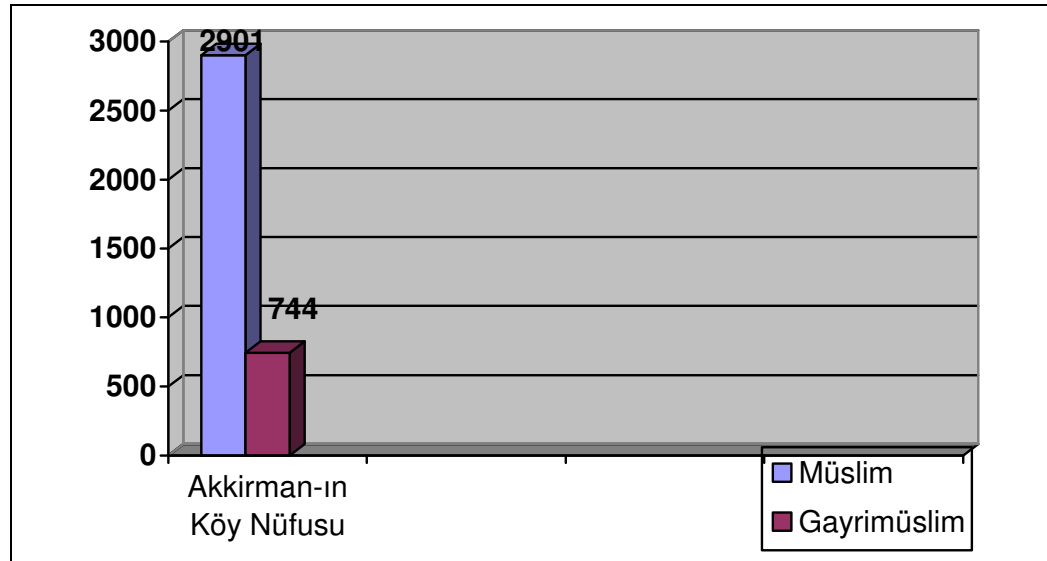
Akkirman sancağına bağlı 35 köyden sadece 2 tanesi Gayrimüslim köyüdür. 4 Köyde ise Müslümanlar ile Gayrimüslimler birlikte yaşamaktadırlar. Geri kalan 29 köy ise tamamen Müslüman nüfustan oluşmaktadır. Gayrimüslim köyü olan Karye-i Kurhay(115 nüfus) ve Karye-i Yeniköy ⁴ (223 nüfus) hiç Müslüman nüfus

⁴ Yeniköy , Evliya Çelebi Seyahatnâmesinde “ *Turla nehri kenarında bir büyük köy olup , reayası Boğdanlıdır* “ şeklinde geçmektedir. Evliya Çelebi Seyahatnâmesi 7. Kitap Zuhuri Danışman İstanbul 1970 , s.290

barındırmamaktadır. Müslim ve Gayrimüslimlerin birlikte yaşadıkları 4 köyde ise ; Karye-i Bursalu'da Gayrimüslim nüfus 50 , Müslim nüfus 25 kişi , Karye-i Kızılpınar'da Müslim nüfus 93 , Gayrimüslim nüfus 80 kişi , Karye-i Yanıkhisar'da ⁵ Müslim nüfus 90 , Gayrimüslim nüfus 266 kişi ve Karye-i Kara Kasım'da Müslim nüfus 40 , Gayrimüslim nüfus ise 10 kişidir.

Bu veriler doğrultusunda Akkirman sancağının köylerinde de , merkezinde olduğu gibi Müslim ve Gayrimüslimlerin çok fazla birlikte yaşamadıkları dikkat çekmektedir. Bunun en büyük kanıtı ise Akkirman'a tabi 35 köyün sadece 4'ünde Müslim ve Gayri Müslim nüfus birlikte yaşamaktadır.

Şekil 3 . Köylerdeki Müslüman ve Gayrimüslim Nüfus

Nefs-i Akkirman da olduğu gibi , köylerde de Müslüman nüfus Gayrimüslim nüfusa göre yaklaşık 4 kat daha fazladır. Ancak burada dikkat çeken bir başka husus ise köylerdeki gayrimüslim nüfusun , merkezdeki gibi Yahudi , Kıpti , Ermeni gibi vesâir sınıflara ayrılmadan direkt olarak Gebran şeklinde deftere kaydedilmiş olmasıdır. Buradan da Akkirman Sancağına tâbi köylerde Gayrimüslim unsur olarak sadece Rumların yaşadığını anlamaktayız.

⁵ Yanıkhisar köyünün kalesi , Evliya Çelebi Seyahatnamesinde “ Akkerman toprağında , Turla nehri kenarında Galata Kulesi gibi yuvarlak ve ucu sivri tahta bir kale olarak geçmekte “ Ayrıca kalenin Sultan II.Bayezid tarafından yaptırıldığı bildirilmektedir. Evliya Çelebi Seyahatnâmesi 7. Kitap Zuhuri Danışman İstanbul 1970 , s.289

3.2.1.4 Akkirman Sancağının Köylerinin Nüfus Yoğunluğu

Çalışmamızın bu kısmında Akkirman sancağına tabi köylerin nüfus yoğunluna göre hangi kategorilerde yer aldığını tespit etmeye çalışacağız. Ayrıca elde edilen verileri tablo halinde göstereceğiz.

Tablo 14. Akkirman Sancağına Tabi Köylerin Nüfus Yoğunluğu

Kategori / Kişi	Köyler	Adet
0 – 100	Karye-i Bugay Ağa , Karye-i Bursalu , Karye-i Ada , Karye-i Halilceyurdu , Karye-i Tur Ali , Karye-i Mihrace Ağa , Karye-i Kara Kasım , Karye-i Kara Ali , Karye-i Davutça , Karye-i Artuk Şücâğ , Karye-i Büyükdere , Karye-i Karaboray , Karye-i Nasuh Ağa , Karye-i İslam , Karye-i Mehmentsar , Karye-i Ak Seyyid , Karye-i Ali İmar , Karye-i Alibey Hafız , Karye-i Halis Ağa , Karye-i İsa Koca Ağa , Karye-i Esenkeldi , Karye-i Karaevli , Karye-i Bostan Ali	23
100 – 200	Karye-i Saruyâr , Karye-i Beylüdere , Karye-i Kızılpınar , Karye-i Şakirönü , Karye-i Aşağı Bağlar , Karye-i Ak Mehmed , Karye-i Papaz Ağa , Karye-i Kurhay	8
200 – ve Üzeri	Karye-i Küçük Katırcı , Karye-i Kara İbrahim , Karye-i Yanıkhisar , Karye-i Yeniköy ,	4
-----	Toplam	35

701 numaralı tapu tahrir defterimizdeki verilerin yukarıdaki tabloya aktarılmasıyla Akkirman sancağına tabi köylerin nüfus yoğunluğunu tespit etmeye çalıştık. Buna göre Akkirman sancağına tabi köylerin nüfus yoğunluğu genel olarak 0 – 100 arasında değişmekte ve Akkirman sancağına tabi toplam 35 köyden 23'ü gibi önemli bir rakam bu kategoriye girmektedir. Buradan da çıkarabileceğimiz sonuç , Akkirman'a tabi köylerin genellikle küçük köyler olduğu ve büyük köylerin sayısının az olduğudur.

3.2.2. Akkirman Sancağına Tabi Çiftlikler

701 numaralı tapu tahrir defterimizde Akkirman sancağına bağlı 62 adet çiftlik bulunmaktadır. Bu çiftlikler idari taksimat bölümünde , idari bir yapı arz etmediğinden dolayı gösterilmemişti. Ancak Akkirman Sancağı genelindeki çiftlikler önemli derece de nüfus barındırdığı ve önemli miktarda vergi geliri bulunduğu için , bunları bu bölümde ayrıntılı bir şekilde incelemeye çalışacağız. Ancak burada dikkat çeken bir husus ise ; bazı çiftliklerin içinde de başka çiftliklerin kaydedilmiş olmasıdır. Böylece sancağa tâbi çiftlik sayısı artmaktadır. Bunun sebebi muhtemelen çiftliğin çok büyük bir çiftlik olması hasebiyle , sahibi öldükten sonra mirasçılara paylaştırılmış olmasıdır. Bir başka düşünce ise bu çiftliklerin büyük oldukları için , birkaç kişinin tasarrufuna verilmiş olmasıdır. Ancak bu şekilde bile olmuş olsa , tahrir defterimize çiftliğin genel adı , ile kaydedilmiştir. Örneğin defterimize 66 numaralı çiftlik olarak kaydedilen , Çiftlik-i Rüstem Çelebi çiftliğinin bünyesinde Çiftlik der yed-i Salih bin Hasan , Pir Ali bin Ahmed , Bayram bin Abdullah ve Mehmed bin Murad adı altında 4 adet daha çiftlik bulunmaktadır. Biz bu şekilde kaydedilen çiftlikleri de 1'er hane olarak , yani 5 kişiden müteşekkil bir çiftlik olarak hesaplayıp , ayrı ayrı çiftliklerin isimlerini vermeden , bağlı olduğu çiftliğin içinde hane olarak göstereceğiz. Bir diğer husus ise çiftlik nüfuslarını değerlendirir iken , ilk başta Müslim Gayrimüslim ayrımına gitmeden direkt çiftliklerin nüfuslarını belirteceğiz.Daha sonra ise çiftliklerin toplam nüfusu içerisindeki Müslim ve Gayrimüslim nüfusu ayrı ayrı vereceğiz.

Tablo 15. Akkirman'ın Çiftliklerinin Nüfusu

	Çiftlikler	Müslim		Gebran		1 X
		Hane	Müc.	Hane	Müc.	5 X
1-	Çiftlik-i Hacı Sinan	2	-	-	-	10
2-	Çiftlik-i Boysa Nasuh	3	-	-	-	15
3-	Çiftlik-i İnehan Merd-i Kal'a	2	1	-	-	11
4-	Çiftlik-i Tatar Ali	5	2	-	-	27
5-	Çiftlik-i Hüseyin Çelebi	1	-	-	3	8

Tablo 15'in devamı

6-	Çiftlik-i Haydar Ağa	4	13	-	3	36
7-	Çiftlik-i Alagöz Atik	2	-	-	-	10
8-	Çiftlik-i Tursun Paşa	1	-	-	1	6
9-	Çiftlik-i Kayadboca	13	3	-	-	68
10-	Çiftlik-i Kayıkçı Ali	2	-	-	1	11
11-	Çiftlik-i Körükçü İskender	1		-	1	7
12-	Çiftlik-i Kasab Mehmed	3	1	-	1	17
13-	Çiftlik-i Ürekçi Hasan	3	1	-	-	16
14-	Çiftlik-i Musa Tâli	2	-	-	-	10
15-	Çiftlik-i Mahmud Reis	4	-	-	-	20
16-	Çiftlik-i Mehmed	1	3	-	-	8
17-	Çiftlik-i Seyyid Musa	1	-	-	3	8
18-	Çiftlik-i Hacı Abdullah	21	4	-	-	106
19-	Çiftlik-i Halil Çelebi	11	4	-	3	62
20-	Çiftlik-i Ali bin Manavlu	9	2	-	1	48
21-	Çiftlik-i Hacı Mustafa	24	1	-	3	124
22-	Çiftlik-i Hacı Sinan , Eflak Ahmed	16	12	-	6	98
23-	Çiftlik-i Rüstem Çelebi	5	16	-	4	45
24-	Çiftlik-i Hacı İnay	11	5	-	-	60
25-	Çiftlik-i Dülger Kemal	3	4	-	-	19
26-	Çiftlik-i Hamlak Hızır	2	-	-	2	12
27-	Çiftlik-i Hacı İbrahim bin Hasan	1	-	-	2	9

Tablo 15'in devamı

28-	Çiftlik-i Delü Mehmed	2	4	-	3	17
29-	Çiftlik-i Mir Ali	1	4	-	-	9
30-	Çiftlik-i Esik Ağa	10	1	-	-	51
31-	Çiftlik-i Halil Çelebi	1	-	-	1	6
32-	Çiftlik-i Hacı Hasan , ve Hacı Abdullah	6	1	-	7	38
33-	Çiftlik-i İsmail bin Satılmış	5	-	-	4	24
34-	Çiftlik-i Şücâğ Halife	5	-	-	-	25
35-	Çiftlik-i Ramazan bin Berber Senuh	4	2	-	-	22
36-	Çiftlik-i Divane Mustafa	3	3	-	3	21
37-	Çiftlik-i Yörük Ali	1	-	-	-	5
38-	Çiftlik-i Hamamcı Ali	1	-	-	-	5
39-	Çiftlik-i Kasapçı Mustafa	1	3	-	-	8
40-	Çiftlik-i Hacı Memi	1	1	-	3	9
41-	Çiftlik-i Bostanlı	4	-	-	-	20
42-	Çiftlik-i Veli bin Bedellü	1	2	-	-	7
43-	Çiftlik-i Hamamcı Sinan	12	6	-	-	66
44-	Çiftlik-i Arslan Ali	3	-	-	-	15
45-	Çiftlik-i Arnavut Hasan	1	-	-	8	13
46-	Çiftlik-i Gülcü Hamza	1	-	-	5	10
47-	Çiftlik-i Kasab Hasan	2	-	-	6	16
48-	Çiftlik-i Memi bin Azeb	1	-	-	3	8

Tablo 15'in devamı

49-	Çiftlik-i Memi bin Mustafa	1	-	-	2	7
50-	Çiftlik-i Ramazan bin Halim	1	-	-	8	13
51-	Çiftlik-i Hüseyin Gazi	1	-	-	3	8
52-	Çiftlik-i Kara Nasuhlar	2	-	-	-	10
53-	Çiftlik-i Tepebaş Mustafa	2	2	-	3	15
54-	Çiftlik-i Kıraç Sinan	6	2	-	-	32
55-	Çiftlik-i Halil Çelebi Kasab Kümaki	3	-	-	17	32
56-	Çiftlik-i Kara Barılcı	6	7	-	-	37
57-	Çiftlik-i Topçu Cafer	1	-	-	-	5
58-	Çiftlik-i Kara Mustafa	6	5	-	-	35
59-	Çiftlik-i Salih veled-i Sülem	3	1	-	-	16
60-	Çiftlik-i Küçük Barılcı	3	-	-	3	18
61-	Çiftlik-i Kıraç Sinan der Sartuniye	2	1	-	3	14
62-	Çiftlik-i Kal'alu Hayreddin	2	-	-	-	10
63-	Çiftliklerin Toplam Nüfusu	258	117	-	117	1524

Akkirman sancağına tâbi çiftliklerin nüfuslarına baktığımızda , Müslüman nüfusun 258 hane ve 117 mücerret ile tahminen 1407 kişi olduğunu ve Gayrimüslim nüfusun ise haneye sahip olmadığını , yalnızca 117 mücerretten ibaret olarak , nüfusunun da 117 kişi olduğunu görmekteyiz. Nüfus yönünden en büyük olan 3 çiftlik ise sırasıyla ; 124 nüfus ile Çiftlik-i Hacı Mustafa , 106 nüfus ile Çiftlik-i Hacı Abdullah ve 98 nüfus ile Çiftlik-i Hacı Sinan'dır. En az nüfusa sahip olan 3 çiftlik ise ; 5 'er nüfus ile Çiftlik-i Yörük Ali , Çiftlik-i Hamamcı Ali ve Çiftlik-i Topçu Cafer'dir.

3.2.2.1 Akkirman'ın çiftliklerindeki Müslüman Nüfus

Akkirman sancağına tabi çiftliklerde yukarıda da görüldüğü gibi kayda değer bir Müslüman nüfus bulunmaktadır. Bu nüfus ise 1407 kişidir.

Tablo 16. Akkirman'ın çiftliklerindeki Müslüman Nüfus

Akkirman	Hane	Mücerred	5 X
iftliklerdeki Müslüman Nüfus	258	117	1407

Akkirman sancağının çiftliklerindeki Müslüman nüfus 258 hane ve 117 mücerret ile yaklaşık olarak 1407 kişidir. Müslüman nüfusun 258 hane ve 117 mücerret olduğuna bakılırsa , hemen hemen her iki haneden birisinde 1 adet mücerret (yani bekar ve vergi verebilecek durumda olan erkek) olduğu görülmektedir. Buradan da çıkarabileceğimiz sonuç , iftliklerdeki Müslüman halkın ekonomik durumunun iyi olduğudur.

3.2.2.2 Akkirman'ın çiftliklerindeki Gayrimüslim Nüfus

701 numaralı tahrir defterimize göre Akkirman Sancağına tabi çiftliklerde Müslümanlardan başka Gayrimüslimler de yaşamaktadır. Aşağıdaki tabloda iftliklerdeki Gayrimüslim nüfus gösterilmiştir.

Tablo 17. Akkirman'ın çiftliklerindeki Gayrimüslim Nüfus

Akkirman	Hane	Mücerred	1 X
iftliklerdeki Gayrimüslim Nüfus	-	117	117

Gayrimüslimlerin nüfusu Müslüman nüfusa nazaran oldukça azdır. Ayrıca iftliklerdeki Gayrimüslim nüfus içerisinde hiç hane bulunmaması , hepsinin mücerret olması akıllara bunların Müslüman iftliklerinde alışan Gayrimüslim işçiler olduğunu getirmektedir

3.2.2.3 Akkirman'ın iftliklerinin Nüfusuna Toplu Bakış

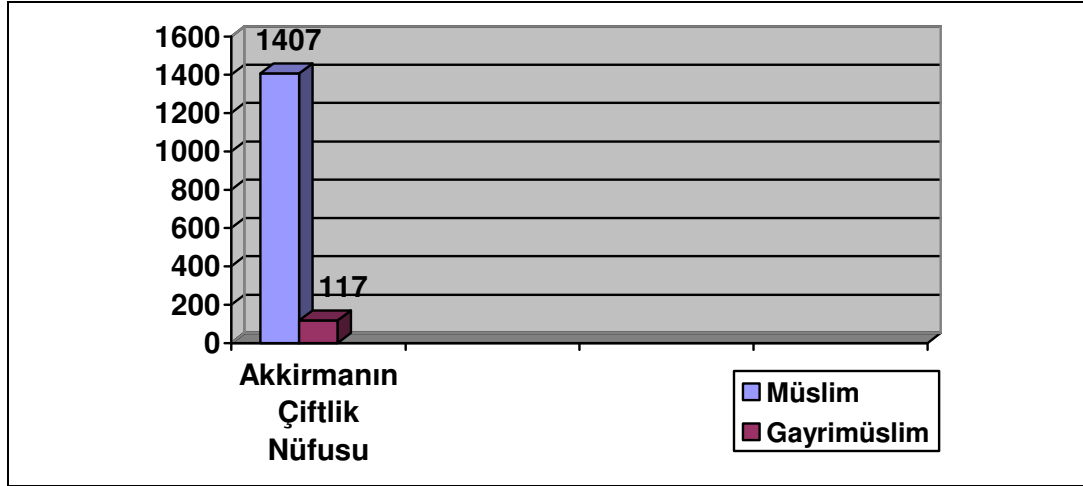
701 numaralı tapu tahrir defterimize göre Akkirman sancağına tabi iftliklerin Müslüman ve Gayrimüslim toplam nüfusu aşağıdaki gibidir.

Tablo 18. Akkirman Sancağının Çiftlik Nüfusuna Toplu Bakış

Akkirman	Nüfus	%
Çiftliklerin Müslüman Nüfusu	1407	92,3
Çiftliklerin Gayrimüslim Nüfusu	117	7,7
Çiftlik Nüfusu Toplamı	1524	100

Buna göre Akkirman sancağına tâbi çiftliklerin toplam nüfusu 1524'tür. Bu rakamın 1407'si Müslüman nüfus olup , Müslüman nüfus sancak genelindeki toplam çiftlik nüfusunun % 92,3'ünü oluşturmaktadır. Geri kalan 117 kişilik nüfus ise sancak genelindeki çiftliklerin Gayrimüslim nüfusu olup , toplam nüfusun %7,7'ini oluşturur.

Şekil 4. Çiftliklerin Genel Nüfusu

3.2.2.4 Akkirman'ın Çiftliklerinin Nüfus Yoğunluğu

701 numaralı tapu tahrir defterimize göre , Akkirman sancağında toplam 62 adet çiftlik bulunmaktadır. Bu çiftliklerin nüfusları yukarıda ayrıntılı olarak verilmiştir. Şimdi ise çiftlikleri nüfus yoğunluğuna göre kategorize edip kısa bir değerlendirmesini yapacağız.

Tablo 19. Akkirman Sancağına Tabi Çiftliklerin Nüfus Yoğunluğu

0 – 50 Arası	50 – 75 Arası	75 – 100 Arası	100 ve Üzeri	Toplam
54 Adet	5 Adet	1 Adet	2 Adet	62 Adet

Tablomuza göre Akkirman sancağına tâbi çiftliklerin nüfusunun 0 – 50 kişi arasında yoğunlaştığı görülmekte ve bu kategoriye 54 adet çiftlik girmektedir. Diğer kategorilere ise toplam 7 adet çiftlik girmektedir. Buradan da çıkarabileceğimiz en önemli sonuç , Akkirman’a tâbi çiftliklerin nüfusunun orantılı olarak dağıldığı ve çiftliklerin genelinin küçük olduğudur.

3.3. Akkirman Sancağının Kır Nüfusuna Toplu Bakış

Akkirman sancağının kır nüfusunu oluşturan köy ve çiftliklerin nüfusunu kendi içerisinde ayrıntılı bir şekilde inceledikten sonra , şimdi Akkirman sancağının kır nüfusuna toplu olarak bakmak yerinde olacaktır.

Tablo 20. Akkirman Sancağının Kır Nüfusuna Toplu Bakış

Akkirman’ın Kır Nüfusu	Nüfus	%
Köylerdeki Nüfus	3645	70,5
Çiftliklerdeki Nüfus	1524	29,5
Kır Nüfusu Toplamı	5169	100

Akkirman sancağının kır nüfusunu oluşturan köy ve çiftliklerin toplam nüfusu yukarıda da görüldüğü üzere 5169 kişidir. Bu nüfusu oluşturan kesimin ne kadarının Müslüman ne kadarının Gayrimüslim olduğunu daha önce belirtmiştik. Böylece Akkirman sancağının toplam kır nüfusunu da ayrıntılı olarak vermiş bulunmaktayız. Buna göre sancağın kır nüfusunun %70,5’ini köylerdeki nüfus , %29,5’ini ise çiftliklerdeki nüfus meydana getirmektedir.

3.4. Akkirman Sancağının Genel Nüfusu

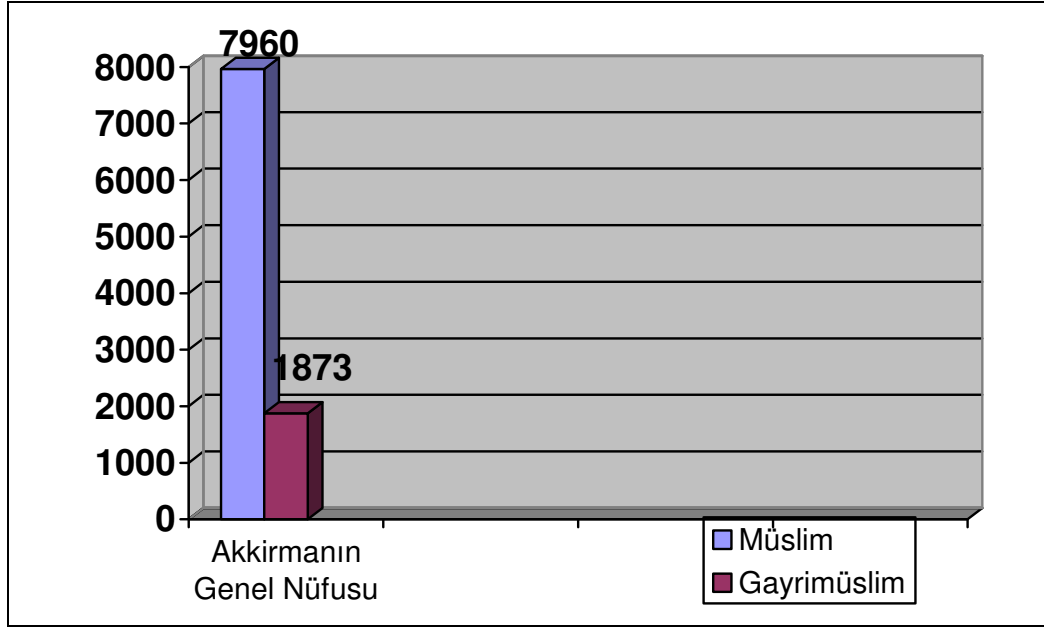
701 numaralı ve 1574 tarihli Akkirman sancağına ait mufassal tapu tahrir defterimize göre Akkirman sancağını Nefs-i Akkirman , Akkirmana tabi karyeler ve Akkirmana tabi çiftlikler olarak üç bölümde inceleyip , sancağın genel nüfusunu tespit etmeye çalıştık. Şimdi ise ortaya çıkan rakamı ve oranları tablo ve grafiklerle değerlendirmeye çalışacağız.

Tablo 21. Akkirman Sancağının Genel Nüfusu

Akkirman	Nüfus	%
Sancak Genelindeki Müslüman Nüfus	7960	80,9
Sancak Genelindeki Gayrimüslim Nüfus	1873	19,1
Sancağın Toplam Nüfusu	9833	100

Buna göre Akkirman sancağının genel nüfusu 9833'tür. Bu rakamın 7960'ı Müslüman nüfus 1873 ü ise Gayrimüslim nüfustur. 701 numaralı defterimize göre Müslüman nüfus, Gayrimüslim nüfusa göre hemen hemen 4 kat daha fazladır. Bu da sancak nüfusunun % 80,9'unun Müslüman nüfustan , % 19,1'inin ise Gayrimüslim nüfustan oluştuğunu göstermektedir. Defterimizdeki verilere göre oluşturduğumuz , tablomuzu aşağıdaki grafiğe aktararak nüfus istatığının daha iyi anlaşılması amaçlanmıştır.

Şekil 5. Akkirman Sancağının Genel Nüfusu

3.4.1 Akkirman Sancağının Şehir ve Kır Nüfusunun Karşılaştırılması

701 numaralı tahrir defterimize göre Akkirman sancağının genel nüfusu 9833'tür. Bu rakam sancağının genel nüfusunun yansıtmasıyla beraber , sancak verilerinin daha iyi bir şekilde değerlendirilebilmesi için sancağın şehirli nüfusu ve kırsal kesim nüfusunun

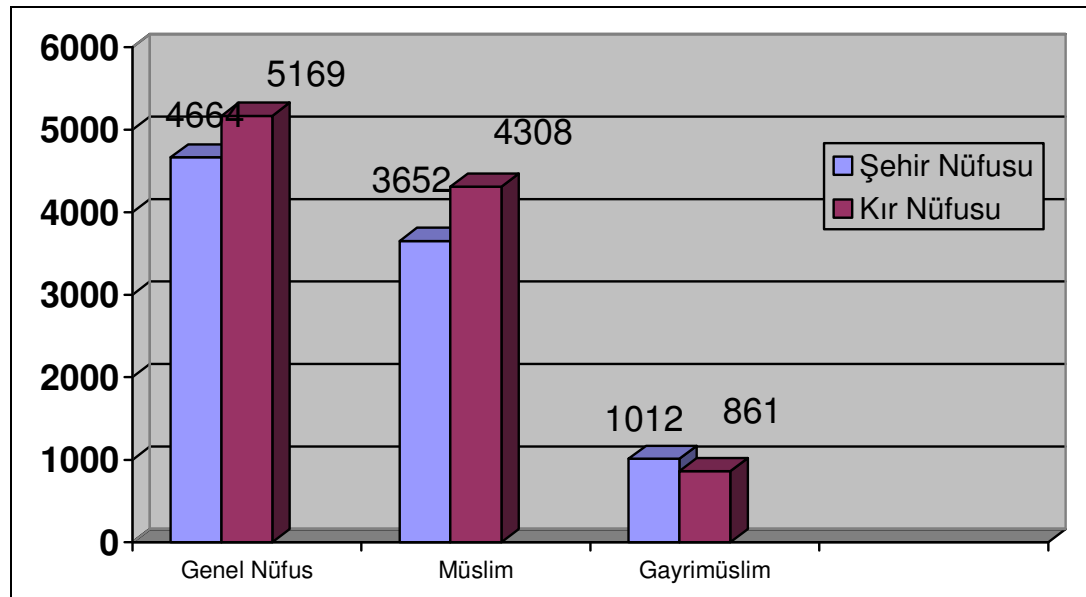
belirlenmesi çok önemlidir. Ayrıca sancak genelinde şehir nüfusu ve kırsal nüfusu içerisinde Müslim ve Gayrimüslim unsurları da mukayese etmek yerinde olacaktır.

Tablo 22. Akkirman Sancağının Şehir ve Kırsal Nüfusu

Akkirman	Şehir	%	Kırsal	%	Toplam
Müslüman Nüfus	3652	45,8	4308	54,2	7960
Gayrimüslim Nüfus	1012	54	861	46	1873
Genel Nüfus	4664	47,4	5169	52,6	9833

Buna göre Akkirman sancağının şehir nüfusu 3652 Müslim ve 1012 Gayrimüslimden ibaret olup 4664 kişidir. Akkirman Sancağının kırsal nüfusu ise köy ve çiftliklerde yaşayan 4308 Müslim ve 861 Gayrimüslimden ibaret olup 5169 kişidir. Bu verilere göre Akkirman sancağının genelinde Müslim ve Gayrimüslim ayrımı yapılmadan hesaplanan şehir ve kırsal nüfusunda , şehir nüfusu sancak nüfusunun % 47,4'ünü oluşturur iken , kırsal nüfusu ise sancak nüfusunun 52,6'sını oluşturmaktadır. Buradaki verilerden sancağın , şehir ve köy nüfusları birbirine çok yakın olduğu ve , kırsal nüfusun şehir nüfusundan biraz daha fazla olduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 6. Akkirman Sancağının Şehir ve Kırsal Nüfusunun Karşılaştırılması

Diğer taraftan şehrin Müslim ve Gayrimüslim nüfusunun köy ve şehir nüfusları incelendiğinde ise Müslüman nüfusun şehir nüfusu 3652 kişi (% 45,8) , kır nüfusu ise 4308 kişi (% 54,2)'dir. Sancağın Gayrimüslim nüfusunun şehir nüfusu 1012 (% 54) iken kır nüfusu ise 861 (% 46) kişidir. Tüm bu verilere göre sancağın Müslüman kır nüfusu , % 9 oranında bir farkla , sancağın Müslüman şehir nüfusundan fazladır. Ancak sancağın Gayrimüslim kır ve şehirli nüfusu incelendiğinde ise durum tam tersidir.Yani gayrimüslim şehirli nüfus , Gayrimüslim kır nüfusuna göre % 8 oranında daha fazladır.

BÖLÜM : 4 İKTİSADİ YAPI

4.1 Akkırman Sancağındaki Vergi Düzeni ve Alınan Vergiler

701 numaralı tapu tahrir defterimize göre , Akkırman sancağındaki vergilerin ilk başında raiyyet rüsumu olan resm-i çift , resm-i mücerred ve ispenç , daha sonra ise şehirde mukataa ve pazar vergileri , köy ve çiftliklerde ise tarım ve hayvancılık gelirleri yani öşürler , en son bölümde ise niyabet ve bad-ı heva olarak adlandırılan ve sabit bir vergi olmayan genellikle cezalardan dolayı zuhur eden vergiler yer almaktadır.Aşağıda bu vergiler kısaca açıklanacaktır.

4.1.1 Raiyyet (Kulluk)Rüsumu

Osmanlı Devletinde raiyyet rüsumu , toprakla uğraşan her reayanın vermekle mükellef olduğu bir kulluk vergisidir. Bu vergi Müslümanlardan resm-i çift , Gayrimüslimlerden ise cizye veya ispenç adı altında alınırdı. Raiyyet rüsumu , Osmanlı Devletinin gerçek kurucusu sayılan Fatih'in kanunnamesine dayanır (İnalcık,1996:31).

4.1.1.1 Resm-i Çift

Osmanlı Devletinde , Müslüman reayanın ziraat ettiği araziden alınan vergiye verilen isimdir (Çağatay,1947:495). Bu vergi şahsi bir vergi olup bir kulluk vergisidir. Buna benzer vergiler Avrupa devletlerinde de görülmektedir. Mesela derebeyliklerde halk , bazı hizmetleri feodal beye kulluk vergisi yerine, yapmak zorundaydı. Bu çeşit kulluk vergisi Osmanlı Devletinde , hizmet olarak değil de genellikle para olarak tahsil edilmiştir (İnalcık,1996:37).

Osmanlı Devletinde miri topraklar , özelliklerine ve verimliliklerine göre ayrı ayrı değerlendirilip , halka işlemleri için kiraya verilmekteydi. Buna karşılık halk bu toprakları işler ve Müslüman ise resm-i çift , Gayrimüslim ise cizye veya ispenç resmi verirdi. Böylece devlet , arazisini değerlendirip , üretimi olabildiğince arttırmaya çalışıyordu (Barkan,1977:392). Miri topraklar halka , işlemleri için dağıtılır iken bir takım kriterler göz önünde bulundurulmaktaydı. Buna göre topraklar âlâ (verimli) , evsat (normal) ve ednâ (az verimli) olarak üçe ayrılmakta ve reayaya âlâ topraktan 70-80 dönüm , evsat topraktan 100-120 dönüm ve ednâ topraktan ise 150 dönüm kadar

verilmekteydi. Reayaya verilen bu topraklar bir çiftlik olarak sayılmış ve bunun karşılığında reayadan resm-i çift alınmıştır (İnalçık,1996:37).

Bir çiftlik yani bir çift öküzün işleyebileceği toprağı işleyen kişi , deftere tam çift olarak kaydedilir ve çift resmi verirdi. Yarım çift sayılan yeri işleyen kişi ise deftere nim (yarım) çift olarak kaydedilir ve nim çift vergisi verirdi. Ancak yarım çiftten az toprağı işleyenler ise , medeni durumlarına bakılarak ; mücerred , ekinlü , bennak , caba bennak ...vs olarak deftere kaydedilirlerdi (İnalçık,1996:41). Neşet Çağatay, yarım çiftten az yer işleyen kişilerden dönüm başına resm-i dönüm ve resm-i zemin vergisinin alındığını belirtmektedir (Çağatay,1947:498). 701 numaralı tapu tahrir defterimizde resm-i çiftten sonra , mücerred olarak kaydedilen ve bekar olan reayanın verdiği resm-i mücerred bulunmaktadır. Diğer ekinlü , bennak , caba bennak olarak kaydedilen herhangi bir reaya defterimizde yer almamaktadır.

Resm-i çift 15. yüzyılın ortalarına kadar 22 akçe olarak sabit kalmış , ancak daha sonraları , devletin bazı yerlerinde 36 , 37 , 40 ve 50 akçeye kadar çıkmıştır (İnalçık,1996:40). Resm-i mücerred vermekle mükellef olan mücerred kişiler ilk zamanlarda bu vergiden muaf olmuşlarsa da , daha sonraları mücerredler , bu vergiyi genel olarak her yerde 6 akçe olarak vermişlerdir (İnalçık,1996:41).

Osmanlı ekonomisinin temelini oluşturan ziraata dayalı vergi gelirlerini düşürmemek için , Osmanlı Devleti , reayaya verilen çiftlikleri hiçbir surette bölmemeye çok özen göstermiştir. Buna göre bir çiftlik yeri işleyen kişi öldüğünde , kaç oğlu olursa olsun ya bir oğlunun üzerine tam çift , yada iki oğlunun üzerine nim (yarım) çift olarak kaydedilebilirdi. Yani bir çiftlik en fazla 2 parçaya bölünebilirdi (İnalçık,1996:38). Birden fazla evladı olanların diğer evlatları ise deftere bennak olarak kaydedilirdi (Çağatay,1947:498). Ayrıca Osmanlı Devleti reayaya verdiği araziye , sebepsiz olarak 3 yıl boyunca işlemeyenlerin elinden alır , buna karşılık onlardan , ceza olarak çift bozan resmi alırdı. Böylece Osmanlı Devleti üretim seviyesini aşağıya düşürmemeye gayret göstermiştir. Resm-i çift de ,diğer vergiler gibi mart ayının başında tahsil edilirdi.

4.1.1.2 İспенç

Raiyyet rüsumunun Müslümanlardan resm-i çift , Gayrimüslimlerden ispenç veya cizye olarak alındığını yukarıda belirtmiştik. Buna göre ispenç veya zaman zaman da “Kapu

Resmi” olarak da bilinen bu vergi Gayrimüslim reayadan , Müslümanlardan alınan çift resmine mukabil alınan bir vergidir (Çağatay,1947:507).

İспенç vergisi her ne kadar Gayrimüslim reyanın ödediği bir vergi olsa da , devletin ilk kuruluş zamanlarında Gayrimüslimler ispenç yerine Müslüman reaya gibi çift resmi vermekteydiler (İnalcık,1996:57). Ancak daha sonraları , mesela 1431 yılında Arnavud İli’nde ispenç ve bive resminin alındığını görmekteyiz. Buna göre ispenç vergisi 25 akçe , bive (Dul kadın) resmi ise 6 akçedir (İnalcık,1996:56). Bizim 701 numaralı Akkirman Sancağına ait tapu tahrir defterimizde de ispenç resminin istisnasız 25 akçe olarak alındığı görülmektedir. Ancak bunun yanı sıra defterimizde bive resmine dair bir kayıt bulunmamaktadır.

İспенç resminin miktarı , zaman içerisinde reyanın sosyo-ekonomik durumuna ve dini yapısına göre değişmiştir. Mesela 1716 yılında Mora’da Hıristiyanlardan 25 akçe ispenç vergisi alınırken , Yahudilerden 125 akçe ispenç vergisi alındığı görülmektedir (İnalcık,1996:6). Bizim 701 numaralı 1574 tarihli defterimizde ise Gayrimüslimlerin hepsinden , din ve milliyetine bakılmaksızın 25 akçe ispenç vergisi alındığı görülmektedir. Bu da bize ; ispenç vergisinin miktarının zaman içerisindeki değişiminin 16 . yüzyıldan sonra olduğunu göstermektedir.

H.İnalcık , ispenç vergisinin zaman içerisinde 125 akçeye kadar çıktığını belirtirken , N.Çağatay ise bu verginin erkeklerden en az 10 en fazla 50 akçe olduğunu ve birçok yerde de halkın zengin , orta halli ve fakir olarak sınıflandırılarak vergi miktarının belirlendiğini savunmuştur (Çağatay,1947:508).

İспенç vergisi bazı yerlerde yılda bir kez mart ayı başında alınırken , bazı yerlerde ise Ruz-u Hızır ve Ruz-u Kasım’da olmak üzere yılda iki kez alınmıştır.Ayrıca bazı yerlerde , ispenç vergisi ile birlikte bir tavuk vermek de adet olmuştur.Ancak bu adet daha sonraları ortadan kalkmıştır (Çağatay,1947:508).

4.1.1.3 Raiyyet Rüsümünden Muafiyet

Osmanlı Devletinde Müslüman ve Gayrimüslim reaya bilindiği üzere raiyyet rüsümünü vermek ile mükellefti. Bunun yanında Osmanlı Devletinde raiyyet rüsümünden muaf tutulmuş bir takım zümreler de bulunmaktaydı. Askeri sınıf mensupları bu zümrenin en başında gelmektedir. Buna göre askeri sınıf mensupları raiyyet yani kulluk vergisinden

muaf tutulmuşlardır. Bu muafiyet ise ziraat ile uğraşan reaya ile askeri sınıfı birbirinden ayıran en önemli unsurdur (İnalcık,1996:49).

Askeri sınıf , padişahın beratı ile herhangi bir hizmete tayin suretiyle , ehl-i berat sayılır ve raiyyet rüsumundan muaf tutulurdu. Zamanla bazı reaya da padişahın berat almak suretiyle bu vergiden muaf tutulmuşlardır (İnalcık,1996:50).

Raiyyet rüsumundan muaf olan bir diğer zümre de berat ile tayin edilen imam ve hatiplerdir. Bunlar görev yaptıkları sürece raiyyet rüsumundan muaf tutulmaktaydılar. 701 numaralı tahrir defterimizde de açıkça belirtilmemiş olmakla beraber , mahallelerdeki cami imamlarından raiyyet rüsumunun alınmadığı anlaşılmaktadır.

Raiyyet rüsumunu resm-i çift olarak veren Müslüman reaya için hal böyle iken , ispenç vergisi veren Gayrimüslim reaya için de raiyyet rüsumundan muafiyet söz konusudur. Devlet tarafından görevlendirilen Voynuklar ve Hıristiyan Doğançılar gibi Gayrimüslim zümreler de raiyyet rüsumundan kimi zaman kısmen kimi zaman da tamamen muaf tutulmuşlardır. Ayrıca Ege adalarında yaşayan Gayrimüslim reaya , denizden düşman tehdidine açık olduğu gerekçesiyle raiyyet rüsumundan muaf tutulmuştur. Bundan başka madenlerde çalışan Gayrimüslimler ile derbentçi , tuzcu ve köprücü olarak tayin edilen Hıristiyanlar da bu vergiden kısmen muaf tutulmuşlardır. Bunlar raiyyet rüsumunu 6 , 10 ve 12 akçe arasında değişen miktarlarda vermişlerdir (İnalcık,1996:60-61).

4.1.2 Tarım ve Tarımsal Ürünlerden Alınan Vergiler

Bu bölümde Akkirman sancağındaki tarım sektöründen ve zirai üretimden alınan vergileri açıklamaya çalışacağım.

4.1.2.1 Öşür

Öşr veya Uşr Arapça kökenli bir kelime olup , lügat manası onda bir 10/1 demektir. Öşr kelimesi İslam devletlerinde içtimai yardım için alınan onda bir oranındaki vergiye verilen isimdir (Grohmann,1964:482).

Osmanlı devletinde ise bu verginin adı öşür veya aşar vergisi olarak geçmektedir. Osmanlı devletindeki öşür anlayışı ile Osmanlı devletinden önceki İslam devletlerinin öşür anlayışı arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır. İslam devletlerinde öşür , zekat

ve sadaka gibi şer'i meselelere dayanırken , buna karşılık öşür Osmanlı devletinde , devletin çeşitli bölgelerindeki mahalli örf ve adetlere , ekonomik duruma ve tarihi miraslara dayanmaktadır. Öşür vergisi bu yönüyle , Osmanlı devletinde şer'i meselelerden daha çok örfi geleneklere dayanmaktadır (Barkan,1964:485).

Öşür vergisinin oranına gelince , devletin çeşitli yerlerinde , bu verginin farklı oranlarda alındığı görülmektedir. Öşür , bazı yerlerde üründen 10/1 , 8/1 , 6/1 , 5/1 oranında alınmıştır. Öşür vergisinin oranını belirlemede bir diğer kriter de reayanın Müslim veya gayrimüslim oluşudur. Buna göre Gayrimüslim reayadan alınan öşr'ün oranı , Müslim reayaya göre daha fazladır. Bundan başka öşür oranının belirlenmesinde bir başka kriter de ürünün türüdür. Mesela hububattan 5/1 , pamuktan 6/1 meyvelerden 7/1 ve sebzelerden 10/1 oranında öşür vergisi alınmıştır (Barkan,1964:486).

Osmanlı devletinde öşür vergisinin , genel olarak zirai ürünlerden alındığı fikri yaygın olmasına karşılık , hayvancılık ve diğer sektörlerden de öşür vergisi alındığını 701 numaralı tahrir defterimizde açıkça görmekteyiz. Mesela 701 numaralı tahrir defterimizde öşr-ü kovan (arı kovanları) , öşr-ü mahi (balık vergisi) , öşr-ü tomruk ve odunvs diğer ürünlerden de öşür alındığı görülmektedir.

4.1.2.2 Dönüm (Zemin) Resmi

Kanunnamelerde zemin resmi veya dönüm resmi olarak geçen bu resim , tam veya nim (yarım) çiftlikten az veya çok yer ziraat edenlerden dönüm başına alınan vergidir (Çağatay,1947:504). Bu verginin miktarı ise iyi topraktan 2 dönüme 1 , orta halli topraktan 3 dönüme 1 , ve verimsiz topraktan 4-5 dönüme 1 akçedir (Çağatay,1947 :505). Dönüm resminin alınma zamanı ise mart ayının başıdır.

4.1.2.3 Bağ ve Bahçe Resmi

“ Mahiyet itibariyle öşürden farksız olan bağ ve bahçe resmi , bağların ve bahçelerin hasılatından öşür gibi , muhtelif vilayetlere göre başka başka nispetlerde alınan vergilerdir” (Üçok1944:76). Bağ vergisi Müslümanlardan dönüm başına 4 akçedir (Çağatay,1947:488). Ancak Gayrimüslimler bağ bozup , şarap yapıp sattıkları için onlardan daha fazla bağ vergisi alınmıştır (Üçok,1944:77).

Bahçe vergisi ise bahçelerde üretilen ve pazarda satılan üründen alınan vergidir. Eğer reaya evinin yanında kendi ihtiyacı kadar sebze ve meyve üretiyor ise bundan bahçe vergisi alınmazdı. Ancak kendi ihtiyacından fazla üreten ve pazarda ürününü satan reayadan bahçe vergisi alınmıştır. Ayrıca bahçenin sulanıp sulanmaması bahçe vergisinin oranını belirleyen önemli unsurdur (Çağatay,1947:489).

4.1.2.4 Âsiyâb (Değirmen) Resmi

Osmanlı devletinde , su veya yel ile çalışan un ve zeytinyağı değirmenlerinden alınan vergiye verilen isimdir. Bu verginin miktarı değişmektedir. Buna göre ; 1 yıl çalışan değirmenlerden 60 , 6 ay çalışan değirmenlerden 30 , ve 3 ay çalışan değirmenlerden ise 15 akçe resm-i asiyab alınmaktaydı. Değirmen resminin alınma zamanı bazı yerlerde harman zamanı , bazı yerlerde ise bahar veya temmuz ayıdır (Çağatay,1947:503-504). 701 numaralı tapu tahrir defterimizde asiyab resminin değirmen başına 30 akçe olduğunu görmekteyiz. Bu da bize , Akkirman sancağındaki değirmenlerin 6 ay boyunca çalıştıklarını göstermektedir.

4.1.3 Hayvancılık ve Hayvansal Ürünlerden Alınan Vergiler

Bu bölümde de , Akkirman sancağındaki hayvancılık sektöründen ve hayvansal ürünlerden alınan vergileri açıklamaya çalışacağım.

4.1.3.1 Ağıl ve Ağnam Resmi

Ağnam resmine bazı kanunnamelerde , resm-i ganem veya koyun resmi şeklinde de rastlanmaktadır. Burada her ne kadar verginin ismi koyun kelimesinin Arapçası olsa da , bununla kastedilen sadece koyun değildir. Burada küçükbaş hayvancılık kastedilmekte ve genellikle koyun ve keçi sahiplerinden alınan vergi ifade edilmektedir. Ağnam resmi normal reaya için genelde 2 koyuna 1 akçe , eşkinici taifesi için ise 3 koyuna 1 akçedir (Çağatay,1947:486).

Ağıl resmi ise , koyun ve keçi sahibi olanların , ağnam vergisinden başka ağıl hakkı olarak verdikleri vergi türüdür. Ağıl vergisinin de miktarı çeşitli sancaklarda farklılık göstermiştir. Ağıl ve ağnam vergilerinin alınma zamanı mart sonu veya nisan başıdır (Çağatay,1947:485-486).

4.1.3.2 Mâhi (Balık) Resmi

İsminden de anlaşılacağı gibi balık üretiminden ve avcılığında alınan vergiye verilen isimdir. 701 numaralı tahrir defterimizde bu vergi , öşr-ü mahi olarak geçmektedir.

Balık resmi ,göl , dalyan , denizvs yerlerden avlanan balıkların satışından elde edilen paralardan alınmaktadır. Elde edilen paranın 3/2'si miriye , 3/1'i ise avlayanlara verilirdi. Tuna nehrinde avlanan balıklardan ise 10/1 oranında öşür alındıktan sonra , geri kalanın yarısı , miriye diğer yarısı ise avlayanlara verilirdi (Çağatay,1947:490). Tüm bu açıklamalara göre , Osmanlı devletinde balık vergisinin oranının diğer vergilere göre daha fazla olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Bunun da sebebi herhalde , balıkların doğal ortamda kendi kendine , herhangi bir özel bakım ve masraf gerektirmeden yetişmesi olabilir.

4.1.3.3 Kovan Resmi

Kovan resmi , reayanın elindeki arı kovanlarından elde edilen baldan alınan vergidir. Bazı yerlerde kovan resmi bal , bazı yerlerde ise nakit olarak alınırdı. Akkirman sancağında 701 numaralı tahrir defterimize göre öşr-ü kovan'ın nakit olarak alındığı görülmektedir. Kovanı bulunan reaya , elindeki kovanları ve arıları başka bir yere otlamaya götürür ise , kovan resminden başka bir de otlak resmi vermek zorundaydı. Kovan resminin miktarı bölgeden bölgeye çeşitlilik göstermektedir. Bu verginin alınma zamanı ise harman zamanı veya güz olarak belirlenmiştir (Çağatay,1947:509).

4.1.3.4 Resm-i Hanâzır ve Bojik

Hanazır kelimesi ,Arapça olup , Türkçe'de de kullanılan ve domuz anlamına gelen hınzır kelimesinin çoğul halidir (Devellioğlu,2003:324). Bojik kelimesi ise , domuzların kesildiği mezbahaya verilen isimdir. Buna göre ; bojikte kesilen her domuzdan 2 akçe , resm-i bojik alınırdı. Ayrıca domuz besleyen Gayrimüslim reayadan ,Müslüman reayanın koyun ve keçi için verdikleri ağnam ve ağıl resmi gibi , hanazır resmi alınmaktaydı. Bojik resminin alınma zamanı harman sonudur (Çağatay,1947:493).

4.1.4 Ârızı Vergiler (Bad-ı Heva ve Niyabet Vergileri)

Bad-ı heva grubuna giren vergiler , ne zaman ortaya çıkıp , tahsil edileceği belirli olmayan , bir başka deyişle diğer vergiler gibi sabit olmayan ve zuhurata bağlı alınan

vergilerdir (Sahillioğlu,1991-b:416). Bu gruba ; cürm-ü cinayet , resm-i duhan , deştbanı , resm-i arus , yava ve kaçgun , beyt-ül mâl-ı gâib ve mal-ı mefkûd gibi vergiler girmektedir. Bu vergiler , tımarın statüsüne göre , tımar sahipleri , sancak beyi ve subaşı arasında paylaşılırdı (Gökbunar,2007:6). Akkirman sancağına ait 701 numaralı tapu tahrir defterimizde , bu gruba giren vergiler ayrı ayrı hangi miktarlarda alındığı gösterilmemekle birlikte , hepsi bir başlık altında zikredilip alınan toplam para deftere kaydedilmiştir.Şimdi bu vergileri kısaca açıklamaya çalışacağım.

4.1.4.1 Cürm-ü Cinayet

Osmanlı devletinde , halk arasında zuhur eden hakaret ile adam öldürme arasında değişen suçların niteliğine göre değerlendirilip , bu suçların paraya çevrilebilenlerinin paraya çevrilip ödenmesi karşılığında alınan para cezasıdır (Sahillioğlu,1991-b:417).

4.1.4.2 Duhan (Tütün) Resmı

Halil İncık bu vergiyi “ *Bir sipahinin arazisine muvakkat bir zaman için , umumiyetle kışlamak için gelip yerleşen , fakat ziraat yapmayan hâric raiyyetin ödediği resim*” olarak tanımlamaktadır (İncık,1996:48). Neşet Çağatay da bu verginin “ *daha çok yöruk , yüzdecı , yağcı , kürecı , Tatar ve Türkmen taifesi gibi yerleşik olarak bir yerde durmayan , bir yerden bir yere gezen ve evli olan yani müstakil bir ev tüttüren*” kişilerden 3 akçe ile 60 akçe arasında değerşen miktarlarda alındığını belirtmektedir (Çağatay,1947:505-506).

4.1.4.3 Deştbanı Resmı

“ *Sahib-i arz sıfatıyla gelirini mahsulünden sağlayan tımar sahibinin ekinine hayvan salan , veya hayvanını başkasının ekinine sokan kimseden , zararı tazmin etmek maksadıyla tahsil edilen para cezasına*” verilen isimdir (Sahillioğlu,1991-b:417).

4.1.4.4 Resm-i Arus

Arus kelimesi Arapça bir kelime olup ,Türkçe karşılığı gelindir. Buna göre evlenen kız veya dul kadınların , evlendiği kişiden alınan vergiye resm-i arus yani gerdek vergisi adı verilirdi. Bu verginin miktarı devletin çeşitli yerlerinde , kadının Müslüman veya Gayrimüslim olmasına göre değerşirdi. Gayrimüslimler çoğu zaman bu vergiyi , Müslümanların ödediği miktarın yarısı kadar ödemişlerdir (Üçok,1944:79). Akkirman

sancağına ait 701 numaralı tapu tahrir defterimizin kanunnamesinde arus vergisinin Müslümanlardan bakire için 60 akçe , seyyibe (dul) için 30 akçe , Gayrimüslimlerden ise bakire için 30 akçe , seyyibe için 15 akçe alındığı belirtilmektedir (Akgündüz,1994 :725).

4.1.4.5 Yava ve Kaçgun

Yava kaybolmuş yani yitik hayvanların bulunup , sahibine teslim edilmesinden alınan bir çeşit müjde vergisidir. Buna göre , kayıp hayvanı bulan kişi , sahibini bulmak için hayvanı en fazla 1,5 ay elinde tutabilirdi (Sahillioğlu,1991-b:417).

4.1.4.6 Beyt-ül Mâl-ı Gâib ve Mâl-ı Mefkûd

Bu vergi , mirasçısı bilinmeyen terekelerin Beyt-ül Mâl'a geçmesidir. Osmanlı hazinesi 3 ay boyunca mirasın , varislerini bekler bu süre zarfında varisler ortaya çıkmaz ise mirasa el koyardı. Ancak daha sonra varis ortaya çıksa ve mirasın kendisine ait olduğunu ispat etse , malı kendisine iade edilirdi. Malın varisi , ülke içinde ise onun malı ; mâl-ı gâib , eğer ülke dışında ise mâl-ı mefkûd hükmüne girerdi (Sahillioğlu,1991-b:417).

4.2 Akkirman Sancağında Kullanılan Ölçü Birimleri

Osmanlı devletinin geniş coğrafyasında , üretim ve ticarete değişik bir çok ölçü birimleri kullanılmıştır. Bu ölçüler genel olarak , Türk – İslam ve mahalli ananelerin birleşmesiyle oluşmuştur. Bunu daha geniş bir zemine yayarsak , Türk ölçü sisteminin Orta Asya , İran ve Çin ile yapılan ticari ilişkilerin bir sonucu olarak ortaya çıkmış olması muhtemeldir (İnalçık,1991:22-23). Karadeniz'in kuzeyinde yer alan Akkirman sancağı da Osmanlı devleti için önemli merkezlerden birisi olması hasebiyle , burada da ticarete mahalli ölçü birimleri ile Kırım ve Kefe ölçü birimleri kullanılmış olabilir. 701 numaralı tapu tahrir defterimizde geçen kile (keyl) , varil , fiç , araba gibi ölçü birimlerini tek tek açıklamak , konunun daha iyi anlaşılması bakımından daha iyi olacaktır.

4.2.1 Kile (Keyl , Keylçe)

Arapça'da "ölçmek" anlamına gelen "keyl" fiilinden türetilen "kile" kelimesinin Türkçe'deki karşılığı ölçektir. Bu kelime Farsça'ya keyle , keyli , Türkçe'ye ise kile

şeklinde geçmiştir (Kallek,2002:568). Kile veya keyl , zahire ve hububat gibi kuru maddelerin ölçümü için kullanılan bir hacim ölçüğü anlamını kazanmıştır (Zambaur,1997:663). Osmanlı devletinin çeşitli eyaletlerinde , mahalli anlamda kile ölçükleri kullanılmıştır. Bu ölçüklerin hemen hemen hepsinin ağırlıkları ve hacimleri farklıdır. Bundan dolayı ticarete ortaya çıkabilen anlaşmazlıklar , devletin resmi ölçüğü olan “Keyl-i İstanbuli” yani İstanbul kilesi kullanılarak çözülmüyordu. Bu bağlamda Osmanlı devletinin her yerinde geçerli olan tek kile , İstanbul kilesidir. İstanbul kilesi yaklaşık olarak 35 litredir (Zambaur,1997:664). İstanbul kilesinin miktarı hakkında bir başka görüş , İstanbul kilesinin XVI. Yüzyılda 20 okka , yani 23-24 kg ağırlığında olduğudur (Kallek,2002:569).

Ayrıca kile kendi içinde küçük birimlere de ayrılmıştır. Mesela ½ kile 1 Şinik olarak adlandırılmakta ve 1 Şinik de 25 kase veya kadehten oluşmaktaydı. ¼ kile ise 1 Seng olarak adlandırılmakta ve 12 kadeh veya kaseden oluşmaktaydı. Buna göre yarım ve çeyreğini açıkladığımız kilenin , tamı ise 50 kase veya 50 kadehten oluşmaktaydı (İnalçık,1991:32). Akkirman sancağına ait 701 numaralı tahrir defterimizde , Akkirman’ın merkezini ifade eden nefs-i Akkirman’da özellikle buğday ölçümünde İstanbul kilesinin kullanıldığını görmekteyiz. Bunun nedeni ise Osmanlı devletinin en fazla ihtiyacı olan buğdayın daha fazla ticari bir ürün olması ve devletin çeşitli yerlerine satılması için , devletin resmi ölçüğü olan İstanbul kilesinin kullanılmasının zaruriyetidir. Akkirman’a tabi köy ve çiftliklerde ise hem buğday için hem de diğer ürünler için mahalli kilenin kullanıldığını görmekteyiz.

4.2.2 Varil

Kanunnamelerde genelde hamr (şarap) için kullanılan bir ölçü birimidir. Ürünün 1-20 medre arası 1 varil olarak kabul edilmiştir. Temel olarak 4 kantardan aşağısı varil , fazlası ise mizane olarak kabul edilmiştir. Akkirman kanunnamesine göre ; 1 varil zeytin için 3 kile idi. Ceneviz’de ise 1 varil XV.yüzyılda genel olarak 57 kg idi (Öztürk, 2000:327).

4.2.3 Fıçı

Kile kuru ve katı ürünler için kullanılan bir hacim ölçüsü iken , fıçı da sıvı ürünler için kullanılan bir ölçü birimidir. Fıçıdan küçük ölçü birimleri , en küçüğünden en büyüğüne

doğru medre , varil ve karatil'dir. Fıçı ise bunların en büyüğüdür. Akkirman'da 1 fıçı 2 sihaf , 2 sihaf ise 8 kantar idi (Öztürk,2000:322). Akkirman sancağında kullanılan fıçının ağırlığının ne kadar olduğunu kesin olarak tespit etmiş değiliz. Ancak fıçı , varil ve karatilden büyük olduğuna ve bir varilin de 57 kg olduğunu yukarda belirtmiş olduğumuza göre ; her halükarda bir fıçı 57 kg dan fazladır. XVI.yüzyılda Kefe , Akkirman ve Kili civarında fıçı , özellikle şarap , bal , limonsuyu ve sirke...vs ürünler için taşıma ve ölçme işlerinde kullanılmaktaydı (İnalçık,1991:32).

4.2.4 Araba

Osmanlı devleti sınırları içerisinde kullanılan bir diğer ölçü birimi de “araba” dır. Arabanın kapasitesi , malın cinsine göre değişmekteydi. Arabalar genel olarak küçük arabalar (2 tekerlekli) ve büyük arabalar (4 tekerlekli) olarak ikiye ayrılmaktaydı. Karadeniz'in kuzeyinde , her iki tür araba da kullanılmıştır(Öztürk,2000:320). Akkirman sancağına ait 701 numaralı tahrir defterimizde de arabaların giyah (taze ot) ve saz taşımak ve ölçmek için kullanıldığı görülmektedir. Defterimizde “beher araba” sözüyle her arabadan belli bir miktarda vergi alındığı açıkça görülmektedir.

4.3 Akkirman Sancağının Şehir Gelirleri

Akkirman sancağında kullanılan ölçü birimlerini ve alınan vergileri açıkladıktan sonra artık defterimizde kayıtlı olan ekonomik verileri bu bilgiler ışığında değerlendirmeye başlayabiliriz. Bu bölümde Akkirman sancağının merkezini oluşturan , Nefs-i Akkirman'daki mukataa , pazar , ziraat , hayvancılık , değirmencilik , raiyyet ve bad-ı heva grubuna giren para cezalarının gelirlerini incelemeye çalışacağız.

4.3.1 Mukataa , Gümrük ve Pazar Gelirleri

“Mukataa kelimesi başlangıçtan beri , mülkiyeti devlete veya vakıflara ait araziden ve arsalardan ifraz edilerek özel şahıslara veya kurumlara kiralanan parçalar için yapılan kira sözleşmesini ve ödenen kirayı ifade etmek üzere “mukataa-i zemin veya mukataalı” gibi tabir olarak kullanılmıştır.” (Genç,2006:129). Yani , mukataa belirli bir vergi ve hizmet grubunun gelirlerinin önceden peşin olarak ödeyen kişiye verilmesi ve vergi toplama işinden devletin elini çekmesi anlamına gelmekteydi.

Osmanlı gelirlerinin büyük bir kısmını oluşturan mukataalar , büyük alışveriş ve zanaat merkezlerinden oluşmaktaydı. Bu mukataalar devletin giderlerini karşılamak için , bir bakıma sıcak para akışı için devlet tarafından iltizama kiralanırdı (Akdağ,1995:231). Devlet , mukataaları kiraya verirken , açık artırma usulü , yani devlete en fazla vergi vermeyi vaat eden mültezimlere vermekteydi (Akdağ,1995:232). Mukataalar genellikle serhane , selhane , şemhane , mumhane , boyahane , madenler ve tuzlalar gibi ticari faaliyetlerin iltizama verilip , vergi gelirlerinin hem peşin toplanması hem de arttırılması amacıyla hizmet etmekteydi. Konu ticaret olunca , bu konuda oldukça başarılı olan Yahudiler , Osmanlı devletinin mukataalarını kolayca ele geçirmişlerdir (Akdağ,1995:235).

Mukataaları alan kişiler , daha sonraları bu mukataaları kendi içinde bölüp parça parça başka kişilere kiraya vermekteydiler. Böylece “pâre mukataaları” ortaya çıkmış ve mukataalar parçalanmaya ve gelirleri düşmeye başlayınca , devlet bunu engellemek için tedbirler almıştır (Akdağ,1995:235).

701 numaralı ve 1574 tarihli defterimize göre Akkirman sancağında buzhane , serhane , selhanevs mukataaları mevcut idi. Bu mukataalar şehir merkezinde yani Nefs-i Akkirman'da bulunmakta olup , köy ve çiftliklerde mukataalara rastlanmamaktadır.

701 numaralı ve 1574 tarihli defterimize göre bir başka gelir grubu da gümrük vergileridir. Akkirman kanunnamesinde deryadan ve karadan gelen ; kumaş , odun , hayvan , esir , hamr (şarap) fıçısı , kuru balıkvs çeşitli mallardan ne kadar gümrük vergisi alınacağı belirtilmiştir (Akgündüz,1994:724).

Ancak defterimizin kanunnamesinde belirtilen bu gümrük gelirlerinden sadece tomruk ve odundan alınan vergi gelirleri defterimizde ayrıca belirtilmiştir. Diğer gümrük alınan mallara dair ayrıntılı kayıt olmamakla birlikte büyük bir ihtimal ile bu mallardan alınan vergiler başka bir defterde kayıtlıdır.

701 numaralı ve 1574 tarihli defterimize göre Akkirman sancağında “ *şehirlerde alınıp satılan her çeşit maldan , dokunan kumaştan ve kesilen hayvanlardan alınan vergi anlamına gelen bâc-ı bazâr* ” (Yeniçeri,1991:411) vergisinin de alındığı , ancak ayrıca yazılmayıp , mukataa gelirleri içerisine dahil edildiği görülmektedir. Aşağıdaki tabloda Akkirman sancağının mukataa , gümrük ve pazar gelirleri gösterilmiştir.

Tablo 23. Sancak Merkezindeki Mukataa , Gümrük ve Pazar Gelirleri

Alınan Vergilerin Cinsi	Akçe
Mukataa-i ihtisab ve buzhane ve serhane ve şemhane ve bâc-ı bazâr-ı siyah	200.000
Mukataa-i zemin-i dekâkin Mir-i Enderun-u Kal'a-i Akkirman	748
Öşr-ü tomruk ve harc-ı odun an Âb-ı Turla	60.235
Toplam	260.983

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere ,Akkirman sancağının merkezindeki mukataa, gümrük ve pazar gelirleri hepsi bir arada verilmiş olup ,her grubun ne kadar gelir getirdiği ayrı ayrı verilmemiştir. Burada geçen endüstri kollarını ise şu şekilde açıklayabiliriz. Mukataa-i Serhane , mezbaha demek olup kesilen hayvanlardan alınan vergileri , şemhane ise o dönemde evlerin aydınlatılması için hayati önem taşıyan mum ve balmumunun yapıldığı yer olup mum üretiminden ve satışından alınan vergileri , bâc-ı bazar ise pazarda satılan mallardan alınan vergileri ifade etmektedir. Ancak burada belirtilmemiş olsa da şehrin diğer ticaretle ilgili vergileri de muhtemelen bu mukataa gelirleri içerisinde yer almaktadır. Bir diğer açıklanması gereken madde ise 60.235 akçe gibi büyük bir rakama sahip olan Turla nehri gümrüğüdür. Turla nehri Lehistan , Rusya ve Ukrayna'nın içinden geçip Karadeniz'e dökülen bir nehir olması hasebiyle , bu nehir Karadeniz'deki ticaret gemilerinin , kuzey ülkeleri ile yapılan ticarete büyük rol oynamıştır. Bundan dolayıdır ki nehirden geçirilen kereste yapımında kullanılan tomruk ve odundan alınan vergiler önemli bir miktar teşkil etmektedir.

4.3.2 Ziraat ve Değirmencilik Gelirleri

Bu bölümde Akkirman sancağında yetiştirilen zirai ürünleri ve değirmencilik faaliyetlerinin gelirlerini vermeye çalışacağız. Zirai ürünleri kendi içinde hububat - bakliyat , meyve - sebze ve endüstriyel ürünler ile bağcılık ürünleri şeklinde ayıracağız.

4.3.2.1 Hububat ve Bakliyat

Burada hububat ve bakliyat ürünlerinden alınan öşürleri gösterirken , ürünlerin isimlerinin de günümüz Türkçesine çevirip vermeyi uygun gördük. Mesela defterimizde geçen hinta = buğday , şair = arpa , alef = yulaf , erzen = darı'dır.

Tablo 24. Sancak Merkezinde Hububat ve Bakliyat Gelirleri

Ürün	Miktar / Kile	Birim Değer / Akçe	Toplam Vergi / Akçe
Buğday	614	7	4298
Arpa	324	4	1296
Çavdar	62	3	186
Darı	244,5	4,5	1110
Mercimek ve Bakla	6	7	42
Toplam	-----	-----	6932

701 numaralı tahrir defterimizdeki verilere göre , Akkirman sancağının merkezinde yani Nefs-i Akkirman'daki hububat üretimi içerisinde , en fazla olan ürün buğday arpa ve darıdır. Bu ürünler zaten her dönemin en önemli ürünleri olup , Akkirman sancağında da bu önemlerini koruduklarını görmekteyiz.

4.3.2.2 Meyve , Sebze ve Endüstriyel Ürün Gelirleri

Burada da Akkirman sancağı merkezinde yetiştirilen meyve sebze ve endüstriyel ürünleri tabloda göstermeye çalışacağız. Burada günümüz Türkçesine çevrilmesi gereken ürünlerin isimleri ise pıyaz = soğan , sir = sarımsak , giyah = taze ot , hime = odun , ketan ve kendir = keten ve kendir'dir.

Tablo 25. Sancak Merkezindeki Meyvecilik,Endüstriyel Ürün ve Bağcılık Gelirleri

Ürün	Miktar	Birim Değer / Akçe	Toplam Vergi / Akçe
Giyah ve Saz	1027 Araba	2	2054
Ketan ve Kendir	-----	-----	350
Öşr-ü Bahçehâ-i Şehr	-----	-----	400
Bostan , Pıyaz ,Sir , Kelem	-----	-----	551

Tablo 25'in devamı

Resm-i Hime (Odun)	-----	-----	1428
Resm-i Bağ (Müslüman)	510 Dönüm	4	2040
Mahsul-u Şıra-i Gebran	400 Fıçı	50	20.000
Resm-i Fıçı ez şehri	12	25	300
Toplam	-----	-----	27123

Defterimizdeki verilere göre , Akkirman sancağı merkezinde bağcılık çok önemli yer tutmaktadır. Gayrimüslimlerden alınan şıra vergi gelirleri 20.000 akçe ile en fazla olup , burada bağcılığın ve bağcılığa bağlı sanayinin de geliştiğini söyleyebiliriz. Diğer ürünlerden alınan vergiler zaten görüldüğü gibi çok fazla olmayıp , şıra vergisi yanında çok cüzi bir miktarda kalmıştır.

4.3.2.3 Değirmencilik Gelirleri ve Diğer Gelirler

Burada da Akkirman sancağı merkezindeki değirmen gelirlerini ve defterde tam olarak okuyamadığımız iki vergi grubunun gelirlerini vereceğiz.

Tablo 26. Sancak Merkezindeki Değirmencilik Gelirleri ve Diğer Gelirler

Vergi Türü	Adet	Birim Değer /Akçe	Toplam Vergi / Akçe
Değirmen	35	30	1050
Mahsu-u çift-i evatik?....	-----	-----	2800
Resm-i?	20	5	100
Toplam	----	-----	3950

Yukarıdaki verilerimize göre , Akkirman sancağı merkezinde 35 tane değirmen bulunmakta ve bunlar 30 akçe vergi verdiklerine göre 6 ay çalışmakta ve vergilerini 6 ay üzerinden vermektedirler. (bkz.Değirmen Resmi)

4.3.2.4 Sancak Merkezindeki Ziraat Gelirlerine Toplu Bakış

701 numaralı tahrir defterimizdeki verilere göre , hububat ve bakliyat , meyve ve sebze , endüstriyel ürünler , bağcılık ve bağ ürünleri olarak ayrıştırdığımız Akkirman sancağı merkezindeki ziraat gelirlerini şimdi hepsini bir vereceğiz.

Tablo 27. Sancak Merkezindeki Ziraat Gelirlerinin Toplamı

Zirai Üretim Türü	Akçe	%
Hububat ve Bakliyat	6932	18,3
Meyve Sebze , Endüstriyel Ürünler ve Bağcılık Gelirleri	27123	71,4
Değirmencilik ve Diğer	3950	10,3
Toplam	38005	100

Akkirman sancağının merkezi olan Nefs-i Akkirman'ın toplam ziraat gelirlerine baktığımızda , toplam 38005 akçelik gelirin , 27123 akçe ile %71,4'ünü meyve-sebze , endüstriyel ürün ve bağcılık gelirleri , 6932 akçe ile %18,3'ünü hububat ve bakliyat üretimi gelirleri ve son olarak 3950 akçe ile %10,3'ünü değirmencilik ve diğer gelirler oluşturmaktadır. Bu verilere göre şehir merkezinde meyvecilik , sebzeçilik ve bağcılığın diğer kollara göre daha fazla gelişmiş olduğunu söyleyebiliriz.

4.3.3 Hayvancılık Gelirleri

Bu kısımda Akkirman sancağı merkezinde yetiştirilen ve avlanan hayvanlardan alınan vergi gelirlerini vermeye çalışacağız. Akkirman sancağında Müslümanlardan başka , Gayrimüslimler de yaşadığı için (bkz.Nüfus Bölümü) sancak dahilinde domuz yetiştiriciliği yapıldığı görülmekte ve buna bağlı olarak domuz mezbahalarından da vergilerin alındığını görmekteyiz. Burada ayrıca arıcılık sektöründen alınan kovan vergi gelirlerini ve Turla nehri ve dalyanlarda avlanan balıklardan alınan vergi gelirlerini de göstermeye çalışacağız.

Tablo 28. Sancak Merkezindeki Hayvancılık Gelirleri

Vergi Türü	Vergi / Akçe
Balık Öşrü (Turla nehrinden ve Yanıkhisar Karyesi Dalyanlarından)	2000
Balık Öşrü (Dalyan-ı kebir der yed-i Hüsamî Ağâ)	3000
Öşr-ü Kovan (Bal)	260
Domuz ve Bojik (Domuz Mezbahası) Vergisi	150
Toplam	5410

Burada dikkat çeken husus ise , Akkirman sancağında , koyun , keçivs hayvan üretiminin defterde yer almamasıdır. Müslümanların yetiştirdikleri koyun ve keçi gibi hayvanların Akkirman sancağında yetiştirilmemiş olması söz konusu olamaz. Bundan dolayı bu vergiler başka bir defterde gösterilmiş olabilir. Yukarıdaki verilere göre Akkirman sancağı merkezinde balık avcılığı ve balık üretimi diğer hayvancılık kollarına göre oldukça gelişme göstermiştir. Bunda ise , Akkirman'ın Karadeniz'e dökülen Turla nehrinin kenarında kurulmuş olması ve bir çok dalyana sahip olmasının rolü büyüktür.

4.3.4 Raiyyet Rüsûmu ve Ârızı Vergi Gelirleri

Burada ise daha önce açıkladığımız gibi (bkz , raiyyet rüsümü ve arızı vergiler) resm-i çift , ispenç , gibi raiyyet rüsümü gelirlerini ve resm-i arus , deştbanî , tapu-i zemin , cürm-ü cinayet ,vs gibi ârızı vergi gelirlerini göstereceğiz.

Tablo 29. Sancak Merkezindeki Raiyyet Rüsûmu ve Ârızı Vergi Gelirleri

Vergi Türü	Akçe	%
Çift vergisi	1320	5,1
İспенç vergisi	6625	25,4
Arus vergisi (Müslümanlardan ve Gayrimüslimlerden)	820	3,1
Deştbanî	1200	4,6
Beyt-ül mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd	12953	49,8

Tablo 29'un devamı

Tapu-i Zemin vergisi	800	3,1
Cürm-ü Cinayet ve Bâd-ı Heva	2316	8,9
Toplam	26034	100

Akkirman sancağı merkezindeki kulluk vergisi ve diğer ârizi vergi gelirlerine baktığımızda , ilk sırada 12.953 akçe ile sahibi belli olmayan veya varisi olmayan terekelerin devlet hazinesine geçmesiyle elde edilen beyt-ül mal-ı gaib ve mal-ı mefkud olduğu görülmektedir. İkinci sırada ise 6625 akçe ile Gayrimüslimlerden alınan ispenç vergisi , üçüncü sırada ise 2316 akçe ile para cezasına çevrilebilen çeşitli suçlardan elde edilen gelirlerin olduğu görülmektedir. Bu vergi gelirlerini ise 1320 akçe ile çift vergisi , 820 akçe ile arus vergisi ve 800 akçe ile tapu vergisi gelirleri takip etmektedir.

4.3.5 Akkirman Sancağının Şehir Gelirlerine Toplu Bakış

Akkirman sancağının şehir merkezinin gelirlerini yukarıda ayrı ayrı açıklamıştık. Şimdi ise bu gelirlerin hepsini bir çatı altında toplayıp , Akkirman sancağının merkezinin toplam gelirini hesaplamaya çalışacağız.

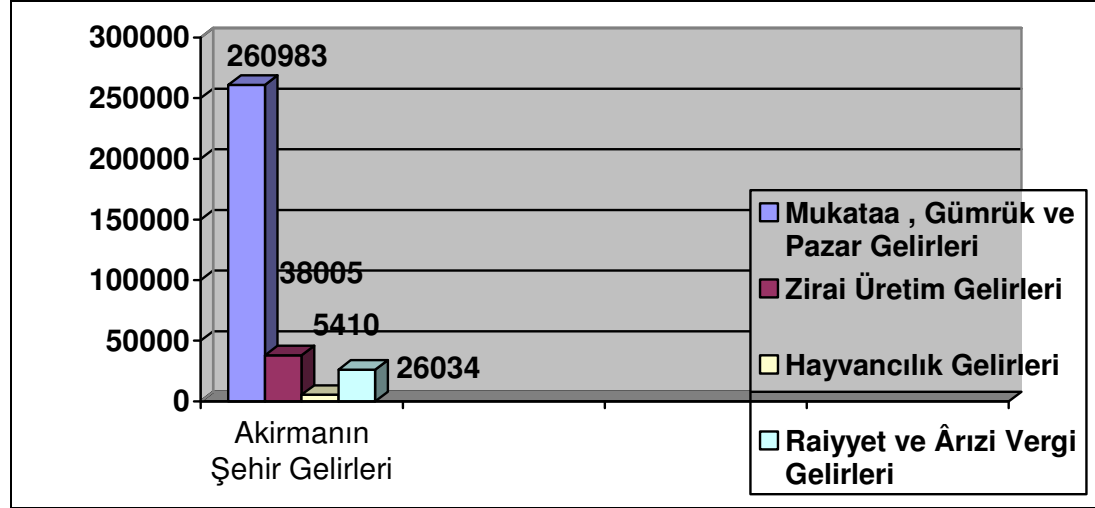
Tablo 30. Akkirman Sancağı Şehir Gelirlerine Toplu Bakış

Gelir Grubu	Toplam / Akçe	%
Mukataa , Gümrük ve Pazar Gelirleri	260.983	78,9
Zirai Üretim ve Değirmencilik Gelirleri	38005	11,6
Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri	5410	1,6
Raiyyet Rüsûmu ve Ârizi Vergi Gelirleri	26034	7,9
Toplam Gelir Tutarı	330.432	100

Akkirman sancağı merkezindeki şehir gelirlerine baktığımız zaman , en fazla gelir getiren grubun %78,9 luk oranla mukataa , gümrük ve pazar vergileri olduğunu görmekteyiz. Diğer gelir kolları olan ziraat ve hayvancılığın, şehir merkezinin gelirlerinin içerisindeki toplam payı %13,2 dir. Raiyyet ve ârizi vergi gelirlerinin şehir gelirleri içerisindeki payı ise %7,9 dur. Buna göre Akkirman sancağı merkezinde , diğer

sancaklarda da olduğu gibi şehir hayatının gereği olan mukataa ,gümrük ve pazar gelirleri en önemli yeri tutmaktadır.

Şekil 7. Akkirman Sancağının Şehir Gelirleri

Elimizdeki verilere göre , sancak merkezinin ekonomik yapısında ticaret , pazar , gümrük ve kira gelirlerinin en fazla yere sahip olduğu göze çarpmaktadır. Buna dayanarak sancak merkezinde çok önemli miktarda ticari faaliyetin olduğunu söyleyebiliriz. Sancak merkezinde ziraat ve hayvancılık gelirlerinin az olmasından ise , tarım ve hayvancılığa çok fazla rağbetin olmadığı veya sancak merkezinin tarım veya hayvancılığa elverişli olmadığını anlayabiliriz. Bundan dolayı da halkın ticarete yöneldiğini söyleyebiliriz. Diğer taraftan sancak merkezinin ekonomik yapısında kulluk vergileri de %7,9'luk bir orana sahiptir.

4.4 Akkirman Sancağının Kır Gelirleri

Akkirman sancağının şehir gelirlerini ayrıntılı olarak yukarıda vermiştik. Şimdi ise Akkirman sancağına tabi köy ve çiftliklerin oluşturduğu , kır gelirlerini açıklamaya çalışacağız. Burada kır gelirlerini açıklarken , nüfus bölümünde göstermiş olduğumuz (bkz.nüfus bölümü) köylerdeki bütün gelirleri ayrı ayrı tabloda gösterir iken , çiftliklerin isimlerini ise tek tek yazmayıp , hepsini bir bütün halinde kır gelirlerine dahil edeceğiz. Bunu yaparken ise şehir gelirlerini gösterdiğimiz gibi zirai ürün gelirleri , hayvancılık gelirleri , raiyyet ve ârzi vergi gelirleri olarak üç bölümde işleyeceğiz. Burada tek fark

ise kır geliri olduğu için , şehir gelirleri kısmında gösterdiğimiz mukataa , gümrük ve pazar gelirlerinin burada olmayışdır. Çünkü bu tür gelirler ancak şehirlerde bulunur , köy ve çiftliklerde bu tür gelirlere rastlanmamaktadır.

4.4.1 Akkırman Sancağının Köylerinin Gelirleri

Bu bölümde Akkırman sancağının kır gelirlerini oluşturan köylerin gelirlerini inceleyip ayrıntılı olarak yansıtmaya çalışacağız.

4.4.1.1 Köylerdeki Hububat ve Bakliyat Gelirleri

Daha önce , şehir gelirleri kısmında açıkladığımız hububat ve bakliyatların günümüz Türkçe'sini burada tekrar vermiyorum. (bkz. Şehir gelirleri ,hububat ve bakliyat kısmı)

Tablo 31. Köylerdeki Hububat ve Bakliyat Gelirleri

Köyler	Buğday		Arpa		Çavdar ve Yulaf		Darı		Mercimek	
	Kile	Akçe	Kile	Akçe	Kile	Akçe	Kile	Akçe	Kil.	Ak.
Küçük Katırcı	946	6622	668	2673	44	132	282	1130	3	21
Sâruyâr	277	1939	128	512	90	270	225	900	3	21
Kurhay	346	2422	112	448	56	168	72,5	290	3	21
Bugay Ağa	117	819	98	392	8	24	50	200	1	7
Bursalû	200	1400	96	384	23	69	31	126	2	14
Ada	260	1820	105	420	23	69	75	300	3	21
Beylüdere	412	2884	104	816	64	192	100	400	3	21
Kara İbrahim	514	3628	198	792	43	129	227	910	3	21
Halilceyurdu	30	210	14	56	12	48	12	51	2	14
Kızılıpınar	540	3780	104	616	27	81	87	350	3	21

Tablo 31'in devamı

Tur-Ali	250	1750	100	400	30	90	55	220	3	21
Mihrace Ağa	100	700	53	212	8	24	50	200	3	21
Yanıkhisar	283	1981	174	696	114	342	110	440	3	21
Kara Kasım	200	1400	50	200	30	90	22	90	3	21
Kara Ali	200	1400	90	360	20	60	55	220	3	21
Davutça	150	1050	56	224	22	66	70	280	3	21
Artuk Şücağ	280	1960	122	488	32	96	77	310	3	21
Büyükdere	250	1750	160	640	54	162	115	460	3	21
Karaboray	80	560	176	704	24	78	35	140	1	7
Nasuh Ağa	110	770	87	314	22	66	80	320	3	21
İslam	55	385	42	168	4	12	50	200	3	21
Şakirönü	135	945	72	288	20	60	65	260	3	21
Mehmetsar	74	518	48	192	34	102	60	240	3	21
Ak Seyyid	173	1381	126	504	12	36	84	350	3	21
Ali İmar	123	861	96	384	29	87	72	290	3	21
Aşağıbağlar	100	700	100	400	118	354	65	360	3	21
Ak Mehmed	160	1120	116	464	40	120	75	300	1	7
Alibey Hafız	160	1120	103	412	28	84	103	412	1	7
Halis Ağa	106	742	78	312	14	42	57	230	3	21
İsa Koca Ağa	110	770	64	376	12	36	85	340	3	21
Esenkeldi	220	1540	192	770	23	69	140	560	3	21

Tablo 31'in devamı

Karaevli	166	1162	162	648	11	33	102	408	2	14
Bostan Ali	54	378	96	384	15	45	90	360	2	14
Papaz Ağa	210	1470	306	1226	52	156	190	760	2	14
Yeniköy	80	360	80	320	50	150	50	200	10	70
Toplam	7471	52297	4376	18195	1208	3642	3118	12607	99	693

Akkirman sancağının köylerindeki hububat ve bakliyat üretimine ve gelirlerine baktığımızda ; devlet tarafından ,sancağın köylerinden 7471 kile buğday , 4376 kile arpa , 3118 kile darı , 1208 kile çavdar ve yulaf , 99 kile mercimek olmak üzere toplam 16272 kile hububat ve bakliyatın öşür olarak alındığı görülmektedir. Bu hububat ve bakliyattan alına öşrün parasal değeri ise 87.434 akçedir. Tablomuza göre sancağın köylerinden öşür olarak alınan hububat ve bakliyatın kaç kile olduğunu hesaplayabiliyoruz , ancak öşrün oranını tam olarak bilemediğimiz için , sancağın köylerindeki hububat ve bakliyat üretiminin toplamını bilememekteyiz. Fakat öşrün , daha öncede ifade ettiğimiz gibi ortalama 10/1 olarak alındığını göz önüne alırsak ; toplam hububat ve bakliyatın da aşağı yukarı 162.720 kile olduğunu söyleyebiliriz. Köyler içerisinde en fazla buğday üreten 3 köy 946 kile ile Küçükkatırcı , 540 kile ile Kızılpınar ve 514 kile ile Karaibrahim köyleridir. En fazla arpa üreten 3 köy , 668 kile ile Küçükkatırcı , 306 kile ile Papas Ağa ve 198 kile ile Karaibrahim köyleridir. En fazla darı üreten 3 köy , 282 kile ile Küçükkatırcı , 227 kile ile Karaibrahim ve 225 kile ile Saruyâr köyleridir. Çavdar ve yulaf üretiminde ise en önde gelen 3 köy , 118 kile ile Aşağıbağlar , 114 kile ile Yanıkhisar ve 90 kile ile Saruyâr köyleridir. Buradan çıkarabileceğimiz sonuç ise her bakımdan en fazla üretim yapan köylerin Küçükkatırcı , Kızılpınar , Karaibrahim ve Saruyâr köyleri olduğudur.

Tablo 32. Köylerdeki Hububat Gelirlerinin Kendi İçindeki Oranı

Hububat Türü	Vergi / Akçe	%
Buğday	52.297	% 50,8
Arpa	18.195	% 20,8

Tablo 32'nin devamı

Darı	12.607	% 14,4
Çavdar ve Yulaf	3642	% 4,2
Mercimek	693	% 0,8
Toplam	87434	100

Bu tabloya bakarak yorum yapacak olursak , Akkirman sancağına tabi köylerde en çok yetiştirilen hububat türü sırasıyla buğday , arpa , darı , çavdar ve yulaftır. Buna göre köylerdeki hububat gelirleri toplamı olan 87.434 akçenin , 52.297'sini buğday , 18.195 ini arpa , 12.607'sini darı , 3642'sini çavdar ve yulaf gelirleri oluşturmaktadır. Defterimize göre Akkirman sancağına tabi köylerde üretilen tek bakliyat ise mercimektir. Köylerdeki mercimek üretiminin payı ise 693 akçe ile hububat ve bakliyat gelirleri içerisinde en az olan kısmı teşkil etmektedir.

4.4.1.2 Köylerdeki Meyve , Sebze , Endüstriyel Ürünler ve Bağcılık Gelirleri

Akkirman sancağına tabi köylerdeki meyvecilik , sebzecilik , bağcılık ve endüstriyel ürünlerden alınan vergi tutarlarını burada göstermeye çalışacağız. Burada köyleri tek tek ayırmayıp , köylerin tamamındaki bu gruba giren ürünlerin toplam gelirlerini vereceğiz.

Tablo 33. Köylerdeki Meyvecilik , Endüstriyel Ürün ve Bağcılık Gelirleri

Vergi Türü	Akçe	%
Resm-i Giyâh ve Sâz	2505	54,3
Resm-i Ketân ve Hime (Odun)	1228	26,6
Öşr-ü Besâtin Maa Meyve	635	13,8
Resm-i Şıra	200	4,3
Resm-i Dönüm-ü Bağat	44	1,0
Toplam	4612	100

Sancağın köylerindeki meyvecilik , sebzecilik , endüstriyel ürün ve bağcılık gelirlerinin toplamı 4612 akçedir. Bu miktarın %54,3'ünü 2505 akçe ile hayvan yemi olan taze ot

ve çeşitli sektörlerde kullanılan sazdan alınan vergiler , %26,6'sını 1228 akçe ile odundan alınan vergiler , %13,8'ini bostan ve meyve üretiminden alınan vergiler , %4,3'ünü şıradan alınan vergiler ve %1'ini de üzüm bağlarının dönümünden alınan dönüm vergisi gelirleri oluşturmaktadır.

4.4.1.3 Köylerdeki Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri

Bu bölümde ise Akkirman sancağına tabi köylerdeki hayvancılık ve hayvansal ürünlerden alınan vergi gelirlerinin toplamını vermeye çalışacağız. Ancak burada en fazla dikkat çeken konu hayvancılığa ait vergilerin ayrılmamış olmasıdır. Hayvancılıktan alınan ağıl ve ağınam vergileri defterimizde bad-ı heva vergileri içerisinde gösterilmiş ve ayrı ayrı ne kadar akçe oldukları belirtilmemiştir. Ancak defterimizde , Gayrimüslimlerin yaşadıkları yerlerde domuzlardan alınan vergilerin miktarları ve sancağın köylerindeki arı kovanlarından alınan vergilerin miktarı belirtilmiştir. Bundan dolayı burada sadece domuz yetiştiriciliğinden alınan vergileri ve arıcılıkla uğraşanların verdikleri öşr-ü kovan vergi gelirlerini göstereceğiz.

Tablo 34. Köylerdeki Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri

Vergi Türü	Akçe	%
Öşr-ü Kovan (Bal Vergisi)	1149	88,2
Resm-i Hanâzır Maa Bojik (Domuz ve Domuz Kasaphanesi)	154	11,8
Toplam	1303	100

Köylerdeki hayvancılık ve hayvansal ürünlerden alınan vergi gelirlerinin toplamı 1303 akçedir. Bu miktarın %88,2'sini 1149 akçe ile arıcılık sektörünün ürünü olan kovan ,yani bal vergisi gelirleri , geriye kalan %11,8'ini 154 akçe ile domuz üretimi ve domuz mezbahalarında kesilen domuz başına alınan bojik vergisi gelirleri oluşturmaktadır. Nüfus bölümünde de gösterdiğimiz gibi , köylerde Gayrimüslim nüfus az miktarda ikamet etmekte ve buna bağlı olarak sancağa tâbi köylerde az da olsa domuz yetiştiriciliğinin olduğunu görmekteyiz.

4.4.1.4 Köylerdeki Raiyyet Rüsümü , Ârızı Vergi Gelirleri ve Diğer Gelirler

Bu kısımda Akkirman sancağına tabi köylerdeki kulluk vergi gelirleri ve resm-i arus , duhan , deştbanı , yava ve kaçgun , beyt-ül mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûdvs gibi ârızı vergi gelirleri ile değirmen gelirlerini vereceğiz. Bu vergi grubuna ; aslında hayvancılık vergisi olan resm-i ağıl ve ağnam gelirleri de , 701 nolu defterimizde eklenmiştir.

Tablo 35. Köylerdeki Raiyyet Rüsümü , Ârızı Vergi ve Değirmencilik Gelirleri

Vergi Türü	Akçe	%
Resm-i Çift ve Resm-i Mücerred	14.270	56,1
Ârızı Vergiler (Duhan , Deştbanı , Arus , Yava , Ağıl ve Ağnam)	6709	26,3
İспенç	4275	16,8
Âsiyâb (Değirmen) Vergisi	210	0,8
Toplam	25464	100

Köylerdeki raiyyet rüsümü , ârızı vergi gelirleri ve değirmencilik gelirlerinin toplamı 25.464 akçedir. Bu rakamın %56,1'ini Müslümanlardan alınan kulluk vergileri , %16,8'ini ise Gayrimüslimlerden alınan kulluk vergileri oluşturmaktadır. Geri kalan kısmı 6709 akçe ve %26,3'lük oranla ârızı vergi gelirleri, 210 akçe ve %0,8'lik oranla değirmen vergileri oluşturur. Burada 210 akçe değirmen vergisi olduğuna göre , çifttilerde 7 tane 6 ay çalışan değirmen bulunmaktadır. Zira daha önce de belirttiğimiz gibi , 6 ay çalışan değirmenlerden 30'ar akçe değirmen vergisi alınmaktaydı.

4.4.2. Akkirman Sancağının Çiftliklerinin Gelirleri

Yukarıda şehir merkezi ve köylerdeki hububat ve bakliyat üretiminden alınan vergi gelirlerini vermiştik. Şimdi ise Akkirman sancağının kır gelirlerinin bir diğer kolunu oluşturan çiftliklerin gelirlerini vermeye çalışacağız.

4.4.2.1 Çiftliklerdeki Hububat ve Bakliyat Gelirleri

Bu kısımda Akkirman sancağına tâbi çiftliklerin tarımsal ürünlerinin en önemlisi olan hububat ve bakliyat üretiminden alınan vergi gelirlerini vermeye çalışacağız.

Tablo 36. Çiftliklerdeki Hububat ve Bakliyat Gelirleri

Hububat ve Bakliyat Türü	Miktar / Kile	Vergi / Akçe	%
Buğday	10.049	72.631	66,5
Arpa	4560	18.247	16,7
Darı	3323	13.323	12,2
Çavdar ve Yulaf	1247	3721	3,4
Mercimek	178	1246	1,2
Toplam	-----	109.168	100

Köylerde olduğu gibi , çiftliklerde de tarım ürünlerinin en başında (% 66,5) buğday ve (%16,7) arpa gelmektedir. Bunları ise (% 12,2) darı , çavdar ve yulaf takip etmektedir. Bakliyat türü ise burada da sadece mercimek olup en az üretilen üründür.

4.4.2.2 Çiftliklerdeki Meyve , Sebze , Endüstriyel Ürünler ve Bağcılık Gelirleri

Bu bölümde Akkirman sancağına tabi çiftliklerdeki sebzeçilik , meyvecilik , bağcılık ve endüstriyel ürün gelirlerini göstermeye gayret edeceğiz.

Tablo 37. Çiftliklerdeki Meyvecilik ,Endüstriyel Ürün ve Bağcılık Gelirleri

Vergi Türü	Akçe	%
Resm-i Giyâh ve Saz	1585	59,3
Öşr-ü Besâtin (Bostan) Maa Meyve	1005	37,6
Resm-i Dönüm-ü Bağât	84	3,1
Toplam	2674	100

Tablodan da anlaşılacağı üzere , Akkirman sancağına tabi çiftliklerde meyvecilik , sebzeçilik , bağcılık ve endüstriyel ürün gelirleri oldukça düşüktür. Buna karşın Tablo 36'ya göre çiftliklerdeki hububat ve bakliyat gelirleri oldukça yüksektir. Buradan da bu çiftliklerin hububat ve bakliyat üretimine daha fazla önem gösterdiği veya iklim şartlarının hububat ve bakliyat üretimine daha uygun olduğu sonucuna varabiliriz.

4.4.2.3 Çiftliklerdeki Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri

Burada da yine daha önceki bölümlerde verdiğimiz gibi , arıcılıkla ilgili öşr-ü kovan yani bal vergisi gelirlerini , balık vergisi gelirlerini vereceğiz. Burada farklı olan ise şehir ve köylerde mevcut olan domuz üretiminin , çiftliklerde olmamasıdır. Ayrıca bir diğer önemli konu ise burada sadece 1 adet çiftlikte koyun ve keçilerden alınan vergiler bad-ı heva vergileri dışında, açıkça yazılmıştır.

Tablo 38. Çiftliklerdeki Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri

Vergi Türü	Akçe	%
Resm-i Ağıl ve Ağnam (Koyun ve Keçi)	2067	61,3
Öşr-ü Kovan (Bal Vergisi)	972	28,9
Öşr-ü Mâhi (Balık)	330	9,8
Toplam	3369	100

Akkirman sancağına tâbi çiftliklerdeki hayvancılık ve hayvansal ürün gelirlerine göz attığımızda , 3 sektörün olduğunu görürüz. Bunlar küçükbaş hayvan yetiştiriciliği , arıcılık ve balıkçılıktır. Hayvancılık gelirlerinin %61,3'ünü küçükbaş hayvan yetiştiriciliği , %28,8'ini arıcılık ve bal üretimi ve %9,8'ini balıkçılık sektörü oluşturmaktadır. Burada dikkat çeken en önemli husus ise , köylerde bulunmayan , ancak çiftliklerde bulunan balık üretimidir. Buna göre , Akkirman sancağına tâbi çiftliklerin arazisinde muhakkak , nehir , gölet veya havuzlar bulunmaktadır.

4.4.2.4 Çiftliklerdeki Raiyyet Rüsümü , Ârızı Vergi ve Diğer Gelirler

Akkirman sancağına tabi çiftliklerdeki raiyyet (kulluk) vergi gelirlerini , daha önce açıkladığımız ârızı vergi gelirlerini ve değirmencilikten alınan vergi gelirlerini göstermeye çalışacağız.

Tablo 39. Çiftliklerdeki Raiyyet Rüsümü, Ârızı Vergi Gelirleri ve Diğer Gelirler

Vergi Türü	Akçe	%
Resm-i Çift ve Resm-i Mücerred	6400	45,5

Tablo 39'un devamı

Ârızı Vergiler (Duhan , Deştbanı , Arus , Yava , Ağıl ve Ağnam)	4790	33,8
İспенç	2925	20,1
Âsiyâb (Değirmen) Vergisi	90	0,6
Toplam	14.205	100

Çiftliklerdeki kulluk vergisi , ârızı vergi ve değirmencilik gelirlerine bakacak olursak ; kulluk vergilerinin ilk sırada olduğunu görürüz. Müslümanlardan alınan kulluk vergileri , toplam gelirin %45,5'ini oluşturmaktadır. Gayrimüslimlerden alınan kulluk vergileri ise toplam gelirin , %20,1'ini oluşturmaktadır. Çiftlikler genelindeki ârızı vergi gelirleri ise toplam gelirin %33,8'ini oluşturur. Ayrıca Akkirman sancağına tâbi çiftliklerde 3 adet değirmen bulunmakta ve bu değirmenler toplam 90 akçe vergi vermektedirler.

4.4.3. Kır Gelirlerine Toplu Bakış

Köy ve çiftlik olarak ayrı ayrı gelirlerini tablolar halinde verdiğimiz , Akkirman sancağı kır gelirlerini şimdi tek tablo halinde verip , ziraat , hayvancılık , bad-ı heva ve raiyyet rüsümü gelirlerinin kır gelirlerinin içindeki miktar ve oranlarını vereceğiz.

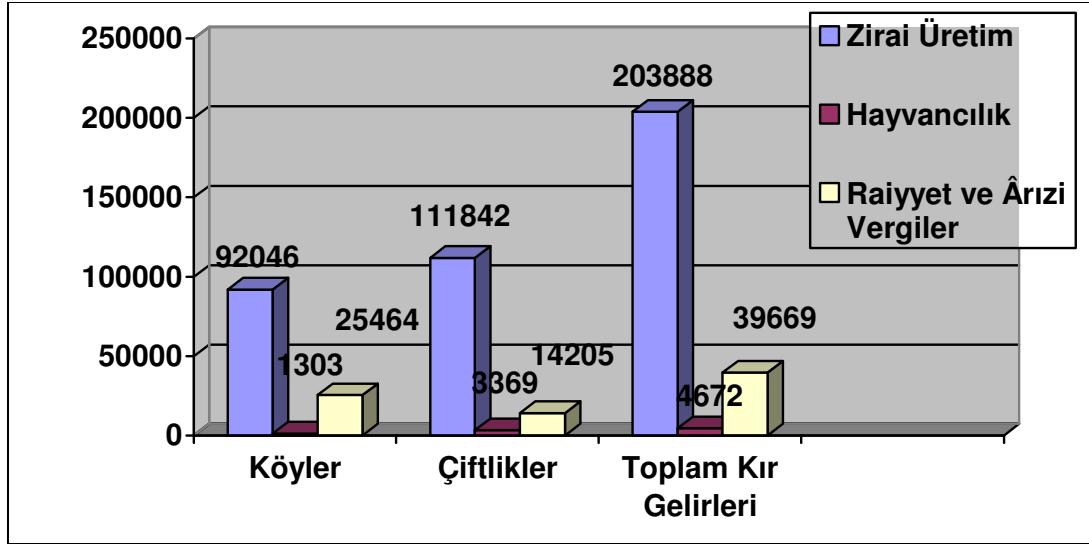
Tablo 40. Akkirman Sancağının Kır Gelirlerine Toplu Bakış

Vergi Türü	Köy	Çiftlik	Toplam	%
Zirai Üretim Gelirleri	92.046	111.842	203.888	82,2
Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri	1303	3369	4672	1,9
Raiyyet Rüsümü ve Ârızı Vergi Gelirleri	25.464	14.205	39.669	15,9
Toplam	118.813	129.416	248.229	100

Bilindiği üzere , sancağın ekonomik yapısını işlerken , gelirleri , şehir gelirleri ve kır gelirleri olarak iki kısımda incelemek gereklidir. Sancağın şehir gelirlerini , sancak merkezinin ekonomik yapısı kısmında incelemiş ve tahlil etmiştik. Şimdi ise , Akkirman sancağının kır gelirlerini oluşturan , köy ve çiftliklerin gelirlerini toplayarak , sancağın kır gelirlerinin toplamını tahlil etmeye çalışacağız. Elimizdeki verilere göre sancağın kır gelirlerinin toplamı 248.229 akçedir. Bu miktarın 129.416 akçesi , Akkirman sancağına

tâbi çiftliklerden elde edilen gelirler , geri kalan 118.813 akçe ise Akkirman sancağına tâbi köylerden elde edilen gelirlerdir. Buna göre Akkirman sancağının kır gelirlerinin yarısından fazlasını çiftlik gelirleri oluşturmaktadır. Köy ve çiftlik gelirlerinin kendi içerisindeki gelir gruplarının dağılımına baktığımızda ise , köy ve çiftlik gelirlerinde bir paralellik söz konusudur. Şöyle ki ; hem köy hem de çiftlik gelirleri içerisinde en fazla paya sahip olan sektör tarımdır. Bundan sonra ârizi vergi gelirleri gelmekte ve bu grubu hayvancılık ve hayvansal ürün gelirleri izlemektedir. Kır gelirlerinin toplamının, kendi arasındaki dağılımına baktığımızda ; tarım sektörünün toplam 203.888 akçe ile kır gelirlerinin %82,2'sini oluşturduğunu görüyoruz. Tarım sektörünü %15,9'luk oran ve 39.669 akçe ile ârizi vergi gelirleri ve %1,9'luk oran ve 4672 akçe ile hayvancılık gelirleri takip etmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere , Akkirman sancağının kır gelirlerinin en büyük kısmını tarımsal faaliyetler oluşturmaktadır. Buradan yola çıkarak sancağın , tarıma daha elverişli olduğunu söyleyebiliriz.

Şekil 8. Kır Gelirlerinin Kendi İçerisindeki Dağılımı

Burada hayvancılık gelirlerinin düşük olmasındaki sebebi tekrar hatırlatmakta yarar görüyorum. 701 numaralı defterimizde hayvancılık gelirleri açıkça belirtilmemiş , ârizi vergiler içerisinde gösterilmiştir. Bu sebepten hayvancılıktan alınan vergileri tam olarak ayıramadığımız için , kesin rakamlarla gösterilenleri burada hayvancılık gelirleri olarak gösterdik. Diğerlerini ise ârizi vergiler içerisinde verdiğimizden dolayı bu hususa çok dikkat etmek gerekmektedir.

4.4.4. Köy ve Çiftliklerin Gelirlerine Göre Sınıflandırılması

Bu bölümde ise Akkirman sancağına tabi köy ve çiftlikleri gelirlerine göre değerlendirip köy ve çiftliklerin gelirlerinin aşağı yukarı hangi miktarlarda olduğunu tespit etmeye çalışacağız. Burada köyler, defterimizin fihrist kısmında verilen hasıllarına göre değerlendirilip kategorize edilmiştir.(Bkz.Ekler-Metin Transkripsiyonu)

Tablo 41. Köylerin Gelir Aralıkları

Kategori	Köy Adları	Adet
5000 ve Üzeri	Küçük Katırcı , Kara İbrahim , Kızılpınar , Yanıkhisar ,	4
2000 – 5000	Saruyâr , Kurhay ,Bursalû , Ada , Beylüdere , Tur Ali , Kara Kasım , Kara Ali , Davutça , Artuk Şüçağ , Büyükdere , Nasuh Ağa , Şakirönü , Ak Seyyid , Ali İmar , Aşağı Bağlar , Ak Mehmed , Alibey Hafız , Esenkeldi , Karaevli , Papaz Ağa , Yeniköy	22
0 – 2000	Bugay Ağa , Halilceyurdu , Mihrace Ağa , Kara Boray , İslam , Mehretsâr , Halis Ağa , İsa Kocaağa , Bostan Ali	9
Toplam	-----	35

Yukarıdaki tabloda da gösterdiğimiz gibi , Akkirman sancağına tabi köylerin gelirlerinin yoğunlaştığı meblağ 22 köy ile 2000 – 5000 akçe arasındadır. 0-2000 arası gelire sahip 9 köy bulunmaktadır. 5000 ve üzerin ise sadece 4 köy bulunmaktadır. Bu verilere göre Akkirman sancağı köylerinin gelirlerinin ortalama 2000 ila 5000 akçe arasında değiştiğini söyleyebiliriz.

Tablo 42. Çiftliklerin Gelir Aralıkları

Kategori	Çiftliklerin Adları	Adet
5000 ve Üzeri	Hacı Abdullah , Hacı Mustafa , Hacı Sinan , Rüstem Çelebi , Kara Barılcı ,	5
3000 – 5000	Halil Çelebi , Ali bin Manavlu , Hacı İnay , Hacı İbrahim , Esik Ağa , Hacı Hasan , Ramazan bin Nasuh , Divane Mustafa , Hamamcı Sinan ,	9
2000 – 3000	Haydar Ağa , Kasap Mehmed , Seyyid Musa , Delü Mehmed , Arnavut Hasan , Kasap Hasan , Tepebaş Mustafa , Topçu Cafer , Kara Mustafa ,	9
1000 – 2000	Kayadboca , Ürekçi Hasan , Büyükkatırcı , Dülger Kemal , Hamlak Hızır , Mir Ali , İsmail bin Satılmış , Şücağ Halife , Gülcü Hazma , Memi bin Azeb , Ramazan bin Halim , Kara Nasuhlar , Kırça Sinan , Halil Çelebi , Küçük Barılcı ,	15
500 – 1000	Hacı Sinan , İnehan , Tatar Ali , Hüseyin Çelebi , Alagöz , Mahmut Reis , Yörük Ali , Kasapçı Mustafa , Hacı Memi , Bostanlı , Veli bin Bedellü , Hüseyin Gazi , Kıraç Sipah ,	13
0 – 500	Boysa Nasuh , Tursun Paşa , Kayıkçı Ali , Körükçü İskender , Musa Tali , Halil Çelebi , Hamamcı , Arslan Ali , Memi bin Mustafa , Salih veled-i Sülem , Kal'alu Hayrettin	11
Toplam	-----	62

Yukarıdaki tablomuzda Akkirman Sancağına tabi çiftlikleri gelirlerine göre değerlendirip gelir aralıklarına göre kategorize ettik. Buradan çıkan sonuç ise Akkirman

sancağına tabi 62 adet çiftliğin çoğunun 48 adetinin geliri yaklaşık 3000 akçenin altındadır. Geliri 3000 ile 5000 akçe arasında olan 9 adet çiftlik vardır. Geliri 5000 akçeden fazla olan 5 adet çiftlik mevcuttur.

4.5. Sancağın Genel Ekonomik Yapısı , Şehir ve Kır Gelirlerinin Karşılaştırılması

Akkirman sancağının şehir ve kır gelirlerini belirttikten sonra , sancak genelindeki ekonomik durumu ve sancak genelinin gelirlerini tablo ve grafik halinde vermek , konunun daha iyi kavranabilmesi bakımından çok gereklidir. Burada sancak genelinin gelirlerini verdikten sonra , sancağın şehir ile kır gelirlerini de mukayese edeceğiz.

Tablo 43. Akkirman Sancağının Genel Ekonomik Yapısı

Gelir Türü	Şehir	Kır	Toplam	%
Mukataa , Pazar ve Gümrük Gelirleri	260.983	-----	260.983	45,1
Zirai Üretim Gelirleri	38.005	203.888	242.893	41,9
Hayvancılık ve Hayvansal Ürün Gelirleri	5410	4672	10.082	1,7
Raiyyet Rüsümü ve Ârızı Vergi Gelirleri	26.034	39.669	65.703	11,3
Genel Toplam	330.432	248.229	579.661	100

Yukarıdaki verilere göre Akkirman sancağının, şehir ve kır gelirleri toplamı yani genel geliri 579.661 akçedir. Bu gelirin %45,1 ini şehirdeki mukataa , pazar ve gümrük vergileri , %41,9 unu ise sancak genelindeki ziraat faaliyetleri oluşturmaktadır. Geri kalan %13 lük kısmı ise sancak genelindeki hayvancılık , raiyyet rüsümü ve ârızı vergi gelirleri oluşturmaktadır. Sancağın şehir ve kır gelirlerini karşılaştırdığımızda ise toplam gelir olan 579.661 akçenin , 330.432 akçesi yani %53 'ü şehir gelirleridir , geri kalan 248.229 akçe ise sancağın kır geliri olup %43 lük bir orana tekabül emektedir. Esasında nüfus bölümünde de gösterdiğimiz gibi , sancağın kırsal kesim nüfusunun şehir nüfusuna oranla daha fazla olmasına rağmen , sancağın şehir gelirleri , kırsal kesim gelirlerinden yaklaşık 83.000 akçe dah fazladır. Buna göre şehir merkezindeki mukataa , gümrük , pazar ve ticaret vergisi gelirleri , kırsal kesimdeki tarım ve hayvancılığa göre çok daha fazla gelir getirmektedir. Çünkü her dönemde sanayi ve ticaret sektörü , tarım ve hayvancılık sektörünün önünde yer almıştır. Buradan çıkan

sonuç ise Akkirman sancağının ekonomisi diğer Osmanlı sancakları gibi , şehirlerde mukataa ve pazar gelirlerine , kırsal kesimde ise tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Akkirman Sancağı Osmanlı Devleti'nin Kuzey Karadeniz fetih politikası neticesinde 1484 yılında Osmanlı hakimiyetine girmiştir. Sancak Osmanlı hakimiyetine girdikten sonra , diğer sancaklar gibi Osmanlı idari teşkilatı içerisinde yerini almış ve sancağın arazi ve nüfus tahriri yapılarak toplanacak vergi ve asker miktarı belirlenmiştir.

Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'in kuzeyinde yer alan mümtaz sancaklarından birisi olan Akkirman sancağı , 24 mahalle ve 35 köyden oluşmaktadır. Sancağın 24 mahallesinden 19'u Müslüman mahallesi olup , buralarda sadece Müslümanlar yaşamaktadır. Geriye kalan 5 mahallenin 4'ü Gayrimüslimlerin yaşadığı mahalle , 1'i ise Müslüman ve Gayrimüslimlerin birlikte yaşadığı mahalledir. Buradan da anlaşıldığı gibi Osmanlı şehir hayatında Müslümanlar ile Gayrimüslimler genel olarak aynı mahallelerde ikamet etmezlerdi. Köylere baktığımızda ise 35 köyün 29'u Müslüman köyü , 2'si Gayrimüslim köyü , geri kalan 4 köy ise homojen yapılı , yani Müslüman ve Gayrimüslimlerin birlikte yaşadığı köylerdir. Sancak dahilinde nüfusa baktığımızda sancağın genel nüfusu 9833 kişi olup , bu nüfusun 7960'ı Müslüman , 1873'ü Gayrimüslimdir. Gayrimüslim nüfusu , Rumlar , Yahudiler , Ermeniler ve Çingenerler oluşturmaktadır. Müslüman nüfus içerisinde milliyeti ayrıca belirtilen tek unsur Tatarlardır.

Sancağın ekonomik yapısına bakacak olursak ; şehir merkezinde ticaretle ilgili mukataa , pazar ve gümrük vergi gelirleri , kırsal kesimde ise tarım ve hayvancılık gelirleri öne çıkmaktadır. Akkirman sancağında da Osmanlı Devleti'nin diğer sancaklarındaki ekonomik yapı göz önüne çıkmaktadır. Buna göre kırsal kesimde ticaretle ilgili herhangi bir gelir grubu yer almaz iken , buna karşılık şehir merkezinde az da olsa tarım ve hayvancılık gelirleri görülmektedir.

Sancağın tarımsal ürünlerine göz attığımızda ; ürünler arasındaki en büyük payı sırasıyla buğday , arpa , darı , çavdar , yulaf ve mercimeğin oluşturduğunu görmekteyiz. Hayvancılık sektörüne baktığımızda ise koyun , keçi , balık , arı , ve Gayrimüslimlerin yaşadığı yerlerde de az da olsa domuz üretiminin olduğu göze çarpmaktadır. Sancak genelindeki kulluk vergilerine baktığımızda , sancağın her yerinde istisnasız çift resminin 22 akçe , mücerred resminin 6 akçe , ispenç resminin ise 25 akçe olarak tahsil edildiği görülmektedir. Bu veriler de Osmanlı Devleti'nin herhangi bir eyaletinde , o

dönemdeki alınan vergi miktarlarıyla bire bir örtüşmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere ; Osmanlı vergi sistemi, devletin her yerinde aynı şekilde uygulanmaya çalışılmıştır.

Araştırmamızın bir diğer dikkat çeken kısmı ise , sancağın kırsal nüfusunun , şehir nüfusundan fazla olmasına rağmen şehir gelirlerinin kırsal gelirlerinden fazla olmasıdır. Bu da ; ticaretin şehir hayatında ve devletlerin ekonomik yapısında ne kadar büyük bir önem taşıdığını göstermektedir.

KAYNAKÇA

- AKDAĞ , Mustafa (1995) , *Türkiye'nin İktisadi ve İctimai Tarihi II* , Cem Yayınevi , İstanbul
- AKGÜNDÜZ , Ahmet (1994) , *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri 7/2.Kitap II.Selim Dönemi Kanunnameleri* , İstanbul
- AYDIN, Mithat (2002) , “Tuna Bulgarları Tarihine Genel Bir Bakış (681-1018) ” , *P.Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi* , Yıl 2002 , S.11 , Denizli , ss.116-126
- BARKAN , Ömer Lütfi (1953) , “Tarihi Demografi Araştırmaları ve Osmanlı Tarihi” , *Türkiyat Mecmuası* , C.10 , İstanbul , ss.1-26
- _____ , (1964) , “Öşür” , *İ.A* , C.9 , Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.485-488
- _____ , (1972) , “Avarız” , *İ.A* , C.2 , Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.13-19
- _____ , (1977) , “Çiftlik” , *İ.A* , C.3 , Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.393-397
- BASSO , Enrico (2002) , “İşbirliğinden Ayrılığa: XIV ve XV. Yüzyıllarda Cenevizliler ve Türkler” çev. Hatice Babavatan , *Türkler* , C.9 , Ankara , ss.355-362
- BAŞBAKANLIK Osmanlı Arşivi , 701 Numaralı Tapu Tahrir Defteri
- BİLGE, L.Mustafa (1989) , “Akkirman” , *DİA* ,C.2 , İstanbul, ss.269-270
- ÇAĞATAY , Neşet (1947) , “Osmanlı İmparatorluğunda Reyadan Alınan Vergi ve Resimler” , *Ankara Üniversitesi DTCFD* , C.5 , Ankara , ss.483-511
- ÇAKAR , Enver (2004) , “17.Yüzyılın İkinci Yarısında Antakya Kazasında İskan ve Nüfus (1678/1089 Tarihli Avarız-Hane Defterine Göre)” , *Belleten* , C.LXVIII , S.252 , Ankara , ss.1-27
- ÇİÇEK , Kemal (1995) , “Osmanlı Tahrir Defterlerinin Kullanımında Görülen Bazı Problemler ve Metod Arayışları” , *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi* , S.97 , İstanbul, ss.93-111

- DARKOT , Besim (1979) , “Akkerman”, *İ.A* , C.1, Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.251-251
- DECEİ, Aurel (1979-a) , “Boğdan”, *İ.A* , C.2 , Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.697-705
- _____, (1979-b) , “Bucak” , *İ.A* , C.2 , Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.742-747
- DEVELLİOĞLU , Ferit (2003) , *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Sözlük* , Aydın Kitabevi, Yayınları , Ankara
- ERZİ , Adnan (1988) , *Belleten Dizini I-II* , XXV, TTK Yayınları , Ankara
- EVLİYA, Çelebi (1970) , *Evlıya Çelebi Seyahatnamesi* , C.7, Türkçeleştiren Zuhuri Danışman , İstanbul
- GENÇ , Mehmet (2006) , “Mukataa” , *DİA* , C.31 , İstanbul , ss.129-132
- GÖKBİLGİN , M.Tayyib (1964) , “Nahiye” , *İ.A* , C.9 , Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.37-39
- GÖKBUNAR , Ali Rıza (2007) , “Celali Ayaklanmalarının Maliye Tarihi Açısından Değerlendirilmesi” , Celal Bayar Üniversitesi , *İBBF Yönetim ve Ekonomi* , C.14 , S.1 , Manisa , ss.1-24
- GROHMANN , A (1964) , “Öşür” , *İ.A* , C.9 , Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.483-485
- GUBOĞLU, Mihail (1984) , “Fatih’in Ştefan Çel Mare Üzerine İki Boğdan Seferi (1474-1476)” , *Belleten*, C.XLVII , S.185 , Ocak 1983 , Ankara , ss.138-194
- GÜNDAY , Dünder (1989) , *Arşiv Belgelerinde Siyakat Yazısı Özellikleri ve Divan Rakamları* , TTK –Basımevi , Ankara
- HAIG , T.W (1972) , “Karye” , *İ.A* , C.9 , Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.372-372
- HALAÇOĞLU , Yusuf (2002) , “Klasik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilatı” , *Türkler* , C.9 , Ankara , ss.795-839

- HAMMER , Joseph Von (1996) , *Büyük Osmanlı Tarihi 3/5* , haz.Mümin Çevik ve Erol Kılıç , İstanbul
- _____, (2007) , *Osmanlı Tarihi* , C.2 , ed, Mustafa Güçlükol ve Bilge Bozkurt , İlgı Kültür ve Sanat Yayınları , İstanbul
- HOCA SADETTİN EFENDİ (1992) , *Tacü't Tevarih II* , haz. İsmail Parmaksızoğlu , Kültür Bakanlığı Başvuru Kitapları , Eskişehir
- İNALCIK , Halil (1991) , “Osmanlı Metrolojisine Giriş” , çev.Eşref Bengi Özbilen , *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi* , S.73 , İstanbul , ss.21-50
- _____,(1995) , “Eyalet” , *DİA* , C.11 , İstanbul , ss.548-550
- _____,(2003) , *Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)* ,çev.Ruşen Sezer, Yapı Kredi Yayınları , İstanbul
- _____,(1996) , *Osmanlılarda Raiyyet Rüşumu*, Eren Yayınları , 2.Baskı , İstanbul
- İNAN , Kenan (2002) , “II.Bayezid Dönemi” , *Türkler* , C.9 , Ankara , ss.383-392
- JORGA , Nicolae , (2005) , *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi* , C.2 , çev.Nilüfer Erçepeli , Yeditepe Yayınları , İstanbul
- KALLEK , Cengiz (2002) , “Kile” , *DİA* , C.25 , Ankara , ss.568-571
- KANTEMİR, Dimitri (1998), *Osmanlı İmparatorluğunun Yükseliş ve Çöküş Tarihi -I* ,çev. Özdemir Çobanoğlu , Cumhuriyet Kitap Kulübü , İstanbul
- KELEŞ, Hamza (2001) , “Akkerman Sancağı’nda Yavuz Sultan Selim Han Vakıfları” , G.Ü, *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* , C.21 , S.2 , Ankara , ss.179-188
- KILIÇ , Orhan (2002) , “Klasik Dönem Osmanlı Taşra Teşkilatı : Beylerbeyilikler/ Eyaletler,Kaptanlıklar , Voyvodalıklar , Meliklikler (1362-1799)” , *Türkler* , C.9 , Ankara , ss.887-898
- KOÇ , Yusuf (1989), *XVI. Yüzyılda Bir Osmanlı Sancağının İskan ve Nüfus Yapısı*, Kültür Bakanlığı Yayınları , Ankara

- KURAT , Akdes Nimet (1972) , *IV-XVIII.Yüzyıllarda Karadeniz Kuzeyindeki Türk Kavimleri ve Devletleri* , DTCF Yayınları , Ankara
- KÜÇÜKKAŞIKÇI , Mustafa Sabri ve Ali Murat Yel (2003) , “Mahalle” , *DİA* , C.27 , Ankara , ss.323-326
- MERÇİL , Erdoğan (1999) , *Belleten Dizini III* , C.XXXVI , TTK Yayınları , Ankara
- MUSTAFA , NURİ PAŞA (1979) , *Netayic-ül Vukuat –Kurumları ve Örgütleriyle Osmanlı Tarihi* , sad.Neşet Çağatay , C.1-2 , TTK Yayınları , Ankara
- MÜNECCİMBAŞI , Ahmed Dede (Trhsz) , *Müneccimbaşı Tarihi II* , sad.İsmail Erünsal , Tercüman Gazetesi Yayınları 1001 Temel Eser Dizisi
- NEŞRİ , Mehmed (1984) , *Neşri Tarihi II* , haz. Mehmet Altay Köymen , Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları , Başbakanlık Basımevi , Ankara
- ÖZCAN , Abdülkadir (1992) , “Boğdan” *DİA* , C.6 , İstanbul , ss.269-271
- ÖZDEMİR , Rıfat (1993) , “Avarız ve Gerçek Hane Sayılarının Demografik Tahminlerde Kullanılması Üzerine Bazı Bilgiler” , *X.Türk Tarih Kongresi* , C.4 , Ankara , ss.1-33
- ÖZTÜRK , Yücel (2000) , *Osmanlı Hakimiyetinde Kefe 1475-1600* , Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara
- ÖZTÜRK , Yücel (2005) , “Erdel-Eflak-Boğdan Olayları ve Dimitri Vişnevetskiy” , *Türklük Araştırmaları Dergisi* , s.17 , İstanbul , ss.55-95
- PANAİTE , Viorel (2002) , “Osmanlı Hakimiyetinin Tuna Nehrinin Kuzeyinde Yayılışı: XIV ve XVI.Yüzyıllarda Eflak ve Boğdan” çev. Numan Elibol ,*Türkler* C.9, Ankara, ss.206-218
- SAHİLLİOĞLU , Halil (1991-a) , “Avarız” , *DİA* , C.4 , İstanbul , ss.108-109
- _____ , (1991-b) , “Bad-ı Heva” , *DİA* , C.4 , İstanbul , ss.416-418
- SAMİ , Şemseddin (1999) , *Kâmus-i Türki* , Çağrı Yayınları 7.Baskı , İstanbul
- TURAN , Şerafettin (1992) , “II.Bayezid” , *DİA* , C.5 , İstanbul , ss.234-238

UZUNÇARŞILI , İsmail Hakkı (1972) , “Liva” , *İA* , C.7 , Milli Eğitim Yayınları,İstanbul,ss.63-63

_____, (1998) , *Osmanlı Tarihi* , C.2 , TTK – Basımevi , Ankara

ÜÇÖK , Coşkun (1944) , “Osmanlı Devleti Teşkilatında Tımarlar” , Ankara Üniversitesi, *Hukuk Fakültesi Dergisi* , C.2 , S.1 , Ankara , ss.73-95

YENİÇERİ , Celal (1991) , “Bac” , *DİA* , C.4 , İstanbul , ss.411-413

ZAMBAUR , E.V (1977) , “Keyl” , *İA* , C.6 , Milli Eğitim Yayınları, İstanbul , ss.663-664

قانون نامه اسکله اقلرمان در باب طوبی که حالبا اجرای اولیوب

فهرطوبایدن کچورد کلریجات و قاتر و یوند دن هر رأسدن بشرایچه و کاودن در در ایچه
النور بوندن یاده نسته النان و قیون کچسه ایکی قیون بر ایچه مین چون النوب و اون قیون
بر ایچه دخی کیجیدر الور و در یادن و قرادن کلان قیون شدن مسلمانن بیکه یکرچی لچه و ذمیه
بیکه فرق ایچه و حیدن بیکه الی ایچه کملک النور و کی ایله کلان خمر فوجیستند بیکه خمر ایچه
رسم فوجی النور و التشرایچه اسپنه دیر النور و سرکه و عرقی فوجیستند نه بایه
طوبیوب کملک النور و در بایه کی ایله قیون کتسه هر قیونه بر ایچه النور و عیبه ایله
طشر دن خمر فوجی کلسه و باخود چقسه بکرچی بشرایچه النور و قران ایله کلسه و
قران ایله چقسه نصفی النوب و جانکران دن و کلی دن و غیردن قریه بالی کلسه کملک
النور و باخود شره و بالی قریه و بیخارجدن کسینه صانکسه طشر الوب کیدر
کلمت النور عیبه ایله کمد الوب کیدر سه کلمت النان و برده فعه کلمت النان و عیبه
اخوه صانلوب طاشره چقارد قارنن تکران کلمت و باج العینه و طشر صوفی و ذمیه
صال ایله کلان طومردن و طبان و مرتک و جود دن و سایر عاجرن عشر النور و کفر
باغلر بوزن سوشیوه سن او کتور ستر هر فوجیدن التشرایچه النور و پدوره صانکس دخی

عشر النور

عند النور و باي لون بايد در حال اينه كلون طومرقه و غيري فرجه يان حصار ده و غيرت
قريلج و چقارينه غشيري افكرمان اينسي ميچ ايجون الورن اسايك منعلق تان و غيرت
كفه دن و كوزلردن حجت اينه اسايك كلسه كبير ندرت قمش سكر اچيه و صغير دن و غيرت
طغوز اچيه شير خواره اولين غايت صغير دن يكرمي اچيه الله كه كملت انجسيدر و غشا
و ميا بخلق و رسم كوپري و رسم مهر النماز و حجت سركلان صاحب اسير دن صانده
تقدير جه كبير دن يوز طقسان اوج اچيه و صغير دن طقسان اوج اچيه غايت
صغير دن قرق يدي اچيه التور اما صائسه كيرندن اكيون اوج اچيه و صغير دن يوز اچيه
غايت صغير دن قرق يدي اچيه النور غايري نسته النماز و افكرمان لكه سنده تاناد
الذن كلان اسارنيك كيرندن اكيون اوج بشراچيه و صغير دن يوز اوج اچيه و غايت
صغير دن التور اچيه النور و اچيه شروح اوزره و سوعر اللند قدره سكر كيدر و بايه
كيدن اسايك كبير دن يكرمي درت و صغير دن اون ايشراچيه رسم كوپري النور
و اسايك كبير حده بلوغه بنشند و صغير يدي باشندن بالغ اولجه و كوز
غايت صغير شير خواره اوليان يدي باشندن اشاعه در و جماد دن صكره صانده
اسير دن باج تكرار يود در اچيه صانده دن در اچيه الذن النور و افكرمان لكه
خان جانيندن امين او قوروب كهد و كوز لوجا بنده دن جميع كلان اساريندن نده النماز
اما حجت كلسه كبير دن رسم تمغادي يوز التور اچيه اچيه و صغير دن سكر اچيه
غايت صغير دن قرق اچيه النور قازن بايا و صرا و سوا اقله شهرده و فراده و سايله
و صرا و صانده نونون مهر قوروش باشنه الذن و صانده نونون ايشراچيه و كاسيا
الذن و صانده نونون ايشراچيه و يوندن الذن و صانده نونون اچيه و باي كيردن

الاندن وصانان دن الشراجه النور و رسم عروسانه با كره دن نقش اچمه و تيبه دن
او قوز اچمه النور و كبريان طابقه سندن با كره سندن او قوز و تيبه سندن او قوش
اچمه النور قانق **بسم** يا ارباب وار و شر افكران و رسم قبان و رسم عربيه اسكي
و بيكات و صغيران عربيه سي صانان دن رسم باب ديواي اچمه النور بر عربيه
اود و زدن بر يارمه النور و بغدادن طاغلا زدن شهر قومي عربيه ايله صانان دن
اغايي كوتور سله عربيه دن بر يرك النور بغدادن كاوي كوتور سه عشر النور و حخته دغي
كوتور سه عشر النور اورد كوا و لانا نله كلين دن كلسه عربيه باشنه ايشراجه النور و اولق
عرب سندن ايشراجه النور و دمنك و ديكن و فوجي چيني و پدوره و قاب و دمنك
و قوفه و چاچاق و كورك كوتور سه لى بغدادن طرفندن كلور سه عشره كل جانين دن كلور سه
عربيه دن ايشراجه النور و اسير كلوب كچسه قيو حقي ديوي بر اچمه النور قومي ايله
خمر و عرق و يال و ساير اكلان و غيري متاع كلسه هر عربيه دن شهر قومي ايسنه بران
و خارج دن اولن ايشراجه قيو حقي و يروز و عربيه ايله او قلا مور اعاخذن ليقه كلسه
باغ صايلوب عشر النور و قطار ايله و زن اولنان دن قطار باشنه الايزن صانان دن
اچمه رسم قبان النور و شهره عربيه و كلوب طنقم چقه سه بر اچمه رسم قيو النور
كويور عربيه سندن بشراجه رسم قيو النور و تاقه ياواغندن دغي بشراجه النور بر عربيه
يوك كلسه انكي اچمه النور شهر دن چقه سه بر اچمه قيو حقي النور قانق **بسم**
اختشاً افكران قناره ده بوغزلان بر صغيران دن درت اچمه النور و درت قيوندن بر اچمه
و عربيه ايله تركه كلوب كيله و يرلد كده انكي اچمه و اسير صانان سه درت اچمه الاندن و درت اچمه
صانان دن النور و تمد و نه قيشور سله هر قاز غان دن او ن ايشراجه و صاير قاز غان دن
دغي او ن ايشراجه النور و عربيه ايله بايان دن كان كلوب طاش و ير سه انكي اچمه النور

تكان

حرج ابره نوره و برسه ايجده نوره و اجير و اوزن كلسه ايشراقچه طاش ايجده
 نوره و ايجده نوره بيلده بركه مدده و برسه اوزن ايجده نوره و هر فخانه دن
 ايج ابره نوره ايجده نوره اسميه نوره و سرکه كلوب نوح و برسه ايجده نوره
 و ايتون و برسه ايجده نوره و آستك ما نازدن قانون قدیم اوزن حريمه نوره
 و كيليه وزن اولنا نوزن و كيل اولنا نوزن نوح و برسه ايجده نوره و مدده اوزن
 باقرا نوره هر باقر بشيون بشرد هم اوزن جمع ابر مدده اوزن درت و قيه بوز ايجده نوره
 و قدیم دن استعمال اولنان كيلد قرق و قيه دره و شهر كارنده با سارمه جيا صغره
 بوغان لسه لوز صغره باشنه دره در ايجده نوره باجي و بيه لر شهرده بوغرا نوزن و
 نعل ايليه لر و بوز نامه

Kanunnamenin Transkripsiyonu

KANUNNAME-İ İSKELE-İ AKKERMAN DER ÂB-I TURLA Kİ , HÂLİYÂ İCRÂ OLUNUR

Nehr-i Turladan geçirdikleri at ve katır ve yonddan her re'sden beşer akçe ve gavdan dörder akçe alınur , bundan ziyade nesne alınmaz. Ve koyu geçse, iki koyuna bir akçe mîri için alınup ve on koyundan bir akçe dahi gemiciler alurlar. Deryadan ve karadan gelen kumaştan müslümandan binde yirmi akçe ve zımmiden binde kırk akçe ve harbiden binde elli akçe gümrük alınur. Ve gemi ile gelen hamr fiçısından beşer akçe resm-i fiçı alınur ve altışar akçe ispene deyü alınur. Ve sirke ve arak fiçısından bahaya tutulup gümrük alınur. Ve deryaya gemi ile koyun gitse , her koyuna birer akçe alınur. Ve araba ile taşradan hamr fiçısı gelse veyahut çıksa yirmi beşer akçe alınur. Ve karatil ile gelse veyahut karatil ile çıksa nısfı alınur. Ve Cankerman'dan ve Kiliden ve gayrıdan kuru balık gelse , gümrük alınur veyahut şehirde balık kurutup hariçten kimesneye satılsa , taşra alub gidenden gümrük alınur. Araba ile gelüp giderse gümrük

alınmaz. Ve bir defa gümrük alınan kuru balık âhara satılıp taşra çıkardıklarında tekrar gümrük ve bâc alınmaya. Ve Turla suyu üzerinden sal ile gelen tomruktan ve taban ve mertek ve cedreden ve sair ağaçtan öşür alınır. Ve kefere bağların bozup şiresin eve getirseler , her fıçından ellışer akçe alınır. Ve padavra salından dahi öşür alınır. Ve âb-ı Turla'dan sal ile gelen tomruk ve gayrı Karye-i Yanıkhisar'da ve gayrı karyelerde çıkarsa , öşrünü Akkirman Emîni mîri için alırlar. Esire müteallik kanun budur ki ; Kefe'den ve Gözleve'den hüccet ile esir gelse , kebirinden yetmiş sekiz akçe ve sağırinden otuz dokuz akçe ; şir-hore olmağın gayet sağırinden yirmi akçe alına ki ; gümrük akçesidir. Tamga ve meyâncılık ve resm-i köprü ve resm-i mühür alınmaz. Ve hüccetsiz gelen sâhib-i esirden satılmadığı takdirce kebirinden yüz doksan üç akçe ve sağırinden doksan üç akçe ; gayet sağırinden kırk yedi akçe alınır. Amma satılsa kebirinden iki yüz üç akçe ; sağırinden yüz akçe ; gayet sağırinden kırk yedi akçe alınır , gayri nesne alınmaz. Ve Akkerman iskelesine Tatar ilinden gelen üserânın kebirinden iki yüz on beş akçe ve sağırinden yüz üç akçe ve gayet sağırinden elli bir akçe alınır. Vech-i meşruh üzere rüsum alındıktan sonra gemiyle deryaya giden esirlerin kebirinden yirmi dört ve sağırinden on ikişer akçe resm-i köprü alınır. Ve esirin kebirini hadd-i bülüğa yetişendir ve sağiri yedi yaşından baliğ oluncaya değindir ; gayet sağiri şir-hore olmayan yedi yaşından aşâğadır. Bu cümleden sonra satılan esirden bâc-ı tekrar deyü dörder akçe satandan dörder akçe alandan alınır. Ve Akkerman iskelesinde han cânibinden emin oturup Kefe ve Gözleve canibinden cemi gelen üseradan nesne alınmaz. Amma hüccetsiz gelse , kebirinden resm-i tamga deyü yüz altmış iki akçe ve sağırinden seksen bir akçe ; gayet sağırinden kırk akçe alınır.

KANUN-I BAC-I BAZAR VE SAHRA VE SAYEHÂ-İ AKKERMÂN

Şehirde ve kurrada ve sayelerde ve sahrada satılan koyundan her koyun başına alandan ve satandan yarımşar akçe ve gav-ı siyahdan alandan ve satandan ikişer akçe ve yondan alandan ve satandan üçer akçe ve bargirden alandan ve satandan altışar akçe alınır. Ve resm-i arusâne bakireden altmış akçe ve seyyibeden otuz akçe alınır. Ve gebran taifesinin bakiresinden otuz ve seyyibesinden on beş akçe alınır.

KANUN-I RESM-İ BÂBHÂ-İ VAROŞ-I AKKERMANN ve RESM-İ KAPAN ve RESM-İ ARABA

Eski ve yeni at ve sığır arabası satılsa , satandan resm-i bab deyü iki akçe alınır. Bir araba odundan bir yarma alınır. Ve Boğdan dağlarından şehir kavmi araba ile satmağa mertek ağacı getirselers her arabadan bir mertek alınır ; Boğdan kafiri getirse , öşür alınır. Ve tahta dahi getirse öşür alınır. Eğer zikr olunanlar Kili'den gelse , araba başına ikişer akçe alınır ve otluk arabasından ikişer akçe alınır. Ve dümenlik ve dirgen ve fıçı çenberi ve padavra ve dingil ve kufa ve çakçak ve kürek getirselers , Boğdan tarafınan gelürse öşür , Kili canibinden gelürse arabadan ikişer akçe alınır. Ve esir gelüp geçse , kapu hakkı deyü birer akçe alınır. Ve fıçı ile hamr ve arak ve bal ve sair me'kulât ve gayrı metâ gelse her arabadan şehir kavmi ise birer akçe ve hariçten olanlar ilişer akçe kapu hakkı verür. Ve araba ile ıhlamur ağacından lika gelse , bağı sayılıp öşür alınır. Ve kantar ile vezn olunandan kantar başına alandan ve satandan birer akçe resm-i kapan alınır. Ve şehirde araba yüklenip taşra çıksa , birer akçe resm-i kapu alınır. Kömür arabasından beşer akçe resm-i kapu alınır. Ve tetiri yaprağından dahi beşer akçe alınır ; bir araba yüklü gelse iki akçe alınır. Şehirde çıksa , birer akçe kapu hakkı alınır.

KANUN-I İHTİSÂB-I AKKERMANN

Kanârede boğazlanan bir sığırdan dört akçe alınır ve dört koyundan bir akçe ve araba ile tereke gelüp keyle verüldükte iki akçe ve esir satılsa dört akçe alandan ve dört akçe satandan alınır. Ve müdune pişirseler , her kazgandan on ikişer akçe ve sabun kazganından dahi on ikişer akçe alınır. Ve araba ile yabandan kettân gelüp taş verilse , iki akçe alınır. Ve pirinç gelüp keyle verilse , iki akçe alınır. Ve incir ve üzüm gelse , ikişer akçe taş akçesi alınır. Ve meyhanecilere yılda bir kere medre verilse , on beşer akçe alınır ve her meyhaneden üç ayda bir elli akçe resm-i ispene alınır. Ve sirke gelüp narh verilse iki akçe alınır. Ve arşın verilse iki akçe alınır. Ve eksik satandan kanun-ı kadim üzere cerime alınır. Ve keyliyyeten vezn olunandan narh verildikte iki akçe alınır. Ve medre on bakır alır ve her bakır beş yüz dirhem alır. Cem'an bir medre on dört vukiyye yüz elli dirhemdir. Ve kadimden isti'mal olunan kile kırk vukiyyedir. Ve şehir kenarında pastırmacılar sığır boğazlasalar , sığır başına dörder akçe kanâre bâc-ı vereler. Şehirde boğazlamazuz deyü ta'allül eylemeyeler.

EK-2 701 Numaralı Tapu Tahrir Defterinin Transkripsiyonu ve Orijinal Metni

Fihrist-i Nâhiye-i Akkirman

Hâssa-i Mukâtaâ-ı Livâ-i Akkirman

- 1-Mahsûl-u mukâtaâ-ı iskele-i Akkirman ve Boğaz-ı Mayak ve gayrı : 293837
- 2-Mahsûl-u mukâtaâ-ı iskele-i Kili ve gayrı : 958232
- 3-Mahsûl-u mukâtaâ-ı iskele-i Cankirman ve Boğaz-ı Pirezen :74303
- 4-Mahsûl-u melem ma'a maide : 30000
- 5-Mahsûl-u âdet-i ağnâm ve ağıl-ı livâ-i Akkirman : 208894
- 6-Mahsûl-u Beyt-ül Mâl-ı Hassa : 106800
- 7-Mahsûl-u maide-i müstahfezân ve azebân ve gayrı : 09250
- 8-Mahsûl-u Beyt-ül Mâl-ı Âmme ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd-ı müslimânân ve güvâre : 3500
- 9-Mahsûl-u mukâtaâ-ı cizye-i gebrân-ı bive der livâ-i m. : 50333

Kurrâ-i Akkirman maa Nefs-i Akkirman

- 10- Nefs-i Akkirman : 330921
- 11-Karye-i Küçükkatırcı-i Hassa tâbi-i m. : 12280
- 12-Karye-i Saruyâr derkenâr-ı Âb-ı Turla : 4994
- 13-Karye-i Kurhay : 4632
- 14-Karye-i Bukay-Ağa : 1928
- 15-Karye-i Bursalu nâm-ı diğêr Gölbaşı Kızılpınar : 3095
- 16-Karye-i Ata(Ada) nâm-ı diğêr Kenan süvâri : 3215
- 17-Karye-i Beylüdere nâm-ı diğêr Yerlü İnebey : 4820
- 18-Karye-i Kara İbrahim-i diğêr : 7734
- 19-Karye-i Halilceyurdu nâm-ı diğêr Karadede : 604
- 20-Karye-i Kızılpınar derkenâr-ı Âb-ı Turla : 6452
- 21-Karye-i Tur Ali nâm-ı diğêr Esenderesi der Şeyh Hızır : 3510
- 22-Karye-i Mihrace Ağa nâm-ı diğêr Esenderesi tâbi-i Şeyh Hızır : 1997
- 23-Karye-i Yanıkhisar ma'a mahallât : 6980
- 24-Karye-i Kara Kâsım der nezd-i Yanıkhisar : 2627
- 25-Karye-i Kara Ali nâm-ı diğêr Divâne Kara der-Beylüdere : 2509

- 26-Karye-i Davutça der nezd-i Yanıkhisar : 2344
27-Karye-i Artuk Şücâğ der nezd-i Yanıkhisar : 3598
28-Karye-i Büyükdere nâm-ı diğer Esenderesi ve Karagözköy dahi dirler : 3782
29-Karye-i Karaboray : 1927
30-Karye-i Nasuhağa : 2087
31-Karye-i İslam , Karye-i Büyükdere çiftlik yazılmıştır : 1053
32-Karye-i Şakirönü nâm-ı diğer Esenderesi : 2519
33-Karye-i Mehmetşâr der vadi-i Şeyh Hızır nâm-ı diğer Esen : 1557
34-Karye-i Ak Seyyid tâbi-i m. : 2594
35-Karye-i Ali imar der vadi-i Esenderesi nâm-ı diğer Şeyh Hızır : 2237
36-Karye-i Aşağı Bağlar : 2468
37-Karye-i Ak Mehmet : 2879
38-Karye-i Alibey Hafız der vadi-i Şeyh Hızır : 2490
39-Karye-i Hâlis Ağa-ı Tatarân : 1761
40-Karye-i İsa Kocaağa-i Tatarân : 1964
41-Karye-i Esenkeldi an Tatarân : 3606
42-Karye-i Karaevli : 2810
43-Karye-i Bostan Ali : 1722
44-Karye-i Papaz Ağa tâbi-i m.: 4941

Çiftlikhâ-ı Kazâ-i Akkirman

- 45-Çiftlik-i Hacı Sinan : 888 , 45-Çiftlik-i Bosya Nasuh der vadi-i Manastır : 431
46-Çiftlik-i İnehan dubar merd-i kal'a : 617
47-Çiftlik-i Tatar Ali : 592
48-Çiftlik-i Hüseyin Çelebi : 932
49-Çiftlik-i Haydar Ağa : 2480
50-Çiftlik-i Alagöz : 682
51-Çiftlik-i Tursun Paşa : 342
52-Çiftlik-i Kayadboca : 1859
53-Çiftlik-i Kayıkçı Ali : 298
54-Çiftlik-i Körükçü İskender : 245

- 55-Çiftlik-i Kasap Mehmet : 2622
56-Çiftlik-i Ürekçi Hasan : 1824
57-Çiftlik-i Musa Tâli : 267
58-Çiftlik-i Mahmut Reis : 731
59-Çiftlik-i Mehmet tâbi-i Büyükkatırcı : 1914
60-Çiftlik-i Seyyid Musa : 2526
61-Çiftlik-i Hacı Abdullah : 9392
62-Çiftlik-i Halil Çelebi : 3346
63-Çiftlik-i Ali bin Manavlu : 3318
64-Çiftlik-i Hacı Mustafa Papas : 5652
65-Çiftlik-i Hacı Sinan ve Çiftlik-i Eflak Ahmet ve Mehmet : 9326
66-Çiftlik-i Rüstem Çelebi ve Yahya : 6853
67-Çiftlik-i Hacı İnay ve Çiftlik-i Abdülkerim : 3968
68-Çiftlik-i Dülger Kemal der Karye-i Kal'alu : 1307
69-Çiftlik-i Hamlak Hızır der Mehmet Kal'alu , der yed-i Süleyman : 1220
70-Çiftlik-i Hacı İbrahim bin Hasan : 3355
71-Çiftlik-i Delü Mehmet der karye-i Kal'alu : 2891
72-Çiftlik-i Mir Ali tâbi-i karye-i Kal'alu : 1388
73-Çiftlik-i Esik Ağa : 3622
74-Çiftlik-i Halil Çelebi der yed-i Haydar Bey Mahmud : 445
75-Çiftlik-i Hacı Hasan Çiftlik-i Abdullah : 4197
76-Çiftlik-i İsmail bin Satılmış der karye-i Hacı Hasan : 1360
77-Çiftlik-i Şücâğ Halife İlyas : 1232
78-Çiftlik-i Karye-i Turgutca der Acıdere Çiftlik-i Ramazan Nasuh : 4636
79-Çiftlik-i Divane Mustafa : 4211
80-Çiftlik-i Yörük Ali : 701
81-Çiftlik-i Hamamcı tâbi-i m. : 209
82-Çiftlik-i Kasapçı Mustafa tâbi-i m. : 812
83-Çiftlik-i Hacı Memi bin Berber Şücâğ : 731
84-Çiftlik-i Bostanlu tâbi-i m. : 928
85-Çiftlik-i Veli bin Bedellü : 537
86-Çiftlik-i Hamamcı Sinan der karye-i m. : 3481

- 87-Çiftlik-i Arslan Ali : 323
88-Çiftlik-i Arnavut Hasan der Beşkuyu : 2321
89-Çiftlik-i Gülcü Hamza der Beşkuyu : 1439
90-Çiftlik-i Kasap Hasan an İstanbuldan : 2238
91-Çiftlik-i Memi bin azeb der mevzi-i Beşkuyu : 1237
92-Çiftlik-i Memi bin Mustafa : 431
93-Çiftlik-i Ramazan bin Halim : 1410
94-Çiftlik-i Hüseyin Gazi : 637
95-Çiftlik-i Kara Nasuhlar : 1331
96-Çiftlik-i Tepebaş Mustafa : 2219
97-Çiftlik-i Kıraç Sinan : 1011
98-Çiftlik-i Halil Çelebi : 1590
99-Çiftlik-i Kara Barılcı tâbi-i m. : 6586
100-Çiftlik-i Topçu Cafer : 2764
101-Çiftlik-i Kara Mustafa der Acıdere : 2562
102-Çiftlik-i Salih veled-i Sülem : 349
103-Çiftlik-i Küçük Barılcı Kal'alu : 1777
104-Çiftlik-i Kıraç Sipah : 655
105-Çiftlik-i Kal'alu Hayrettin : 218
106-Karye-i Yeniköy : 3000

Kazâ-i Akkirman der livâ-i m.

Hâssa-i padişah-ı âlempenâh halledallahu mülkehu ved-devletühu ilâ yevm-il karar

Mahsûlât-ı iskelehâ-i livâ-i Akkirman

1- Mahsûl-u mukâtaâ-ı iskele-i Akkirman ve Boğaz-ı Mayak ve resm-i kınâre-i Kefe ve resm-i köprü ve resm-i mühür ve resm-i derya ve âb-ı Turla ve gümrük ve sudâr-ı âsâri ve resm-i fiçı ve resm-i geştî ve resm-i tatarân ve resm-i mayakiyân ve kethüdâ-i dellâlân ve resm-i esb ve gâv ve ağnâm ve gayrı dan.

Fî sene 293837

2- Mahsûl-u mukâtaâ-i iskele-i Kili an gümrük ve kenar mâhi-i dalyanhâ ve gölhâ ve boğazhâ maa kaide-i m .ve rûsûm-u üsâra ve gayrı alâ âdet-il kadîm.

Fî sene 957232

3- Mahsûl-u mukâtaâ-i iskele-i Cankirman ve Boğaz-ı Petrezen an gümrük ve resm-i gâv ve esb ve esir ve araba ve bak ve ağnâm ve resm-i geştî ve vazarye ve öşr-ü mâhi-i bahr-i aksu ve derya ve boğaz-ı dutlukul ve gayrıdan

Fî sene hâsıl : 74303

Mahsûl-u gümrük ve gâv ve esb ve esir ve araba ve bak ve ağnâm ve geştî ve vazarye ve gayrı - 70396

Mahsûl-u Boğaz-ı Pirezen - 1000

Mahsûl-u öşr-ü mâhi-i bahr-i Aksu derya ve Boğaz-ı Dutlukul ve bahr-i Özü - 2907

Mahsûl-u Melem der livâ-i Akkirman

4-Mahsûl-u Melem kırâni ki Kazâ-i Akkirmanda Acıdere ayağında Kara Nasuhlar bucağı dimekle ma'rûf yerden alunur maa kâide-i Melem.

Fî sene – 30000

5-Mahsûlât-ı âdet-i ağnâm ve ağıl der livâ-i mezbur ki iki koyuna bir akçe ve beher evsat koyundan beş akçe ağıl hak alunur. Amma eşkinci tâifesinden üç koyuna bir akçe alunur eşdüklerinden âdet-i ağnâm alınmaz.

Fî Sene	An Kazâ-i Akkirman	An Kazâ-i Kili	An Kazâ-i Bender
208894	82201	120493	6200

Mahsûlât-ı Beyt-ül Mâl-ı Hâssa maide-i kılâğ der Livâ-i Akkirman

6-Mahsûl-u Beyt-ül Mâl-ı Hâssa der kazâ-i Akkirman ve Kili ve Bender maa kışlakhâ ve çiftlikhâ

Fî Sene	An Kazâ-i Akkirman	An Kazâ-i Kili	An Kazâ-i Bender
106800	83000	20000	3800

7- Mahsûl-u müstahfezân ve azebân ve fârisân ve rüesâ-i kal'a-i Akkirman ve Kili ve Bender

Fî Sene	An Kazâ-i Akkirman	An Kazâ-i Kili	An Kazâ-i Bender
9250	3200	3500	2550

Mahsûlât-ı Beyt-ül Mâl-ı Âmme ve cizye-i bive-i gebrân ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd der Livâ-i Akkirman

8- Mahsûl-u Beyt-ül Mâl-ı Âmme ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd-u müslimânân ve gebrân kazâ-i Bender âdet-i o nefsi şehri Bender . Fî Sene 3500

9-Mahsûl-u mukâtaâ-i cizye-i gebrân bive-i kazâ-i Akkirman ve Kili ve Bender ve kışlakhâ ve çiftlikhâ

Fî Sene	An Kazâ-i Akkirman	An Kazâ-i Kili	An Kazâ-i Bender
50333	20333	20000	10000

-10-

Nefsi Akkirman Kal'a-i mezbure varoşunda sâkin olan müslimânândan ve gebrândan avâriz alunur , küllemâ mâlikin aslun sâbık üzere mukarrer olmak buyruldu deyü defter-i kebire dahi mukayyed olup Âsitâne-i Saadete arz olundukda kemakân mukarrer olmak ferman olundu deyü defter-i atîk de dahi mukayyed bulunmağın vech-i meşrûh üzerine defter-i cedide dahi kayd olundu.

A- Mahalle-i Câmi-i Şerif Hazret-i Hân der varoş

Bekir Çelebi c.	Mehmet bin Ali c.	İsmail bin Mehmet c.	Abdullah bin H.Mehmet c.	Mustafa bin Abdullah c.	HacıKöse bin Ahmet c.	Mehmet bin Ahmet c.
Hacı Abdi bin Mehmet c.	H.Ferman bin Mustafa c.	Mehmet bin Ferman m.	Abdülbaki bin Ferman m.	Abdül Kerim c.	Mustafa bin Abdi c.	Turgut bin Abdullah c.
Ahmet Bin. Turgut c.	Mehmet bin Yurku c.	Mehmet Veled-i O m.	Murtaza bin Mehmet c.	Şam Oğlu c.	Mustafa bin Murat c.	Hüseyin Veled-i O m.
Hüseyin bin Abdullah c.	Hüseyin bin Hüseyin c.	Mehmet bin Memi c.	Yusuf bin Abdullah c.	İbrahim bin Kubat c.	Ahmed Veled-i O m.	Durmuş Veled-i O m.
Ali bin Tatar c.	Hüseyin Veled-i O m.	İbrahim bin Behrami c.	Kasım Veled-i O m.	Hüseyin bin Fellah c.	Mehmet Veled-i O m.	Murtaza Birader-i O m.
Ahmed Veled-i O m.	Hüseyin bin Baki c.	Abdurrahim Veled-i O m.	Umra bin Halife c.	Mehmet Yanukçu c.	Hüseyin Halife Muhsin c.	Mahmud Veled-i O m.
Hayrettin Halife Muhsin c.	Kemal bin Kasım c.	Hacı Ahmet m.	Hafız Abdurrahim c.	Mustafa Veled-i O m.	Murtaza Birader-i O c.	Ahmed Birader-i O m.
Zülfikar bin	Muhtar Halil	Hüseyin bin	Birader-i Hüseyin	Hacı Kasım	Hacı Ahmed	Abdi Hamami

Halil c.	c.	Ali c.	O m.	c.	m.	c.
Mehmet Veled-i O m.	Hıdır Birader-i O m.	Mustafa Biraderi c.	Mustafa bin Abdullah c.	Süleyman bin Ali c.	Mustafa bin Ali c.	Murtaza bin Mustafa c.
Abdulkadir bin Mustafa c.	Biraderi O m.	Abdulkadir Azeb c.	Mustafa Veled-i O m.	Mehmet Birader-i O m.	Bekir Biraderi O c.	Osman Biraderi O m.
Ali bin Ahmed c.	Şuçığ Halife Azeb c.	Mehmet bin Hüseyin c.	Sefer Çelebi c.	Yusuf Azep Sefer c.	Ali bin Sefer c.	Seydi Kayıkçı c.
Mehmet Veled-i O m.	Mustafa Biraderi O m.	Mehmet bin Abdullah c.	Okçubaşı c.	Mehmet Kiyâve c.	Hane 56	Mücerred 26

B- Mahalle-i Mescid-i Hacı Yurverân

Mehmet bin Abdullah c.	Musa Veled-i O m.	Hüseyin Biraderi O m.	Torak bin Abdullah c.	Evder Veled-i O m.	Hüseyin Birader-i O m.	Veysan bin Süleyman c.
Mustafa Veled-i O m.	Kadılı Bâki c.	Mehmed bin Yusuf c.	Mehmed Veled-i O m.	Mustafa Biraderi O m.	Recep bin Sinan c.	Ahmed bin Recep c.
Mehmed Veled-i O m.	İlyas bin Abdullah c.	Mehmed Veled-i O m.	İlyas bin Davud c.	Mehmed bin Mehmed c.	Recep bin Mehmed m.	Mehmet bin Yusuf c.

Ahmed Edip c.	Mustafa bin Ahmed c.	Pir Kana Veled-i O m.	Ahmed Birader-i O c.	Hüseyin bin Abdullah c.	Ahmed bin Abdullah c.	Mustafa bin Mahmud c.
Hüseyin bin Mustafa c.	Pirkaya Veled-i O m.	Hasan bin Hüseyin c.	Abdurrahim bin Abdullah c.	Mustafa Veled-i O m.	Ferhad bin Abdullah c.	Mahmud Veled-i O m.
Murtaza Birader-i O m..	Recep bin Nasuh c.	Mehmed Veled-i O m.	Hüseyin bin Kasım c.	Hasan Veled-i O m.	Süleyman bin Abdullah c.	Abdül Celil c.
İbrahim Veled-i O m.	Hamid bin Abdullah c.	İskender Veled-i O m.	Yunus bin Abdullah c.	Muharrem bin Abdullah c.	Şaban Biraderi m.	AkMehmet Tatar c.
Pir Ali Veled-i O m.	Ramazan bin Şirmehmed c.	Hasan bin Hüseyin c.	Ferhad bin Abdullah c.	Mehmed Veled-i O m.	Ahmet Biraderi O m.	Ahmed bin Abdullah c.
Kalyon Veled-i O m.	Abdi Biraderi O m.	Mustafa bin Ali c.	Divane Mustafa c.	Abdullah Bin Veli c.	Abdullah bin Ramazan c.	Hüseyin Veled-i O m.
Abdi Biraderi O m.	Abdullah bin Mustafa c.	Abdullah bin Saltık c.	Şaban bin Ali c.	Mehmed Veled-i O m.	Murtaza Veled-i O m.	İbrahim Biraderi O m.
Aşuk Hasan c.	Koçmi İbrahim c.	Pir Ali Veled-i O m.	Şaban bin Mehmet c.	Kasım Veled-i O m.	Hüseyin bin Hami c.	Gebrân

Dilan Danış	Veled-i O	O Kamar	Esteban ?	Yıla Veled-i O	Hane-i Müslimanan 44	Mücerred 32
----------------	--------------	------------	-----------	----------------------	-------------------------------------	------------------------

C- Mahalle-i Mescid-i Ali Çelebi

İmam Muhiddin Yahya c.	İbrahim bin İskender m.	Sefer bin Murad m.	Ahmed Veled-i O m.	Kaya bin Memi c.	Ömer Veled-i O m.	Osman Biraderi O m.
Mehmet Biraderi O m.	Şaban bin Abdullah c.	Mehmet Köse c.	Mehmet Veled-i O m.	Osman Biraderi O m.	Recep bin Abdullah c.	Veli bin Kubat c.
Memi bin Veli c.	Küçük Veli c.	Kara Veli c.	Hüseyin bin Abdullah c.	Mustafa Hacı Memi c.	Keyvan bin Abdullah c.	Derviş Abdullah c.
Ali Veled-i O m.	Yusuf bin Baki c.	Mustafa Veled-i O m.	Ali bin Karuhâl c.	Hüseyin Kulcu c.	Mehmet bin Murat m.	Baki Tavir c.
Mustafa Valacı c.	Süleyman bin Hamza c.	Küçük Mehmet c.	Hüseyin Veled-i O m.	Hüseyin Biraderi m.	Keş bin Rikan m.	Veled-i Kerim m.
Ömer Biraderi O m.	Mustafa bin Musa c.	Hüseyin bin Mustafa c.	Abdullah bin Harem c.	Mehmet bin Şeravde c.	Hüseyin bin Abdullah c.	Mehmet bin Hüseyin m.
Musa Bin	Ramazan bin	Veled-i O	Birader-i O	İbrahim Bin	Emrullah bin	Dellal Seydi

Hırade c.	Ömer c.	m.	m.	Bekir c.	Hamza c.	c.
Rüstem bin Abdullah c.	Hüsam bin Bedri c.	Hane 33	Mücerred 18			

D- Mahalle-i Mescid-i Şir Mehmed Ağa

Resul Halife c.	Benî Veled-i Mevde c.	Mustafa Veled-i O m.	Satılmış Veled-i Abdullah c.	Oruç Veled-i Okluç c.	Bekir Veled-i Bekir c.	Ahmed Veled-i Abdullah c.
Hüseyin Veled-i O m.	Murat Birader-i O m.	Yasin Veled-i Mürsel c.	Kemal Veled-i Süleyman c.	Süleyman Veled-i Kemal m.	Halil Birader-i O m.	Emrullah Veled-i Ali c.
Ali Veled-i O m.	Mehmet Birader-i O m.	Ramazan Veled-i Yusuf c.	Ali Veled-i Mustafa c.	Ali Veled-i Sultan c.	Kasım Veled-i Abdullah c.	Mehmet Veled-i Hüseyin c.
Mustafa Birader-i O m.	Hızır Veled-i Abdullah c.	Veled-i O m.	Birader-i Hızır O m.	Yusuf Veled-i Nuruda c.	Mehmet Veled-i Yakup c.	Hasan Veled-i Hüseyin c.
Abdi Veled-i Alagöz c.	Turgut Veled-i Abdullah c.	İbrahim Veled-i Mehmet c.	Mehmet Veled-i Bilal c.	Hüseyin Veled-i Mustafa c.	Murtaza Veled-i Hasan c.	İlyas Veled-i Abdullah c.
Veled-i Ömerhan	Mehmet Veled-i Latif	Murtaza Veled-i Mustafa	Osman Veled-i Sinan	Bâli Veled-i Mustafa	Yakup Veled-i Abdullah	Ahmed Veled-i O

c.	c.	c.	c.	c.	c.	m
Eyyüb Birader-i O m.	Yusuf Birader-i O m.	Sefer Veled-i Muammer c.	Pehlivan Veled-i Çelebi c.	Veli Veled-i Busine c.	Hacı Pir Veled-i Ali c.	Hane 35 Mücerred 13

E- Mahalle-i Mescid-i Surplu Hüsam

Hüsam Veled-i Osman c.	Nasuh Veled-i İşhak c.	Hami Veled-i Sinan c.	Ali Veled-i O m.	Ahmed Birader-i O m.	Hüseyin Usta O c.	Mehmed Veled-i O m.
Şaban Birader-i O m.	Küçük Veled-i Hüsrev c.	Mehmet Veled-i Hilmi c.	Sefer Veled-i Esek c.	Hüsrev Veled-i Çerkeş c.	Mustafa Veled-i O m.	Mustafa Veled-i H.Ramazan c.
Ahmed Veled-i O m.	Hacı Nabi Veled-i Ali c.	Ahmed Veled-i O m.	Mustafa Birader-i O m.	Ali Veled-i Mehmed c.	Küçük Seydi c.	Sefer Veled-i O m.
Mehmed Veled-i Nasuh c.	Kasım bin Halife c.	Hüseyin Veled-i Bekir c.	Mehmed Veled-i O m.	Hüseyin Birader-i O m.	Memi Ser-ocak-ı Farisan c.	Mustafa Veled-i Memi c.
Kasım Veled-i Abdullah c.	Murtaza Veled-i Mustafa c.	Ahmed Veled-i Kasım c.	Ali Veled-i Ahmed m.	Hacı Hasan Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Süleyman c.	Behram Veled-i Mehmed m.
Hüseyin Veled-i Keçeci	Mehmed Veled-i Mehmed	Mustafa Veled-i Hüseyin	Ali Veled-i Hasan	Pir Ali Veled-i Mehmed	Mehmed Veled-i O	Abdülvehab Veled-i Cafer

c.	c.	c.	c.	c.	m.	c.
Hüseyin Veled-i Mustafa c.	Mehmed Veled-i O m.	PirAhmed Veled-i m.	Pir Ali Veled-i Ramazan c.	Netâmi Veled-i Ağa c.	Bekir Veled-i Çelebi c.	Hacı Veled-i Bayram c.
Halil Veled-i Süleyman c.	İbrahim Birader-i O c.	Ahmed Birader-i O c.	Mehmed Birader-i O c.	Mehmed Veled-i Ali c.	Mustafa Veled-i O m.	Kurt Ali Birader-i O m.
Mehmed Veled-i Sinuh c.	Ahmed Veled-i Hüseyin c.		Hane 40	Mücerred 18		

F- Mahalle-i Mescid-i Uzun Ramazan

Ali Veled-i Receb c.	Receb Veled-i O m.	Memi Veled-i Abdullah c.	Receb Veled-i Abdullah c.	Ahmed Veled-i Abdullah c.	Mürsel Veled-i Abdullah c.	Nasuh Veled-i Mustafa c.
Mustafa Veled-i Nasuh c.	Ramazan Veled-i Nasuh c.	Sefer Veled-i Gülen c.	Ramazan Veled-i Devacı c.	Behar ? Veled-i Hüseyin c.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Dülger Mustafa Veled-i Abdullah c.
Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Sinan Veled-i Abdullah c.	Kasım Veled-i Abdullah c.	Mahmud Veled-i Mehmed c.	Ahmed Veled-i Mahmud c.	Ahmed Veled-i Abdullah m.	Fırıncı Veled-i Ahmed m.
Kadri Veled-i Ahmed c.		Hane 19	Mücerred 3			

G- Mahalle-i Mescid-i Bergamalı Şücâğ

Halil Veled-i Ramazan c.	Malkoç Veled-i Abdullah m.	Baki Veled-i Kasım c.	Ramazan Veled-i O m.	Berivan Veled-i Abdullah c.	İsa Veled-i Latif c.	Mehmed Veled-i O m.
Kasım Veled-i c.	Kasım Veled-i O m.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Abdi Veled-i Ahmed c.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Musa c.	Behrami Veled-i O m.
Mehmed Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i O m.	Mustafa Birader-i O m.	Sefer Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Kalakçı c.	Uzun Emrah Veled-i Sankal c.	Musa Veled-i Durmuş c.
Mustafa Veled-i O m.	Mehmed Birader-i O m.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	İsmail Veled-i Abdullah c.	Ahmed Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i İbrahim c.	Süleyman Veled-i Hüseyin c.
Murad Veled-i Abdullah c.	Ramazan Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Karalu c.	İsa Veled-i O m.	Yunus Veled-i Abdullah c.	Kasım Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Közimal c.
Mehmed Veled-i Hüseyin c.	Ali Veled-i İbrahim c.	İskender Veled-i Abdullah c.	Cafer Veled-i Hüseyin c.	Ali Veled-i Cafer c.	İbrahim Veled-i Hüseyin c.	Mahmud Veled-i Abdullah c.
Mustafa Veled-i Azeb c.	Pervane Veled-i Abdullah c.	Benî Veled-i Ramazan c.	Ali Veled-i Ahmed c.	Mustafa Veled-i Abdullah c.	Ali Veled-i Mustafa c.	Durmuş Veled-i Hayati c.
Hüseyin	Yusuf	Hüseyin	Yunus	Muharrem	Esen	Cafer

Veled-i Abdullah c.	Veled-i Abdullah c.	Veled-i Abdullah c.	Veled-i Derviş c.	Veled-i Süleyman c.	Veled-i Muharrem c.	Veled-i Hacı c.
Hane 47	Mücerred 9					

H- Mahalle-i Mescid-i Hacı Abdullah der nezd-i âb-ı Turla

Selman Veled-i Ali c.	Pir Veled-i Ömer c.	Ramazan Veled-i Körükçü c.	Üvedde Veled-i Kasım c.	Toktamış Veled-i Abdullah c.	İlyas Veled-i Abdullah c.	Hacı Mustafa Veled-i c.
Mehmed Veled-i O c.	Ali Birader-i Muhiddin c.	Şir Mehmmed Veled-i Abdullah c.	Murtaza Veled-i Şir Mehmed c.	Mustafa Veled-i Şir Mehmed c.	Güllü İlyas Veled-i c.	Kasım Veled-i Abdullah c.
Mehmed Veled-i Abdullah c.	Kasım Veled-i Abdullah c.	Edip Veled-i Tatar c.	Abdi Veled-i Kara.... c.	Ramazan Veled-i Abdi c.	Hüseyin Veled-i Ahmed c.	Ahmed Veled-i Hüseyin c.
Mustafa Veled-i Hüseyin c.	Hüseyin Veled-i Hüseyin c.	Çerkes Veled-i Behram c.	Mehmed Veled-i Behram c.	Hüseyin Veled-i Dükeş c.	Mustafa Veled-i Hasan c.	Ahmed Veled-i Dükeş c.
Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Derviş Veled-i Hüseyin c.	Yusuf Veled-i Ahmed c.	Hüseyin Veled-i Sefa c.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Şaban Veled-i Abdullah c.
Hüsrev Veled-i Abdullah c.	Muharrem Veled-i Hüsrev c.	Nusrat Veled-i Ahmed c.	Ahmed Veled-i Nusrat c.		Hane 39	

I – Mahalle-i Mescid-i Kalecikli Hüseyin hâliyâ Pirân dahi dirler

Hüseyin bin Abdullah c.	Muhtar Veled-i Mehmed c.	Ali Veled-i Kasım c.	Sefer Veled-i Ali c.	Hüseyin Veled-i Ali c.	Mustafa Veled-i Ali c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.
Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Cafer Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i O m.	Ahmed Birader-i O m.	İlyas Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i İlyas c.	Mehmed Veled-i Mustafa c.
Cafer Veled-i Mehmed c.	Ramazan Veled-i Kalakçı c.	Murad Veled-i Ramazan c.	Sefer Veled-i Hüseyin c.	Receb Veled-i Abdullah c.	Ahmed Veled-i Arnavut c.	Oruç Veled-i Ahmed c.
Rahim Veled-i Ahmed c.	Pervane Veled-i Abdullah c.	Şiray Veled-i Berivan c.	Sefer Veled-i Dursun c.	Oruç Veled-i Mustafa c.	Memi Veled-i Baki c.	Yakup Veled-i Abdullah c.
Sefer Veled-i Yakup c.	Cafer Veled-i Yakup c.	Ahmed Veled-i Güner c.	Nestkal Veled-i Ahmed c.	Dursun Veled-i Ahmed c.	Hakkı Veled-i Memi c.	Hıdır Veled-i Ramazan c.
Mehmed Veled-i Abdullah c.	Mustafa Veled-i Sami c.	Mustafa Veled-i Hüseyin c.	Dursun Veled-i Mustafa c.	Mustafa Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Hane 39 Mücerred 2

İ – Mahalle-i Mescid-i Hacı İskender

Mehmed Veled-i	Ali Veled-i	Pir Ahmed	Hacı Musa	Şir ...?	Üstemli Veled-i	Mehmed Veled-i
-------------------	----------------	--------------	--------------	-------------	--------------------	-------------------

Abdullah c.	Mehmed c.	Veled-i İsa c.	Veled-i Hızır c.	Veled-i Ahmed c.	Hızır c.	Abdullah c.
Osman Veled-i Mehmed c.	Hüseyin Veled-i Halkacı c.	Şaban Veled-i Hüseyin c.	Behram Veled-i Abdullah c.	Damat Ali Veled-i Hacı Musa c.	Köse Hakkı Veled-i Veli c.	Hacı İlyas Veled-i Abdullah c.
Davud Veled-i Süleyman c.	İlyas Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i İlyas c.	İbrahim Veled-i Abdullah c.	Şir Ali Veled-i İbrahim c.	İbrahim Veled-i Mesihî c.	Mesihî Veled-i İbrahim c.
Sefer Veled-i Estik Mehmed c.	Ali Veled-i Sefer c.	Mustafa Veled-i Mehmed c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Turgut Veled-i Hüseyin c.	Ahmed Veled-i Abdullah c.	Turgut Veled-i Abdullah c.
Melec Veled-i Hafız c.	Hüseyin Veled-i Melec c.	İbrahim Veled-i Mustafa c.	İbrahim Veled-i c.		Hane 32	

J – Mahalle-i Mescid-i Nasuh Ağa

Mehmed Veled-i Fazlullah c.	Mehmed Veled-i Veli c.	Ali Veled-i Hafız Abdullah c.	Hacı Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Receb Veled-i Hüseyin c.	Murad Veled-i Rıza c.	Hüseyin Veled-i Şehsuvar c.
Hüseyin Veled-i	Ahmed Veled-i	Hüseyin Veled-i	Abdullah Veled-i	Mustafa Veled-i	Mehmed Veled-i	Hacı Halil Veled-i

Abdullah c.	Hüseyin c.	Damat c.	Abdullah c.	Abdullah c.	O m.	Abdullah c.
Davud Veled-i Abdullah c.	Receb Veled-i Davud c.	Mehmed Veled-i Kefel c.	Kahatan Veled-i İlâmhan c.	Ali Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Ali c.	Haydar Veled-i Abdullah c.
Halil Veled-i Mustafa c.	Ramazan Veled-i Abdullah c.	Behram Veled-i Abdullah c.	Baki Veled-i Kurmâki c.	Mehmed Veled-i Baki c.	Ali Baki Veled-i İskender m.	Ali Veled-i Devlet c.
Nasuh Veled-i Mehmed c.	Cafer Veled-i Abdullah c.	Etiniş Veled-i Cafer c.	Şaban Veled-i Hüsam c.	Mustafa Veled-i Mahmud c.	Musa Veled-i Abdullah c.	Hane 32 Mücerred 2

K- Mahalle-i Mescid-i Orakçı Hüseyin

Halil Veled-i Ali c.	Resul Veled-i O c.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Ömer Veled-i İbrahim c.	Mustafa Veled-i O m.	Mürsel Veled-i Abdullah c.	Murad Veled-i O m.
Mehmed Veled-i Abdullah c.	Ömer Veled-i O m.	Mürsel Veled-i Abdullah c.	Ömer Veled-i O m.	Yusuf Veled-i Abdullah c.	Mürsel Veled-i Abdullah c.	Behram Veled-i Abdullah c.
Mehmed Veled-i O m.	Mürsel Veled-i Abdullah c.	Musa Veled-i Abdullah c.	Ferruh Veled-i Abdullah c.	Ali Veled-i Abdullah c.	Muden Veled-i O m.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.
Mehmed Veled-i	Ömer Veled-i	Osman Veled-i	Şaban Veled-i	Sefer Veled-i	Süleyman Veled-i	Hüseyin Veled-i

O m	Abdullah c.	O m.	Abdullah c.	Abdullah c.	Abdullah m.	Abdullah c.
Sultan Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Ahmed Veled-i O m.	Mehmed Birader-i O m.	Ahmed Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Beltan Veled-i Abdullah c.
Eyyüb Veled-i Abdullah c.	Mustafa Veled-i Abdullah c.	Masih Veled-i O m.	Musa Veled-i Selman m.	Mustafa Veled-i Mürsel c.	Ahmed Veled-i O m.	Mehmed Veled-i Ahmed c.
Mehmed Veled-i Hüsrev c.	İsmail Veled-i Şaban c.	Hüseyin Veled-i Musa c.	İskender Veled-i Abdullah c.	Sefer Veled-i O m.	Behram Veled-i Tahsin c.	Sefer Birader-i O m.
Mehmed Veled-i Piri c.	Ali Veled-i Ramazan c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	İlyas Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Ahmed Veled-i Hüseyin c.	Mehmed Veled-i Hüseyin m.
Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Abdullah?	Musa Veled-i Baki c.	Hüseyin Veled-i Ali c.	Hüseyin Veled-i O m.	Yusuf Veled-i Tardem c.	Hızır Veled-i Yusuf m.
Ma'lûl Han Sipah Veled-i Abdullah c.	Âmâ Ahmed Veled-i Abdullah	Hafız Veled-i Tatar c.	Bedri Veled-i Hüseyin c.		Hane 46	Mücerred 20

L – Mahalle-i Cami-i Şerif der nezd-i Kal'a

Mehmed Veled-i	Mustafa Veled-i	Kasım Veled-i	Süleyman Veled-i	Halil Veled-i	Mehmed Veled-i	Mihman Veled-i
-------------------	--------------------	------------------	---------------------	------------------	-------------------	-------------------

Latif c.	Mehmed m.	Mahmud c.	Ahmed c.	Rüstem c.	Halil c.	Rüstem c.
Mehmed Veled-i Hızır c.	Emir Han Veled-i Bedri c.	Pir Kana Veled-i Mahmud c.	Mehmed Veled-i Ahmed c.	Mustafa Birader-i O m.	Fatin Veled-i Ahmed c.	Musa Veled-i Ahmed c.
Hüseyin Veled-i Hüseyin c.	Ali Veled-i Hüseyin c.	Haydar Veled-i Abdullah c.	Ramazan Veled-i Abdullah c.	Ali Veled-i Mustafa c.	Ömer Veled-i Süleyman c.	Tâli Veled-i Temurhan c.
Mustafa Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Şir Mehmed Veled-i Hüseyin c.	Ahmed Veled-i Mahmud c.	Mahmud Veled-i Abdullah c.	Ahmed Veled-i Behram c.	Ahmed Veled-i Restenî c.
Mehmed Veled-i Ali c.	Receb Veled-i Karagöz c.	Mustafa Veled-i O m.	Mehmed Veled-i Murad c.	Ramazan Veled-i Mahmud c.	Hane 30	Mücerred 3

M – Mahalle-i Cami-i Şerif Merhûm Sultan Bayezid Han der nezd-i Kal'a

Murad Ağa Derur Akferman	Hacı Veled-i Hüseyin İmam	Hacı Veled-i Mustafa m.	H.İbrahim Veled-i H.Hüseyin c.	Şaban Veled-i Selim Ahmed c.	Hüseyin Veled-i Muden	Yoci Veled-i Kasım c.
Memi Veled-i O m.	Abdülkerim Birader-i O m.	Mehmed Veled-i İsmail c.	Mehmed Veled-i Hüseyin	Yusuf Veled-i Yancı	Mehmed Veled-i O	Murad Veled-i Mürsel
Ali	H.Ahmed	Mehmed	Yusuf	Ahmed	Mehmed	Mehmed

Veled-i Mustafa c.	Veled-i Behram c.	Veled-i O m.	Veled-i Abdullah c.	Veled-i Hıdır c.	Veled-i Kana c.	Veled-i O m.
Haydar Veled-i Abdullah c.	Kana Veled-i O m.	İbrahim Veled-i Hıdır c.	Ali Veled-i O m.	Hıdır Veled-i Ramazan c.	Hüseyin Birader-i O m.	Rüstem Veled-i Atik c.
Haydar Veled-i Abdullah c.	Veled-i O m.	Hüseyin Birader-i Danyar m.	Ali Veled-i Süleyman c.	Mustafa Birader-i O m.	Murtaza Veled-i Hıdır c.	Ahmed Veled-i Hıdır c.
Sefer bin Mehmed c.	Mehmed Veled-i Sadık c.	Ali Veled-i O m.	Mehmed Veled-i Ali c.	Mustafa Birader-i O c.	Hane 13 ?	Mücerred 10 ?

N- Mahalle-i Mescid-i Okçular Merd-i Kal'a

Ali İmam	Mustafa Müezzin c.	Salih Veled-i Hüseyin c.	Ali Veled-i O m.	Murtaza Veled-i O m.	Hacı Veled-i Haveş	Mehmed Veled-i O
Memi Kethüdâ	Hacı Veled-i Mustafa c.	Ahmed Veled-i Ali c.	Veled-i O m.	Hüseyin Veled-i Karadeveci c.	İbrahim Veled-i Hüseyin m.	Cafer Veled-i Deda c.
Veled-i O m.	Hüseyin Veled-i Karadeveci c.	İbrahim Veled-i Hüseyin m.	Yusuf Veled-i Yoncı c.	Mesih Veled-i İbri c.	Ramazan Veled-i Hasib c.	Muharrem Veled-i Abdullah c.
Mehmed Veled-i	Murad Veled-i	Mehmed Veled-i	İbrahim Birader-i	Hüseyin Birader-i	Resul Veled-i	Avca Veled-i

Hüseyin c.	O m.	Kasım m.	O m.	O m.	Behram c.	Anadolu c.
Haso Veled-i Anadolu c.	Felendir Veled-i Anadolu c.	Ali Veled-i O m.	Veli Veled-i O m.	Hami Veled-i Mehmed c.	Ali Veled-i O m.	Abdüllatif Veled-i O m.
Hane 15	Mücerred 14					

O- Mahalle-i Mescid-i Burhan Merd-i Kal'a

İbrahim Veled-i Mehmed İmam	Mehmed Veled-i O m.	Mustafa Birader-i O m.	Abdülhalim Birader-i O m.	Salih Veled-i Mustafa c.	Hüseyin Veled-i O m.	Hüseyin Birader-i O m.
Senad Birader-i O m.	Mustafa Veled-i Mehmed c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Mesih Veled-i O m.	Ahmed Veled-i Mehmed c.	Mehmed Veled-i O m.	Sefer Veled-i Abdullah c.
Veled-i O m.	Osman Veled-i Mehmed c.	Mustafa Veled-i Mehmed c.	Ahmed Veled-i O m.	Birader-i O m.	Ahmed Veled-i Mehmed c.	Ali Veled-i İskender c.
Mehmed Veled-i O m.	Mustafa Birader-i O m.	Şaban Veled-i Mustafa c.	Hıdır Veled-i Mehmed c.	Hüseyin Veled-i O m.	Mustafa Veled-i Abdullah c.	Recep bin ...?
Osman Veled-i O m.	Mustafa Birader-i O m.	Bekir Veled-i Mehmed c.	Abdullah Veled-i O c.	Hami Veled-i Cafer c.	Ahmed Veled-i O c.	Mehmed Veled-i Haydar c.
Ali	Haydar	Hıdır	Osman	Ahmed	Mehmed	İbrahim

Veled-i O m.	Veled-i O m.	Veled-i Hüseyin	Veled-i O m.	Birader-i O m.	Birader-i O c.	Veled-i Ali c.
Halil Veled-i Şaban c.	Hami Veled-i İbrahim c.	Abdullah Veled-i O m.	Derviş Birader-i O m.	Oruç Veled-i Ali c.	Teymesb Veled-i Nasuh c.	Hıdır Veled-i O m.
Ahmed Birader-i O m.	Ömer Veled-i İbrahim c.	İbrahim Veled-i O m.	Hüseyin Veled-i Ahmed c.	Ahmed Veled-i O m.	Eyyüb Veled-i Mirac c.	Brat Veled-i Çelebi c.
Hane 25	Mücerred 25					

Ö – Mahalle-i Mescid-i Tekke Merd-i Kal'a

Baki Veled-i Ahmed İmam c.	Ahmed Veled-i O m.	Mustafa Veled-i Yusuf c.	Memi Veled-i Ağa c.	Osman Veled-i O c.	Mehmed Veled-i Halil c.	Hacı Veled-i Mehmed c.
Murad Veled-i O m.	Mustafa Veled-i Mehmed c.	Veled-i O m.	Murtaza Veled-i Mustafa c.	Ahmed Veled-i O m.	Körükçü Veled-i Hacı c.	Arslan Veled-i O m.
Mehmed Veled-i Mürsel c.	Ali Veled-i Musa c.	Osman Veled-i O m.	Mehmed Birader-i O m.	Hüseyin Birader-i O m.	Murtaza Veled-i İsmail c.	Hacı Veled-i Ahmed c.
Sefer Veled-i O m.	Baki Veled-i Hüseyin c.	Ahmed Veled-i O m.	İbrahim Veled-i Memi c.	Halil Veled-i O m.	Hüseyin Veled-i Mihak c.	Veled-i O m.

Şaban Veled-i Hıdır c.	Hıdır Veled-i Halil c.	Haydar bin Abdullah c.	Mehmed Veled-i O m.	Mustafa Birader-i O m.	İsmail Birader-i O m.	İbrahim Birader-i O c.
Halil Birader-i O m.	Mehmed bin Mustafa c.				Hane 21	Mücerred 16

P – Mahalle-i Mescid-i Berber Şücâğ der kurb-u Kal'a

Eyyüb Veled-i Halife İmam c.	Mehmed Veled-i O m.	Mustafa Veled-i Ramazan c.	Hıdır Veled-i Kökçü c.	Mehmed Veled-i O m.	İslam Veled-i İskender c.	Mustafa Veled-i Mehmed
Muharrem Veled-i O m.	Ali Birader-i O m.	İlyas Veled-i Kara Baki c.	Mustafa Veled-i O m.	İbrahim Veled-i Yusuf c.	Mehmed Veled-i Mehmed c.	Mehmed Veled-i İskender c.
Ahmed Veled-i O m.	Sinan Veled-i Abdullah c.	Ali Veled-i O m.	Mustafa Veled-i Hüseyin c.	Süleyman Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Koca c.	Murtaza Veled-i Sefer c.
Oruç Ali Veled-i c.	Mehmed Veled-i Mehmed c.	Mustafa Veled-i O m.	Nasuh Veled-i Hüseyin c.	Ali Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Hüsrev Veled-i Abdullah c.
Mehmed Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Mustafa c.	Ahmed Veled-i Mustafa c.	Hıdır Veled-i İlyas c.	İlyas Veled-i O m.	Mehmed Veled-i Kasım c.	Ali Veled-i O m.

Mustafa Veled-i Ali c.	Mustafa Veled-i Receb c.	Murtaza Veled-i O m.	Ali Birader-i O m.	Abdurrahim Veled-i Veli c.	Mehmed Veled-i İbrahim c.	Halil Veled-i O m.
Mustafa Veled-i Hacı Baki c.	Ömer Veled-i Mürsel c.	Mehmed Veled-i Kara Bâli c.	Ali Veled-i Hüseyin c.	Ali Veled-i Mustafa c.	Mustafa Veled-i O m.	Mehmed Birader-i O m.
İlyas Veled-i Ali c.	Mustafa Veled-i Ferli ? c.	Osman Veled-i O m.	Ali Veled-i O m.	Mehmed Veled-i Hüseyin c.	Ahmed Veled-i O m.	Mustafa Veled-i Mehmed c.
Ahmed Veled-i Mehmed c.	Şaban Veled-i Ramazan c.	Benî Veled-i Veli c.	Mustafa Veled-i Hayrettin c.	Süleyman Veled-i O m.	Receb Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Hüseyin c.
Hane 39	Mücerred 19					

R – Mahalle-i Mescid-i Topçu Hüseyin

Hüseyin Veled-i Ker İmam c.	Ali Veled-i O m.	Ahmed Birader-i O m.	Receb Veled-i O c.	Mehmed Veled-i O m.	Mustafa Birader-i O m.	Bâli Veled-i Ahmed m.
Ali Veled-i Kasım c.	Ahmed Veled-i O m.	İbrahim Veled-i Haydar c.	Divane Veled-i Kara c.	Mustafa Veled-i O m.	Mehmed Veled-i Seydi c.	Bâli Veled-i Kara c.
Murtaza Veled-i	Ali Veled-i	Mehmed Veled-i	Murtaza Veled-i	Hüseyin Veled-i	Mehmi Veled-i	Dralyun Veled-i

İbrahim c.	Ahmed c.	O m.	Muamer c.	Mehmed c.	Hüseyin c.	Mısırî c.
Mehmed Veled-i O m.	Ahmed Birader-i O m.	Mehmed Birader-i Haydar m.	Mustafa Veled-i Haydar c.	Hüseyin bin Mehmed c.	Şehrâk ? bin Ali c.	Mehmed Veled-i Ali c.
Nâse Veled-i Nâse c.	Şaban Veled-i Nâse c.	Hasib Veled-i Gülen c.	Mustafa Veled-i Mehmed c.	Osman Veled-i Mehmed m.		

S- Mahalle-i Mescid-i Hacı Sinan der Hisar-ıçî

Bedri Fermâni c.	Veled-i O m.	Abdi Veled-i Ahmed c.	Abdülkadir Veled-i Abdi c.	İsa Veled-i Abdi c.	Mehmed Veled-i Sinan c.	Mahmud Veled-i Mehmed c.
Sefer Veled-i Şahkulu c.	Hüseyin Veled-i Ahmed c.	Ali Veled-i Sefer c.	Ahmed Veled-i Hüseyin c.	Ali Veled-i Hüseyin c.	Mehmed Veled-i Derviş c.	Bekir Veled-i Mehmed c.
Şaban Veled-i Mehmed c.	Ali Duka Veled-i Ramazan c.	İbrahim Veled-i Mustafa c.	Halil Veled-i İbrahim c.	Mustafa Veled-i İbrahim c.	Mehmed Veled-i Yune c.	Mustafa Veled-i Mehmed c.
Hıdır Veled-i Fermâni c.	Musa Veled-i Hıdır m.	Ali Veled-i Hıdır m.	Murtaza Veled-i Hıdır m.	Ali Veled-i Ahmed c.	Mehmed Veled-i Mehmed c.	Hıdır Veled-i Mustafa c.
Mesih Veledi	Hasan Veled-i Hüseyin c.	Hüseyin Veled-i Hüseyin m.	Mehmed Veled-i Salih c.	Mehmed Veled-i Abdi c.	Budak Veled-i Ebvâd c.	Bekir Veled-i Mehmed c.

Ali Veled-i Bekir c.	Pir Kana Veled-i Mustafa c.	Timurhan Veled-i Seydi c.	Ali Veled-i O m.	Ramazan Veled-i Receb c.	Ahmed Veled-i Ramazan c.	Ali Veled-i Ramazan c.
Yusuf Veled-i Karak c.	Ahmed Veled-i Abdullah c.	İsmail Veled-i Musa c.				

Ş – Cemâat-i Kıptiyân ki çift tutup ziraat idenler toprağa müteallik öşr ve rüsûmu sâhib-i arza virüp sâir cem-i rüsûmların ve adedi vire geldiklerini beyan virdiler

Sefer Veled-i Hüseyin c.	Hüseyin Veled-i Sefer c.	Derviş Birader-i O m.	Oruç Birader-i O c.	Kara Ahmed Veled-i İshak c.	Yusuf Veled-i Ahmed m.	Fuçı Veled-i Ahmed c.
Yunus Veled-i Mihak c.	Sefer Veled-i Yunus m.	Hüseyin Veled-i Yunus m.	Şaban Veled-i Sankal c.	Busine bin Hüseyin m.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Kumlu bin Bekir c.
Yulen Veled-i Kudlu c.	Haso Veled-i Sankan c.	Hınâki Veled-i Düne c.	Mustafa Veled-i Küyeki c.	Âsım Veled-i Mustafa m.	İskender Veled-i? c.	Kümel Veled-i Mustafa c.
Dekâniye bin Sankan c.						

T – Mahalle-i Bos Saven

Niven Veled-i Ferare	Yorgi bin Merki	Yorgi Veled-i Turli ?	Tudora Veled-i Merani	Bâli Veled-i Tudora	Bâli Veled-i Natuhcu	Giyor Veled-i Elyor
Yinoş Veled-i Tudora	Bâli Veled-i Ninoş	Esküve bin Siyomin	İmad bin Siyomin	Yolka bin Sarkur	Savya bin Yolka	İmad bin Kara Boran
Minol Veled-i Kırbakur	Esteyar Veled-i Minol	Kosakçı Veled-i Kahyar ?	Yakup Veled-i Mihal	Bâli Veled-i O	Mihal Birader-i O	Bâli Veled-i Mihal
Yolka Veled-i O	Mihal Birader-i O	Mihalko Veled-i Mihal	Bâli Veled-i O	Tegina Veled-i Mâlula	Hristo Veled-i Bersenih	Pelev Veled-i Vâsil
Yorgi Veled-i Koste	Tudora Veled-i Oles	Yorgi Birader-i O	Radul Veled-i Anyaki	Dâdedi Veled-i Filip	Tudora Veled-i O	Falubâli Veled-i Bersenih
Yorgi Veled-i O	Dâderise Veled-i Ralf	Bâli Veled-i O	Yanuli Veled-i Arslan	Esküve Veled-i O	Arslan Veled-i Yanuli	Yanu Veled-i O
Sultan Veled-i O	Oruç Veled-i O	Koli Veled-i Duaman	Dimitri Veled-i O	Kosta Veled-i Tegis	Bâli Veled-i O	Yenâki Veled-i Bersenih
Kirbakus Veled-i Elyon	Arslan Veled-i O	Sultan Veled-i Esven	Sekula Veled-i O	Neb'a Veled-i O	Minol Veled-i Bâli	Bâli Veled-i O
Tudora Veled-i Üveskoka	Esteban Veled-i Salib	Kostantin Veled-i O	Kos Veled-i Viladislav	Lardan Veled-i O	Sednis Veled-i Kono	Kirbaku Veled-i Malkoç
Tudora Veled-i	Yulen Veled-i	Estüelko Veled-i	Dâdedi Veled-i	Esven Veled-i	Yanu Veled-i	Arslan Veled-i

Cebeci	Serik	Abacı	O	Bersenih	Serb	Halil
Tudora	Dimitri	Bersküve	Mihal	Damir	Sekula	Ekis
Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	bin	Veled-i
Arslan	Meliçi	O	Körükçü	O	Ağılıcı	O
Sekula	Petru	Nasb?	Sanu	Mihal	Yuan	Vâsil
Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i
Körükçü	Bersenih	Kosta	O	Bersenih	Kosta	Bersenih
Kosta	Bâli	Kostas	Yuan	Kesek	Tudora	Kara sam
Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	bin	Veled-i	Veled-i
O	Kassab	O	Tahkimci?	Ağılıcı	Ağılıcı	Körükçü
Tudora	Falkan	Esban	Dimitre	Bâli	Kançev	Bâli
Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i
O	O	Kassab	O	Danlu	Bersenih	O
Rado	Nanu	Dunah	Sekula	Yorgi	Ta'mur	Hristo
Birader-i	bin	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i
O	Saa	O	Halil	O	Bersenih	O
Yorgi	Sultan	Birader-i	Â'mal	Esalek		
bin	Veled-i	Anov	Veled-i	Veled-i		
Kunor	O		Bersenih	Bersenih		

U – Cemâat-i Yahudiyân Kal'a-i Akkirman

İlya	Subay	Selmü	Nasif	Kostandin	İlyas	Onton
Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i
Mihal	Selmü	O	O	O	O	O
Eveh	Avrahim	İlya	İlyas	Çelebi	Eveh	Kemal
Veled-i	Birader-i	Veled-i	Veled-i	Birader-i	Birader-i	Veled-i
O	O	Musa	O	O	O	O
İnay	Harun	İlhan	Arslan	Semariye	Şaban	Bayram
Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i
İnay	O	Harun	Bayram	Haron	Bâli	Arslan
Harun	İlya	Harun	Musa	Kulu	İlyas	Mahliye

Veled-i O	Birader-i O	Veled-i Musa	Veled-i O	Veled-i İlyas	Veled-i O	Veled-i İbranis
İbranis Veled-i O	Siyamül Veled-i İbranis	Smayil Veled-i Vasili	İshak Veled-i İbrahim	İbrahim Veled-i O	Hraniya Veled-i Siyo	İsaye Birader-i O
Nasif Birader-i O	İbrahim Veled-i Semârik	Nasif Veled-i Musa	İshak Veled-i O	Davud Veled-i Ömer	Mahliye Veled-i Şaban	Arslan Veled-i Ebliye
Musa Veled-i İlyas						

Ü – Mahalle-i Ermeni

Aktadus Veled-i Mihalkor	Grigor Veled-i O	Enderiye Veled-i Asfadar	Muharise Veled-i O	Asfadar Veled-i Mıgırđıç	Semâk Veled-i O	Peravan Veled-i İstak
Marok Veled-i Bersenih	Veled-i O	Şaban Veled-i Kasım	Kasım Veled-i Erevan	Şehri Birader-i O m.	İskender Veled-i Bersenih	Sefer Veled-i O
Sirko Veled-i O	Nasır Birader-i O	Eskobar Birader-i O	Paşa Veled-i Karagöz	İskender Veled-i O	Murat Birader-i O? bin Kalonik
Adil Veled-i O	Girallid Veled-i İskender	Mamo Veled-i O	Bedos bin Boyarıcı	Naloş bin Hargulap	Asıl Bek Veled-i Bâli	Balicaç Veled-i Esfander
Mirsiya Veled-i Bersenih	Karhan Veled-i O	Arel Birader-i O	Aleksi Veled-i Papaşik	Berkis Veled-i Papaşik	Naso Veled-i Vartarus	Kökbel Veled-i O
Avranis Birader-i	Petersa Birader-i	Martaros Birader-i	Agop Birader-i	Toraman Veled-i	Maradnik Veled-i	Murad Veled-i

O	O	O	O	Abdullah	O	Yanohi
Marko	Sarumir	Haso				
Veled-i	Veled-i	Birader-i		Hane	Mücerred	
O	Esâyil	O		23	21	

Hâsıl-ı Maa Salâriye

- 1 - Resm-i çift : Fi 22 , nefer 60 = 1320
- 2- İspenc-i gebrân-ı varoş : Fi 25 , neferân 142 = 3550
- 3- İspenc-i gebrân-ı haymanegân nefsi-i şehir : Fi 25 = 3075
- 4- Resm-i ketân ve hime beher müzevveç : Fi 12 = 1428
- 5- Hınta keyl-i İstanbuli : 614 kıymet : 4298
- 6- Şair keyl : 324 kıymet : 1296
- 7- Alef maa kaplıca keyl : 161 kıymet : 483
- 8- Çavdar keyl : 62 kıymet : 186
- 9- Erzen keyl : 244,5 kıymet : 1110
- 10 -Mercimek ve arpa maa bakla keyl : 6 kıymet : 42
- 11-Öşr-ü tomruk ve harc-ı odun selesi ve beher an Âb-ı Turla : 60235
- 12-Resm-i bağât-ı müslimânân dönüm : Fi 4 = 2040
- 13-Mahsûl-i şıra-i bağât-ı gebrân beher fıçı : Fi 50 , Varil 400 = 20000
- 14-Öşr-ü kovan : 260
- 15-Öşr-ü bostan ve piyaz ve sir ? kelem : 551
- 16-Âsiyabhâ-i bâd : Pâre 35 , Fi 30 = 1050
- 17-Âdet-i deştâni : 1200
- 18 -Resm-i arusân-ı müslimânân ve gebrân : 820
- 19-Resm-i giyâh ve sâz beher araba : Fi : 2 = 2054
- 20-Öşr-ü ketân ve kendir : 350
- 21-Öşr-ü bahçehâ-i şehir : 350
- 22-Mahsûl-i beyt-ül mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 12953
- 23-Resm-i fıçı ki ez şehir rukiye ve beher fıçı : Fi 25 = 300
- 24-Mahsûl-i çift-i evâtuk? ve seval ? maa bahâ-i elsah? : 2800

- 25-Mukâtaa-ı ihtisab ve buzhâne ve serhâne ve şemhâne bâc-ı bazar-ı siyah ve sahra ve nâhiye-i varoş ve resm-i araba maa öşr-ü mâhi-i deryâ : 200000
- 26-Mahsûl-i öşr-ü mâhi an Âb-ı Turla maa dalyanhâ-i Yanıkhisar : 2000
- 27-Dalyân-ı kebir der kurb-u Mayak maa dâlyân-ı Turla ki Hüsâmi Ağa nâm kimesne zabt idüp öşründen mâada bildirecek nısfın verir : 3000
- 28-Resm-i tapu-i zemin : 800
- 29-Mukâtaâ-i zemin-i dekâkin mîr-i Enderun-u Kal'a-i Akkirman : Fi Sene : 748
- 30-Resm-i hanâzır maa bojik : 150
- 31-Mahsûl-i bahçe der yed-i Hüseyin der mevzi-i Sarubâr ber vech-i maktûğ : Fi = 50
- 32-Resm-i teke? : Fi 5 = 100
- 33-Mebâliğ-i cürm-ü cinâyet ve bâd-ı hevâ : 2316
- 34- Yekûn : 330921

-11-

Kârye-i Küçükkatırcı Tâbi-i Akkirman hâshâ-i padişah-ı âlempenâh halledallahu mülkehû ve'd-devletühû ilâ yevm-il karar

Mahalle-i Ahmed Ali Bayezid

Ahmed Veled-i Ali Azeb c.	Tatar Veled-i Kurban c.	Hacı Kenar bin Tatar m.	Mahsun Veled-i Ömer Senûh c.	Ferman Veled-i Kumanpul c.	Bay Fidnay bin Sebk c.	Musa Veled-i Hacı Berfuh ? c.
Kul Mehmed bin Nâ'murm c.	Saruhan Veled-i Hacı Senûh c.	Allahvirdi bin Edmüka? c.	İlyas bin Taras c.	Devlet bin Tatar c.	Hayrullah Veled-i Devlet m.	Ebu Bekir Veled-i Devlet m.
Teymur	Papal	Halil	Şaban	Musa	Avrarlu ?	Halis

Veled-i Akgülen m.	bin Akdivan m.	Veled-i Seydi? c.	Veled-i Seydi c.	Veled-i Buldak m.	bin Tatar c.	Veled-i O m.
Devken bin Tatar c.	Ramazan Veled-i Yurancı c.	Bâli Veled-i Usta c.	Avrer Keley bin Avrerimis c.	Kul Mehmed bin Hanaykeş c.	Komak Veled-i Süleyman c.	Çiftlik-i Devlet Hafız der Yed-i Ahâli-i Kârye-i m 22
Hane 20	Mücerred 7	Çiftlik 1				

Mahalle-i Emrullah Halife

Han Bekir bin Hüdavirdi c.	Nâmlace? Veled-i Kostar c.	Müselven Veled-i Hüseyin c.	Han Evlat Veled-i Hüseyin c.	Hankeldi bin Sayrihac c.	Kasım Veled-i Abdullah c.	Mehmed Veled-i Hacı Halil c.
Hacı Hüseyin Veled-i Ebu Bekir Âmâ c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Karagöz Veled-i Abdullah c.	Süleyman Veled-i Abdullah c.	Halil ? Veled-i Tale ??? c.	Hacı İflâc Veled-i Kasım c.	Kurmay Veled-i Şir Merd c.
Şir Merd Veled-i Abdullah c.	Hıdır Veled-i Abdullah c.	Davud Veled-i Abdullah c.	Tatar Kasım Veled-i Abdullah c.	Süleyman Veled-i Kasım c.	Ramazan Veled-i Taştakan c.	Tanus bin Ramazan m.
Ahmed Veled-i Ali	Hüseyin Veled-i İsmail	Çiftlik-i Emrullah Halife				

		Nezd-i Kal'â – ı Mâ'zul 22	Hane 20	Mücerred 2	Çiftlik 1	Âmâ 1
c.	c.					

Hâsıl-ı Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 880
- 2- Resm-i Mücerred : Fi 6 = 54
- 3- Çiftlik : 2 = 44
- 4- Hınta keyl : 946 , kıymet = 6622
- 5- Şair keyl : 668 , kıymet = 2672
- 6- Çavdar keyl : 4 , kıymet = 12
- 7- Erzen keyl : 282 , kıymet = 1130
- 8- Alaf maa kapluca keyl : 40 , kıymet = 120
- 9- Mercimek maa arpa ve ...? keyl : 3 , kıymet = 21
- 10- Resm-i giyâh ve saz beher araba : Fi 2 = 220
- 11- Öşr-ü Kovan : 37
- 12- Öşr-ü besâtin maa meyve : 35
- 13- Âsiyâb-ı bâd der yed-i Ali bin Yusuf : Bâb , 1 = 30
- 14- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i aruşâne ve duhân ve haymâne ve deştâni ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 403
- 15- Yekûn : 12280

-12-

Kârye-i Sâruyâr der kenâr-ı Âb-ı Turla an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Mustafa	Mehmed	Ferhad	İbrahim	Halil	İskender	Ali
---------	--------	--------	---------	-------	----------	-----

Veled-i Mehmed c.	Veled-i Mehmed c.	Veled-i Abdullah c.	Veled-i Ali c.	Veled-i İbrahim c.	Veled-i Şaban c.	Veled-i Abdullah c.
Durmuş Veled-i Ataş c.	Mustafa Veled-i Abdullah c.	Şir Merd Veled-i Abdullah c.	Bâli Veled-i Memi c.	Mustafa Veled-i Haydar c.	Velişan Veled-i Nabris ? c.	Ali Veled-i Nabris ? c.
Mehmed Veled-i Mustafa c.	Ali Veled-i Bâli c.	Mehmed Veled-i Ali m.	Hüseyin Veled-i Şir Merd c.	Karahan Veled-i Durmuş c.	Durmuş Veled-i Abdullah c.	İdris Veled-i Ferhad c.
Delü Musa bin Mustafa c.	Mehmed Veled-i Mustafa c.	Seydi Veled-i İbrahim c.	Abdullah Veled-i Sarukli? c.			

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 550
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 24
- 3- Hınta keyl : 277 , kıymet = 1939
- 4- Şair keyl : 128 , kıymet = 512
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 90 , kıymet = 270
- 6- Erzen keyl : 225 , kıymet = 900
- 7- Mercimek ve arpa ve ...? keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Öşr-ü giyâh ve saz der kenâr-ı Âb-ı Turla beher araba : Fi 2 = 162
- 9- Öşr-ü kovan : 116
- 10- Öşr-ü besâtin ve meyve : 57
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştbâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 355
- 12- Çiftlik-i Yancı Mehmed der yed-i ahâli-i kârye-i m. : 22

- 13- Çiftlik-i Mustafa Ebu Aladdin der yed-i ahâli-i kârye-i m. : 22
 14- Çiftlik-i Keçeci Sinan der yed-i ahâli-i kârye-i mezbûr : 22
 15- Çiftlik-i Koca Merd-i Ka'la der yed-i ahâli-i kârye-i m. : 22
 16- Yekûn : 4994

-13-

Kârye-i Kurhay an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Rani Veled-i Yules	Yorgi Veled-i Rani	Eklesve Birader-i O	Ehnüban Veled-i Venye	Alen Veled-i Ehnüban	Sekula Veled-i Radin	Yorgi Veled-i Rum
Vasil Veled-i Bâli	Mihâl Veled-i Kostan?	Sekula Veled-i Arbod	Yorgi Veled-i Sekula	Fersendis Veled-i Sekula	Alen Veled-i Emnüye	Avram Veled-i Alen
Tudora Veled-i Ral...?	Anustol Veled-i Esban	Yorgi Veled-i Mihâl	Neltan Veled-i Bersenih	Sekula Veled-i Netân	Veled-i O	Yovakim Veled-i Bersenih
Yulen Veled-i Kempe?	Çiftlik-i Ahmed Sanubay 22	Çiftlik-i Ruru...?? 22	Neltan Veled-i Sebeka?			

Hâsıl Maa Salâriye

- 1-İspenc-i gebrân-ı neferân : Fi 25 : 21 = 525
 2- Resm-i çift : 44
 3- Hınta keyl : 346 , kıymet = 2422
 4- Şair keyl : 112 , kıymet = 448
 5- Alaf maa çavdar keyl : 56 , kıymet = 168
 6- Erzen keyl : 72,5 , kıymet = 290
 7- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21

8- ÖŖr-ü kovan : 12

9- ÖŖr-ü besâtin ve meyve : 30

10- Resm-i ketân ve hime beher müzevveç : Fi 12 = 228

11- Mahsûl-ı sâz beher araba : Fi 2 = 20

12- Resm-i henâzir ve bojik : 11

13- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deŖtbâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve resm-i kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 413

14- Yekûn : 4632

-14-

Kârye-i Bugay Ağa an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Yanar Ali bin Mehmed c.	Börkley Veled-i Satverum c.	Ali Veled-i Devlet Kuman c.	Hankeley bin Tatar c.	Sâr Mehmed bin Yurancı c.	Sınar ?? Veled-i Düleniş c.	İsa Veled-i Nesev c.
Devlet Veled-i Ahmed Kocabaş c.	Hane 8					

Hâsıl Maa Salâriye

1- Resm-i çift : Fi 22 = 176

2- Hınta keyl : 117 , kıymet = 819

3- Şair keyl : 98 , kıymet = 392

4- Alaf maa çavdar keyl : 8 , kıymet = 24

5- Erzen keyl : 50 , kıymet = 200

6- Mercimek maa arpa keyl : 1 , kıymet = 7

7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 10

8- Öşr-ü kovan : 54

9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 21

10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 225

11- Yekûn : 1928

-15-

Kârye-i Bursalû nâm-ı diğêr Gölbaşı Kızılıpınar nâm karyede bulunmuştur , an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Şir Mehmed Veled-i Abdullah c.	Yusuf Veled-i Abdullah c.	Aylak Gelvan bin Mehmed Çelebi c.	Mir Ali Veled-i Abdullah c.	Süleyman Veled-i Halis c.	Çiftlik-i Hamza Sanukaylu der yed-i ahâli-i kârye-i m. 22
Çiftlik-i Baba Osman der yed-i ahâli-i kârye-i mezbûr 22	Çiftlik-i Hüseyin Aylak Kumcu Hacı der yed-i ahâli-i kârye-i m. 22		Hâne-i Müslim 5	Çiftlik 3	

Cemâat-i gebrân kârye-i m.

Destan	Netev	Enderiye	Sekula	Kostan	Karaca	Yorgi
--------	-------	----------	--------	--------	--------	-------

Veled-i Muden c.	Veled-i Destan m.	Veled-i Arbod c.	Veled-i Ehtüban c.	Veled-i Alen c.	Veled-i Sallu c.	Veled-i Vadim m.
Elseren Veled-i Turdar c.	İskender bin Hami m.	Nelko Veled-i Kosta c.	Ostovan Veled-i Neallis c.	Yorgi bin Sanâli c.	Yulen Veled-i Avren m.	Yorgi bin Bersenih m.
Hâne-i Gebr 9	Mücerred-i Gebr 5					

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 110
- 2- Çiftlik : 3 , Fi 22 = 66
- 3- İspenc-i gebrân : Nefer Fi 25 , 14 = 350
- 4- Resm-i ketân beher biri : Fi 12 = 108
- 5- Hınta keyl : 200 , kıymet = 1400
- 6- Şair keyl : 96 , kıymet = 384
- 7- Alaf maa çavdar keyl : 23 , kıymet = 69
- 8- Erzen keyl : 31,5 , kıymet = 126
- 9- Mercimek maa arpa : keyl : 2 , kıymet = 14
- 10- Öşr-ü kovan : 19
- 11- Resm-i sıra beher fıçı : Fi 50 = 200
- 12- Resm-i giyâh ve saz beher araba : Fi 2 = 26
- 13- Öşr-ü besâtin maa meyve : 12
- 14- Resm-i hanâzır maa bojik : 11
- 15- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştânî ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 200
- 16- Yekûn : 3095

Kârye-i Ada nâm-ı diğeri Kenan Süvari an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i

Akkirman

Şaban Veled-i Hıdır c.	Mesih bin Şaban m.	Receb Veled-i Sinan c.	Nazar Veled-i Receb m.	Hıdır Veled-i Güleç c.	Musa bin Hıdır m.	Hüseyin Veled-i Tengrivirdi c.
Receb Veled-i Tengrivirdi c.	Muhsin Veled-i Abdullah c.	Ömer Veled-i Himmat c.	Ali Veled-i Abdullah c.	Receb Veled-i Abdullah c.	Bâli Veled-i Receb m.	Karagöz Veled-i İskender c.
Unaki Veled-i Himmat c.	Mustafa bin Turlec? c.	Oruç Veled-i Amâsık c.	Natay bin Tatar c.	Varserer Veled-i Papaz c.	Hane 15	Mücerred 4

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 330
- 2- Resm-i Mücerred : Fi 6 = 24
- 3- Hınta keyl : 260 , kıymet = 1820
- 4- Şair keyl : 105 , kıymet = 420
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 23 , kıymet = 69
- 6- Erzen keyl : 75 , kıymet : 300
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh ve saz beher araba : Fi 2 = 100
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 16
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 105
- 12- Yekûn : 3215

Kârye-i Beylüdere nâm-ı diğêr Yerlü İnebey an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i

Akkirman

Pir Nazar Veled-i Musa c.	Halil Birader-i O m.	Teymur Veled-i Kara Memi c.	Fazıl Veled-i Teymur c.	Şaban Veled-i Teymur c.	İnebey Veled-i Teymur m.	Veli Veled-i Nasuh c.
Mehmed Veled-i Veli m.	Adem Veled-i Veli m.	Bedri Veled-i Hayrullah c.	Veled-i Koca Bedri c.	İsa Veled-i Bedri c.	Himmet Veled-i Hayrullah m.	Mehmed Veled-i Abdullah c.
Evced Veled-i Mehmed c.	Çerkes Veled-i Mahmud c.	Durmuş Veled-i Mahmud c.	Ahmed Veled-i Abdullah c.	Receb Veled-i Ahmed m.	Ferhad Veled-i Abdullah c.	Enver Veled-i Hüseyin c.
Zülfikar Veled-i Enver c.	Muden Veled-i İnebey c.	Mustafa Veled-i Ali c.	Zülfial Birader-i O m.	Hüseyin Veled-i Ali m.	Hıdır Veled-i Ali m.	Şaban Veled-i Hüseyin c.
Hüseyin Veled-i Şaban m.	Hıdır Veled-i Süleyman c.	Pir Ali Birader-i O m.	Şaban Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i O m.	Veli Veled-i Mustafa c.	Ali Veled-i İksâver c.
Ali Veled-i Veli m.	Ali Veled-i Abdullah c.	Receb Veled-i Meram c.		Hane 25	Mücerred 13	

Hâsıl Maa Salâriye

1- Resm-i çift : Fi 22 = 286

- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 30
3- Hınta keyl : 412 , kıymet = 2884
4- Şair keyl : 104 , kıymet = 816
5- Alaf ve çavdar keyl : 64 , kıymet = 192
6- Erzen keyl : 100 , kıymet = 400
7- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
8- Öşr-ü kovan :16
9- Öşr-ü besâtin ve meyve : 9
10- Resm-i giyâh ve saz beher araba : Fi 2 = 24
11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 142
12- Yekûn : 4820

-18 -

Kârîye-i Kara İbrahim Tâbi-i Akkirman

Mustafa Veled-i İbrahim m.	Hüseyin Veled-i Ramazan c.	Süleyman Veled-i Ramazan m.	Ali Veled-i Ramazan m.	İbrahim Veled-i Mehmed c.	Halil Veled-i İbrahim c.	Mehmed Veled-i İbrahim c.
Osman Veled-i Halil c.	Hüseyin Veled-i Mustafa c.	Murtaza Veled-i Memi c.	Murad Veled-i Süleyman c.	Bâli Veled-i Yusuf c.	Bâli Veled-i Bostan c.	Kerim Veled-i Bâli c.
Rahim Veled-i Bâli m.	Ahmed Veled-i Evren c.	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Ali Veled-i Mehmed m.	İbrahim Veled-i Mehmed c.	Mustafa Veled-i Abdullah c.	İsa Veled-i Mustafa m.
İlyas Veled-i	Ahmed Veled-i	Musa Veled-i	Bâli Veled-i	Mesih Veled-i	Ali Veled-i	Hüseyin Kasım

Mustafa m.	Abdullah c.	Mahmud c.	Mahmud c.	Mahmud c.	Oruç c.	Veled-i Abdullah c.
Hacı Ali Veled-i Tunalı ? c.	Ali Veled-i Dilahan c.	Çiftlik-i Kara İbrahim Der yed-i Ahâli-i Kârye-i m 22	Çiftlik-i Sefer-i Merd-i ka. Der yed-i Ahâli-i Kârye-i m 22	Çiftlik-i Hacı Hadis Der yed-i Ahâli-i Kârye-i m 22	Çiftlik-i Mustafa Reşit Der yed-i Ahâli-i Kârye-i m 22	Çiftlik-i Halil İbrahim 22
Çiftlik-i Abdur- Rahman Veled-i Sinan 22	Çiftlik-i Ahmed Bin Mustafa Nezd-i Kal'a 22	Çiftlik-i Oruc Veled-i Ali 22	Çiftlik-i Bâli Veled-i Ali 22	 Hane 14	 Mücerred 11	 Çiftlik 9

Mahalle-i Tatarân Kârye-i m.

Ali Veled-i Tatar c.	Han Bula Veled-i Haydar c.	Könlü Veled-i Hanbun c.	Şaika Veled-i Ali Selemc c.	İsmail Veled-i Allahvirdi c.	Derviş Veled-i Neks c.	Ali İnay Birader-i O c.
Boli Koca Veled-i O m.	Tâ' Anar Veled-i İnim c.	Evdes Veled-i İnim c.	Sevindik Hafız Veled-i Eşkara Virdi c.	Yaslabek Veled-i Tatar c.	Kudald Veled-i Yekiş c.	Ateş Veled-i Yekiş m.
Aldak	Sefer	Sevindik	Esükif ?	Kudavirdi	Uşboldu	Hankıyac?

Veled-i Tatar c.	Veled-i Tatar m.	Veled-i Tatar c.	Veled-i Tatar c.	Veled-i Tatar c.	Veled-i Tatar c.	Veled-i Tatar c.
Düşhilec? Veled-i O m.	Şaban Birader-i O m.	Nasyas? Veled-i Dunay c.	KulMehmed Veled-i Tengrikulu c.	Seferi Veled-i Tengrikulu c.	Mihmar Yusuf Veled-i Tatar c.	Hüseyin Birader-i O c.
Hayreddin Veled-i Yusuf c.	Kulmas Damir Veled-i Yusuf c.	Ali Birader-i Seyyid Kulmas c.	Kanari Ali bin. Devâhim ? Kulu c.	Hasib Veled-i Bay Seydi c.	Tengrivirdi Veled-i Tatar c.	Gökgöz bin Tatar c.
Bahşerluk? bin Tatar c.	Nakahip? Veled-i Tatar c.	Nabratos? Veled-i Tatar c.	Yulâki Veled-i Tatar c.	Tebliş? Veled-i Kanat c.	Kurban Ali Veled-i Tatar c.	Tengrivirdi Veled-i Akbec c.
Eş Mehmed Veled-i Senûh Tatar c.		Hane 38	Mücerred 5			

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 1144
- 2- Resm-i Mücerred : Fi 6 = 96
- 3- Çiftlik : 9 , Fi 22 = 198
- 4- Hınta keyl : 514 , kıymet = 3628
- 5- Şair keyl : 198 , kıymet =792

- 6- Erzen keyl : 227,5 , kıymet = 910
7- Alaf ve çavdar keyl : 43 , kıymet = 129
8- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 130
10- Öşr-ü kovan : 10
11- Öşr-ü besâtin ve meyve : 22
12- Âsiyâb-ı Munsâl : Pâre 1 = 30
13- Âsiyâb-ı Mehmed : Pâre 1 = 30
14- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 594
15- Yekûn : 7734

- 19 -

Kârye-i Halilce Yurdu nâm-ı diğêr Karadede , kârye-i an havâss-ı m. bulunmuştur. Tâbi-i Akkirman

Kara İlyas Veled-i c.	Kara Hüseyin Veled-i c.	Hıdır bin Bâli c.	Kara İsa bin Bâli c.	Kara Evced bin İmâd c.	Hane 5
-----------------------------	----------------------------------	----------------------------	-------------------------------	---------------------------------	-------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 110
2- Hınta keyl : 30 , kıymet = 210
3- Alaf maa çavdar keyl : Fi 12,5 , kıymet = 48
4- Şair keyl : 14 , kıymet = 56
5- Erzen keyl : Fi 12,5 , kıymet = 51
6- Resm-i mercimek maa arpa ve gayrı keyl : 2 , kıymet = 14
7- Öşr-ü giyâh ve saz beher araba : Fi 2 = 14

8- ÖŖr-ü kovan : 8

9- ÖŖr-ü besâtin maa meyve : 10

10-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deŖtbâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 83

11- Yekûn : 604

- 20 -

Kârye-i Kızılpinar der kenâr-ı Âb-ı Turla an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Mehmed Veled-i Receb c.	Receb Veled-i Memi m.	Süleyman Veled-i Abdullah c.	Hıdır Bâli Veled-i Ferhad c.	Veled-i O m.	Yunus Veled-i İlyas c.	Şaban Veled-i Yusuf c.
İdris Veled-i Mehmed c.	Memi Veled-i Ali c.	Ferhad Veled-i Ali c.	Murad Veled-i Abdullah c.	Cafer Veled-i Murad m.	İnekoç Veled-i Tatar c.	Mehmed Veled-i Sarka? c.
Hüseyin Veled-i Mahmud c.	Cafer Veled-i Ferhad c.	Ali Veled-i Hızır c.	Osman Veled-i Fermani c.	Behram Veled-i Bekir c.	Ali Veled-i Yusuf c.	Mehmed Veled-i Veli c.

Cemâat-i Gebrân Kârye-i Mezbûr

Talis ? Veled-i Vladislav	Nenko ? Veled-i Talis	Yulen Veled-i Abrdunah	Atanas Veled-i Yulka	Kulivlek Veled-i Atanas	Yançev Veled-i Nenko ?	Hınaset Veled-i Esemal
Elvinan Veled-i	Dunar Veled-i	İŖtefan Veled-i	Vladislav Veled-i	İŖtefan Veled-i	Yulen Veled-i	Dimitri Veled-i

Vladimir	Yulen	Dunar	Emtilan	Vladislav	Hariş?	Yulen
Dimitri	Debraan		Hane-i			
Veled-i	Veled-i		Gebrân			
Bersenih	İntislav		16			

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 440
- 2- Resm-i Mücerred : Fi 6 = 36
- 3- İspenc-i gebrân : Nefer Fi 25 = 400
- 4- Hınta keyl : 540 , kıymet = 3780
- 5- Şair keyl : 104 , kıymet = 616
- 6- Alaf ve çavdar keyl : 27 , kıymet = 81
- 7- Erzen keyl : Fi 87,5 , kıymet = 350
- 8- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh ve saz beher araba : Fi 2 = 16
- 10- Öşr-ü kovan : 147
- 11- Öşr-ü besâtin ve meyve : 15
- 12- Resm-i henâzir ve bojik: 12
- 13- Resm-i hime ve ketân beher müzevveç : Fi 12 = 168
- 14- Çiftlik-i Sinan Reis der yed-i ahâli-i kârye-i mezbur : 22
- 15- Çiftlik-i der yed-i ahâli-i kârye-i mezbur : 22
- 16- Çiftlik-i Hacı Mustafa bin Abdullah Merd-i Kal'a : 22
- 17- Çiftlik-i Yusuf bin Abdullah Şeslütân ? : 22
- 18- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 282
- 19- Yekûn :6452

- 21 -

Kârye-i Tur-Ali nâm-ı diğeri Esenderesi der vâdi-i Şeyh Hızır an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Mustafa	Mehmed	Bâli	Hüseyin	Hüseyin	Arslan	Hızır
Veled-i	Veled-i	Birader-i	Veled-i	Veled-i	Birader-i	Veled-i

Turgut c.	O m.	O m.	Turgut c.	O m.	O m.	Abdullah c.
Sefer Veled-i O m.	Murad Birader-i O m.	Mehmed Birader-i O m.	Hüseyin bin Çerkes c.	Ramazan Veled-i O m.	Ali Veled-i Emmi c.	Hızır Veled-i Abdullah c.
Çiftlik-i Kolakrami Der yed-i ahâli-i kârye-i mezbur 22	Çiftlik-i Pir Dede Der yed-i ahâli-i kârye-i mezbur 22		Hane 6	Mücerred 8	Çiftlik 2	

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 664
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 48
- 3- Hınta keyl : 250 , kıymet = 1750
- 4- Şair keyl : 100 , kıymet = 400
- 5- Alaf ve çavdar keyl : 30 , kıymet = 90
- 6- Erzen keyl : 55 , kıymet = 220
- 7- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh ve saz beher araba : Fi 2 = 73
- 9- Öşr-ü kovan : 5
- 10- Öşr-ü besâtin ve meyve : 10
- 11- Resm-i dönüm-ü bagât : Fi 4 = 12
- 12- Resm-i âsiyâb-ı bâd der yed-i Yusuf bin Abdullah : Pare 1 = 30
- 13- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 187
- 14- Yekûn : 3510

Kârye-i Mihrâce Ağa nâm-ı diğ̈er Esenderesi tâbi-i Şeyh Hızır kârye-i Büyükkatırcı'da bulunmuştur. An havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

İsmail Hafız bin Allahvirdi c.	İskender Veled-i Taluram? c.	Hüseyin Veled-i Taluram? c.	Yorlun? Veled-i Tatar c.	Aksa Bey bin Avanlu ? c.	Küçük Tatar c.	Elçi Tatar c.
Hacı Himmet bin Hami c.	Ateş Geldi Tatar c.	İbris Veled-i Turkanay c.	Sebevrıs bin Tatar c.	Uçtar Veled-i Tatar c.	Tava'ğ bin Tatar c.	Milas bin Tatar c.
İdris bin Tatar c.	Veled-i Kara Tatar c.	Eğerci Rüstem Veled-i Tatar c.	İrfan bin Tatar c.	İshak Veled-i Allahvirdi c.	Allahvirdi Veled-i Kendevre c.	Çiftlik-i Ali Han Der yed-i İskender ve Allahvirdi ve Rifat 22
Hane 20	Çiftlik 1					

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 440
- 2- Çiftlik : 1 = 22
- 3- Hınta keyl : 100 , kıymet = 700
- 4- Şair keyl : 53 , kıymet = 212
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 8 , kıymet = 24

6- Erzen keyl : 50 , kıymet = 200

7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21

8- Öşr-ü giyâh ve beher araba : Fi 2 = 172

9- Öşr-ü kovan : 40

10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 16

11-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştbâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 150

12- Yekûn : 1997

- 23 -

Kârîye-i Yanıkhisar maa mahallât an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

İbrahim Veled-i Mustafa c.	Oruç Veled-i Yusuf c.	Bayram Veled-i Oruç c.	Mehmed Veled-i Oruç c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Muharrem Veled-i Hüseyin m.	İbrahim Veled-i Hüseyin m.
Oruç Veled-i Hüseyin m.	Şaban Veled-i Mehmed c.	Sinan Veled-i Şaban c.	Ahmed Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Ahmed c.	Oruç Veled-i Ahmed m.	Ali Veled-i Mustafa c.
Mehmed Veled-i Ali m.	Çiftlik-i Mehmed bin Hüseyin		Hane 10	Mücerred 5	Çiftlik 1	

Mahalle-i Tatârân

Tekmur Veled-i Devahim Virdi c.	Ferhad Veled-i Ak Divane c.	Yahya Geldi Veled-i Hacı Mehmed c.	Tan Tarık Veled-i Divane c.	Yahya Geldi Veled-i Turdamal c.	Bekir Polat Veled-i Şeyh Haydar c.	Tusi Veled-i Taltis ? c.
---	---	---	--------------------------------------	---	---	-----------------------------------

Cemâat-i Gebrân Kârîye-i m.

Bâli Veled-i Yursic c.	Yulen bin. Mune ? c.	Yorgi bin İstari c.	Yankul Veled-i Dunmaveş c.	Mumhils Veled-i Dunmaveş c.	Akas Veled-i Absak c.	Mennev Veled-i İ'nân c.
Mihamil Veled-i Bersenih c.	Kuman bin Tudora c.	Nenke Veled-i Filip c.	Mennev Veled-i Şinko? c.	Velveş Veled-i Raluko c.	Talukir Veled-i Velveş c.	Yevaka Veled-i Ehavesil c.
Lehlünis? Veled-i Ak c.	Yançev Veled-i Marko c.	Sanavan? Veled-i Ebtevanan c.	Yuriy Veled-i Lehlüyan m.	Meltan Veled-i Lehlüyan m.	Dimitri bin Radul c.	Yuriy Veled-i Radul m.
Dan bin Lehlüyan c.	Olen Veled-i Devmiy? c.	Semko Veled-i Olen c.	Kadru Veled-i Semko c.	Pirak? Veled-i ... c.	Serbetev Beled-i Yulen c.	Pirak Veled-i Kaldinin c.
İhyakev bin Yulen c.	Estanu Veled-i Semko c.	Drahman Veled-i Yulen c.	Oder Veled-i İmliye c.	Yuca Veled-i Miliy c.	Talu Veled-i Yuca c.	Karminol Veled-i Yulen c.
Tataris Veled-i Yulen m.	Hemmeh? Veled-i Tenes c.	Hınakim? Veled-i Saah c.	Yulen Veled-i Sekula c.	Ranen Veled-i Rus c.	Yulen Veled-i Musev c.	Derkim Veled-i Bahamil c.
Avlevel Veled-i Divem c.	Piri bin Eflak c.	Dinar Lehlüyan Veled-i Avlevel c.	Damar Pentok bin Hemmeh c.	Halice Veled-i Lehlüye c.	Yulen bin Minolen c.	Filip Veled-i Rus c.
Veled-i	Deveci	Piri	Semko	Cevka	Küçük	Velçev

Balıkçı Mihayil c.	bin Berseni m.	bin Berseni m.	Veled-i A'delen c.	Veled-i Rusen c.	Lehliyan Mirka c.	Veled-i Sekula c.
Oder Veled-i Rasko c.	Merdev Veled-i Yulen c.		Hane 52	Mücerred 6		

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 484
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18
- 3- Çiftlik : 1 = 22
- 4- İspenc-i gebrân neferân : Fi 25 , 58 = 1450
- 5- Resm-i hime ve ketân beher müzevec : Fi 12 = 624
- 6- Hınta keyl : 283 , kıymet = 1981
- 7- Şair keyl : 174 , kıymet = 696
- 8- Alaf maa çavdar keyl : 114 , kıymet = 342
- 9- Erzen keyl : 110 , kıymet = 440
- 10- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 11- Resm-i giyâh ve sâz der kenâr-ı Âb-ı Turla beher araba : Fi 2 = 46
- 12- Öşr-ü kovan : 61
- 13- Öşr-ü besâtin maa meyve : 30
- 14- Resm-i henâzir maa bojik : 60
- 15- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 705
- 16- Yekûn : 6980

- 24 -

Kârye-i Kara Kasım der nezd-i Yanıkhisar an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Ramazan	Bedri	Ali	Yusuf	Himmet	Mehmed	Mustafa
---------	-------	-----	-------	--------	--------	---------

Veled-i Yusuf c.	Veled-i Ramazan m.	Veled-i Abdullah c.	Veled-i Abdullah c.	Veled-i Şaban c.	Veled-i Himmet c.	Veled-i Himmet c.
Ferhad Veled-i Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Abdullah c.	Çiftlik-i Tâliş Hüseyin Der yed-i ahâli-i kârye-i mezbûr	Gebrân-ı Kârye-i Mezbûr	Sekula Veled-i Yorgi	Minol Veled-i O	Hane 9 Hane-i Gebrân 2

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 374
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
- 3- İspenc-i gebrân neferân 2 : Fi 25 = 50
- 4- Hınta keyl : 200 , kıymet = 1400
- 5- Şair keyl : 50 , kıymet = 200
- 6- Alaf ve çavdar keyl : 30 , kıymet = 90
- 7- Erzen keyl : Fi 22,5 , kıymet = 90
- 8- Mercimek ve arpa. keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i hime ve giyâh beher araba : Fi 2 = 60
- 10- Resm-i giyâh-ı müslimânân : Fi 2 = 60
- 11- Öşr-ü kovan : 75
- 12- Öşr-ü besâtin ve meyve : 25
- 13- Resm-i dönüm-ü bagât-ı müslimânân : Fi 4 , 8 kıymet = 32
- 14- Resm-i henâzir ve bojik : 10
- 15- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 132
- 16- Yekûn : 2627

**Kârye-i Kara Ali nâm-ı diğêr Divane Kara der Beylûdere an havâss -ı hûmâyûn
Beylûdere nâm kâryede bulunmuştur. Tâbi-i Akkirman**

Osman bin Yusuf c.	Ali Veled-i Hüseyin c.	Süleyman Veled-i Mustafa c.	Hasan Veled-i Mustafa c.	Veli Veled-i İsa c.	Rasul Veled-i Veli c.	Musa Veled-i Hurşid c.
Ali Veled-i Ahmed m.	Bayramlu Veled-i Abdullah c.	Kurd Veled-i Bayramlu m.	Kara Ali bin Mustafa c.	Mahmud Veled-i Kara Ali m.	Hane 9	Mücerred 3

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift: Fi 22 = 198
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18
- 3- Hınta keyl : 200 , kıymet = 1400
- 4- Şair keyl : 90 , kıymet = 360
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 20 , kıymet = 60
- 6- Erzen keyl : 55 , kıymet = 220
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8-Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 22
- 9- Öşr-ü kovan : 11
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 15
- 11- Âsiyâb-ı bâd , Delükan : Pâre 1 , Resm = 30
- 12- Âsiyâb-ı bâd , Veli Senûh : Pâre 1 , Resm = 30
- 13- Âsiyâb-ı bâd , Kara Ali : Pâre 1 , Resm = 30
- 14- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 94
- 15- Yekûn : 2509

Kârye-i Davutça der nezd-i Yanıkhisar an havâss -ı hûmâyûn Tâbi-i Akkirman

Memi bin Davut c.	Davut bin Memi m.	Ali bin Davut m.	Hüseyin bin Abdullah m.	Ömer bin Hüseyin m.	Ahmed bin Arnavud m.	Mikayil bin Ahmed c.
Koçi bin Ali m.	Yusuf bin Abdullah c.	Eshabân Veled-i O m.	Hasan bin Abdullah c.	Mehmed bin Abdullah c.	Mustafa Veled-i O m.	Tur Ali bin Mustafa c.
Pir Ali bin Mustafa c.	Pursar bin Koç'ar c.	Hüseyin bin Pursar c.	Ramazan bin Yusuf c.	Bâli bin Yusuf c.	Ali bin Abdullah c.	Himmet bin Abdullah c.
Ali bin Himmet m.	Mehmed bin Himmet m.	Hüseyin bin Abdullah c.	Iramazan bin Hasan m.	Ramazan bin Yakup c.	Himmet bin Abdullah c.	Nebi bin Abdullah c.
Çiftlik-i Tararlus Ahmed bin Pehlivan 22		Hane 17	Mücerred 11	Çiftlik 1		

Hâsıl Maa Salâriye

1- Resm-i çift : Fi 22 = 374

2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 66

3- Çiftlik : 1 = 22

4- Hınta keyl : 150 , kıymet = 1050

- 5- Şair keyl : 56 , kıymet = 224
6- Alaf maa çavdar keyl : 22 , kıymet = 66
7- Erzen keyl : 70 , kıymet = 280
8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
9- Resm-i giyah ve saz beher araba : Fi 2 = 48
10- Öşr-ü kovan : 22
11- Öşr-ü besâtin ve meyve : 82
12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 89
13- Yekûn : 2344

- 27 -

Kârye-i Artuk Şücâğ der nezd-i Yanıkhisar Tâbi-i Akkirman

Pir bin Kana c.	Mehmed bin Abdullah c.	Klikali Rum Ahmed c.	Hüseyin bin Bâli m.	Çiftlik-i Ak Sebek der yed-i ahâli-i kârye-i m. 22
Çiftlik-i Mustafa Sultan Merd-i Kal'a-i Mâ'zul 22	Çiftlik-i Halil bin Mehmed 22	Çiftlik-i Kurt bin İskender mâ'zul-ü kethüdâ-i âyân 22	Çiftlik-i Kubadlı der yed-i Esen Kârye-i mezbûr 22	

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 66
2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
3- Çiftlik : 5 , Fi 22 , kıymet = 110
4- Hınta keyl : 280 , kıymet = 1960
5- Şair keyl : 122 , kıymet = 488

6- Alaf maa çavdar keyl : 32 , kıymet = 96

7- Erzen keyl : Fi 77,5 , kıymet = 310

8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21

9- Resm-i giyâh ve saz beher araba : Fi 2 = 128

10- Öşr-ü kovan : 164

11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 24

12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştânî ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu-i zemin ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 225

13- Yekûn : 3598

- 28 -

Kârye-i Büyükdere nâm-ı diğêr Esenderesi Karagözköy dahi derler an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Karagöz bin Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Karagöz m.	Atik İskender bin Mustafa c.	Mustafa bin Abdullah c.	Atik Bayram bin Ahmed c.	Kasım Veled-i Abdullah c.	Üveys Veled-i Abdullah c.
Mustafa bin Abdullah c.	Hüseyin Veled-i Yusuf c.	İskender Veled-i Abdullah c.	Himmet Veled-i Hüseyin c.	Atik Şir Merd bin Eyyüb Ağa c.	Buraki Veled-i Eyyüb Tatar c.	Devlet Veled-i Tatar c.
Musa bin Tatar m.	Çiftlik-i Haydar Biraderi Ali Saatuli? 22	Çiftlik-i Artuk Hüseyin 22	Çiftlik-i Edip Mustafa 22	Çiftlik-i Veled-i Kara Abdi 22	Çiftlik-i Dekâki Bâli 22	Çiftlik-i Kara Süleyman 22
Çiftlik-i						

Murad bin Kara Derdi 22		Hane 13	Mücerred 2	Çiftlik 7		
----------------------------------	--	--------------------------	-----------------------------	----------------------------	--	--

Hâsl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 286
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12
- 3- Çiftlik : 7 , Fi 22 = 154
- 4- Hınta keyl : 250 , kıymet = 1750
- 5- Şair keyl : 160 , kıymet = 640
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 54 , kıymet = 162
- 7- Erzen keyl : 115 , kıymet = 460
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh ve saz beher araba : Fi 2 = 104
- 10- Öşr-ü kovan : 42
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 15
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştânî ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 136
- 13- Yekûn : 3782

- 29 -

Kârîye-i Karaboray an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Yulensarar Veled-i Seyyid Kurman c.	Âri ? Bek bin Hüseyin c.	Hansevir? Veled-i Semakeldi c.	Devlethan Veled-i Ali c.	Allah Viridi bin Devlethan m.	Hüseyin Veled-i Derviş c.	Ali Veled-i Haydar c.
Hanbeş	Han	Devlet	Kurman			

bin Hangeldi c.	Derviş Veled-i Mehmed c.	Veled-i Ak Seyyid c.	Ali bin Kurman Devlet c.		Hane 10	Mücerred 1
-----------------------	-----------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------	--	--------------------	-----------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 220
- 2- Resm-i mücerred = 6
- 3- Hınta keyl : 80 , kıymet = 560
- 4- Şair keyl : 176 , kıymet = 704
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 24 , kıymet = 78
- 6- Erzen keyl : 35 , kıymet = 140
- 7- Mercimek maa arpa. keyl : 1 , kıymet = 7
- 8- Resm-i giyâh ve kil beher araba : Fi 2 = 76
- 9- Öşr-ü kovan : 14
- 10-Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
- 11-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştbâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 115
- 12- Yekûn : 1927

- 30 -

Kârye-i Nasuh Ağa an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Kumak Veled-i Haris c.	Allahvirdi bin Sanune? c.	Han Nebi bin Mustafa c.	Yuhas bin Yunus c.	Ali Hafız Veled-i Eshar c.	Tarlu Veled-i Gühân c.	Ömer Veled-i Kalunhan c.
Eshar Veled-i T'amurim	Sefer Veled-i İlyas	İlyas Veled-i Tatar	İshak Veled-i Tatar	Kudaş Veled-i Tatar	Kurman bin Koca Tatar Veled-i Tatar

c.	c.	c.	c.	c.	c.	c.
Ramazan Veled-i Allahvirdi c.	Tatanis Birader-i O c.	Dülger Baybek Tatar c.			Hane 17	

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 374
- 2- Hınta keyl : 110 , kıymet = 770
- 3- Şair keyl : Fi 87,5 , kıymet = 314
- 4- Alaf maa çavdar keyl : 22 , kıymet = 66
- 5- Erzen keyl : 80 , kıymet = 320
- 6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 100
- 8- Öşr-ü kovan : 5
- 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 9
- 10-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştbâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 108
- 11- Yekûn : 2087

- 31 -

Kârye-i İslam kârye-i Büyükderede çiftlik yazılmıştır , an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Receb Veled-i Usay c.	Hacı Karaca bin Tatar c.	Ali Veled-i Gönül c.	Allahvirdi Veled-i Bonek? c.	Kurmanay Veled-i Tatar c.	Hane 5
--------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------	---------------------------------------	------------------------------------	-------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 110
- 2- Hınta keyl : 55 , kıymet = 385
- 3- Şair keyl : 42 , kıymet = 168
- 4- Alaf maa çavdar keyl : 4 , kıymet = 12
- 5- Erzen keyl : 50 , kıymet = 200
- 6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 28
- 8- Öşr-ü kovan : 12
- 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 15
- 10-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 102
- 11-Yekûn : 1053

- 32 -

Kârye-i Şakirönü nâm-ı diğêr Esenderesi an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Raiş Veled-i Cafer c.	Ali Bek bin Cafer c.	Taykoç Veled-i Cafer c.	Halis bin A'lulad c.	Dülger bin Musa c.	Silivri Veled-i Musa c.	Han Ali bin Hüdanar? c.
Halil Ali bin Hüdanar c.	Bek Avrar Veled-i Avrarkim c.	Hüda Bahş bin Ali c.	İlyas Veled-i Tatar c.	Mehmed bin Hafız c.	Esen Mehmed bin Tatar c.	Ramazan Veled-i Han Devlet c.
Hangeldi bin Handevlet c.	Halis bin Tatar c.	Koca Nebi bin Tatar c.	Tengrivirdi bin Tatar c.		Hane 18	

Mahalle-i Kara Ali

Koç'ar Veled-i Halil c.	Turka Veled-i Tebkes? c.	Abdurrahman bin Atataş c.	Şah Kulu bin Tatar c.	Hüseyin bin Tatar c.	İsmail Veled-i Ahmed c.	Veled-i Kara Seydi c.
Ramazan Veled-i Avar Hafız c.	Ali Veled-i Avar Hafız c.	Halil Veled-i Avar Hafız c.	Allah Virdi bin Tatar c.	Bayla Bek Avar Hafız c.	Hüdavirdi Veled-i Karar? Virdi c.	Kurmay Veled-i Baykara c.
Tahir Veled-i Tengri Virdi c.	Ev'aş? bin Dunah? c.		Hane 16			

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 748
- 2- Hınta keyl : 135 , kıymet = 945
- 3- Şair keyl : 72 , kıymet = 288
- 4- Alaf maa çavdar keyl : 20 , kıymet = 60
- 5- Erzen keyl : 65 , kıymet = 260
- 6- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 43
- 8- Öşr-ü kovan : 10
- 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 14
- 10-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 130
- 11- Yekûn : 2519

Kârye-i Mehmetîsâr der vadi-i Şeyh Hızır nâm-ı diğêr Esenderesi an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Elbün Hafız bin Tengri Virdi c.	Taran Seyis bin Senûh c.	Sülüç Ali bin Taren Senûh m.	Yunâki Veled-i Kerim Virdi c.	Bekir Ulaca Veled-i Yumlu m.	Umar Ali bin Derviş c.	Ta'murem Veled-i Kariş? c.
Eşkeley bin Tatar c.	Devleş bin Kovakeş? c.	Ali Elmar bin Adeniye? c.	İlyen bin Tengrivirdi c.	Buhman Veled-i Tengrivirdi c.	Kulderviş bin Hüdavirdi c.	Ak Fenari bin Hafız Tatar c.
Allahvirdi bin Tatar c.	Essâd bin Tatar m.		Hane 13	Mücerred 3		

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 286
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18
- 3- Hınta keyl : 74 , kıymet = 518
- 4- Şair keyl : 48 , kıymet = 192
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 34 , kıymet = 102
- 6- Erzen keyl : 60 , kıymet = 240
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 41
- 9- Öşr-ü kovan : 102
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 14

11-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 123

12- Yekûn : 1557

- 34 -

Kârye-i Ak Seyyid an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Ak Seyyid	Halim	Devletsar	Daksam?	Ta' murem	Eşenbak?	
Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	bin	
Allahvirdi	Danyar	Yusuf	Devletsar	Hasan	Tatar	
c.	c.	c.	c.	c.	c.	Hane
						6

Hâsıl Maa Salâriye

1- Resm-i çift : Fi 22 = 132

2- Hınta keyl : 173 , kıymet = 1381

3- Şair keyl : 126 , kıymet = 504

4- Alaf maa çavdar keyl : 12 , kıymet = 36

5- Erzen keyl : 84,5 , kıymet = 350

6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21

7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 40

8- Öşr-ü kovan : 6

9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 11

10-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 113

11-Yekûn : 2594

Karye-i Ali imar der vadi-i Esenderesi nâm-ı diğer Şeyh Hızır an havâss -ı

hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Yevlek Veled-i Hasib c.	Atanas bin Han Divane c.	Hasib bin Tatar c.	Hüseyin Veled-i Kuşçu Hadi c.	Behram Veled-i Yunus c.	Sünûh Veled-i Tatar Ahmed c.	Tolunay bin Hangâli c.
Hamri Veled-i Kusem c.	Malkoç bin Tatar c.	Osman bin Hâris c.	Han Veled-i Allahvirdi c.	Oka Maham bin Tatar c.	Ak Mila Veled-i Tatar c.	Kara Damak Veled-i Tatar c.
Alagöz bin Tatar c.	Devlet Ali bin Tatar c.	Allahvirdi bin Tatar m.	Kusef bin Tatar m.	Kuvi? bin Tatar m.	Hane 16	Mücerred 3

Hâsıl Maa Salâriye

- 1-Resm-i çift : Fi 22 = 352
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18
- 3- Hınta keyl : 123 , kıymet = 861
- 4- Şair keyl : 96 , kıymet = 384
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 29 , kıymet = 87
- 6- Erzen keyl : 72,5 , kıymet = 290
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 73
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 11

11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 130
12- Yekûn : 2237

- 36 -

Kârye-i Aşağı Bağlar an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Hasan Hüseyin Veled-i Dükeç Ali c.	Koskey Veled-i Kuhalis c.	Bayta'lu bin Koskey c.	Mansur Veled-i Tatac c.	Mahmud Veled-i Tatar c.	Hasek Mehmed bin Tatar c.	Şaban Veled-i Hasib c.
Alamah Veled-i Tatar c.	Dergin bin Ali c.	Ataş bin Muris c.	Yahya ? Veled-i Kara Damak c.	Gökgöz bin Tatar c.	Kurmay Veled-i Tatar c.	Keldibek? bin Tatar c.
Beka Veled-i Mesvâl c.	Hanvirir bin Tatar c.	Yurâmîr Veled-i Hasib c.	Mehmed bin Şaban c.	Hüseyin Veled-i Han Kılıç c.	Mehmed Veled-i Merâm c.	Karagöz Veled-i Avem c.
Hane 21						

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 462
- 2- Hınta keyl : 100 , kıymet = 700
- 3- Şair keyl : 100 , kıymet = 400
- 4- Alaf maa çavdar keyl : 118 , kıymet = 354
- 5- Erzen keyl : 65 , kıymet = 360
- 6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21

7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 57

8- Öşr-ü kovan : 10

9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 14

10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 90

11- Yekûn : 2468

- 37 -

Kârye-i Ak Mehmed an havâss -ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Mehmed bin Hâlibek c.	Hafız Tengri Virdi c.	Han Bâse bin Sultan Ali c.	Kemal Veled-i Yörünsav c.	Teymurbek bin Tatar c.	İsmail bin Han İlhay c.	Han Ali bin Halil c.
Haydar Veled-i Han Hâli c.	Han Evlad Veled-i Tatar c.	Esen Oldu bin Tatar c.	Han Keldi bin Bekatay c.	Hasib Veled-i Derviş c.	Yuni ? Evlad bin Tatar c.	Kemâli bin Tatar c.
Kosum bin Koç Seydi c.	Ebnivan Veled-i Kosum m.	Bek Keldi bin Allahvirdi c.	Yula bin Tatar c.	Ebnüs bin Tatar c.	Mustafa bin Kulik c.	Bay Devlet Veled-i Aman Devlet c.
Receb Veled-i Evrerkeldi c.	Receb Veled-i Ak Devlet c.	Kücelek bin Tatar c.	Ak Seydi bin Ak Devlet c.	Halis bin Tatar c.	Evveloldu bin Tatar c.	Baylucek bin Kul keldi c.
Es Derviş bin	Çiftlik-i Kassab					

Şakir Tengri Virdi c.	Mehmed Der yed-i Ahâli-i Kârye-i m 22	Hane 28	Mücerred 1	Çiftlik 1		
--------------------------------	---	--------------------------	-----------------------------	----------------------------	--	--

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 616
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
- 3- Çiftlik : 1 , kıymet = 22
- 4- Hınta keyl : 160 , kıymet = 1120
- 5- Şair keyl : 116 , kıymet = 464
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 40 , kıymet = 120
- 7- Erzen keyl : 75 , kıymet = 300
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 1 , kıymet = 7
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 58
- 10- Öşr-ü kovan : 31
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 13
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i aruşâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 122
- 13- Yekûn : 2879

- 38 -

Kârye-i Ali Bey Hafız der vâdi-i Şeyh Hızır an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Boytâ'lu bin Bozbaş c.	Tatakay bin Eyec ? c.	Hanâder Birader-i Ali Bek c.	İskender bin Tatar c.	Akkuman Veled-i Tatar c.	İbrahim bin Tatar c.	Esen bin Tatar c.
Yusuf bin	Han Koca bin	Mehmed Veled-i	Çiftlik-i Ali			

Tatar	Tatar	Gülen	Sanatuli Derbend Hüseyin Veled-i Yunmanak 22			
c.	c.	c.				

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 220
- 2- Çiftlik : 1 = 22
- 3- Hınta keyl : 160 , kıymet = 1120
- 4- Şair keyl : 103 , kıymet = 412
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 28 , kıymet = 84
- 6- Erzen keyl : 103 , kıymet = 412
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 1 , kıymet = 7
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 40
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 15
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd :148
- 12- Yekûn : 2490

- 39 -

Kârye-i Hâlis Ağa-ı Tatârân an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Benes	Mustafa	Kosta?	Ohnâmiş	Şaban	Senûh	Hakanay
Veled-i	bin	Senûh	bin	bin	bin	bin
Halis	Kubad	bin	Şaban	Tatar	Hafız	Hafız
c.	c.	c.	c.	c.	c.	c.
Evlad	Evrerkeldi	Hüdavirdi	Kudaş			

bin Tatar c.	bin Tatar c.	bin Tatar m.	bin Tatar m.	Hane 9	Mücerred 2	
--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	-------------------------	-----------------------------	--

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 198
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12
- 3- Hınta keyl : 106 , kıymet = 742
- 4- Şair keyl : 78 , kıymet = 312
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 14 , kıymet = 42
- 6- Erzen keyl : 57,5 , kıymet = 230
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 65
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 11
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 118
- 12- Yekûn : 1761

- 40 -

Kârye-i İsa Koca Ağa-i Tatârân an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

İsa Koca Ağa bin Esben ? c.	Merdtay? bin İsa Koca c.	Asman Veled-i Ömer c.	Ahmed Seydi bin Eman? c.	Dakar Musa bin Eman? c.	Bay Koca Veled-i Himmet c.	İbrahim Veled-i Bay Koca c.
Hacıkeldi bin Tatar	Manalık? Veled-i Yunus	Pir Ali bin Meskak ?	Hanâri Dakar bin Meskak?	Aşkoldu Dakar bin Meskak ?	Ali Bek Veled-i Şan Veli	Umay Koca Veled-i Tatar

c.	c.	c.	c.	c.	c.	c.
Hüseyin Veled-i Âlim Koca c.	Omanes? Veled-i Tatar c.	Senûh bin Habib Tatar c.	Eman bin Tatar m.	Han Keldi bin Tatar m.	Hane 17	Mücerred 2

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 374
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12
- 3- Hınta keyl : 110 , kıymet = 770
- 4- Şair keyl : 64 , kıymet = 376
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 12 , kıymet = 36
- 6- Erzen keyl : 85 , kıymet = 340
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 14
- 9- Öşr-ü kovan : 4
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 5
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştânî ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 12
- 12- Yekûn : 1964

- 41 -

Kârye-i Esenkeldi an Tatârân an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Kara Esen Keldi c.	Lenet? Esen Keldi c.	Çoytaş? Esen Keldi m.	Bek Veled-i Kosnaç? c.	Toktamış Veled-i Koknar m.	Allahkulu bin Allahvirdi c.	Dakar Ramazan bin Esenkeldi c.
-----------------------------	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	--

Sanâri Veled-i Allahvirdi m.	İmâles bin Onariç c.	Mehmed Veled-i Onariç m.	Ali Veled-i Yusuf m.	Halis bin Tatar c.	Han Kara bin Tengrivirdi c.	Baykara Veled-i Tengrivirdi c.
Toktamış bin Baykara m.	Şaban bin Tatar c.	Hacı Meram Veled-i Şaban m.	Bâli Dakar bin Şaban c.	Mustafa bin Ali Merdlin c.	Musa Veled-i Ali Merdlin? c.	Tengrivirdi bin Tatar c.
İlyalık? Veled-i Tatar m.	Geşkeldi? bin Tatar m.	Hane 15	Mücerred 8			

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 330
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 48
- 3- Hınta keyl : 220 , kıymet = 1540
- 4- Şair keyl : 192,5 kıymet = 770
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 23 , kıymet = 69
- 6- Erzen keyl : 140 , kıymet = 560
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 62
- 9- Öşr-ü kovan : 4
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd :195
- 12- Yekûn : 3606

Kârye-i Karaevli an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Hakay bin Halitçe c.	Ak Kenan bin Tatar c.	Boranay bin Tatar c.	Bay Polat bin Tatar c.	Akderes? bin Tatar c.	Hanlıca? bin Naloy? c.	İsmail Veled-i Mustafa c.
Çerkes bin Tatar c.	İbrahim bin Tatar c.	Ölekçibek? bin Tengrivirdi c.	Balkoş? bin İmales? c.	Evveloldu bin Tatar m.	Hane 11	Mücerred 1

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 242
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
- 3- Hınta keyl : 166 , kıymet = 1162
- 4- Şair keyl : 162 , kıymet = 648
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 11 , kıymet = 33
- 6- Erzen keyl : 102 , kıymet = 408
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 2 , kıymet = 14
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 171
- 9- Öşr-ü kovan : 5
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 10
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştânî ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 111
- 12- Yekûn : 2810

Kârye-i Bostan Ali an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Sâdi Veled-i Atalak	Babaykeldi bin Neten?	Karagöz Veled-i Tanrar?	Gündoğan Veled-i Tatar	Han Koca Veled-i Karaş	Devlet Veled-i Ak Hafız	Hanatatak? bin Ramazan
---------------------------	-----------------------------	-------------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	------------------------------

c.	c.	c.	c.	c.	c.	c.
Toktamış	Şeyh	Yaluca?	Derviş	Ali	Tamla?	Karakece?
Veled-i	Eşhar	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	bin
Tatar	Veledi	Kasım	Allahvirdi	Koneş?	Tatar	Tatar
c.	c.	c.	c.	c.	c.	c.
.....?	Berduş?	Hankeldi	Hanvirdi		
Veled-i	Veled-i	Veled-i	bin	Veled-i		
Hanseven	Allahvirdi	Tanrıkulu	İnehan	Hanboyrat?	Hane	Mücerred
c.	c.	c.	c.	m.	17	2

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 374
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12
- 3- Hınta keyl : 54 , kıymet = 378
- 4- Şair keyl : 96 , kıymet = 384
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 15 , kıymet = 45
- 6- Erzen keyl : 90 , kıymet = 360
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 2 , kıymet = 14
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 40
- 9- Öşr-ü kovan : 7
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve = 9
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve resm-i deştânî ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve resm-i tapu ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd : 99
- 12- Yekûn : 1722

- 44 -

Kârye-i Papas Ağa defter-i atıkde kârye-i Kal'alu da Çiftlik mahsûlü ki Mustafa deyü yazılmıştır , an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Mahalle-i Papas Ağa

Papas Ağa	Karmış	Yutmunay	İlyas	Hüseyn	Tarpolat	Evrer
-----------	--------	----------	-------	--------	----------	-------

bin Tatar c.	bin Tatar c.	bin Tatar c.	Veled-i Akdoğan c.	Veled-i Kamatadu? c.	bin Tarduş? c.	Keldi bin Hüseyn c.
Aykeldi bin Aydoğmuş c.	Kurtatay bin Handevlet c.	Düven Veled-i Tatar m.	Kasım Veled-i Mustafa c.		Hane 10	Mücerred 1

Mahalle-i Bay Seyyid

Bayseydi bin Tatar c.	Kurdaş? Veled-i Han Seydi c.	Kadeş Veled-i Han Seydi c.	Hüseyn Veled-i Tamaseydi m.	Nasuh Veled-i Abdullah c.	Koş Oldu bin Tatar c.	Derhan bin Tatar c.
Hane 6	Mücerred 1					

Mahalle-i Sevindik

İbrahim Veled-i Sevindik c.	Azimbek bin Sevindik m.	Sâvami Veled-i Şeyh Hüseyn c.	Han Bâse Veled-i Sâvami c.	İlyas Veled-i Tursun c.	Satay? Veled-i Tatar c.	Han Sanâri bin Tatar c.
Fâris? bin Tatar c.	Bostar? bin Hafız c.	Talvaş? bin Tatar	Veli Veled-i Davud c.	Saç İlya? bin Tatar c.	Hafız Mehmed bin Tatar c.	Şir Merd Veled-i Abdullah m.
Hane 12	Mücerred 2					

Mahalle-i Baybak

Pir Ali	Osman	Bâki	Ali	Talkeldi?	Toktamış	Divâne
---------	-------	------	-----	-----------	----------	--------

Veled-i Pir Ahmed c.	Veled-i Pir Ahmed m.	Veled-i Pir Ahmed m.	Veled-i Abdullah c.	Veled-i Tengrivirdi m.	Veled-i Kebek? m.	Birader-i O m.
Mirlam Ali Veled-i Tanrıvirdi c.	Şaban Birader-i O m.	Halis bin Köse Tatar c.	Aylak Yusuf bin Ersin c.	Baykeldi bin Hankeldi c.		

Mahalle-i Murtaza

Murtaza Veled-i Mehmed c.	Ahmed Birader-i O c.	Mustafa Veled-i Tengrivirdi m.	Hızır Veled-i Bahadır m.	Hane 2	Mücerred 2
------------------------------------	-------------------------------	---	-----------------------------------	-------------------------	-----------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 792
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 72
- 3- Hınta keyl : 210 , kıymet = 1470
- 4- Şair keyl : 306,5 , kıymet = 1226
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 52 , kıymet = 156
- 6- Erzen keyl : 190 , kıymet = 760
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 2 , kıymet = 14
- 8- Resm-i giyâh ve kil beher araba : Fi 2 = 142
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin ve meyve : 26
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştâni ve duhân ve haymâne ve resm-i ağıl ve kışlak ez hâric ve yava ve kaçgun ve Beyt-ül Mâl ve mâl-ı gâib ve mâl-ı mefkûd ve resm-i tapu : 273
- 12- Yekûn : 4941

Çiftlikhâ-i kazâ-i Akkirman ki o şerif ile gelmiş mümtaz ve muayyen sınırları hüccetlerinde mesturdur ,ziraat idüp öşr ve rüsûmlarını virirler.

- 45 -

Çiftlik-i Hacı Sinan der vâdi-i Manastır defter-i köhnede Saruyâr nâm kâryede yazılmıştır.Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i mezbur der yed-i Hasib Ağa veled-i Piri 22	Cafer veled-i Abdullah Arnavud c.	Hane 1	Çiftlik 1
---	--	-------------------------	----------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 22
- 2- Çiftlik : 1 = 22
- 3- Hınta keyl : 34 , kıymet = 238
- 4- Şair keyl : 24 , kıymet = 96
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 3 , kıymet = 9
- 6- Erzen keyl : 18 , kıymet = 72
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 2 , kıymet = 14
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 60
- 9- Öşr-ü kovan : 60
- 10- Öşr-ü bostan ve piyaz ve kelem maa meyve : 196
- 11- Resm-i dönüm-ü bağât : 20
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştânî ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 79
- 13- Yekûn : 888

- 45 -⁶

Çiftlik-i Bosya Nasuh der vadi-i Manastır Saruyâr nâm kâryede bulunmuştur.Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i İskender bin	Hasib ? Veled-i Duka	Hafız Veled-i Tatar
------------------------	----------------------	---------------------

⁶ 701 Nolu tapu tahrir defterinde iki adet 45 numaralı çiftlik bulunmaktadır.

Abdullah bin Âlim 22	c.	c.
----------------------	----	----

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 44
- 2- Çiftlik : 1 = 22
- 3- Hınta keyl : 26 , kıymet = 182
- 4- Şair keyl : 12 , kıymet = 48
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 4 , kıymet = 12
- 6- Erzen keyl : 12,5 , kıymet = 50
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 1 , kıymet = 7
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 5
- 9- Resm-i dönüm-ü bağât : Fi 4 = 20
- 10- Öşr-ü bostan ve piyaz ve kelem maa meyve : 20
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 21
- 12- Yekûn : 431

- 46 -

Çiftlik-i İnehan Merd-i Kal'a Saruyâr nâm kâryede bulunmuştur.Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i İnehan bin Kasım El Mezbûr 22	İsmail bin Tatar c.	Ali bin Tatar m.	Hane 1	Mücerred 1	Çiftlik 1
--	------------------------------	---------------------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 22
- 2- Resm-i mücerred : 6
- 3- Çiftlik : 1 = 22
- 4- Hınta keyl : 34 , kıymet = 238
- 5- Şair keyl : 12 , kıymet = 48
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 8 , kıymet = 24

- 7- Erzen keyl : 17,5 , kıymet = 70
 8- Mercimek maa arpa keyl : 1 , kıymet = 7
 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 7
 10-Öşr-ü kovan : 20
 11-Öşr-ü besâtin kelem ve piyaz ve alik : 75
 12-Resm-i dönüm-ü bağât beher dönüm : Fi 4 = 16
 13-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştbâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 62
 14-Yekûn : 617

- 47 -

Çiftlik-i Tatar Ali defter-i köhnede Davutça nâm kâryede yazılmıştır.Hâliya der yed-i Mehmed bin Davud ve Topbaş ve Hacı İbrahim . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik der yed-i Mehmed bin Davud El mezbûr 22	Tursun Veled-i Ramazan c.	Teymur Veled-i Tursun m.	Kubad Veled-i Tursun m.	Süleyman Veled-i Halis c.	Ali Veled-i Abdullah c.	Hasib? Veled-i Abdullah c.
Hane 4	Mücerred 2	Çiftlik 1				

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 88
 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12
 3- Çiftlik : 1 = 22
 4- Hınta keyl : 26 , kıymet = 182
 5- Şair keyl : 12 , kıymet = 48
 6- Alaf maa çavdar keyl : 6 , kıymet = 18
 7- Erzen keyl : 10 , kıymet = 40
 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 12

10- ÖŖr-ü kovan : 74

11- ÖŖr-ü besâtin maa meyve : 12

12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deŖtbâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 63

13- Yekûn : 592

- 48 -

Çiftlik-i Hüseyin Çelebi defter-i köhnede Artuk Şücâğ nâm kâryede yazılmıştır.Hâliya der yed-i Hamza Bey

Haymânegân

Çiftlik	İŖtefan bin	Tudor bin	İŖtagev? bin		Gebrân-ı
1	Bersenih	Bersenih	Bersenih	Çiftlik	mücerred
22	m.	m.	m.	1	3

Hâsıl Maa Salâriye

1- Çiftlik : 1 = 22

2- İŖpenc-i gebrân : neferân : Fi 25 = 75

3- Hınta keyl : 26 , kıymet = 282

4- Şair keyl : 8,5 , kıymet = 34

5- Alaf maa çavdar keyl : 4 , kıymet = 12

6- Erzen keyl : 25 , kıymet = 100

7- Rezm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 68

8- ÖŖr-ü kovan : 54

9- ÖŖr-ü besâtin maa meyve : 97

10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deŖtbâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 188

11- Yekûn : 932

- 49 -

Çiftlik-i Haydar Ağa defter-i köhnede Artuk Şücâğ nâm kâryede yazılmıştır.Der yed-i mezkurin Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Hacı Hüseyin bin Abdullah 22	Çiftlik-i Recep bin Hasib bin Neslütân 22	Çiftlik-i Ali bin Mustafa 22	Çiftlik-i Mustafa bin Veli 22			
Sinan Veled-i Abdullah m.	Tanrivirdi Veled-i Tatar m.	Küri ? Veled-i Tatar m.	Dülger bin Tatar m.	Karin? Veled-i Tatar m.	Tunay Veled-i O m.	Mehmed Veled-i Tatar m.
İsmail bin Tatar m.	Kaderiş? bin Tatar m.	Han Keldi Veled-i Tatar m.	Ali bin Tatar m.	Yusuf bin Tatar m.	Hüseyin bin Tatar m.	Gebrân-ı Haymâ- negân
Ermaş? Veled-i Yulen?	Tudor Veled-i Bersenih	Yorgi Veled-i Bersenih	Çiftlik 4	Mücerred- i Müslim 13	Mücerred- i Gebr 3	

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik , 4 : Fi 22 = 88
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 78
- 3- İspenc-i gebrân : Nefer 3 Fi 25 = 75
- 4- Hınta keyl : 180 , kıymet = 1260
- 5- Şair keyl : 105 , kıymet = 420
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 15 , kıymet = 45
- 7- Erzen keyl : 100 , kıymet = 400
- 8- Mercimek ve arpa keyl : 3 ,kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 12
- 10- Öşr-ü kovan : 15
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 59
- 13- Yekûn : 2480

- 50 -

Çiftlik-i Alagöz Atik Dülger Hüseyin defter-i köhnede Büyükdere nâm kâryede yazılmıştır.Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Mehmed bin Nasuh 22	Çiftlik-i Ahmed bin Yusuf 22	Çiftlik 1
----------------------------------	---------------------------------	----------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 2 Fi 22 = 44
- 2- Hınta keyl : 66 , kıymet = 322
- 3- Şair keyl : 18 , kıymet = 72
- 4- Çavdar maa alaf keyl : 14 , kıymet = 42
- 5- Erzen keyl : 16,5 kıymet = 64
- 6- Mercimek maa arpa keyl : 2 , kıymet = 14
- 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 4
- 8- Öşr-ü kovan : 4
- 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 14
- 10- Âsiyâb-ı bâd : Pâre 1 = 30
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştânî ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 72
- 12- Yekûn : 682

- 51 -

Çiftlik-i Tursun Paşa defter-i köhnede Büyükdere nâm kâryede yazılmıştır.Der yed-i Hüseyin bin Abdullah . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Yulen bin Bersenih m.	Çiftlik 1	Mücerred-i Gebr 1
--------------------	--------------------------	----------------------------	------------------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1-Çiftlik : 1 = 22
- 2- İspenc-i gebrân : 1 =25
- 3- Hınta keyl : 20 , kıymet = 140
- 4- Şair keyl : 20 , kıymet = 80
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 12 , kıymet = 36

- 6- Erzen keyl : 1,5 kıymet =6
7- Mercimek ve arpa keyl : 1 , kıymet = 7
8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 5
9- Öşr-ü kovan : 4
10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 10
12- Yekûn : 342

- 52 -

Çiftlik-i Kayadboca ve çiftlik-i Şaşı Mehmed defter-i köhnede Küçükkatırcı nâm kâryede yazılmıştır.Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Şaban ve Receb veled-i Kayad Boca 22	Çiftlik-i Ali bin Yusuf 22	Çiftlik-i İnehan bin Kurman 22	Çiftlik-i Murtaza bin Mustafa 22	Çiftlik-i Ramazan bin Mehmed 22
Çiftlik-i Hacı Mehmed veled-i Berber Şücâğ 22	Mehmed Veled-i Abdullah c.	Mustafa Veled-i Han Nasuh c.	Atik Ferhad bin Berber Şücâğ c.	Kahmar Veled-i Karnan? Ali c.
Yakaralı Veled-i Danalmudi? c.	Bay Mehmed Veled-i Tûri c.	Hüseyin Veled-i Hüseyin c.	Tâib? Veled-i Tatar m.	Ahmed Veled-i Mehmed m.
Osman Veled-i Ramazan m.	Hane 7	Mücerred 3	Çiftlik 6	

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 154
2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18

- 3- Çiftlik : 6 Fi 22 = 132
 4- Hınta keyl : 120 , kıymet = 740
 5- Şair keyl : 55 , kıymet = 220
 6- Alaf ve çavdar keyl : 4 , kıymet = 12
 7- Erzen keyl : 55 , kıymet = 220
 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 12
 9- Öşr-ü kovan : 60
 10- Öşr-ü besâtin ve meyve : 37
 11- Öşr-ü mâhi : 30
 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve arusâne ve deştâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 124
 13- Yekûn : 1859

- 53 -

Çiftlik-i Kayıkçı Ali defter-i köhnede Küçükkatırcı nâm kâryede yazılmıştır. Der yed-i Hümâ Hatun Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Ahmed veled-i Ali c.	Yorgi veled- i Bersenih m.	Çiftlik 1	Hane 1	Mücerred-i Gebr 1
-----------------------	----------------------------	----------------------------------	--------------------------------	-----------------------------	--

Hâsıl Maa Salâriye

- 1-Resm-i çift : Fi 22 = 22
 2- Çiftlik : 1 = 22
 3- İspenc-i gebr : 1 = 25
 4- Hınta keyl : 6 , kıymet = 42
 5- Şair keyl : 4 , kıymet = 16
 6- Alaf ve çavdar keyl : 22 , kıymet = 66
 7- Erzen keyl : 5 , kıymet = 20
 8- Mercimek ve arpa keyl : 1 , kıymet = 7
 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 9
 10- Öşr-ü kovan : 13
 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 18
 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 38

13- Yekûn : 298

- 54 -

Çiftlik-i Körükçü İskender defter-i köhnede Küçükkatırcı'da yazılmıştır.Hâliya der yed-i Osman Beğ veled-i İskender. Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Sekula Veled-i Bersenih m.	Çiftlik 1	Mücerred-i Gebr 1
--------------------	-------------------------------	--------------	----------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- İspenc-i gebr : 25
- 3- Hınta keyl : 6 , kıymet = 42
- 4- Şair keyl : 4 , kıymet = 16
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 4 , kıymet = 12
- 6- Erzen keyl : 5 , kıymet = 20
- 7- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 8
- 9- Öşr-ü kovan : 18
- 10- Öşr-ü bostan maa meyve : 12
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 48
- 12- Yekûn : 245

- 55 -

Çiftlik-i Kasab Mehmed defter-i köhnede Küçükkatırcı nâm kâryede yazılmıştır.Tâbi-i Akkirman

Haymanegân

Çiftlik-i İbrahim bin Mehmed 22	Çiftlik-i Dakar? Atik Hüseyin Azeb 22	Çiftlik-i Ramazan bin Ahmed 22	Mehmed Veled-i Dakar? m.	Yulen Veled-i Bersenih
Çiftlik 3	Mücerred-i Müslim : 1	Mücerred-i Gebr : 1		

Hâsıl Maa Salâriye

- 1-Çiftlik : 3 Fi 22 = 66
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
- 3- İspenc-i gebr : 25
- 4- Hınta keyl : 253 , kıymet = 1710
- 5- Şair keyl : 114 , kıymet = 456
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 28 , kıymet = 74
- 7- Erzen keyl : 26 , kıymet = 104
- 8- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 =30
- 10- Öşr-ü kovan : 10
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 13
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 97
- 13- Yekûn : 2622

- 56 -

Çiftlik-i Ürekçi Hasan defter-i köhnede kârye-i Küçükkatırcı'da yazılmıştır.Hâliya der yed-i Hacı Mehmed bin Mustafa ve İbrahim bin Musa Hacı. Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Hacı maa Sirka? 22	İbrahim Veled-i Musa c.	İsmail Veled-i Musa c.	Bâli Duka? Veled-i Musa m.	İlya Veled-i Bersenih
Hane 2	Mücerred 1	Çiftlik 1		

Hâsıl Maa Salâriye

- 1-Resm-i çift : Fi 22 = 44
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
- 3- Çiftlik : 1 = 22
- 4- İspenc-i gebr : 1 =25
- 5- Hınta keyl : 140 , kıymet = 980
- 6- Şair keyl : 112 , kıymet = 448
- 7- Alaf maa çavdar keyl : 18 , kıymet = 54

- 8- Erzen keyl : 17,5 kıymet = 150
 9- Mercimek ve arpa keyl : 2 , kıymet = 14
 10- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 24
 11- Öşr-ü kovan : 10
 12- Öşr-ü besâtin maa meyve : 15
 13- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve arusâne ve deştbâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 32
 14- Yekûn : 1824

- 57 -

Çiftlik-i Musa Tâli defter-i köhnede Katırcı nâm kâryede yazılmıştır. Der yed-i Halil veled-i Musa Tâli ve Osman Beğ bin İskender an Havâss-ı Hümâyûn . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Halil maa Biradereş 22	Çiftlik-i Osman Beğ 22
-------------------------------------	---------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 2 = 44
 2- Hınta keyl : 6 , kıymet = 42
 3- Şair keyl : 4 , kıymet = 16
 4- Alaf ve çavdar keyl : 8 , kıymet = 24
 5- Erzen keyl : 12,5 kıymet = 50
 6- Mercimek maa arpa keyl : 2 , kıymet = 14
 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 =10
 8- Öşr-ü kovan : 15
 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 17
 10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve arusâne ve deştbâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 35
 11- Yekûn : 267

- 58 -

Çiftlik-i Mahmut Reis defter-i köhnede Küçükkatırcı nâm kâryede yazılmıştır. An havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Hafız Beylü Veled-i Allahviridi c.	Tengrikulu Veled-i Ataş c.	Ataş Mehmed Veled-i Ak Dunay? c.	Mehmed Akif Veled-i Ali c.	Hane 4
---	-------------------------------------	---	-------------------------------------	-------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 88
- 2- Hınta keyl : 50 , kıymet = 350
- 3- Şair keyl : 21 , kıymet = 84
- 4- Alaf ve çavdar keyl : 12 , kıymet = 36
- 5- Erzen keyl : 19 , kıymet = 76
- 6- Mercimek ve arpa keyl : 2 , kıymet = 14
- 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 15
- 8- Öşr-ü kovan : 20
- 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 15
- 10-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştâni ve haymâne ve duhân : 33
- 11-Yekûn : 731

Kârye-i Büyükkatırcı'da defter-i köhnede kârye-i mezbûrda olan çiftlikler hâliyâ müstakil olmağın köhnede hâsılları başka başka yazılmıştır.An havâss-ı hümâyûn .Tâbi-i Akkirman

- 59 -

**Çiftlik-i Mehmed tâbi-i Büyükkatırcı Hacı Abdullah çiftliğinden müntakildir.
Tâbi-i Akkirman**

Çiftlik-i Kara Boran 22	Ak Devlet bin Tatar m.	Murad bin Tatar m.	Receb bin Tatar m.	Çiftlik 1	Mücerred 3
-------------------------------	------------------------------	--------------------------	--------------------------	----------------------------	-----------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- Resm-i mücerred : 18

- 3- Hınta keyl : 190 , kıymet = 1330
- 4- Şair keyl : 90 , kıymet = 360
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 8 , kıymet = 24
- 6- Erzen keyl : 22,5 kıymet = 90
- 7- Mercimek maa arpa : 3 ,kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 15
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 9
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i deştân ve haymâne ve duhân ge gayrı denk : 15
- 12- Yekûn : 1914

- 60 -

Çiftlik-i Seyyid Musa tâbi-i Büyükkatırcı Hacı Abdullah çiftliğinden ayrılmıştır.Der yed-i Abdullah Çavuş bin Ali tâbi-i mezbur

Çiftlik-i m.	Gebrân-ı Haymâne-gân	Yorgi Veled-i Bersenih m.	Mihal Veled-i Bersenih m.	Kosta Veled-i Bersenih m.	Çiftlik 1	Mücerred-i Gebrân 3
22						

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 =22
- 2- İspenc-i gebrân : 3 , Fi 25 = 75
- 3- Hınta keyl : 260 , kıymet = 1820
- 4- Şair keyl : 66 , kıymet = 264
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 30 , kıymet = 90
- 6- Erzen keyl : 45 , kıymet = 180
- 7- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 10
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân gayrıdan : 27
- 12- Yekûn : 2526

Çiftlik-i Hacı Abdullah tâbi-i Büyükkatırcı hâliyâ der yed-i Hacı Muharrem ve Çerkes Ahmed ve Divane Ali ve Hacı Seydi ve Kızılgöz Yusuf ve Hacı Şaban Esen Ramazan ve Şirmerd bin Abdullah ve Kara Mustafa Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Mezburin Baha Fi 22	Atik İskender bin Maksud c.	Atik Mustafa bin Hacı Abdullah c.	Atik Bahardır bin Kasım c.	Atik Nakos bin Abdi Hanaşe? c.	Ramazan Veled-i Ali m.	
Dungay Veled-i Tatar c.	Hanbuldu Veled-i Tatar c.	İbrahim Veled-i Tatar c.	Tanrıvirdi Veled-i Tatar c.	Hasan Birader-i O c.	Tanrıvirdi Veled-i Enanib? c.	Kalman Veled-i Koşdevlet m.
Unay Veled-i KocaTatar m.	Allahvirdi Veled-i Tatar c.	Ali bin Tatar c.	Yurger? Veled-i Tatar m.	Hane 13	Mücerred 3	Çiftlik 8

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 276
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18
- 3- Çiftlik : 8 Fi 22 = 176
- 4- Hınta keyl : 500 , kıymet = 6300
- 5- Şair keyl : 372 , kıymet = 1488
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 82 , kıymet = 246
- 7- Erzen keyl : 147,5 kıymet = 590
- 8- Mercimek ve arpa keyl : 1 , kıymet = 7
- 9- Resm-i giyâhbeher araba : Fi 2 = 10
- 10- Öşr-ü kovan : 20
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 18
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştâni ve duhân-ı haymâne ve gayrıdan : 233

Çiftlik-i Halil Çelebi maa çiftlik-i Hacı Ramazan tâbi-i Büyükkatırcı Tâbi-i Akkirman

Merd-i Kal'a Çiftlik-i Hacı Şaban Veled-i Hacı Ramazan m. 22	Çiftlik-i Avdik? bin Budak ? 22	Atik Yusuf bin Hacı Şaban c.	Atik Mehmed bin Halil Çelebi c.	Atik Çavleş? bin Halil Çelebi c.		
Atik Karaç bin Halil Çelebi c.	Atik Emmi bin Halil Çelebi m.	Bayram bin Tatar m.	Huban bin Tatar c.	Esen Ali bin Tatar c.	Endüş? bin Tatar c.	Toktay bin Tatar m.
Osman bin Tatar c.	Tanrıvirdi bin Tatar m.	Karadamak bin Tatar c.	Gebrân-ı Haymâne- gân	Bâli bin Bersenih	Eşhebân bin Bersenih	Drakul bin Bersenih
Çiftlik 2	Hane-i Müslim 9	Mücerred-i Müslim 4	Mücerred- i Gebr 3			

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 198
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 24
- 3- Hınta keyl : 231 , kıymet = 1617
- 4- Çiftlik : 2 = 44
- 5- İspenc-i gebrân : 3 ,Fi 25 =75
- 6- Şair keyl : 136 , kıymet = 544
- 7- Alaf ve çavdar keyl : 32 , kıymet = 96
- 8- Erzen keyl : 95 , kıymet = 380
- 9- Mercimek ve arpa keyl : 6 , kıymet = 42

10- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 116

11- Resm-i dönüm-ü bağât : Fi 4 = 16

12- Öşr-ü kovan : 15

13- Öşr-ü besâtin maa meyve : 13

14- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arus ve deştâni ve haymâne ve duhân gayrıdan:166

15- Yekûn : 3346

- 63 -

Çiftlik-i Ali bin Manavlu tâbi-i Büyükkatırcı an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. Der yed-i Mehmed bin Mahmud Manavlu? 22	Osman Veled-i Abdullah m.	Muhsin bin Tatar c.	Beyleş? bin Tatar c.	Tengrivirdi bin Tatar c.	Hankeldi bin Tatar c.
Bayram Veled-i Hankeldi m.	Dülger bin Tatar c.	Cafer bin Tatar c.	Aşık ? bin Tatar c.	Tengrivirdi bin Küçük Tatar c.	Yulen Veled-i Bersenih m.
Hane 8	Mücerred 2	Gebr nefer 1			

Hâsıl Maa Salâriye

1- Resm-i çift : Fi 22 = 176

2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12

3- Çiftlik : 1 = 22

4- İspenc-i gebr : 1 = 25

5- Hınta keyl : 260 , kıymet = 1820

6- Şair keyl : 58 , kıymet = 432

7- Alaf ve çavdar keyl : 14 , kıymet = 42

8- Erzen keyl : 145 , kıymet = 580

9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 12

10- Öşr-ü kovan : 15

11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 17

12- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21

13- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştâni ve haymâne ve duhân gayrıdan : 144

14- Yekûn : 3318

- 64 -

Çiftlik-i Hacı Mustafa bin Papas tâbi-i Büyükkatırcı an havâss-ı hümâyûn Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Mehmed bin Hasan Merd-i Kal'a -i Mâ'zûl 22	Çiftlik-i Ahmed bin Kasım 22	Çiftlik-i İbrahim bin İsmail 22	İnehan Veled-i Ferhad c.	Davud Veled-i Mehmed c.	Hafız İsa bin Tatar c.	
Sanâri ? bin Nâdi Tatar c.	Devlet Kâdi bin Tatar c.	Han Mehmed bin Tatar c.	Süleyman Veled-i Abdullah c.	Bosnak? bin Tatar m.	Erkakış? bin Tatar c.	Emrekel? bin Tatar c.
Enaşık? bin Tatar c.	Yanlak? bin Tatar c.	Kovakan? bin Tatar c.	Hüseyin Baba Veled-i Han Baka c.	Devlet Geldi bin Tatar c.	Çavuş Ali bin Tatar c.	Ak Polad bin Tatar c.
Han Baka bin Tatar c.	Eşkboldu bin Tatar c.	Dolay bin Tatar c.	Hayay? Birader-i O c.	Esenli bin Tatar c.	Gebrân-ı Haymâne- gân	Yura bin Bersenih

Yorgi bin Berseni	Tudor bin Berseni m.		Hane 21	Mücerred 1	Mücerredi Gebr 3	Çiftlik 3
-------------------------	-------------------------------	--	--------------------------	-----------------------------	---	----------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 418
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18
- 3- Çiftlik : 3 Fi 22 = 66
- 4- İspenc-i gebrân : 3 Fi 25 = 75
- 5- Hınta keyl : 444 , kıymet = 3178
- 6- Şair keyl : 218 , kıymet = 872
- 7- Alaf maa çavdar keyl : 40 , kıymet = 120
- 8- Erzen keyl : 155 , kıymet = 620
- 9- Mercimek maa arpa keyl : 6 , kıymet = 42
- 10- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 16
- 11- Öşr-ü kovan : 10
- 12- Öşr-ü besâtin maa meyve : 10
- 13- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştbâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 207
- 14- Yekûn : 5652

- 65 -

Çiftlik-i Hacı Sinan ve Çiftlik-i Eflak Ahmed ve Çiftlik-i Mehmed Kazzaz. tâbi-i kârîye-i Büyükkatırcı an havâss-ı hümâyûn . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Mehmed bin Mustafa 1 22	Çiftlik-i Hacı Sinan bin Hacı Mehmed 1 22	Çiftlik-i Bayram bin Ahmed 1 22	Çiftlik-i Atik Sultan bin Ahmed 1 22	Çiftlik-i Ahmed bin Mustafa 1 22	Atik İsmail bin Hacı Sinan c.	
Esenkeldi	Mehmet	Mustafa	Mehmed	Davud	İsmail	Mehmed

bin Tatar c.	Bek bin Tatar c.	bin Tatar c.	bin Tatar c.	bin Tatar c.	bin Tatar m.	Dülger?bin Tatar m.
Hanka bin Tatar m.	Abdullah bin Tatar c.	Allahvirdi bin Tatar m.	Han İmâdi bin Tatar c.	Karaca Veled-i Kaden ? c.	Han Ali Birader-i Han Kara m.	Hafız bin Tatar m.
Hanbayla bin Tatar m.	Kudan? bin Tatar m.	Nalşık? bin Tatar c.	Dolunay bin Tatar c.	Tengrivirdi bin Tatar m.	İlâmca? bin Tatar m.? Veled-i İlyas m.
Ak Mehmed bin Tatar m.	Gebrân-ı Haymâ- negân	Prika ? Veled-i Bersenih	Olen Veled-i Bersenih	Luki? Veled-i Bersenih	David Veled-i Bersenih	Marko Veled-i Bersenih
Yorgi Veled-i Besenih	Hane 10	Mücerred 13	Gebr neferân 6	Çiftlik 5		

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift: Fi 22 = 220
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 78
- 3- Çiftlik : 5 : 22 = 110
- 4- İspenc-i gebrân : 6 Fi 25 : 150
- 5- Hınta keyl : 871 , kıymet = 5887
- 6- Şair keyl : 353 , kıymet = 1412
- 7- Alaf ve çavdar keyl : 59 , kıymet = 177
- 8- Erzen keyl : 241 , kıymet = 964
- 9- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 10- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 68

11- ÖŖ-ü kovan : 10

12- ÖŖ-ü besâtin maa meyve : 19

13- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deŖtbâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 198

14- Resm-i dönüm-ü bağat : Fi 4 = 12

15- Yekûn : 9326

Kârye-i Kal'alu der nezd-i Katurcı-i Büyük defter-i köhnede kârye-i mezburda mukayyed olan çiftlikler hâliyâ müstakil olmağın, köhnede hâsıllarıyla başka başka yazılmıŖtır.An havâss-ı hümâyûn . Tâbi-i Akkirman

- 66 -

Çiftlik-i Rüstem Çelebi ve çiftlik-i Yahya bin Kazım ve Süleyman Reis ve çiftlik-i Murat Bek Tâbi-i Akkirman

Çiftlik Hâliyâ Der yed-i Salih bin Hasan 22	Çiftlik Hâliyâ Der yed-i Pir Ali bin Ahmed 22	Çiftlik Der yed-i Hacı Bayram bin Abdullah 22	Çiftlik Der yed-i Mehmed bin Murad Merd-i Kal'a-i Mâ'zul 22	Bayezid bin Tatar m.	Han Bâri bin Tatar m.	
Ali bin Tatar m.	Atik Kasım bin Hacı Bayram m.	Devlet Ali bin Tatar m.	YurbaŖ bin Tatar c.	Yusuf bin Tatar m.	Ŗir Mehmed bin Tatar m.	Tengri Viridi bin Tatar m.
Ak Devlet bin Tatar m.	Lalik? bin Tatar m.	TalıŖ? bin Tatar m.	Hüseyin Veled-i Abdullah m.	HoŖkadem bin Tatar m.	Talum bin Tatar m.	Ak Ŗeyh bin Tatar m.
Kotak bin Tatar	Gebrân-ı Haymâne-	Vadim bin	Neltan bin	Yulen bin	Yorgi bin	

m.	gân	Bersenih	Bersenih	Bersenih	Bersenih	
Hane-i Müslim		Mücerred-i Müslim		Mücerred-i Gebr		Çiftlik
1		16		4		4

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : 1 = 22
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 96
- 3- Çiftlik : 4 Fi 22 = 88
- 4- İspenc-i gebrân : 4 Fi 25 = 100
- 5- Hınta keyl : 643 , kıymet = 4501
- 6- Şair keyl : 242 , kıymet = 968
- 7- Alaf ve çavdar keyl : 34 , kıymet = 102
- 8- Erzen keyl : 197,5 , kıymet = 790
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 92
- 10- Öşr-ü kovan : 17
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 20
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 57
- 13- Yekûn : 6853

- 67 -

Çiftlik-i Hacı İnay ve çiftlik-i Abdülkerim ve çiftlik-i Tengrivirdi der kârîye-i Kal'alu an havâss-ı hümâyun . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik	Çiftlik	Çiftlik	Çiftlik	Atik	Atik	
Der yed-i	Der yed-i	Der yed-i	Der yed-i	Yusuf	Şaban	
Hacı	Muharrem	Ali bin	Tengri	bin	bin	
İbrahim	Emin bin	Abdül	Virdi	Hacı	Hacı	
bin Hasan	İbrahim	Kerim		İbrahim	İbrahim	
22	22	22	22	c.	c.	
Ali	İlyas	Sefer	Hızır	Mahsali?	Hüseyin	Mehmed
Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i
Abdullah	Mehmed	Abdülkerim	Tanrıvirdi	Karabona	Tatar	Tatar

c.	c.	m.	c.	c.	m.	m.
Atik Taktulan bin Tanrıvirdi c.	Musa bin Tatar m.	Yusuf bin Tatar m.	Han Sanâri bin Tatar c.	Hane 7	Mücerred 5	Çiftlik 4

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 176
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 30
- 3- Çiftlik : 4 Fi 22 = 88
- 4- Hınta keyl : 331 , kıymet = 2317
- 5- Şair keyl : 148 , kıymet = 592
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 20 , kıymet = 60
- 7- Erzen keyl : 107,5 , kıymet = 430
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 6 , kıymet = 42
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 92
- 10- Öşr-ü kovan : 16
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 15
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştânî ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 110
- 13- Yekûn : 3968

- 68 -

Çiftlik-i Dülger Kemal der kârye-i Kal'alu hâliyâ der yed-i Sofi hatun an havâss-ı hümâyûn . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Atik Hasan bin Nasuh c.	Atik Davud bin Hanoyhalık? c.	Mustafa bin Tatar m.	Bâli bin Tatar m.	Koçkeldi bin Tatar m.
Allahkulu bin					

Tatar m.		Hane 2	Mücerred 4	Çiftlik 1	
-------------	--	-------------------------	-----------------------------	----------------------------	--

Hâsıl Maa Salâriye

- 1-Resm-i çift : Fi 22 = 44
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 24
- 3- Çiftlik : 1 = 22
- 4- Hınta keyl : 106 , kıymet = 742
- 5- Şair keyl : 54 , kıymet = 216
- 6- Alaf ve çavdar keyl : 12 , kıymet = 36
- 7- Erzen keyl : 27,5 , kıymet = 110
- 8- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 10
- 10- Öşr-ü kovan : 12
- 11- Öşr-ü besâtin ve meyve : 11
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 59
- 13- Yekûn : 1307

- 69 -

**Çiftlik-i Hamlak Hızır der Kal'alu der yed-i Süleyman bin Mehmed Esma Hatun
ve Hacı İbrahim bin Hasan an havâss-ı hümâyûn . Tâbi-i Akkirman**

Çiftlik-i m. 22	Hızır Veled- i Abdullah c.	Gebrân-ı Haymânegân	Yanko Veled-i Eflak	Vadu Birader-i O m.	Hane 1
-----------------------	----------------------------------	--------------------------------------	---------------------------	---------------------------	-------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 22
- 2- Çiftlik : 1 = 22
- 3- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 50
- 4- Hınta keyl : 100 , kıymet = 700
- 5- Şair keyl : 44 , kıymet = 176
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 32 , kıymet = 96
- 7- Erzen keyl : 27,5 , kıymet = 90

- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 =18
 9- Öşr-ü kovan : 10
 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 8
 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştânî ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 28
 12- Yekûn : 1220

- 70 -

**Çiftlik-i Hacı İbrahim bin Hasan Kal'alu İnayet Atik kışlası dimekle mâ'rufdur ,
 hasılatı Cafer çiftliğinden ayrılmıştır.An havâss-ı hümâyun . Tâbi-i Akkirman**

Çiftlik-i m. 22	Gebrân-ı Haymâne- gân	Yorgi bin Bersenih m.	Dimitri bin Bersenih m.	Çiftlik 1	Mücerred-i Gebr 2
-----------------------	--------------------------------------	-----------------------------	-------------------------------	----------------------	----------------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
 2- İspenc-i gebr : Fi 25 = 50
 3- Hınta keyl : 310 , kıymet = 2170
 4- Şair keyl : 96 , kıymet = 384
 5- Alaf ve çavdar keyl : 6 , kıymet = 18
 6- Erzen keyl : 145 , kıymet = 580
 7- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 29
 9- Öşr-ü kovan : 10
 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştânî ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 64
 12- Yekûn : 3355

- 71 -

**Çiftlik-i Delü Mehmed der kârîye-i Kal'alu hâliyâ der yed-i Üzeyir veled-i Mustafa
 ve Hacı Hızır Ali ve Kamil ve Rukiyye eytemâ Süleyman Ağa. Tâbi-i Akkirman**

Çiftlik-i Üzeyir bin Mahtu ?Maa	Çiftlik-i Hacı Hızır Bin Ali Maa	Karkaş? bin Tatar	Pay Derviş bin Tatar	Haydar bin Tatar	Han Musa bin Tatar
---------------------------------------	--	-------------------------	----------------------------	------------------------	--------------------------

Sirka-i O 1 = 22	Sirka? 1 = 22	m.	m.	m.	m.
Gebrân-ı Haymâne- gân	Yari Veled-i Bersenih	Yulen Veled-i Bersenih	Vladislav Veled-i Bersenih	Çiftlik 2	Müerred-i Müslim 4

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 2 Fi 22 = 44
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 24
- 3- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 75
- 4- Hınta keyl : 271 , kıymet = 1897
- 5- Şair keyl : 110 , kıymet = 440
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 16 , kıymet = 48
- 7- Erzen keyl : 55 , kıymet = 220
- 8- Mercimek ve arpa keyl : 2 , kıymet = 14
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 13
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayırdan : 106
- 12- Yekûn : 2891

- 72 -

Çiftlik-i Mir Ali tâbi-i kârye-i Kal'alu an havâss-ı hümâyûn . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. Der-yed-i Hızır bin Halil Maa Sirka? 22	Han Kara bin Tatar m.	Hüseyin bin Tatar m.	Kurman bin Tatar m.	Ahmed Veled-i Abdullah m.
Çiftlik 1	Mücerred 4			

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 24

- 3- Hınta keyl : 114 , kıymet = 798
 4- Şair keyl : 52 , kıymet = 208
 5- Alaf maa çavdar keyl : 12 , kıymet = 36
 6- Erzen keyl : 40 , kıymet = 160
 7- Mercimek maa arpa : 3 , kıymet = 21
 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 14
 9- Öşr-ü kovan : 10
 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştânî ve haymâne ve duhân ve gayırdan : 88
 12- Yekûn : 1388

- 73 -

Çiftlik-i Esik Ağa hâliyâ der yed-i Ali bin Esik Ağa an havâss-ı hümâyûn .Tâbi-i Akkirman

Ali Veled-i Esik Ağa c.	Sanûki Mustafa bin Tatar c.	İsmail Veled-i Esen Hafız c.	Bayram Ali Veled-i Orakçı c.	Ali Hak? Veled-i Kâl'iğ Hacı c.	Karmeş? Veled-i Toksar? c.	Koca Yasin Veled-i Urumhay? c.
Orakçı Veled-i Abdullah c.	Bahşkeldi bin Tatar m.	Halil bin Tatar c.	Hüseyn Damir bin Esik Ağa c.		Hane 10	Mücerred 1

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 220
 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
 3- Hınta keyl : 246 , kıymet = 1722
 4- Şair keyl : 186 , kıymet = 744
 5- Alaf maa çavdar keyl : 20 , kıymet = 60
 6- Erzen keyl : 135 , kıymet = 540
 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 70

9- ÖŖr-ü kovan : 16

10- ÖŖr-ü besâtin maa meyve : 13

11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deŖtbâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 210

12- Yekûn : 3622

- 74 -

Çiftlik-i Halil Çelebi der yed-i Haydar Bey bin Mahmud der Kal'alu an havâss-ı hümâyûn.Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m.	Yulen	Veled-i	Çiftlik	Mücerred-i gebr
22	Bersenih	m.	1	1

Hâsıl Maa Salâriye

1- Çiftlik: 1 = 22

2- İspenc-i gebr : 1 = 25

3- Hınta keyl : 15 , kıymet = 105

4- Şair keyl : 23 , kıymet = 92

5- Alaf ve çavdar keyl : 10 , kıymet = 30

6- Erzen keyl : 12,5 , kıymet = 50

7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21

8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 4

9- ÖŖr-ü kovan : 20

10- ÖŖr-ü besâtin maa meyve : 17

11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deŖtbâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 59

12- Yekûn : 445

- 75 -

Çiftlik-i Hacı Hasan der nezd-i Yamkhisar defter-i köhnede kârye-i mezburda mukayyed olan çiftlikler müstakil olmağın mahsulleri ile başka başka yazılmıştır.An havâss-ı hümâyûn . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Hacı Abdullah tâbi-i kârye-i Hacı Halil Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Bosna Veli veled-i Nasuh Merd-i Kal'a 22	Çiftlik-i Ali bin Mahmud 22	Çiftlik-i Mehmed bin Hüseyin veled- i Bedri ? 22	Çiftlik-i Hasan bin Mahmud 22	Çiftlik-i İbrahim bin Mehmed 22
Atik Mürsel bin Hacı Hasan c.	Ahmed Veled-i Abdullah m.	Gebrân-ı Haymâne- gân m.	İliç Veled-i Bersenih m.	Yuvaniska Veled-i Bersenih m.
Beylen Veled-i Bersenih	Yulen Veled-i Bostancı	Şemno Veled-i Bersenih	Danko Veled-i Bersenih	Yulen Veled-i Bersenih
Hane 1	Çiftlik 5	Mücerred-i Müslim 1	Gebrân 7	

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : 1 = 22
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
- 3- Çiftlik : 5 Fi 22 = 110
- 4- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 175
- 5- Hınta keyl : 350 , kıymet = 2450
- 6- Şair keyl : 136 , kıymet = 536
- 7- Alaf maa çavdar keyl : 46 , kıymet = 138
- 8- Erzen keyl : 97,5 kıymet = 390
- 9- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 10- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 76
- 11- Öşr-ü kovan : 92
- 12- Öşr-ü besâtin ve meyve : 30
- 13- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştbâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 151
- 14- Yekûn : 4197

Çiftlik-i İsmail bin Satılmış der kârye-i Hacı Hasan . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik der-yed-i Osman ve Ali	Çiftlik Mehmed Veled-i Hasan	Atik İskender bin Satılmış c.	Yusuf Veled-i Abdullah c.	Atik Davud bin Hacı Satılmış c.
Gebrân-ı Haymânegân	Dimitri Veled-i Bersenih m.	Enderiye Veled-i Bersenih m.	Bedelko Veled-i Bersenih m.	Duka Veled-i Bersenih m.
Hane 3	Çiftlik 2	Mücerred-i Gebr 4		

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 66
- 2- Çiftlik : 2 Fi 22 = 44
- 3- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 100
- 4- Hınta keyl : 100 , kıymet = 700
- 5- Şair keyl : 44 , kıymet = 176
- 6- Alaf ve çavdar keyl : 8 , kıymet = 24
- 7- Erzen keyl : 25 , kıymet = 100
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 22
- 10- Öşr-ü kovan : 10
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 6
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştbâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 69
- 13- Yekûn : 1360

Çiftlik-i Şücâğ Halife İlyas ve çiftlik-i Abdullah Kadı ve çiftlik-i pervane der yed-i mezkurin Tâbi-i Akkirman

Aşık	Memi	Sanâlak?	Şaban	Mehmed	
------	------	----------	-------	--------	--

Behram Veled-i Mehmed c.	Veled-i Behramal? c.	Veled-i Sultan Şah c.	Veled-i Hızır c.	Veled-i Oruç Merdane c.	Hane 5
-----------------------------------	----------------------------	-----------------------------	------------------------	----------------------------------	-------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 110
- 2- Hınta keyl : 40 , kıymet = 280
- 3- Şair keyl : 36 , kıymet = 144
- 4- Alaf maa çavdar keyl : 28 , kıymet = 74
- 5- Erzen keyl : 32,5 , kıymet = 130
- 6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 25
- 8- Öşr-ü kovan : 10
- 9- Öşr-ü besâtin ve meyve : 9
- 10- Öşr-ü mahi : 300
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve haymâne ve duhân ve deştânî ve gayrıdan : 119
- 12- Yekûn : 1232

- 78 -

Kârye-i Turgutca der Acıdere defter-i köhnede kârye-i mezbûrede mukayyed olan çiftlikler hâliyâ müstakil olmağın mahsulleri kârye-i mezbure ..? başka başka yazılmıştır. An havâss-ı hümâyun . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Ramazan bin berber Senûh tâbi-i kârye-i mezbur hâliya der yed-i Pirkana bin Mehmed ve Tortaş Hatun

Çiftlik der yed-i Pirkana 1 22	Çiftlik Tortaş Hatun 1 22	Atik Süleyman bin Pirkana c.	Atik Haydar bin Pirkana m.	Atik Mahmud bin Turtaş c.
Ak Polat bin		Hane	Mücerred	Çiftlik

Tatar	m.		2	2	2
-------	----	--	---	---	---

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 44
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12
- 3- Çiftlik : 2 Fi 22 = 44
- 4- Hınta keyl : 443 , kıymet = 3101
- 5- Şair keyl : 172 , kıymet = 688
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 30 , kıymet = 90
- 7- Erzen keyl : 137 , kıymet = 510
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 16
- 10- Öşr-ü kovan : 10
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 93
- 13- Yekûn : 4636

- 79 -

Çiftlik-i Divane Mustafa tâbi-i Turgutca der Acidere der yed-i Hüseyin bin Hasan ve Mustafa ve Dursun ve Pirkana bin Mehmed Tâbi-i Akkirman

Çiftlik der-yed-i Hüseyin bin Hasan 1 22	Çiftlik der yed-i Mustafa bin Dursun 1 22	Çiftlik der yed-i Pirkana bin Mehmed 1 22	Aktaş bin Tatar m.	Sanâri bin Tatar m.
Tengrivirdi bin Tatar m.	Gebrân-ı Haymânegân	Tudor Veled-i Bersenih m.	Ralko Veled-i Bersenih m.	Yulen Veled-i Bersenih m.
Çiftlik 3	Mücerred-i Müslim 3	Mücerred-i Gebr 3		

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 3 Fi 22 = 66
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18
- 3- İspenc-i gebrân : 3 Fi 25 = 75
- 4- Hınta keyl : 433 , kıymet = 2961
- 5- Şair keyl : 97 , kıymet = 392
- 6- Alaf ve çavdar keyl : 28 , kıymet = 84
- 7- Erzen keyl : 115 , kıymet = 460
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 20
- 10- Öşr-ü kovan : 10
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 97
- 13- Yekûn: 4211

- 80 -

Çiftlik-i Yörük Ali tâbi-i kârıye-i Turgutca der Acidere der yed-i Hasan bin Ahmed Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. (mezbur)	22
-------------------------	----

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- Hınta keyl : 60 , kıymet = 420
- 3- Şair keyl : 20 , kıymet = 80
- 4- Alaf ve çavdar keyl : 2 , kıymet = 6
- 5- Erzen keyl : 17,5 , kıymet = 70
- 6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 18
- 8- Öşr-ü kovan : 10
- 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 5
- 10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 49
- 11- Yekûn : 701

- 81 -

Çiftlik-i Hamameci Ali tâbi-i kârîye-i Turgutca der Acidere der yed-i Hüseyin bin Hasan Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. (mezbur)	22
-------------------------	----

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- Hınta keyl : 6, kıymet = 42
- 3- Şair keyl : 6 , kıymet = 24
- 4- Alaf ve çavdar keyl : 4 , kıymet = 12
- 5- Erzen keyl : 5 , kıymet = 20
- 6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 15
- 8- Öşr-ü kovan : 8
- 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 5
- 10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i duhân-ı haymâne ve deştbâni ve gayrıdan : 40
- 11- Yekûn : 209

- 82 -

Çiftlik-i Kasapçı Mustafa tâbi-i kârîye-i Turgutca hâliyâ der yed-i İbrahim bin Mustafa tâbi-i mezbûr

Çiftlik	Siyâki bin	Karnay bin	İlen bin	Çiftlik	Mücerred
1	Tatar	Tatar	Tatar	1	3
22	m.	m.	m.		

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18
- 3- Hınta keyl : 63 , kıymet = 441
- 4- Şair keyl : 54 , kıymet = 216
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 3 , kıymet = 9
- 6- Erzen keyl : 5 , kıymet = 20

- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 10
 9- Öşr-ü kovan : 6
 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 5
 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 44
 12- Yekûn : 812

- 83 -

**Çiftlik-i Hacı Memi bin Berber Şücâğ tâbi-i kârye-i Turgutca hâliyâ der yed-i Ali
 Beğ bin Esen Hacı Memi . Tâbi-i Akkirman**

Çiftlik-i m. 22	Hüseyin veled- i Abdullah m.	Gebrân-ı Haymânegân	Sekula veled-i Bersenih m.	Yuriy veled-i Bersenih m.
Yorgi veled-i Bersenih m.		Çiftlik 1	Mücerred 1	Mücerred-i Gebr 3

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
 3- İspenc-i gebrân : 3 Fi 25 = 75
 4- Hınta keyl : 55 , kıymet = 385
 5- Şair keyl : 16 , kıymet = 64
 6- Alaf maa çavdar keyl : 8 , kıymet = 24
 7- Erzen keyl : 12,5 , kıymet = 50
 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
 9- Resm-i giyâh beher araba fi 2 = 10
 10- Öşr-ü kovan : 10
 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 6
 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân-ı haymâne ve gayrıdan : 58
 13- Yekûn : 731

- 84 -

Çiftlik-i Bostanlı tâbi-i kârîye-i Turgutca der yed-i Pir Nazar veled-i ve Hacı.Tâbi-i Akkirman

Pir Nazar	Veli	Süleyman	Bâki	
Veled-i	Veled-i	Veled-i	Veled-i	
Mürsel	Ali	Turgut	Ali	Hane
c.	c.	c.	c.	4

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 88
- 2- Hınta keyl : 80 , kıymet = 560
- 3- Şair keyl : 25 , kıymet = 100
- 4- Alaf maa çavdar keyl : 16 , kıymet = 48
- 5- Erzen keyl : 13,5 , kıymet = 54
- 6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 8
- 8- Öşr-ü kovan : 5
- 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 6
- 10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştânî ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 38
- 11- Yekûn : 928

- 85 -

Çiftlik-i Veli bin Bedellü der kârîye-i Turgutca hâliyâ der yed-i Bekiri Ali bin Hacı Ömer. Tâbi-i Akkirman

Çiftlik	Enven bin	Ali bin		Mücerred-i
	Tatar	Tatar	Çiftlik	Müslim
1	m.	m.	1	2

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12
- 3- Hınta keyl : 30 , kıymet = 210
- 4- Şair keyl : 14, kıymet = 56
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 6 , kıymet = 18

- 6- Erzen keyl : 34 , kıymet = 136
7- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 10
9- Öşr-ü kovan : 4
10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 6
11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân-ı haymâne ve gayrıdan : 42
12- Yekûn : 537

- 86 -

Çiftlik-i Hamamcı Sinan der kârıye-i Turgutca der yed-i İsmail ve Bâki ve Bekir bin Yusuf ve Kazım bin Avni . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik der yed-i İsmail 1 22	Çiftlik der yed-i Bâki bin Kasım 1 22	Çiftlik der yed-i Bekir maa Kazım 1 22	Derviş Ali bin Tatar c.	Beğ Keldi bin Tatar c.	Hasan bin Tatar m.	Polat bin Tatar m.
Baykeldi bin Tatar m.	İlyas bin Tatar m.	Hasandiger bin Tatar c.	Bâdi bin Tatar c.	Okpolat bin Tatar m.	Hızır bin Tatar m.	Karmış bin Tatar c.
Badamlu bin Tatar c.	Himseyyid bin Tatar c.	Hanlıan? bin Tatar c.	Mehmed bin Tatar c.	Hane 9	Mücerred 6	Çiftlik 3

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 3 , Fi 22 = 66
2- Resm-i çift : Fi 22 = 198
3- Resm-i mücerred: Fi 6 = 36
4- Hınta keyl : 320 , kıymet = 2240
5- Şair keyl : 104 , kıymet = 416
6- Alaf maa çavdar keyl : 48 , kıymet = 144

- 7- Erzen keyl : 55 , kıymet = 220
 8- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 58
 10- Öşr-ü kovan : 5
 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 70
 13- Yekûn : 3481

- 87 -

Çiftlik-i Arslan Ali der kârîye-i Turgutca hâliyâ der yed-i Falkal ve Abdurrahim ve Abdurrahman evlâd-ı Hanâkic? Tâbi-i Akkirman

Falkal Veled-i Hanâkic c.	Abdurrahim Veled-i Hanâkic c.	Abdurrahman Veled-i Hanâkic c.	Hane 3
------------------------------------	--	---	-------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 66
 2- Hınta keyl : 5 , kıymet = 35
 3- Şair keyl : 2 , kıymet = 8
 4- Alaf maa çavdar keyl : 4 , kıymet = 12
 5- Erzen keyl : 13 , kıymet = 52
 6- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 62
 8- Öşr-ü kovan : 60
 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 5
 10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 42
 11- Yekûn : 323

- 88 -

Çiftlik-i Arnavud Hasan der Beşkuyu tâbi-i kârîye-i Turgutca der yed-i Mustafa ağa-i azebân-ı Kal'a -i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Gebrân-ı Haymâne- gân	Dramnu Veled-i Bersenih m.	Yuriy Veled-i Bersenih m.	Bratoy? Veled-i Bersenih m.	Brahnu? Veled-i Bersenih m.
Ranuku Veled-i Bersenih m.	Küle? Veled-i Bersenih m.	Sekula Veled-i Bersenih m.	Minol Veled-i Bersenih m.	Çiftlik 1	Mücerred-i Gebr 8

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 200
- 3- Hınta keyl : 140 , kıymet = 980
- 4- Şair keyl : 92 , kıymet = 368
- 5- Alaf ve çavdar keyl : 27 , kıymet = 81
- 6- Erzen keyl : 110 , kıymet = 440
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 53
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 19
- 11- Âsiyâb-ı bâd : 1 = 30
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 97
- 13- Yekûn : 2321

- 89 -

Çiftlik-i Gülcü Hamza der Beşkuyu tâbi-i Turgutca hâliyâ der yed-i Pir Ahmed bin Gülcü Hamza . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Gebrân-ı Haymânegân	Yulen Veled-i Bersenih m.	Vladislav Veled-i Bersenih m.	Yulendiger? Veled-i Bersenih m.
Prud?	Kace			Mücerred-i

Veled-i Bersenih m.	Veled-i Bersenih m.		Çiftlik 1	Gebr 5
------------------------	------------------------	--	----------------------------	-------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çiftlik : 1 = 22
- 2- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 125
- 3- Hınta keyl : 120 , kıymet = 840
- 4- Şair keyl : 55 , kıymet = 220
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 16 , kıymet = 48
- 6- Erzen keyl : 22 , kıymet = 88
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 8
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 6
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 51
- 12- Yekûn : 1439

- 90 -

Çiftlik-i Kasab Hasan an İstanbul , der mevzi-i Beşkuyu tâbi-i kârîye-i Turgutca de yed-i Hacı Süleyman bin Yahya . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Atik Hacı Kasım bin Kasab Hasan c.	Gebrân-ı Haymâne- gân	Daro ? Veled-i Bersenih m.	İslanko? Veled-i Bersenih m.	Piri? Veled-i Bersenih
Yedako Veled-i Bersenih m.	Şerinko Veled-i Bersenih m.	Yorgi Veled-i Bersenih m.	Hane 1	Çiftlik 1	Mücerred-i Gebr 6

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 22
- 2- Çiftlik : 1 = 22

- 3- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 150
- 4- Hınta keyl : 210 , kıymet = 1470
- 5- Şair keyl : 53 , kıymet = 212
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 30 , kıymet = 90
- 7- Erzen keyl : 39 , kıymet = 156
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 10
- 10- Öşr-ü kovan : 4
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 5
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 76
- 13- Yekûn : 2238

- 91 -

Çiftlik-i Memi bin azeb der mevzi-i Beşkuyu tâbi-i kârîye-i Turgutca hâliyâ der yed-i Ali bin Ahmed kethüdâ-i müstehfezân Kal'a-i Akkirman. Tâbi-i mezbûr

Çiftlik-i m.	Gebrân-ı Haymâne gân	Tudor Veled-i Bersenih m.	Kosta Veled-i Bersenih m.	Yulen Veled-i Bersenih m.	Çiftlik	Mücerred -i Gebr
22					1	3

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 75
- 3- Hınta keyl : 80 , kıymet = 560
- 4- Şair keyl : 54 , kıymet = 216
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 10 , kıymet = 30
- 6- Erzen keyl : 42,5 , kıymet = 170
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 40
- 9- Öşr-ü kovan : 10
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 9
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 84
- 12- Yekûn : 1237

- 92 -

Çiftlik-i Memi bin Mustafa der mevzi-i Beşşikar hâliyâ der yed-i Abdi bin Ferhad ve Bâki Çelebi bin Ahmed Kazım bin Ömer Sipah . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Gebrân-ı Haymâne- gân	İlye bin Bersenih m.	Sem'an bin Bersenih m.	Çiftlik 1	Mücerred-i Gebr 2
-----------------------	--------------------------------------	-------------------------------	---------------------------------	----------------------	----------------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 50
- 3- Hınta keyl : 20 , kıymet = 140
- 4- Şair keyl : 11 , kıymet = 44
- 5- Alaf ve çavdar keyl : 4 , kıymet = 12
- 6- Erzen keyl : 3 , kıymet = 21
- 7- Mercimek ve arpa keyl : 14 , kıymet = 56
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 20
- 9- Öşr-ü kovan : 5
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 54
- 12- Yekûn : 431

- 93 -

Çiftlik-i Ramazan bin Halim der mevzi-i Beşşukyu hâliyâ der yed-i Mehmed bin Ramazan ve Esim ve Gurebâ ve Bâli Çelebi ve Hümâ Hatun . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Gebrân-ı Haymâne- gân	Tudora Veled-i Bersenih m.	Hadenis Veled-i Bersenih m.	İlye Veled-i Bersenih m.	Yorgi Veled-i Bersenih m.
Mumhis Veled-i Bersenih	Karakaya? Veled-i Bersenih	Kralnu? Veled-i Bersenih	Udaci Veled-i Bersenih	Çiftlik 1	Mücerred-i Gebr 8

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 200
- 3- Hınta keyl : 130 , kıymet = 810
- 4- Şair keyl : 32 , kıymet = 128
- 5- Alaf maa çavdar keyl : 14 , kıymet = 42
- 6- Erzen keyl : 35 , kıymet = 140
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 6
- 9- Öşr-ü kovan : 12
- 10- Öşr-ü besâtin ve meyve : 7
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân-ı haymâne ve gayrıdan : 22
- 12- Yekûn : 1410

- 94 -

Çiftlik-i Hüseyin Gazi der mevzi-i Beşkuyu der yed-i Mehmed bin Ramazan ve Esim ve Gurebâ ve Bâli Çelebi ve Hümâ Hatun. Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Gebrân-i Haymâne gân	Yuleş Veled-i Bersenih m.	Piri Veled-i Bersenih m.	Peherdu Veled-i Bersenih m.	Çiftlik 1	Mücerred- i Gebr 3
-----------------------	-------------------------------------	------------------------------------	-----------------------------------	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22
- 2- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 75
- 3- Hınta keyl : 45 , kıymet = 315
- 4- Şair keyl : 20 , kıymet = 80
- 5- Alaf ve çavdar keyl : 6 , kıymet = 18
- 6- Erzen keyl : 3 , kıymet = 12
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 25
- 9- Öşr-ü kovan : 8
- 10- Öşr-ü besâtin ve meyve : 9

- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 52
 12- Yekûn : 637

- 95 -

Çiftlik-i Kara Nasuhlar der Beşkuyu der yed-i Kühan Bey bin Hızır Sipahi ve Hüseyin bin Memi . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik Der yed-i Kühan Bey 22	Çiftlik-i Hüseyin bin Memi 22
--------------------------------------	-------------------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 2 , Fi 22 = 44
 2- Hınta keyl : 60 , kıymet = 420
 3- Şair keyl : 20 , kıymet = 80
 4- Alaf ve çavdar keyl : 24 , kıymet = 72
 5- Erzen keyl : 150 , kıymet = 600
 6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
 7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 18
 8- Öşr-ü kovan : 5
 9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
 10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 64
 11- Yekûn : 1331

- 96 -

Çiftlik-i Tepebaş Mustafa der mevzi-i Beşkuyu hâliyâ der yed-i Koçi Ali ve Zülfikar bin Mehmed . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Koçi Ali bin Tepebaş 1 22	Çiftlik-i Zülfikar Veled-i Tepebaş 1 22	Mehmed Birader-i Zülfikar m.	Hüseyin Birader-i O m.	Gebrân-ı Haymâne- gân	
--	--	---------------------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	--

Drakula Veled-i Berseni h m.	Yulen Veled-i Berseni h m.	Hran Veled-i Berseni h m.	Çiftlik 2	Mücerred-i Müslim 2	Mücerred-i Gebr 3
--	--	---------------------------------------	--------------------------------	--	--

Hâsıl Maa Salâriye

- 1-Çiftlik : 2 Fi 22 = 44
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12
- 3- İspenc-i gebrân : Fi 25 = 75
- 4- Hınta keyl : 206 , kıymet = 1442
- 5- Şair keyl : 88 , kıymet = 352
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 50 , kıymet = 150
- 7- Erzen keyl : 7,5 , kıymet = 30
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 20
- 10- Öşr-ü kovan : 10
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştânî ve duhân ve haymâne ve gayırdan : 56
- 13- Yekûn : 2219

- 97 -

Çiftlik-i Kıraç Sinan der mevzi-i Beşkuyu . Tâbi-i Akkirman

Mihal Falkal? bin Tepebaş c.	Atik Ahmed bin Tepebaş c.	Atik Mürsel bin Tepebaş c.	Ömer Veled-i Yüncü c.	İbrahim Veled-i Oceb? c.
Atik Kırdar bin Tepebaş m.	Semaat Veled-i Tatar m.	Enduk? Veled-i Anadolu c.	Hane 6	Mücerred 2

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 132

- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 12
3- Hınta keyl : 60 , kıymet = 420
4- Şair keyl : 31 , kıymet = 124
5- Alaf maa çavdar keyl : 26 , kıymet = 78
6- Erzen keyl : 35 , kıymet = 140
7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 20
9- Öşr-ü kovan : 10
10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 7
11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştâni ve duhân-ı haymâne ve gayrıdan : 47
12- Yekûn : 1011

- 98 -

Çiftlik-i Halil Çelebi Kasab Kümâki ? der Beşkuyu der yed-i Ali Çelebi bin Cafer .

Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i m. 22	Atik Yusuf bin Ali Çelebi c.	Atik Hüsrev bin Halil c.		Gebrân		
Anmu? Veled-i Bersenih m.	Esküban Veled-i Bersenih m.	Mihayil Veled-i Bersenih m.	Yulen Veled-i Bersenih m.	Yavli Veled-i Bersenih m.	Dinakir bin Bersenih m.	Sekula Veled-i Bersenih m.
Talu Veled-i Bersenih m.	Yuno Veled-i Bersenih m.	Mihal Veled-i Bersenih m.	Bratu Veled-i Bersenih m.	Sekula Veled-i Bersenih m.	Yidilko? Veled-i Bersenih m.	Dinakir bin Mavlis m.
Yulen Veled-i Bâden m.	Piri Veled-i Bersenih m.	Yuşko Veled-i Bersenih m.		Çiftlik 1	Hane 2	Mücerred -i Gebr 17

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 44
- 2- Çiftlik : 1 = 22
- 3- İspenc-i gebrân : 17 , Fi 25 = 425
- 4- Hınta keyl : 93 , kıymet = 651
- 5- Şair keyl : 31 , kıymet = 124
- 6- Alaf ve çavdar keyl : 18 , kıymet = 54
- 7- Erzen keyl : 45 , kıymet = 180
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 14
- 10- Öşr-ü kovan : 5
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 17
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 33
- 13- Yekûn : 1590

- 99 -

Çiftlik-i Kara Barılcı tâbi-i Kal'alu der yed-i Hacı Receb bin Mustafa an havâss-ı hümâyûn . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik der yed-i	Çiftlik der yed-i	Çiftlik der yed-i	Çiftlik der yed-i
Hacı Receb	Hacı Hasan	Kemal bin Mehmed	Hacı Mustafa
1	1	1	1
22	22	22	22
Mürsel	Hamza	Durmuş	Bulek?
Veled-i	Veled-i	bin	bin
Abdullah	Abdullah	Tatar	Tatar
c.	c.	m.	m.
Receb	Hüdaverdi	Natik	Kara
Veled-i	bin	bin	bin
Veli	Tatar	Tatar	Tatar
m.	m.	m.	m.
Bulek			
bin			

Tatar m.	Hane 6	Mücerred 3	Çiftlik 4
-------------	-------------------------	-----------------------------	----------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 132
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 18
- 3- Çiftlik : 4 , Fi 22 = 88
- 4- Hınta keyl : 526 , kıymet = 3682
- 5- Şair keyl : 328 , kıymet = 1312
- 6- Alaf ve çavdar keyl : 107 , kıymet = 321
- 7- Erzen keyl : 202,5 , kıymet = 810
- 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 64
- 10- Öşr-ü kovan : 20
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 13
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deştânî ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 105
- 13- Yekûn : 6586

- 100 -

Çiftlik-i Topçu Cafer hâliyâ der yed-i Ali Çelebi bin Ahmed mezkûr Ali Çelebi cenâb-ı emâret mecâb Devletgiray Hân tarafından Akkirman tamga-i üserâ hizmetinde olup zikr olan hizmette olan kimesneler ziraat itdikleri yerlerden öşr-ü kovanlarından rüsûm-u ağnâm taleb olunmaya diyü mağfirun leh Sultan Süleyman Han Gazi Hazretlerinden muafnâme-i hümâyunu olup ve pâdişâh-ı âlempenâh hazretlerinin dahi hizmeti mukabelesinde öşründen ve avârızından muaf ve müsellemler ola diyü muafnâme-i hümâyûnu olmağın fermân-ı şerifi mu'cebince defter-i cedide kayd olundu diyü mukayyedir defter-i atıkde Çiftlik Ahmed'e intikal eyledikte kemâ-kân öşr ve rüsûmu eda etmek üzere defter-i cedide kayd olundu

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 1 = 22

- 2- Hınta keyl : 58 , kıymet = 405
 3- Şair keyl : 30 , kıymet : 120
 4- Alaf ve çavdar keyl : 10 , kıymet = 30
 5- Erzen keyl : 30 , kıymet = 120
 6- Âdet-i ağnâm ve ağıl 4000 , teslim : 2067
 7- Yekûn : 2764

- 101 -

Çiftlik-i Kara Mustafa der Acidere der yed-i Selime Hatun ve Ramazan bin Hacı Duhakçı Hüseyin bin Hacı Hasan . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik der yed-i Ramazan m. 1 22	Çiftlik der yed-i Hacı Hasan 1 22	Çiftlik der yed-i Selime Hatun 1 22	Burak Veled-i Tatar m.	Dano bin Tatar m.
Mustafa bin Tatar m.	Ak Polat bin Tatar m.	İsa bin Tatar c.	Orak bin Tatar c.	Teymur bin Tatar m.
Ak Omaday bin Tatar c.		Hane-i Müslim 5	Çiftlik 3	Hane 3

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Resm-i çift : Fi 22 = 66
 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 30
 3- Çiftlik : 3 , Fi 22 = 66
 4- Hınta keyl : 215 , kıymet = 1505
 5- Şair keyl : 97 , kıymet = 197
 6- Alaf maa çavdar keyl : 60 , kıymet = 180
 7- Erzen keyl : 40 , kıymet = 160
 8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 34

10- ÖŖ-ü kovan : 11

11- ÖŖ-ü besâtin maa meyve : 5

12- Âsiyâb-ı bâd : Selime Hâtun : Pâre 1 = 30

13- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve resm-i arusâne ve deŖtbâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 257

14- Yekûn : 2562

- 102 -

Çiftlik-i Sâlih veled-i Sülem der yed-i Falkal ve Abdülkerim ve Abdurrahman veledân-ı Salih .Tâbi-i Akkirman

Çiftlik der yed-i Falkal ? m. 22	Çiftlik der yed-i Abdurrahman 22	Cafer veled-i Abdullah c.	Allahverdi bin Tatar m.
Hane 1	Mücerred 1	Çiftlik 2	

Hâsıl Maa Salâriye

1- Resm-i çift : Fi 22 = 22

2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6

3- Çiftlik : 2 , Fi 22 = 44

4- Hınta keyl : 20 , kıymet = 140

5- Şair keyl : 6 , kıymet = 24

6- Alaf ve çavdar keyl : 6 , kıymet = 18

7- Erzen keyl : 5 , kıymet = 20

8- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21

9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 10

10- ÖŖ-ü kovan : 5

11- ÖŖ-ü besâtin maa meyve : 7

12-Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve arusâne ve deŖtbâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 32

13- Yekûn : 349

- 103 -

Çiftlik-i Küçük Barılcı der Kal'alu . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik-i Küçük Barılcı bin Ramazan 1 22	Çiftlik-i Neslü Ramazan bin Mustafa 1 22	Çiftlik-i Koca Esen 1 22	Gebrân-ı Haymânegân	
Yidilko Veled-i Bersenih m.	Marko Veled-i Bersenih m.	Hakmo? Veled-i Bersenih m.	Çiftlik 3	Mücerred-i Gebr 3

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 3 , Fi 22 = 66
- 2- İspenc-i gebrân : 3 , Fi 25 = 75
- 3- Hınta keyl : 140 , kıymet = 980
- 4- Şair keyl : 92 , kıymet = 368
- 5- Alaf ve çavdar keyl : 6 , kıymet = 18
- 6- Erzen keyl : 46 , kıymet = 184
- 7- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 8- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 10
- 9- Öşr-ü kovan : 4
- 10- Öşr-ü besâtin maa meyve : 5
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayrıdan : 46
- 12- Yekûn : 1777

- 104 -

Çiftlik-i Kırâç Sipah der Sartuniye hâliyâ der yed-i Âdil Topçu . An havâss-ı hümâyun .Tâbi-i Akkirman

Çiftlik de yed-i Adil . m. 1	Çiftlik der yed- i Mustafa Ağa bin Mehmed 1	Murad Veled-i Abdullah	Gebrân-ı Haymânegân	Yorgi Veled-i Bersenih
------------------------------------	--	------------------------------	--------------------------------	------------------------------

22	22	m.		m.
Sekula Veled-i Bersenih m.	Yulen Veled-i Bersenih m.		Mücerred-i Müslim	Mücerred
		Çiftlik	1	3
		2		

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 2 , Fi 22 = 44
- 2- Resm-i mücerred : Fi 6 = 6
- 3- İspenc-i gebrân : 3 , Fi 25 = 75
- 4- Hınta keyl : 50 , kıymet = 350
- 5- Şair keyl : 19 , kıymet = 76
- 6- Alaf maa çavdar keyl : 9 , kıymet = 27
- 7- Erzen keyl : 3 , kıymet = 12
- 8- Mercimek ve arpa keyl : 3 , kıymet = 21
- 9- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 10
- 10- Öşr-ü kovan : 5
- 11- Öşr-ü besâtin maa meyve : 6
- 12- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayırdan : 23
- 13- Yekûn : 655

- 105 -

Çiftlik-i Kal'alu Hayreddin hâliyâ der yed-i Mehmedşah veled-i Hacı Hasib an havâss-ı hümâyûn . Tâbi-i Akkirman

Çiftlik Der yed-i Mehmedşah-ı m. 22	Çiftlik Kühan? veled-i Hızır 22	Çiftlik 2
---	---------------------------------------	----------------------------

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- Çiftlik : 2 , Fi 22 = 44
- 2- Hınta keyl : 6 , kıymet = 42
- 3- Şair keyl : 2 , kıymet = 8
- 4- Alaf maa çavdar keyl : 4 , kıymet = 12
- 5- Erzen keyl : 3 , kıymet = 12

6- Mercimek maa arpa keyl : 3 , kıymet = 21

7- Resm-i giyâh beher araba : Fi 2 = 16

8- Öşr-ü kovan : 10

9- Öşr-ü besâtin maa meyve : 6

10- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve haymâne ve duhân ve gayırdan : 47

11- Yekûn : 218

- 106 -

**Kârye-i Yeniköy nâm-ı diğêr Merhum Baba an havâss-ı hümâyûn . Hâric ed defter
Tâbi-i Akkirman**

Nanu bin Radul c.	Valkuy bin Nanko c.	Naşen Veled-i O m.	Valkuye bin Esküban c.	Yulen Veled-i O m.	Torşo bin Kosta c.	Dimitri bin Esküban c.
Maişk? bin İlyan c.	Sekula Veled-i O m.	İlyanko bin Vladislav c.	Kosta Veled-i O m.	Taim? bin Vanye c.	Tensolic? Veled-i O m.	Mumhiy bin Radul c.
İlye Veled-i O m.	Yuka Veled-i İlyanu c.	İtâd Veled-i O m.	Der'an bin İlyanislav c.	Şuban bin Senutis c.	İlyan bin Radul c.	Yulen bin Yekne c.
Kosta bin Yulen c.	Radul bin Körükçü c.	Fadur bin İlyânu c.	İlyakev bin Bersenih c.	Yulen Veled-i O m.	Yanko bin Bersenih c.	Yanmol bin Bersenih c.
Dimitri Veled-i Yanko c.	Köse bin Dimitri c.	Rakman? bin Bersenih c.	Temuka bin Bersenih c.	Senubaş Veled-i O m.	Erniye bin Bersenih c.	Avnul bin Bersenih c.
Tubas bin	Veled-i O	Naşen bin	Mukam Veled-i	İlyakev bin	Tudora Veled-i	Yulen bin

Bersenih c.	m.	Bersenih c.	O m.	Yulen c.	O m.	Kilyan c.
İlyan bin Bersenih c.	Minol Veled-i O m.	Tudora bin Bersenih c.	Praneş bin Bersenih c.	Veled-i O c.	Dranye bin Bersenih c.	Köse bin Bersenih c.
Karaca bin Bersenih	Vladimir Veled-i O m.	Alika? bin Bersenih c.	İlyen Veled-i O m.	Neşko bin Bersenih c.	Yuleş bin Turoş c.	Dimitri bin Bersenih m.
Esküban bin Bersenih c.	Dubreş bin Bersenih c.	Tekuliç Veled-i O m.	Praneş Birader-i O m.		Neferan 60	

Hâsıl Maa Salâriye

- 1- İspenc-i gebrân-ı neferân : Fi 25 : 60 = 1500
- 2- Resm-i ve giyâh beher araba : Fi 2 = 20
- 3- Hınta keyl : 80 , kıymet = 360
- 4- Şair keyl : 80 , kıymet = 320
- 5- Alaf ve çavdar keyl : 50 , kıymet = 150
- 6- Erzen keyl : 50 , kıymet = 200
- 7- Mercimek keyl : 10 , kıymet = 70
- 8- Resm-i ketân ve kendir : 80
- 9- Resm-i henâzir ve bojik : 50
- 10- Öşr-ü kovan : 50
- 11- Niyâbet-i cürm-ü cinayet ve deştâni ve duhân ve haymâne ve gayrıdan : 200
- 12- Yekûn : 3000

59	58	57
1411	1412	1413
71	70	69
1414	1415	1416
72	71	70
1417	1418	1419
73	72	71
1420	1421	1422
74	73	72
1423	1424	1425
75	74	73
1426	1427	1428
76	75	74
1429	1430	1431
77	76	75
1432	1433	1434
78	77	76
1435	1436	1437
79	78	77
1438	1439	1440
80	79	78
1441	1442	1443
81	80	79
1444	1445	1446
82	81	80
1447	1448	1449
83	82	81
1450	1451	1452
84	83	82
1453	1454	1455
85	84	83
1456	1457	1458
86	85	84
1459	1460	1461
87	86	85
1462	1463	1464
88	87	86
1465	1466	1467
89	88	87
1468	1469	1470
90	89	88
1471	1472	1473
91	90	89
1474	1475	1476
92	91	90
1477	1478	1479
93	92	91
1480	1481	1482
94	93	92
1483	1484	1485
95	94	93
1486	1487	1488
96	95	94
1489	1490	1491
97	96	95
1492	1493	1494
98	97	96
1495	1496	1497
99	98	97
1498	1499	1500
100	99	98

45

کتابخانه آذربایجان

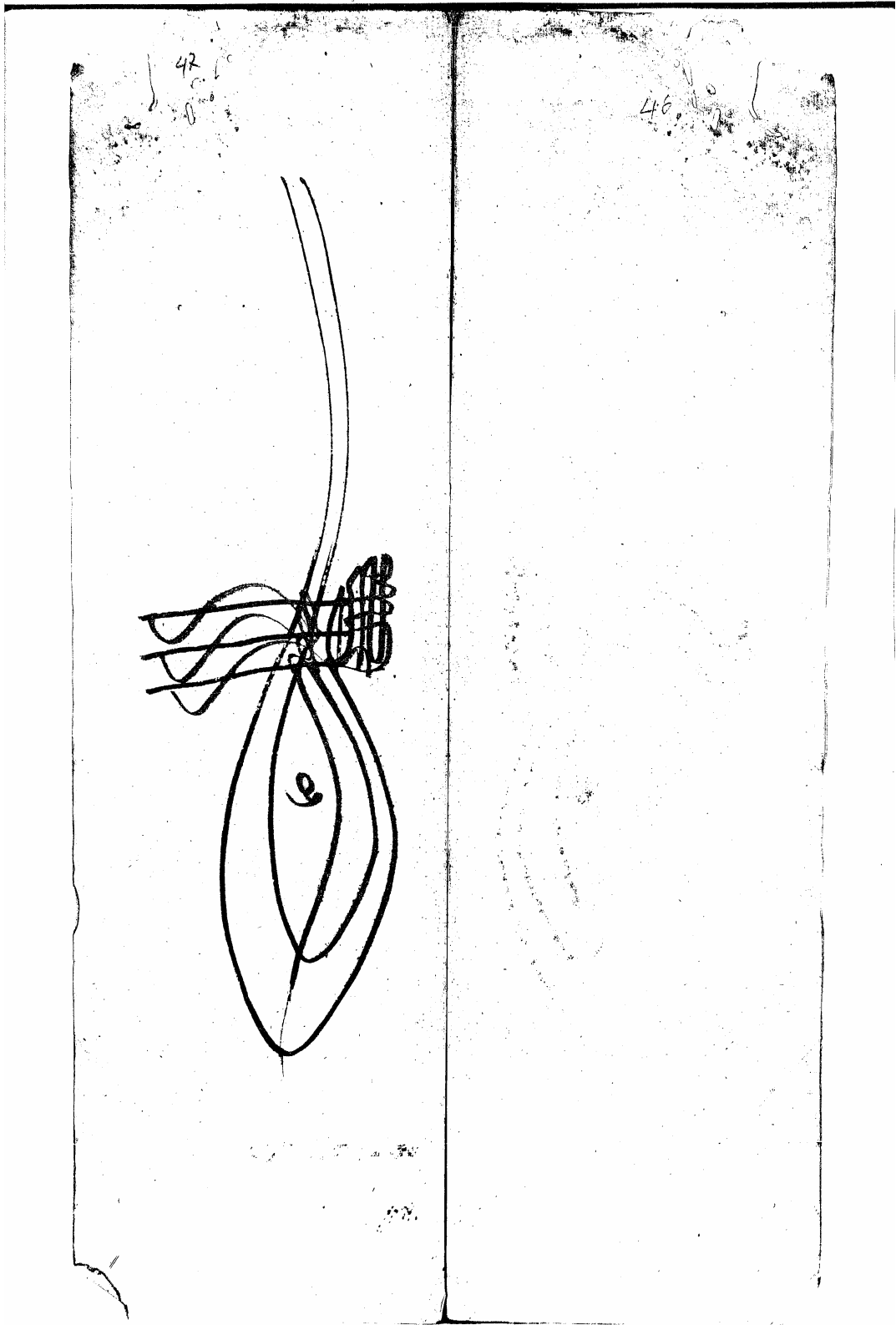
مجموعه کتابخانه آذربایجان

10	9	8	7
1501	1502	1503	1504
11	10	9	8
1505	1506	1507	1508
12	11	10	9
1509	1510	1511	1512
13	12	11	10
1513	1514	1515	1516
14	13	12	11
1517	1518	1519	1520
15	14	13	12
1521	1522	1523	1524
16	15	14	13
1525	1526	1527	1528
17	16	15	14
1529	1530	1531	1532
18	17	16	15
1533	1534	1535	1536
19	18	17	16
1537	1538	1539	1540
20	19	18	17
1541	1542	1543	1544
21	20	19	18
1545	1546	1547	1548
22	21	20	19
1549	1550	1551	1552
23	22	21	20
1553	1554	1555	1556
24	23	22	21
1557	1558	1559	1560
25	24	23	22
1561	1562	1563	1564
26	25	24	23
1565	1566	1567	1568
27	26	25	24
1569	1570	1571	1572
28	27	26	25
1573	1574	1575	1576
29	28	27	26
1577	1578	1579	1580
30	29	28	27
1581	1582	1583	1584
31	30	29	28
1585	1586	1587	1588
32	31	30	29
1589	1590	1591	1592
33	32	31	30
1593	1594	1595	1596
34	33	32	31
1597	1598	1599	1600
35	34	33	32
1601	1602	1603	1604
36	35	34	33
1605	1606	1607	1608
37	36	35	34
1609	1610	1611	1612
38	37	36	35
1613	1614	1615	1616
39	38	37	36
1617	1618	1619	1620
40	39	38	37
1621	1622	1623	1624
41	40	39	38
1625	1626	1627	1628
42	41	40	39
1629	1630	1631	1632
43	42	41	40
1633	1634	1635	1636
44	43	42	41
1637	1638	1639	1640
45	44	43	42
1641	1642	1643	1644
46	45	44	43
1645	1646	1647	1648
47	46	45	44
1649	1650	1651	1652
48	47	46	45
1653	1654	1655	1656
49	48	47	46
1657	1658	1659	1660
50	49	48	47
1661	1662	1663	1664
51	50	49	48
1665	1666	1667	1668
52	51	50	49
1669	1670	1671	1672
53	52	51	50
1673	1674	1675	1676
54	53	52	51
1677	1678	1679	1680
55	54	53	52
1681	1682	1683	1684
56	55	54	53
1685	1686	1687	1688
57	56	55	54
1689	1690	1691	1692
58	57	56	55
1693	1694	1695	1696
59	58	57	56
1697	1698	1699	1700
60	59	58	57

کتابخانه آذربایجان

61	60	59	58
1701	1702	1703	1704
62	61	60	59
1705	1706	1707	1708
63	62	61	60
1709	1710	1711	1712
64	63	62	61
1713	1714	1715	1716
65	64	63	62
1717	1718	1719	1720
66	65	64	63
1721	1722	1723	1724
67	66	65	64
1725	1726	1727	1728
68	67	66	65
1729	1730	1731	1732
69	68	67	66
1733	1734	1735	1736
70	69	68	67
1737	1738	1739	1740
71	70	69	68
1741	1742	1743	1744
72	71	70	69
1745	1746	1747	1748
73	72	71	70
1749	1750	1751	1752
74	73	72	71
1753	1754	1755	1756
75	74	73	72
1757	1758	1759	1760
76	75	74	73
1761	1762	1763	1764
77	76	75	74
1765	1766	1767	1768
78	77	76	75
1769	1770	1771	1772
79	78	77	76
1773	1774	1775	1776
80	79	78	77
1777	1778	1779	1780
81	80	79	78
1781	1782	1783	1784
82	81	80	79
1785	1786	1787	1788
83	82	81	80
1789	1790	1791	1792
84	83	82	81
1793	1794	1795	1796
85	84	83	82
1797	1798	1799	1800
86	85	84	83
1801	1802	1803	1804
87	86	85	84
1805	1806	1807	1808
88	87	86	85
1809	1810	1811	1812
89	88	87	86
1813	1814	1815	1816
90	89	88	87
1817	1818	1819	1820
91	90	89	88
1821	1822	1823	1824
92	91	90	89
1825	1826	1827	1828
93	92	91	90
1829	1830	1831	1832
94	93	92	91
1833	1834	1835	1836
95	94	93	92
1837	1838	1839	1840
96	95	94	93
1841	1842	1843	1844
97	96	95	94
1845	1846	1847	1848
98	97	96	95
1849	1850	1851	1852
99	98	97	96
1853	1854	1855	1856
100	99	98	97

TT_0701

Handwritten text at the top of page 50, possibly a title or header.

Handwritten text line below the title on page 50.

Main body of handwritten text on page 50, organized in columns.

Handwritten text line below the main body on page 50.

Bottom section of handwritten text on page 50.

Small handwritten mark or symbol at the bottom of page 50.

Top section of handwritten text on page 51, including a large mark resembling a checkmark.

Main body of handwritten text on page 51, organized in columns.

Bottom section of handwritten text on page 51.

Handwritten text in a vertical column on the right page, consisting of approximately 15 lines of characters. The characters are arranged in a regular grid pattern, typical of a manuscript or ledger. The text is written in a dark ink on aged paper.

Handwritten text in a vertical column on the left page, consisting of approximately 15 lines of characters. The characters are arranged in a regular grid pattern, similar to the right page. The text is written in a dark ink on aged paper.

TT_0701

61

Handwritten text on page 61, consisting of approximately 15 lines of dense, cursive script. The text is arranged in a single column and includes various characters and symbols, possibly representing a list or a set of instructions. There are some horizontal lines interspersed within the text, possibly serving as section dividers or markers.

60

Handwritten text on page 60, consisting of approximately 15 lines of dense, cursive script. The text is arranged in a single column and includes various characters and symbols, possibly representing a list or a set of instructions. There are some horizontal lines interspersed within the text, possibly serving as section dividers or markers.

TT_0701

Handwritten musical notation on page 63, featuring a staff at the top and several columns of notes and symbols below.

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Handwritten musical notation on page 62, featuring a staff at the top and several columns of notes and symbols below.

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

TT_0701

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on a staff.

Handwritten musical notation on page 20, consisting of several staves with notes and clefs.

Handwritten musical notation on page 20, including a large section with a diagonal line and some text.

Handwritten musical notation on page 20, consisting of several staves with notes and clefs.

Handwritten musical notation on page 20, including a section with a diagonal line and some text.

Handwritten musical notation on page 21, consisting of several staves with notes and clefs.

Handwritten musical notation on page 21, including a section with a diagonal line and some text.

Handwritten musical notation on page 21, consisting of several staves with notes and clefs.

Handwritten musical notation on page 21, including a section with a diagonal line and some text.

٢٩

دوازدهم

73

٣٠

دوازدهم

٣١

دوازدهم

٣٢

دوازدهم

٣٣

دوازدهم

٣٤

دوازدهم

٣٥

دوازدهم

٣٦

دوازدهم

٣٧

دوازدهم

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

Handwritten musical notation on a staff with various notes and clefs.

Handwritten musical notation on a staff with various notes and clefs.

این مقام در مقام دوازده و دو ماه و دو روز
در مقام دوازده و دو ماه و دو روز
در مقام دوازده و دو ماه و دو روز

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

Handwritten musical notation on a staff with various notes and clefs.

Handwritten musical notation on a staff with various notes and clefs.

این مقام در مقام دوازده و دو ماه و دو روز
در مقام دوازده و دو ماه و دو روز
در مقام دوازده و دو ماه و دو روز

۳۷

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

Handwritten musical notation on a staff with various notes and clefs.

Handwritten musical notation on a staff with various notes and clefs.

Handwritten musical notation on a staff with various notes and clefs.

این مقام در مقام دوازده و دو ماه و دو روز
در مقام دوازده و دو ماه و دو روز
در مقام دوازده و دو ماه و دو روز

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين
الطاهرين

Handwritten musical notation on a staff with various notes and clefs.

Handwritten musical notation on a staff with various notes and clefs.

۱۰۰
 ۱۰۱
 ۱۰۲
 ۱۰۳
 ۱۰۴
 ۱۰۵
 ۱۰۶
 ۱۰۷
 ۱۰۸
 ۱۰۹
 ۱۱۰

عبارت

۱۱۱
 ۱۱۲
 ۱۱۳
 ۱۱۴
 ۱۱۵
 ۱۱۶
 ۱۱۷
 ۱۱۸
 ۱۱۹
 ۱۲۰

۱۲۱
 ۱۲۲
 ۱۲۳
 ۱۲۴
 ۱۲۵
 ۱۲۶
 ۱۲۷
 ۱۲۸
 ۱۲۹
 ۱۳۰

عبارت

۱۳۱
 ۱۳۲
 ۱۳۳
 ۱۳۴
 ۱۳۵
 ۱۳۶
 ۱۳۷
 ۱۳۸
 ۱۳۹
 ۱۴۰

عبارت

۱۴۱
 ۱۴۲
 ۱۴۳
 ۱۴۴
 ۱۴۵
 ۱۴۶
 ۱۴۷
 ۱۴۸
 ۱۴۹
 ۱۵۰

۱۵۱
 ۱۵۲
 ۱۵۳
 ۱۵۴
 ۱۵۵
 ۱۵۶
 ۱۵۷
 ۱۵۸
 ۱۵۹
 ۱۶۰

عبارت

۱۶۱
 ۱۶۲
 ۱۶۳
 ۱۶۴
 ۱۶۵
 ۱۶۶
 ۱۶۷
 ۱۶۸
 ۱۶۹
 ۱۷۰

۱۷۱
 ۱۷۲
 ۱۷۳
 ۱۷۴
 ۱۷۵
 ۱۷۶
 ۱۷۷
 ۱۷۸
 ۱۷۹
 ۱۸۰

عبارت

۱۸۱
 ۱۸۲
 ۱۸۳
 ۱۸۴
 ۱۸۵
 ۱۸۶
 ۱۸۷
 ۱۸۸
 ۱۸۹
 ۱۹۰

عبارت

۱۹۱
 ۱۹۲
 ۱۹۳
 ۱۹۴
 ۱۹۵
 ۱۹۶
 ۱۹۷
 ۱۹۸
 ۱۹۹
 ۲۰۰

عبارت

۲۰۱
 ۲۰۲
 ۲۰۳
 ۲۰۴
 ۲۰۵
 ۲۰۶
 ۲۰۷
 ۲۰۸
 ۲۰۹
 ۲۱۰

عبارت

۲۱۱
 ۲۱۲
 ۲۱۳
 ۲۱۴
 ۲۱۵
 ۲۱۶
 ۲۱۷
 ۲۱۸
 ۲۱۹
 ۲۲۰

عبارت

۲۲۱
 ۲۲۲
 ۲۲۳
 ۲۲۴
 ۲۲۵
 ۲۲۶
 ۲۲۷
 ۲۲۸
 ۲۲۹
 ۲۳۰

Handwritten musical notation on page 81, featuring multiple staves with notes and lyrics in Arabic script. The notation includes various rhythmic markings and melodic lines. A large diagonal line is drawn across the lower portion of the page, possibly indicating a section break or a specific musical instruction.

Handwritten musical notation on page 80, featuring multiple staves with notes and lyrics in Arabic script. The notation includes various rhythmic markings and melodic lines. A large diagonal line is drawn across the lower portion of the page, possibly indicating a section break or a specific musical instruction.

TT_0701

Handwritten musical notation on page 83, featuring vertical lines, rhythmic markings, and some illegible text. The notation is organized into several systems, with some lines containing dense clusters of notes or symbols. There are also some horizontal lines with markings below them, possibly indicating a different part of the score or a specific instruction.

Handwritten musical notation on page 82, similar to page 83. It includes vertical lines, rhythmic markings, and some illegible text. The notation is organized into several systems, with some lines containing dense clusters of notes or symbols. There are also some horizontal lines with markings below them, possibly indicating a different part of the score or a specific instruction.

TT_0701

Handwritten musical notation on page 85, featuring a staff with notes and various symbols. The notation is arranged in several groups, with some lines crossed out. The symbols include vertical stems, horizontal lines, and small circles, typical of early manuscript notation.

Handwritten musical notation on page 84, featuring a staff with notes and various symbols. The notation is arranged in several groups, with some lines crossed out. The symbols include vertical stems, horizontal lines, and small circles, typical of early manuscript notation.

TT_0701

Handwritten musical notation on page 87, featuring a series of staves with notes and clefs. The notation is dense and appears to be a form of musical score, possibly for a specific instrument or voice part. The page is oriented vertically on the left side of the spread.

Handwritten musical notation on page 86, featuring a series of staves with notes and clefs. The notation is dense and appears to be a form of musical score, possibly for a specific instrument or voice part. The page is oriented vertically on the right side of the spread.

TT_0701

Handwritten text on page 91, consisting of approximately 12 lines of dense script. The text is written in a cursive style with many diacritics and is organized into several distinct sections, some of which are separated by horizontal lines. The script is difficult to decipher due to its complexity and the density of the characters.

Handwritten text on page 90, consisting of approximately 12 lines of dense script. Similar to page 91, the text is written in a cursive style with many diacritics and is organized into several distinct sections, some of which are separated by horizontal lines. The script is difficult to decipher due to its complexity and the density of the characters.

TT_0701

Handwritten musical notation on page 95. The page contains several staves of music. The notation includes notes, clefs, and various markings, including some that appear to be bleed-through from the reverse side of the page. The handwriting is in black ink on a white background.

Handwritten musical notation on page 94. The page contains several staves of music. The notation includes notes, clefs, and various markings, including some that appear to be bleed-through from the reverse side of the page. The handwriting is in black ink on a white background.

TT_0701

Handwritten musical notation on page 25, featuring a single staff with various notes, rests, and clefs. The notation is dense and includes some markings that appear to be lyrics or performance instructions.

Handwritten musical notation on page 26, featuring a single staff with various notes, rests, and clefs. The notation is dense and includes some markings that appear to be lyrics or performance instructions.

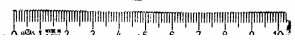
TT_0701

Handwritten musical notation on page 38, featuring a staff with notes and a large bracketed section. The notation includes various symbols and lines, characteristic of a musical score.

Handwritten musical notation on page 37, featuring a staff with notes and a large bracketed section. The notation includes various symbols and lines, characteristic of a musical score.

TT_0701

Handwritten text on page 100, consisting of approximately 12 lines of vertical script. The text is densely packed and appears to be a form of shorthand or a specific dialect of a language. Some lines include small symbols or characters that may be part of the script or annotations.

Handwritten text on page 101, consisting of approximately 12 lines of vertical script. The text is densely packed and appears to be a form of shorthand or a specific dialect of a language. Some lines include small symbols or characters that may be part of the script or annotations.

TT_0701

Handwritten musical notation on page 103. The page contains several systems of music, each consisting of multiple staves. The notation includes various note values, clefs, and bar lines. The music is written in a style characteristic of early manuscript notation.

Handwritten musical notation on page 102. At the top of the page, there is a block of text in a cursive script, likely a preface or a dedication. Below the text are several systems of musical notation, similar to page 103, with multiple staves per system. The notation includes notes, clefs, and bar lines.

ÖZGEÇMİŞ

27.05.1980 yılında Batı Almanya'da doğdu. İlk ve Orta Öğrenimini Manisa'nın Soma ve Kırkağaç ilçelerinde tamamladıktan sonra Kırgızistan–Türkiye Manas Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü kazandı. 2002 yılında Afyon Kocatepe Üniversitesine yatay geçiş yaparak , 2006 yılında Tarih bölümünden mezun oldu. 2006 yılında Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Tarih Anabilimdalı Yeniçağ Tarihi bölümünde Yüksek Lisans eğitimine başladı ve 2008 yılında mezun oldu.